

1. Úvod	7
1.1. Základní informace o strategii	7
1.2. Stručná informace o městech a obcích správního obvodu	8
1.3. Kontext vzniku a existence strategie	9
1.4. Účel strategie – proč byla zpracována	9
1.5. Uživatelé strategie – komu strategie slouží	10
1.6. Vybrané relevantní významné strategické dokumenty	10
2. Profil (základní charakteristika) území správního obvodu a souhrnná SWOT analýza	11
2.1. Profil území správního obvodu	11
2.1.1. Identifikace správního obvodu	11
2.1.2. Stručná charakteristika území správního obvodu	11
2.1.3. Územní plánování obcí a kraje, širší vztahy území	19
2.1.4. Aktéři regionálního rozvoje	22
2.2. Souhrnná SWOT analýza území správního obvodu	23
3. Téma 1.: Školství	24
3.1. Analytická část: definice a analýza řešených problémů	24
3.1.1.1. Vymezení a zdůvodnění řešeného problému	24
3.1.2. Popis předškolního a základního vzdělávání správního obvodu (situační analýzy, finanční analýza), očekávaný vývoj	25
3.1.3. Analýza rizik a další potřebné analýzy	45
3.1.4. SWOT analýza školství a předškolního vzdělávání	49
3.1.5. Souhrn výsledků analýz (analytické části)	50
3.2. Návrhová část pro oblast školství a předškolního vzdělávání	51
3.2.1. Struktura návrhové části	51
3.2.2. Vize a problémové oblasti (okruhy)	52
3.2.3. Popis cílů v jednotlivých oblastech	56
3.2.4. Indikátory	61
3.3. Pravidla pro řízení strategie	66
3.3.1. Systém monitorování a hodnocení realizace strategie	66
3.3.2. Systém změn strategie	68
3.3.3. Akční plán	68
3.4. Závěr a postup zpracování	71
3.4.1. Shrnutí	71
3.4.2. Popis postupu tvorby strategie	71
3.5. Přílohy k tématu 1.: školství	72

3.5.1.	Vazba na OP VVV – PO 3 a IROP – SC 2.4	72
4.	Téma 2.: sociální služby	73
4.1.	Analytická část: definice a analýza řešených problémů	73
4.1.1.	Vymezení a zdůvodnění řešeného problému.....	73
4.1.2.	Popis sociálních služeb ve správním obvodu (situační analýza, finanční analýza), očekávaný vývoj	74
4.1.3.	Analýza rizik a další potřebné analýzy	94
4.1.4.	SWOT analýza oblasti	97
4.1.5.	Souhrn výsledků analýz (analytické části)	98
4.2.	Návrhová část pro oblast sociálních služeb.....	99
4.2.1.	Struktura návrhové části	99
4.2.2.	Vize a problémové oblasti (okruhy)	100
4.2.3.	Popis cílů v jednotlivých oblastech:.....	105
4.2.4.	Indikátory	110
4.3.	Pravidla pro řízení strategie.....	114
4.3.1.	Systém monitorování a hodnocení realizace strategie	114
4.3.2.	Systém změn strategie	116
4.3.3.	Akční plán	116
4.4.	Závěr a postup zpracování.....	118
4.4.1.	Shrnutí	118
4.4.2.	Popis postupu tvorby strategie	119
4.5.	Přílohy k tématu 2: sociální služby	120
5.	Téma 3.: odpadové hospodářství	124
5.1.	Analytická část: definice a analýza řešených problémů	124
5.1.1.	Vymezení a zdůvodnění řešeného problému.....	124
5.1.2.	Popis odpadového hospodářství ve správním obvodu (situační analýza, finanční analýza), očekávaný vývoj	126
5.1.3.	Analýza rizik a další potřebné analýzy	155
5.1.4.	SWOT analýza oblasti	158
5.1.5.	Souhrn výsledků analýz (analytické části)	159
5.2.	Návrhová část pro oblast odpadového hospodářství.....	162
5.2.1.	Struktura návrhové části	162
5.2.2.	Vize a problémové oblasti (okruhy)	163
5.2.3.	Popis cílů v jednotlivých oblastech.....	168
5.2.4.	Indikátory	174
5.3.	Pravidla pro řízení strategie.....	178

5.3.1.	System monitorování a hodnocení realizace strategie	178
5.3.2.	System změn strategie	180
5.3.3.	Akční plán	180
5.4.	Závěr a postup zpracování.....	183
5.4.1.	Shrnutí	183
5.4.2.	Popis postupu tvorby strategie	184
5.5.	Přílohy k tématu 3.: odpadové hospodářství	185
6. Téma 4.: Podpora a rozvoj cestovního ruchu, udržení a rozvoj tradic a kulturního dědictví v ORP Dobříš.....		200
6.1.	Analytická část: definice a analýza řešených problémů	200
6.1.1.	Základní vymezení turistické oblasti jako destinace cestovního ruchu.....	200
6.1.1.1.	Poloha destinace	200
6.1.1.2.	Vymezení destinace.....	200
6.1.1.3.	Základní charakteristika cestovního ruchu v turistické oblasti	200
6.1.1.4.	Předpoklady destinace pro cestovní ruch	201
6.1.1.5.	Potenciál cestovního ruchu v turistické oblasti.....	201
6.1.1.6.	Obecné trendy cestovního ruchu a předpokládaný dopad na cestovní ruch v turistické oblasti	201
6.1.1.7.	Nejvýznamnější trendy ovlivňující turistickou oblast	203
6.1.2.	Analýza nabídky cestovního ruchu	203
6.1.2.1.	Kulturně historické památky	203
6.1.2.2.	Přírodní atraktivity.....	207
6.1.2.3.	Podmínky pro turistiku	208
6.1.2.4.	Ostatní atraktivity.....	210
6.1.2.5.	Návštěvnost vybraných atraktivit a objektů.....	211
6.1.2.6.	Struktura ubytovacích zařízení a jejich vytiženost	211
6.1.2.7.	Finanční analýza	213
6.1.3.	Charakteristika potenciálu a možnosti rozvoje MOS cestovního ruchu.....	214
6.1.3.1.	Infrastruktura	214
6.1.3.1.1.	Dopravní infrastruktura.....	214
6.1.3.1.2.	Doprovodná infrastruktura cestovního ruchu.....	215
6.1.3.1.3.	Akce v destinaci, tradice.....	216
6.1.3.1.4.	Informační infrastruktura pro návštěvníky.....	216
6.1.3.2.	Lidské zdroje pro cestovní ruch.....	216
6.1.3.3.	Marketing a management cestovního ruchu	217

6.1.3.4.	Charakteristika stávající meziobecní spolupráce	217
6.1.4.	SWOT analýza oblasti	221
6.1.5.	Souhrn výsledků analýz (analytické části)	223
6.2.	Návrhová část pro oblast: Podpora a rozvoj cestovního ruchu, udržení a rozvoj tradic a kulturního dědictví v ORP Dobříš	223
6.2.1.	Struktura návrhové části	223
6.2.2.	Vize a problémové oblasti (okruhy)	225
6.2.3.	Popis cílů v jednotlivých oblastech.....	229
6.2.4.	Indikátory	232
6.3.	Pravidla pro řízení strategie.....	234
6.3.1.	Systém monitorování a hodnocení realizace strategie	234
6.3.2.	Systém změn strategie	236
6.3.3.	Akční plán	236
6.4.	Závěr a postup zpracování.....	238
6.4.1.	Shrnutí	238
6.4.2.	Popis postupu tvorby strategie	238
6.5.	Přílohy.....	240
7.	Závěr, kontakty.....	243
8.	Přílohy.....	245

1. Úvod

1.1. Základní informace o strategii

Tabulka 1: Základní informace o strategii

Název strategie	Strategie území správního obvodu ORP Dobříš v oblasti předškolní výchovy a základního školství, sociálních služeb, odpadového hospodářství a podpora cestovního ruchu a udržení kulturních, společenských a sportovních aktivit v ORP Dobříš
Kategorie strategie	Místní strategie (strategie správního obvodu ORP) tematického charakteru (pro oblast předškolní výchovy a základního školství, sociálních služeb, odpadové hospodářství a podpora cestovního ruchu a udržení kulturních, společenských a sportovních aktivit v ORP Dobříš)
Řešené území	Správní obvod ORP Dobříš
	Počet obyvatel správního obvodu: 21 536 (31. 12. 2012)
	Počet obcí ve správním obvodu: 24
	Rozloha správního obvodu: 31844,7752 km ²
Názvy obcí správního obvodu	Města: Dobříš a Nový Knín
	Obce: Borotice, Čím, Daleké Dušníky, Drevníky, Drhovy, Hřimězdice, Chotilsko, Korkyně, Malá Hraštice, Mokrovraty, Nečín, Nová Ves pod Pleší, Nové Dvory, Obořiště, Ouběnice, Rosovice, Rybníky, Stará Huť, Svaté Pole, Velká Lečice, Voznice, Županovice
Zadavatel strategie	Svaz měst a obcí České republiky v rámci projektu "Systémová podpora rozvoje meziobecní spolupráce v ČR v rámci správních obvodů obcí s rozšířenou působností"
Gestor tvorby strategie	Svazek obcí Dobříšska a Novoknínska
Koordinátor tvorby strategie	Koordinátor meziobecní spolupráce (člen realizačního týmu smluvního partnera) Markéta Dvořáková, DiS.
Rok zpracování strategie	2014 - 2015
Schvalovatel strategie	DSO Dobříšska a Novoknínska
Forma a datum projednání / schválení	Projednání na shromáždění starostů dne 24. 6. 2014
Číslo a datum aktualizace	Zatím neproběhla aktualizace. Proběhla tvorba strategie.
Související legislativa	Zákon o obcích 128/2000 Sb.,
Doba realizace strategie	2015-2024
Odpovědnost za implementaci	DSO Dobříšska a Novoknínska
Orientační rozpočet implementace	
Kontext vzniku strategie	Strategie byla zpracována v rámci projektu "Systémová podpora rozvoje meziobecní spolupráce v ČR v rámci správních obvodů obcí s rozšířenou působností". Cílem projektu je posílit meziobecní spolupráci (MOS) v rámci právním řádem definovaného území správních obvodů obcí s

	rozšířenou působností (SO ORP).
	Projekt na území SO ORP Dobříš realizuje Svaz měst a obcí ČR ve spolupráci se Svazkem obcí Dobříšska a Novoknínska a se zapojenými obcemi v rámci SO.
	Strategie byla zpracována Realizačním týmem ustanoveným v rámci projektu, jmenovitě Markétou Dvořákovou, DiS. jako koordinátorem meziobecní spolupráce, pracovníkem pro analýzy a strategie Ing. Kateřinou Boukalovou a Asistentem projektu Ing. Petrou Svojtkovou. Na vypracování strategie se dále podíleli nejen motivující starostové, ale i další starostové ORP Dobříš.
Stručný popis řešeného problému a obsahu strategie	V rámci projektu je zpracován souhrnný dokument, který obsahuje dílčí strategie ve 4 oblastech (3 povinné a 1 volitelná):
	1. předškolní výchova a základní školství,
	2. sociální služby,
	3. odpadové hospodářství,
	4. volitelné téma: podpora cestovního ruchu a udržení kulturních, společenských a sportovních aktivit v ORP Dobříš
	další komentář podle potřeby

1.2. Stručná informace o městech a obcích správního obvodu

Ve správním obvodu je celkem 24, z toho 2 má statut města.

Tabulka 2: Obce správního obvodu dle abecedního pořadí

Znak	Údaje o obci	Znak	Údaje o obci
	Název obce: <i>Borotice</i> Počet obyvatel: 350 Zapojení do tvorby strategie: <i>ano</i>		Název obce: <i>Nová Ves pod Pleší</i> Počet obyvatel: 1 004 Zapojení do tvorby strategie: <i>ano</i>
	Název obce: <i>Čím</i> Počet obyvatel: 328 Zapojení do tvorby strategie: <i>ano</i>		Název obce: <i>Nové Dvory</i> Počet obyvatel: 229 Zapojení do tvorby strategie: <i>ano</i>
	Název obce: <i>Daleké Dušníky</i> Počet obyvatel: 417 Zapojení do tvorby strategie: <i>ano</i>		Název obce: <i>Nový Knín</i> Počet obyvatel: 1 940 Zapojení do tvorby strategie: <i>ano</i>
	Název obce: <i>Dobříš</i> Počet obyvatel: 8 755 Zapojení do tvorby strategie: <i>ano</i>		Název obce: <i>Obořiště</i> Počet obyvatel: 618 Zapojení do tvorby strategie: <i>ano</i>
	Název obce: <i>Drevníky</i> Počet obyvatel: 320 Zapojení do tvorby strategie: <i>ano</i>		Název obce: <i>Ouběnice</i> Počet obyvatel: 218 Zapojení do tvorby strategie: <i>ano</i>
	Název obce: <i>Drhovy</i> Počet obyvatel: 253 Zapojení do tvorby strategie: <i>ano</i>		Název obce: <i>Rosovice</i> Počet obyvatel: 781 Zapojení do tvorby strategie: <i>ano</i>

	Název obce: <i>Hříměždice</i> Počet obyvatel: 396 Zapojení do tvorby strategie: <i>ano</i>		Název obce: <i>Rybníky</i> Počet obyvatel: 390 Zapojení do tvorby strategie: <i>ano</i>
	Název obce: <i>Chotilsko</i> Počet obyvatel: 468 Zapojení do tvorby strategie: <i>ano</i>		Název obce: <i>Stará Huť</i> Počet obyvatel: 1 311 Zapojení do tvorby strategie: <i>ano</i>
	Název obce: <i>Korkyně</i> Počet obyvatel: 133 Zapojení do tvorby strategie: <i>ano</i>		Název obce: <i>Svaté Pole</i> Počet obyvatel: 389 Zapojení do tvorby strategie: <i>ano</i>
	Název obce: <i>Malá Hraštica</i> Počet obyvatel: 936 Zapojení do tvorby strategie: <i>ano</i>		Název obce: <i>Velká Lečice</i> Počet obyvatel: 177 Zapojení do tvorby strategie: <i>ano</i>
	Název obce: <i>Mokrovraty</i> Počet obyvatel: 710 Zapojení do tvorby strategie: <i>ano</i>		Název obce: <i>Voznice</i> Počet obyvatel: 559 Zapojení do tvorby strategie: <i>ano</i>
	Název obce: <i>Nečín</i> Počet obyvatel: 775 Zapojení do tvorby strategie: <i>ano</i>		Název obce: <i>Županovice</i> Počet obyvatel: 79 Zapojení do tvorby strategie: <i>ano</i>

Zdroj: Údaj o počtu obyvatel je uveden k datu 1. 1. 2013, www.risy.cz.

1.3. Kontext vzniku a existence strategie

Strategie byla zpracována v rámci projektu "Systémová podpora rozvoje meziobecní spolupráce v ČR v rámci správních obvodů obcí s rozšířenou působností". Cílem projektu je posílit meziobecní spolupráci (MOS) v rámci právním řádem definovaného území správních obvodů obcí s rozšířenou působností (SO ORP).

Projekt na území SO ORP Dobříš realizuje Svaz měst a obcí ČR ve spolupráci se Svazkem obcí Dobříšska a Novoknínska a se zapojenými obcemi v rámci SO. Z toho důvodu je Svaz zadavatelem strategie a Svazek obcí Dobříšska a Novoknínska je gestorem tvorby strategie. Koordinátorem strategie je koordinátor meziobecní spolupráce Markéta Dvořáková, DiS.

Strategie byla zpracována Realizačním týmem ustanoveným v rámci projektu "Systémová podpora rozvoje meziobecní spolupráce v ČR v rámci území správních obvodů obcí s rozšířenou působností", jmenovitě Markétou Dvořákovou, DiS. jako koordinátorem meziobecní spolupráce, pracovníkem pro analýzy a strategie Ing. Kateřinou Boukalovou a Asistentky projektu Ing. Petrou Svojtkovou a Ing. Šárkou Tomáškovou. Na vypracování strategie se dále podíleli nejen motivující starostové, ale i ostatní starostové ORP Dobříš. Analytická část strategie vychází z vymezení území ORP Dobříš a analýzy stávající situace v oblastech školství a předškolní vzdělávání, sociální služby, odpadové hospodářství podpora cestovního ruchu a udržení kulturních, společenských a sportovních aktivit v ORP Dobříš. Návrhová část bude také zpracována realizačním týmem projektu na základě výstupů z analytické části šablon a zjištěných reálné situaci v území ORP. Dobříš.

1.4. Účel strategie – proč byla zpracována

Účelem strategie je vymezit a definovat ve 4 oblastech možnosti meziobecní spolupráce ve správním obvodu ORP, a to včetně návrhu možných řešení. Strategie má sloužit též k hledání dobrých praxí a prostoru pro úspory nákladů nebo zvýšení kvality v těchto 4 oblastech pomocí meziobecní spolupráce.

1.5. Uživatelé strategie – komu strategie slouží

Strategie je určena obcím správního obvodu, jejich občanům, voleným orgánům a zřízeným či založeným organizacím. Slouží také představitelům organizací a subjektů v rámci daného území správního obvodu - mikroregionům, MAS, ziskovému i neziskovému sektoru. K uživatelům strategie mohou patřit též stát a jeho organizace.

1.6. Vybrané relevantní významné strategické dokumenty

V následující tabulce jsou uvedeny názvy vybraných významných strategických dokumentů včetně odkazu, kde je možné je získat. Nejsou zde uváděny všechny strategické dokumenty – u obcí jsou zmíněny jen ty, které mají značný přesah mimo území obce nebo jsou svým charakterem pro některé z témat klíčové. Jedná se o všechny dokumenty, které se vztahují k území SO ORP.

Tabulka 3: Relevantní významné strategické dokumenty

Č.	Název dokumentu	Kde jej lze získat
1	<i>Zákon o podpoře regionálního rozvoje č. 248/2000 Sb.</i>	http://www.zakonyprolidi.cz/cs/2000-248
2	<i>Strategie regionálního rozvoje 2014 - 2020</i>	http://www.mmr.cz/cs/Podpora-regionu-a-cestovni-ruch/Regionalni-politika/Koncepce-Strategie/Strategie-regionálního-rozvoje-CR-2014-2020
3	<i>Politika územního rozvoje ČR 2008</i>	http://www.mmr.cz/getmedia/e3d9f1b8-0aba-4985-97c4-0159b4e8a1ec/politika-rozvoje_cr_2008_brozura.pdf
4	<i>Plán odpadového hospodářství ČR 2003 - 2013</i>	http://www.mzp.cz/cz/plan_odpadoveho_hospodarstvi_cr
5	<i>Strategie vzdělávání pro udržitelný rozvoj ČR (2008 - 2015)</i>	http://www.vzdelavani2020.cz/images_obsah/dokumenty/knihovna-koncepci/vzdelavani-udrzitelny-rozvoj/jc_svur.pdf
6	<i>Střednědobý plán sociálních služeb Středočeského kraje</i>	http://www.kr-stredocesky.cz/portal/odbory/socialni-oblast/proces-planovani-socialnich-sluzeb/strednedobe-planovani-rozvoje-socialnich-sluzeb-Stredoceskeho-kraje/
Kraj Středočeský		
1	<i>Zásady územního rozvoje</i>	http://up.webmap.cz/stredocesky/zasady-uzemniho-rozvoje/
2	<i>Program rozvoje územního obvodu Středočeského kraje 2014 - 2020</i>	http://www.kr-stredocesky.cz/portal/odbory/regionalni-rozvoj/program-rozvoje-kraje/
3	<i>Plán odpadového hospodářství Středočeského kraje</i>	http://www.kr-stredocesky.cz/portal/odbory/zivotni-prostredi-a-zemedelstvi/koncepce-v-oblasti-zp/Pl%C3%A1n+odpadov%C3%A9ho+hospod%C3%A11%C5%99stv%C3%AD+St%C5%99edo%C4%8Desk%C3%A9ho+kraje/
4	<i>Plán rozvoje sociálních služeb (2010 - 2011)</i>	http://www.kr-stredocesky.cz/portal/institute/dokumenty/strategie-a-koncepcni-materialy.htm
5	<i>Vzdělávání a rozvoj výchovně vzdělávací soustavy Středočeského kraje (2008)</i>	http://www.kr-stredocesky.cz/portal/institute/dokumenty/detail.htm?id=172
Mikroregiony, města a obce		
1	<i>Strategie regionálního a místního rozvoje Svazku obcí Dobříšska a Novoknínska</i>	http://www.mestodobris.cz/VismoOnline_ActionScripts/File.ashx?id_org=2796&id_dokumenty=453944
2	<i>Plán odpadového hospodářství Dobříš</i>	http://www.mestodobris.cz/schvaleny-plan/d-457020/p1=44545
3	Socio-demografická analýza regionu Brdy - Vltava	http://www.google.cz/url?sa=t&rct=j&q=&esrc=s&source=web&cd=1&ved=0CC0QFjAA&url=http%3A%2F%2Fwww.brdy-vltava.cz%2FVismoOnline_ActionScripts%2FFile.ashx%3Fid_org%3D555117%26id_dokumenty%3D1300&ei=FHzfUoScJcOnhAf1xIDQAg&usg=AFQjCNE-2NwIW3TAyeeYX8BHvFhPm3m0bA&bvm=bv.59568121,d.ZG4
4	Komunitní plán sociálních služeb regionu Brdy-Vltava 2013 - 2017	http://www.brdy-vltava.cz/VismoOnline_ActionScripts/File.ashx?id_org=555117&id_dokumenty=1296
5	Strategický plán udržitelného rozvoje města Dobříše 2008 - 2028	http://www.mestodobris.cz/schvaleny-strategicky-plan/d-365040/p1=44536
6	Komunitní plán sociálních služeb regionu Dobříšsko 2008-2013	http://www.mestodobris.cz/schvaleny-plan/ds-17529/p1=44539

Zdroje: www.kr-stredocesky.cz, www.mestodobris.cz, www.brdy-vltava.cz

vykazuje Dobříš nejnižší podíl zemědělské půdy na celkové výměře regionu (41 %), což je také zapříčiněno již zmíněným výrazným podílem lesů.

Tabulka 4: Charakteristika území ORP

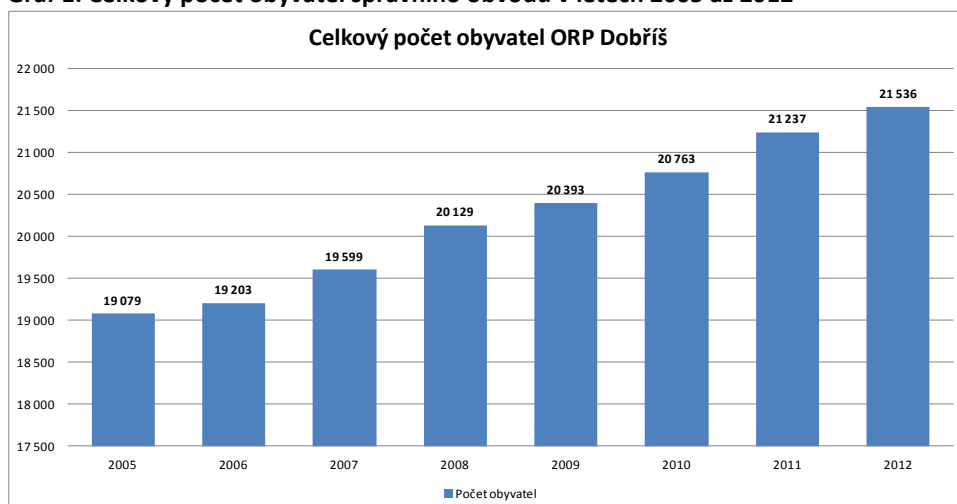
OBCE	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Počet obcí	24	24	24	24	24	24	24	24
Počet částí obcí	67	67	71	71	71	71	71	71
Počet katastrálních území	52	52	52	52	52	52	52	52
Počet obcí se statutem města	2	2	2	2	2	2	2	2
Počet obcí se statutem městyse	-	-	-	-	-	-	-	-
POZEMKY								
Výměra v tis. ha	31 840	31 841	31 841	31 839	31 840	31 842	31 846	31 845
zemědělská půda	13 436	13 432	13 419	13 388	13 381	13 354	13 350	13 346
lesní pozemky	15 444	15 448	15 451	15 454	15 456	15 472	15 479	15 479
zastavěné plochy	343	345	350	352	353	355	356	356
Hustota zalidnění (osoby/km²)	59,9	60,3	61,6	63,2	64,0	65,2	66,7	67,6

Zdroj: český statistický úřad, demografické údaje

Tabulka 5: Demografický vývoj obyvatel v území ORP

Vývoj počtu obyvatel		2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Počet obyvatel celkem		19 079	19 203	19 599	20 129	20 393	20 763	21 237	21 536
v tom:	muži	9 400	9 478	9 686	9 949	10 096	10 264	10 524	10 679
	ženy	9 679	9 725	9 913	10 180	10 297	10 499	10 713	10 857
Věkové skupiny									
v tom ve věku:	0 - 14	2 855	2 807	2 826	2 912	2 994	3 129	3 299	3 422
	15 - 64	13 541	13 671	13 984	14 297	14 378	14 460	14 591	14 592
	65 +	2 683	2 725	2 789	2 920	3 021	3 174	3 347	3 522
Průměrný věk (celkem)		39,8	40,1	40,3	40,2	40,3	40,4	40,4	40,5
Index stáří (65+ / 0-14 v %)		94,0	97,1	98,7	100,3	100,9	101,4	101,5	102,9
Muži									
v tom ve věku:	0 - 14	1 484	1 466	1 450	1 493	1 536	1 607	1 708	1 775
	15 - 64	6 839	6 923	7 119	7 278	7 311	7 325	7 398	7 386
	65 +	1 077	1 089	1 117	1 178	1 249	1 332	1 418	1 518
Průměrný věk		38,4	38,6	38,8	38,7	38,9	39,0	39,1	39,3
Index stáří (65+ / 0-14 v %)		72,6	74,3	77,0	78,9	81,3	82,9	83,0	85,5
Ženy									
v tom ve věku:	0 - 14	1 371	1 341	1 376	1 419	1 458	1 522	1 591	1 647
	15 - 64	6 702	6 748	6 865	7 019	7 067	7 135	7 193	7 206
	65 +	1 606	1 636	1 672	1 742	1 772	1 842	1 929	2 004
Průměrný věk		41,3	41,6	41,7	41,6	41,6	41,6	41,7	41,8
Index stáří (65+ / 0-14 v %)		117,1	122,0	121,5	122,8	121,5	121,0	121,2	121,7
Migrace (přírůstek na 1000 obyv.)									
celková		24,90	27,70	37,81	40,19	28,59	30,05	29,67	26,99
přirozená		-1,68	-1,61	1,26	2,24	-0,10	2,36	1,22	1,39
stěhování (mechanická)		8,91	8,07	18,92	1,19	13,04	15,46	15,87	12,49

Zdroj: demografické údaje, český statistický úřad

Graf 1: Celkový počet obyvatel správního obvodu v letech 2005 až 2012

Zdroj: demografické údaje, český statistický úřad

V rámci sledovaného období 2005 - 2012 je možné sledovat pozitivní trend ve vývoji počtu obyvatel regionu. Od roku 2005 vzrostl počet obyvatel ORP Dobříš o 2 457 osob, jedná se tak o nárůst téměř 13% (viz tab. č. 5). Region v současné době zaznamenává změnu ze záporných čísel přirozené migrace do kladných. Důvodem může být především příchod mladých rodin plánujících a majících v regionu děti. Region také vykazuje přirozený migrační přírůstek, který je patrně nejvíce spjat s příchodem nových obyvatel z ne příliš vzdáleného hl. m. Prahy a případně dalších větších i menších měst a obcí. Nicméně v rámci migračního přírůstku se nejedná o reprodukci obyvatel, ale o jejich přesun z jednoho místa na jiné, tzn., že jeho kladná hodnota v jedné obci vzniká na úkor obcí jiných, kde se počet obyvatel snižuje. Určitou část z migračního přírůstku mohou také tvořit cizinci. Z dostupných dat toto, ale není možné podložit.

B. Občanská a technická vybavenost obcí správního obvodu

Tabulka 6: Stručná charakteristika školství v území ORP

Typ zařízení	Hodnota	% z celkového počtu obcí má uvedené zařízení	Komentář
Počet obcí s MŠ	13	45,83	
Počet obcí se ZŠ jen 1 stupeň	6	25,00	
Počet obcí se ZŠ 1 i 2 stupeň	5	12,50	
Počet středních škol:	2	4,17	
-obory gymnázií	1	4,17	
-obory středních odborných škol a praktických škol	0	0,00	
-obory středních odborných učilišť a odborných učilišť	1	4,17	
Počet základních uměleckých škol	1	4,17	
Počet konzervatoří	0	0,00	
Počet jazykových škol	0	0,00	
Počet vyšších odborných škol	0	0,00	
Počet vysokých škol	0	0,00	

Zdroj: vlastní šetření

Tabulka 7: Stručná charakteristika oblasti "kultura a sport" v území ORP

Typ zařízení	Hodnota	% z celkového počtu obcí má uvedené zařízení	Komentář
Veřejná knihovna vč. poboček	20	83,33	
Stálá kina	1	4,17	
Divadlo	0	0,00	
Muzeum (včetně poboček a samostatných památníků)	4	16,67	
Galerie (vč. poboček a výstavních sání)	1	4,17	
Kulturní zařízení ostatní	12	50,00	
Středisko pro volný čas dětí a mládeže	3	8,33	
Koupaliště a bazény	2	8,33	
-z toho kryté	0	0,00	
Hřiště (s provozovatelem nebo správcem)	32	100,00	
Tělocvičny (vč. školních)	9	29,17	
Stadiony otevřené	3	12,50	
Stadiony kryté	0	0,00	
Zimní stadiony kryté i otevřené	1	4,17	
Ostatní zařízení pro tělo-výchovu (s provozovatelem nebo správcem)	8	33,33	

Zdroj: vlastní šetření, internetové stránky obcí ORP Dobříš

Tabulka 8: Stručná charakteristika "zdravotnictví" veřejného i soukromého charakteru v území ORP

Typ zařízení	Hodnota	% z celkového počtu obcí má uvedené zařízení	Komentář
Sdružená ambulantní zařízení	1	4,17	
Detašované pracoviště sdruženého ambulantního zařízení	0	0,00	
Ambulantní zařízení	0	0,00	
Detašované pracoviště ambulantního zařízení	0	0,00	
Samostatná ordinace (nebo detašované pracoviště) praktického lékaře pro dospělé	9	25,00	
Samostatná ordinace (nebo detašované pracoviště) praktického lékaře pro děti a dorost	6	12,50	
Samostatná ordinace (nebo detašované pracoviště) praktického lékaře - stomatologa	8	12,50	
Samostatná ordinace (nebo detašované pracoviště) praktického lékaře - gynekologa	3	12,50	
Zařízení lékárenské péče	4	8,33	
Nemocnice	0	0,00	
Odborné léčebné ústavy	0	0,00	
Léčebna pro dlouhodobě nemocné	1	4,17	
Ostatní lůžková zařízení	0	0,00	

Zdroj: vlastní šetření, internetové stránky obcí ORP Dobříš

Přesto, že v regionu funguje 13 MŠ umístěných v 11 obcích regionu, všechny MŠ mají svou kapacitu v současné době zaplněnou. Z tohoto důvodu musí některé MŠ uchazeče i odmítat. V regionu působí celkem 11 ZŠ, z nichž 6 funguje v rámci 1. stupně. Největší základní školou v regionu je 2. ZŠ Dobříš s kapacitou 900 žáků, druhou je 1. ZŠ Dobříš, která má možnost přijmout až 610 žáků. Pak už se jedná spíše o menší školy s kapacitou od 120 do 350 žáků. Na rozdíl od MŠ, většina ZŠ regionu nedosahuje své plné kapacity. V největším městě regionu Dobříši pak funguje Základní umělecká škola, která příznačně sídlí v historicky chráněné budově statku s pozdně barokní výzdobou. Učitelé ze ZUŠ dojíždějí

ještě do ZŠ Nový Knín, která v současné době funguje jako pobočka ZUŠ Dobříš. Více než 80 % obcí disponuje veřejnou knihovnou, ta je k dispozici i v opravdu malých obcích, které mají např. 130 obyvatel. Dobrá občanská vybavenost je také v podobě hřišť, která lze nalézt ve všech obcích regionu. Nejvíce jsou zastoupena víceúčelová hřiště, která se nachází v 19 obcích, dále se jedná o hřiště fotbalová následována tělocvičnami (viz příložený graf). V regionu pak najdeme 9 ordinací či detašovaných pracovišť praktického lékaře pro dospělé. Tyto ordinace jsou však většinou situované pouze ve větších obcích regionu a obyvatelé za těmito službami musí dojíždět. Výjimkou je pouze ordinace praktického lékaře v Nečíně, zde se jedná o menší obec regionu.

C. Ekonomická situace území, struktura ekonomiky území a trh práce

Tabulka 9: Ekonomická aktivita obyvatel území ORP

		Celkem	muži	
Ekonomicky aktivní celkem		10 587	5 767	
v tom:	zaměstnaní	9 555	5 245	
	z toho podle postavení v zaměstnání	zaměstnanci	6 975	3 491
		zaměstnavatelé	364	269
	ze zaměstnaných	pracující na vlastní účet	1 625	1 211
		pracující důchodci	564	289
		ženy na mateřské dovolené	238	0
nezaměstnaní		1 032	522	
Ekonomicky neaktivní celkem		9 787	4 237	
z toho	nepracující důchodci	4 611	1 836	
	žáci, studenti, učni	3 002	1 489	
Osoby s nezjištěnou ekonomickou aktivitou		986	564	

Zdroj: český statistický úřad

Tabulka 10: Charakteristika dojíždění do škol a zaměstnání

Vyjíždějící do zaměstnání a škol		Celkem	
Vyjíždějící celkem		4 206	
v tom	vyjíždějící do zaměstnání		2 641
	v tom	v rámci obce	347
		do jiné obce okresu	634
		do jiného okresu kraje	333
		do jiného kraje	1 280
		do zahraničí	47
	vyjíždějící do škol		1 565
	v tom	v rámci obce	338
mimo obec		1 227	

Zdroj: český statistický úřad

Tabulka 11: Charakteristika domácností

Hospodařící domácnosti podle typu			Hospodařící domácnosti	
Hospodařící domácnosti celkem			8 380	
v tom:	tvořené 1 rodinou		5 341	
	v tom	úplné	bez závislých dětí	2 456
			se závislými dětmi	1 794
	v tom	neúplné	bez závislých dětí	
			se závislými dětmi	
	tvořené 2 a více rodinami		166	
	domácnosti jednotlivců		2 514	
vícečlenné nerodinné domácnosti		359		

Zdroj: český statistický úřad

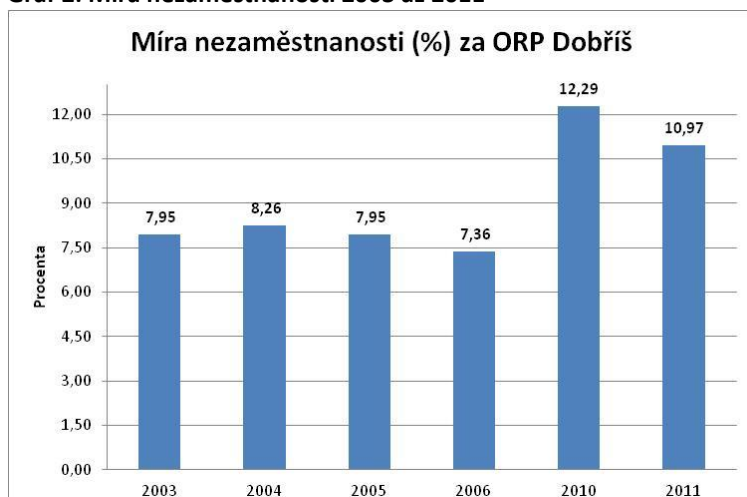
Tabulka 12: Charakteristika nezaměstnanosti v území ORP

NEZAMĚSTNANOST	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Evidovaní uchazeči o zaměstnání	755	784	797	732	568	605	992	1 176	1 050	
z toho (%): občané se zdravotním postižením	14,8	11,6	14,8	13,4	13,6	13,2	9,4	9,7	11,6	
z toho (%): absolventi	9,1	8,0	7,0	7,4	4,9	7,9	8,1	6,8	6,8	
z toho (%): osoby s délkou evidence nad 12 měsíců	33,1	32,3	32,4	37,3	32,7	26,9	21,6	30,1	37,0	
Volná pracovní místa	121	100	104	172	211	128	25	31	52	
Počet uchazečů na 1 volné pracovní místo	6,2	7,8	7,7	4,3	2,7	4,7	39,7	37,9	20,2	
Míra nezaměstnanosti (%) za ORP	7,95	8,26	7,95	7,36	5,74	6,17	10,38	12,29	10,97	

Zdroj: český statistický úřad

Z celkového počtu obyvatel patří 49% mezi ekonomicky aktivní a 51% mezi ekonomicky neaktivní. Na základě demografických ukazatelů lze pak uvažovat o stále se zvyšujícím podílu ekonomicky neaktivních osob, sem patří zejména nepracující důchodci. Lze tak předpokládat, že tento ukazatel se bude do budoucna stále zvyšovat, což koresponduje s trendem celé západní Evropy. Téměř 20 % obyvatel regionu pak vyjíždí za svým zaměstnáním či školními povinnostmi. Míra nezaměstnanosti ORP Dobříš byla v roce 2011 vyšší (10,97 %), než byla celostátní míra registrované nezaměstnanosti 8,6 % i míra nezaměstnanosti Středočeského kraje (7,1 %). V průběhu posledních 5 let je pak patrný pokles počtu volných míst o 25 % v porovnání roků 2007 až 2011. Naopak je možné sledovat nárůst počtu uchazečů na 1 volné pracovní místo. V roce 2007 bylo evidováno 2,7 uchazečů, ale v roce 2011 už 20,2 uchazečů na jedno volné místo. Počet evidovaných uchazečů o zaměstnání od roku 2007 roste. Po roce 2008 lze pak pozorovat výrazný nárůst uchazečů s ohledem na projevy hospodářské krize, která nejsilněji zasáhla právě v průběhu roku 2008.

Graf 2: Míra nezaměstnanosti 2003 až 2011

Zdroj: český statistický úřad

Tabulka 13: Charakteristika trhu práce v území ORP

EKONOMICKÉ SUBJEKTY SE SÍDLEM NA ÚZEMÍ ORP	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Ekonomické subjekty celkem (podle Registru ek. subjektů)	4 766	4 844	4 966	5 058	5 188	5 335	5 362	5 539	5 753	5 915
fyzické osoby	4 067	4 122	4 205	4 282	4 386	4 497	4 465	4 603	4 803	4 943
z toho zemědělstí podnikatelé	239	236	241	242	242	243	112	124	126	128
vyjádření v %	5,88	5,73	5,73	5,65	5,52	5,40	2,51	2,69	2,62	2,59
právnícké osoby	699	722	761	776	802	838	897	936	950	972
z toho obchodní společnosti	332	349	362	364	370	381	412	423	426	434
vyjádření v %	47,50	48,34	47,57	46,91	46,13	45,47	45,93	45,19	44,84	44,65
Podíl ekonomických subjektů podle vybraných odvětví ek. činnosti (%)										
zemědělství, lesnictví a rybářství	6,1	6,3	6,6	6,6	6,6	6,7	4,7	4,9	4,9	4,9
průmysl celkem	15,3	14,8	14,9	14,9	14,7	14,3	14,8	14,4	14,0	13,1
stavebnictví	15,3	15,6	15,5	15,3	16,1	16,2	16,6	16,8	16,5	16,7
velkoobchod, maloobchod; opravy a údržba motorových vozidel								1325	1372	1403

Zdroj: český statistický úřad

V celém sledovaném období lze spatřovat pozvolný pozitivní trend nárůstu počtu ekonomických subjektů v regionu. Za sledované období roku 2003 až 2012 se jednalo o nárůst 24 %. Výraznou většinu ekonomických subjektů tvoří fyzické osoby (83,5 %). Z celkového počtu 4 943 fyzických osob jen 128 jsou zemědělstí podnikatelé. Toto může mít souvislost s relativně nízkým podílem zemědělské půdy nacházející se v regionu a vysokým podílem zalesněného území pro zemědělské hospodaření nevyužitelných.

D. Doprava

Celý Středočeský kraj ovlivňuje blízkost hlavního města Prahy, ani ORP Dobříš není výjimkou se svou vzdáleností necelých 25 km od hranic ORP k administrativním hranicím Prahy. Mnoho obyvatel regionu tak dojíždí za prací, studiem nebo zábavou do Prahy. Kraj je navázán na Prahu hustou dopravní sítí. ORP Dobříš protíná rychlostní komunikace R4 spojující region s Prahou na severu a na jihozápadě se severní částí Jihočeského kraje. Trasa této silnice sleduje přibližně směr historické Zlaté stezky, která byla v 10. století významnou obchodní stezkou z Prahy do Pasova (Bavorska). V celém regionu

převažují silnice III. třídy. Kvalitní autobusová doprava směrem do/ z hl. města je zajištěna zejména z Dobříše a Nového Knína. Území obsluhují soukromí přepravci na pravidelných linkách Středočeská integrovaná doprava (SID) a také autobusy na linkách Pražské integrované dopravy (PID čísla řady 300 a 400). SID funguje na podobných principech jako MHD. V OPR Dobříš vede pouze jediná železniční trať (osobní i nákladní) na trase Praha - Vrané nad Vltavou - Čerčany (s odbočkou na Dobříš), která je zapojena do Pražské integrované dopravy. Vodní doprava má v regionu význam ve východní části, kde protéká řeka Vltava. Problémem regionu i nadále zůstává dopravní dostupnost malých obcí, a to především o víkendech a svátcích.

E. Těžba nerostných surovin, průmyslová výroba a stavebnictví, řemesla a jiné drobné podnikatelské aktivity, komerční služby a maloobchodní sféra, inovace

Dominujícím odvětvím regionu Dobříšska bývalo rukavičkářství. Město Dobříš je dodnes považováno za Mekku rukavičkářského průmyslu, i přesto že jsou zdejší Rukavičkářské závody dávno zavřené a haly opuštěné. Podnik byl spolu s pobočnými závody jedním z největších firem svého druhu na světě. Dnes zde působí asi 15 malých firem, jež se zabývají ruční výrobou rukavic. V současné době působí na Dobříši a v jeho okolí některé velké firmy, které zaměstnávají mnoho místních lidí (např. Doosan Bobcat Manufacturing s.r.o., vyrábějící stavební a manipulační techniku, firma York, s.r.o. vyrábějící svěráky, KS-Klima service a.s., vyrábějící klimatizační jednotky, firma Benteler Distribution Czech Republic, spol. s r. o - kovové polotovary, firmy ALUHUT a.s., a ANBREMETALL a.s., které vykonávají zpracovatelskou činnost v oblasti nakládání s kovovými odpady atd.). Ve stavebnictví pak působí firma BIOS s.r.o. a Energon s.r.o. V obchodní síti potravin působí firma Josef Bedřich s. r. o., v oblasti výroby plotů Pilecký s. r. o., ve sféře zahradnictví pak NOHEL GARDEN a.s. a další). Z historického hlediska je zlato-horním městem Nový Knín, zde se těžilo zlato především kolem 15. století. Oblast Chotilska, zejména okolí obce Mokrsko, je spojena s historickou těžbou zlata. Dodnes se zde nachází největší známé ložisko zlata ve střední Evropě a v současné době byla opětovně podána žádost o povolení průzkumu těchto ložisek s možností následné povrchové těžby zlata. Starostové všech obcí v okolí s těžbou z hlediska zdravotního i environmentálního ohrožení nesouhlasí a byla sepsána petice s 13 000 podpisy a podána na Ministerstvo životního prostředí. V současné době byla zmíněná žádost o povolení těžby Ministerstvem životního prostředí pozastavena a firma Astur Bohemia s.r.o. byla vyzvána k doplnění žádosti. Těžba by nezasáhla jen místní občany, ale v blízkosti plánovaného těžení se nachází také vodní tok Vltava a hrozily by průsaky kyanidu a arsenu do Vltavy.

F. Ekologická situace a ochrana životního prostředí, zemědělství a lesnictví

Region disponuje potenciálem v oblasti životního prostředí, protože je na své severozápadní straně ohraničen Brdskou vrchovinou, tzv. Hřebeny, na východě pak dosahuje téměř k údolí řeky Vltavy. Nejvyšším vrcholem Brdských Hřebenů je Studený vrch (660 m. n. m). Brdy tak přitahují turisty především v letním období. Ekologická situace je zmíněna v předchozím odstavci. V regionu se nacházejí 3 zvláště chráněná území (Andělské schody /Voznice/ - lesní louky s bohatým výskytem chráněných druhů rostlin, hmyzu a plazů, Hradec /Dobříš/ - hřbet v Hřebenech s přirozenými porosty a Vymyšlená pěšina /Chotilsko - Prostřední Lhota/ - skalnaté svahy zasahující do oblasti středního Povltaví). Podíl osob zaměstnaných v zemědělství se v ORP Dobříš pohybuje kolem celorepublikového průměru s hodnotou 4 %. Téměř polovina rozlohy regionu je zalesněna (48 %). Toto je možné dát do souvislosti i s historií regionu, kdy byly právě dobříšské lesy od dob Václava IV. honbištěm českých králů. Ze všech ORP Středočeského kraje pak vykazuje Dobříš nejnižší podíl zemědělské půdy na celkové výměře regionu (41 %), což je také zapříčiněno již zmíněným výrazným podílem lesů.

G. Technická infrastruktura (elektroenergetika, plynárenství, teplárenství, dálkovody, telekomunikace, vodovody a kanalizace pro veřejnou potřebu, odpadové hospodářství, vodní hospodářství, ochrana před povodněmi a živelními pohromami)

V regionu ORP Dobříš je na vodovod napojeno 99,5 % obyvatel. Zaveden plyn má v průměru 30 % obyvatel všech obcí, tuto hodnotu však přesahují jen 4 obce z celkového počtu. Na kanalizaci je napojeno 13 obcí regionu z celkového počtu 24 obcí. Počet obyvatel v obydlých bytech s přípojem na kanalizační síť se pohybuje kolem 70%. V oblasti odpadového hospodářství spolupracuje největší město Dobříš se Svazkem obcí Dobříšska a Novoknínska prostřednictvím společně založené firmy, která zajišťuje veškeré služby v oblasti nakládání s komunálními odpady pro město. Touto firmou je firma DOKAS Dobříš, s.r.o. (nyní už ve výhradním vlastnictví města Dobříš), která zprostředkovává (prostřednictvím firmy Rumpold - P, s.r.o.) odvoz komunálního odpadu z téměř celého ORP. Na území ORP, mimo sběrného dvora a přidružené kompostárny na Dobříši a sběrného místa v Malé Hraštici (zařízení vybudované městem Dobříš ve spolupráci se Svazkem obcí Dobříšska a Novoknínska, firma Asekol), funguje ještě třídící linka odpadů (papír, plast) a Kompostárna Svaté Pole, kdy je tato linka a kompostárna pronajímána firmě Rumpold - P, s.r.o. V současné době byl otevřen nový sběrný dvůr v Novém Kníně.

H. Rekreační památky a cestovní ruch

Nejvýznamnější památkou celého regionu je rokokový Zámek Dobříš s francouzskou zahradou a anglickým parkem, který ročně navštíví kolem 40 000 turistů. Mezi další významné atraktivity regionu patří Památník Karla Čapka ve Strži u obce Stará Huť, Muzeum zlata Nový Knín v historické budově mincovny, Muzeum Křižovnický špýchar Prostřední Lhota s expozicí ze života venkovského obyvatelstva, Muzeum historie střední Vltavy a balonového létání v Chotilsku, rozhledna na Veselém vrchu u Mokrska, rozhledna Studený vrch a Štola Josef. Odpočinek a relaxaci nabízí Wellness Centrum Svaté Pole či penzion a restaurace Nový Rybník u obce Obořiště. Nejvýznamnější akce uskutečňující se v centru regionu – Dobříši, jsou Dobříšské májové slavnosti. Na území ORP se nachází také několik naučných stezek (např. Naučná stezka Karla Čapka, která vede kolem památníku K. Č. ve Staré Huti, Naučná stezka Nový Knín a okolí, Naučná stezka Kozí Hory Libčice a Naučná stezka Zlaté Psí hory /zaměřené na hornictví a těžbu zlata/, Naučná stezka Vymyšlenská pěšina - Chotilsko /Mokrsko/ a nově otevřená Naučná stezka Dobří(š) v poznání).

2.1.3. Územní plánování obcí a kraje, širší vztahy území

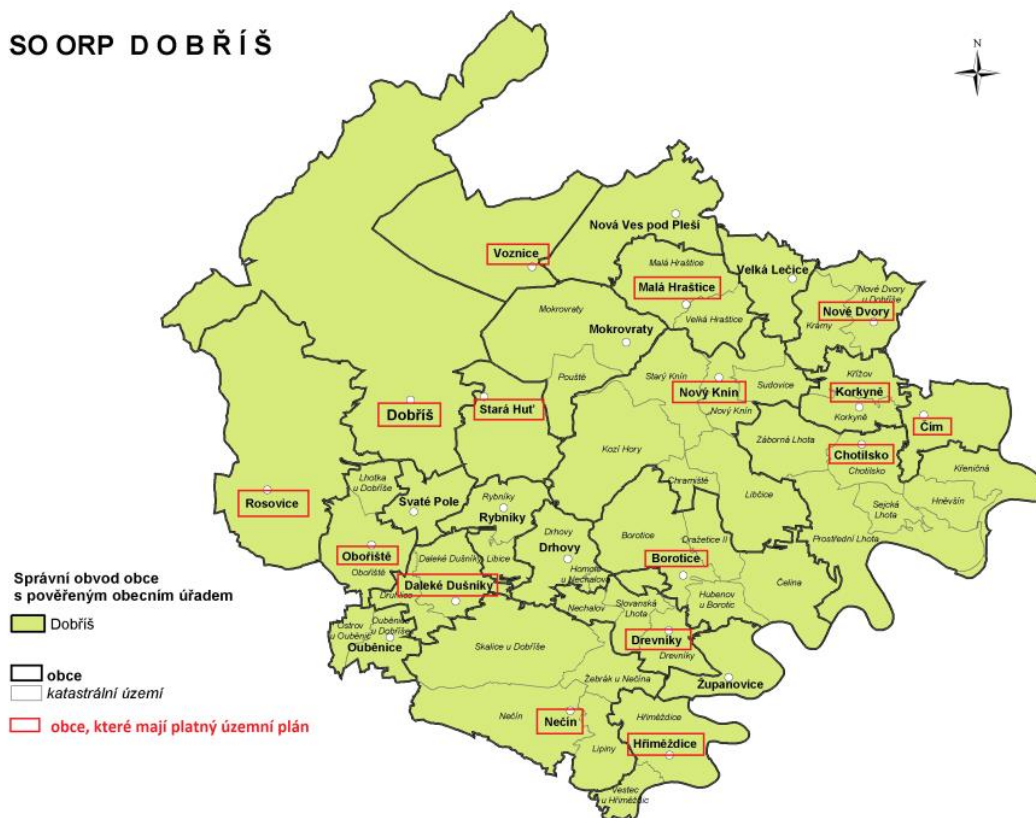
Následující tabulka uvádí počty obcí s platným územním plánem a strategickým plánem (programem rozvoje obce nebo jiným koncepčním dokumentem řešícím rozvoj) v rámci správního obvodu.

Tabulka 14: Územní a strategické plánování

Název údaje	Hodnota	% z celkového počtu obcí	Komentář
Počet obcí s platným územním plánem	16	66,7	Téměř 67 % obcí regionu má zpracován platný územní plán a 17 % plán připravuje. V budoucnu by tedy mělo mít platný územní plán více než 83 % obcí ORP Dobříš.
Počet obcí s plánem v přípravě	4	16,7	
Počet obcí se strategickým plánem (nebo programem rozvoje obce)	5	20,8	Strategický plán či Program rozvoje obce má vypracováno v současné době pouze 5 obcí. Pro všechny obce Svazku obcí Dobříšska a Novoknínska (všechny leží v území ORP Dobříš - mimo obce Nová Ves) byl v roce 2006 vypracována Strategie regionálního a místního rozvoje Svazku. Bohužel nedošlo k její aktualizaci. V současné době je připravována Strategie komunitně vedeného místního rozvoje místní akční skupiny Brdy Vltava, jejíž jsou všechny obce ORP Dobříš (kromě Nové Vsi pod Pleší) členem.

Zdroj: vlastní šetření, internetové stránky obcí ORP Dobříš

Mapa 1: Obce se strategickým plánem

Zdroj: vlastní šetření, internetové stránky obcí ORP Dobříš

Se zásadami územního rozvoje kraje je možné se seznámit na webových stránkách příslušného krajského úřadu. K dalším významným dokumentům z hlediska územního plánování patří :

1) zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon) - dostupné na [www:http://portal.gov.cz/app/zakony/zakon.jsp?page=0&fulltext=&nr=183~2F2006&part=&name=&rpp=15#seznam](http://portal.gov.cz/app/zakony/zakon.jsp?page=0&fulltext=&nr=183~2F2006&part=&name=&rpp=15#seznam),

2) vyhláška č. 500/2006 Sb., o územně analytických podkladech, územně plánovací dokumentaci a způsobu evidence územně plánovací činnosti - dostupné na [www: http://www.mmr.cz/getmedia/c476591c-8381-44e1-a9fc183af2752035/uplne_zneni_po_novele.pdf](http://www.mmr.cz/getmedia/c476591c-8381-44e1-a9fc183af2752035/uplne_zneni_po_novele.pdf),

3) vyhláška č. 501/2006 Sb., o obecných požadavcích na využívání území - dostupné na [www: http://kyjeok.sweb.cz/zakony/501-2006_Sb_vyhl_o_obecných_pozadavcích_na_uzemni.html](http://kyjeok.sweb.cz/zakony/501-2006_Sb_vyhl_o_obecných_pozadavcích_na_uzemni.html),

4) Územně analytické podklady Středočeského kraje - dostupné na [www: http://www.kr-stredocesky.cz/portal/odbory/uzemni-planovani/uzemni-planovani-kraj/uap/](http://www.kr-stredocesky.cz/portal/odbory/uzemni-planovani/uzemni-planovani-kraj/uap/)

Z územního plánování na úrovni obcí (územní plány jednotlivých obcí), kraje (zásady územního rozvoje) a státu (politika územního rozvoje) plynou následující významná omezení, příležitosti či limity: Nebyla zjištěna žádná významnější opatření ani limity.

Zpracování územního a strategického plánu umožňuje obci či regionu definovat své silné, slabé stránky a možnosti či ohrožení budoucího rozvoje. Jinými slovy obec/region ví, na co se při plánování svého rozvoje zaměřit a čemu věnovat pozornost. Dále dokáže lépe plánovat jednotlivé projekty či akce tak, aby na sebe navazovaly a tím uplatňovat integrovaný přístup k rozvoji. Mnohé problémy pak přesahují hranice jednotlivých obcí či regionů a proto je důležité, aby obce našly ve svých strategických dokumentech společné průniky a v synergii řešily společné oblasti. Dojde tak k úspoře zdrojů, jak materiálních, tak také časových, finančních i dalších. Území ORP Dobříš spadající do Středočeského kraje je ve spádovém území Místní akční skupiny Brdy - Vltava, která je členem Krajské sítě místních akčních skupin Středočeského kraje. Na území ORP tak dochází, v rámci pravidelných setkání Krajské sítě MAS SK, k přejímání zkušeností z jiných regionů Středočeského kraje a naopak se zde vytváří příležitost pro přesun zkušeností z ORP Dobříš do jiných částí Středočeského kraje. Dále je ORP, prostřednictvím členství v MAS, začleněno v Národní síti místních akčních skupin ČR, na jejíž úrovni se také otevírá prostor pro spolupráci subjektů z celé České republiky.

2.1.4. Aktéři regionálního rozvoje

Tabulka 15: Popis klíčových aktérů

Název údaje	Počet aktérů toho druhu	Komentář
Město Dobříš, Nový Knín	2	Město Dobříš je přirozeným spádovým centrem území. Jedná se o největší město regionu s 8 755 obyvateli. Druhým největším městem je Nový Knín s 1 940 obyvateli. Jedná se jediné 2 obce v regionu se statusem města.
Obec Borotice, Čím, Daleké Dušníky, Drevníky, Drhovy, Hřímězdice, Chotilsko, Korkyně, Malá Hraštice, Mokrovraty, Nečín, Nová Ves pod Pleší, Nové Dvory, Obořiště, Ouběnice, Rosovice, Rybníky, Stará Huť, Svaté Pole, Velká Lečice, Voznice, Županovice	22	Všechny obce lze v regionu považovat za klíčové aktéry, protože bez jejich zapojení a jejich území by region nebyl regionem. Všechny obce tak mají právo říci svůj názor při plánování rozvoje ORP Dobříš, ve kterém se nacházejí.
Ostatní obce SO	0	
Kraj Středočeský	1	Kraj je významným hráčem, protože spravuje silnice II. a III. třídy v regionu. Zároveň je zřizovatelem Gymnázia Karla Čapka v Dobříši či Památníku Karla Čapka u Staré Huti. Dále také ovlivňuje rozvoj obcí pomocí svých vlastních dotačních prostředků.
Stát Česká republika	1	Z hlediska rozvoje regionu je stát klíčovým hráčem v podobě vydávající zákonů a nařízení či vypisováním výzev pro obce, neziskových či podnikatelský sektor nejen v regionu ORP Dobříš.
Státní instituce		
Mikroregion Svazek obcí Dobříšska a Novoknínska	1	Svazek obcí Dobříšska a Novoknínska- pravidelná setkání starostů Svazku, diskusování aktuálních potřeb regionu, řešení společné problematiky likvidace komunálního odpadu
MAS Brdy Vltava o.p.s.	1	MAS Brdy Vltava o.p.s. se zabývá především plánováním rozvoje území v oblasti sociálních služeb, cestovního ruchu, spolupráce jednotlivých aktérů v ORP Dobříš s přesahem do Svazku obcí Středního Povltaví
Významný zaměstnavatel Doosan – Bobcat Mannufakturing, s.r.o., Alluhut, a.s., Anbremetall, a.s., Bosák spol s r.o., Nohelgarden a.s., Pilecký s.r.o. či Elko Nový Knín, v.d.		Doosan – Bobcat Mannufakturing, s.r.o., vyrábějící stavební a manipulační techniku, dodávanou do více jak 20 států světa. V obci Rybníky působí firmy ALLUHUT, a.s., a ANBREMETALL, a.s., které vykonávají zpracovatelskou činnost v oblasti nakládání s kovovými odpady. Mezi další významné zaměstnavatele dobříšského regionu patří BOSÁK spol. s r.o. zabývající se autobusovou dopravou, Nohelgarden a.s. v oblasti zahradnictví (Budínek u Svatého pole), Pilecký s.r.o. - plotová oplocení a Elko Nový Knín, výrobní družstvo v oboru elektro a kovo. Ještě další???

Zdroj: vlastní šetření

2.2. Souhrnná SWOT analýza území správního obvodu

Silné stránky:	Slabé stránky:
1. Výhodná poloha ORP Dobříš s rychlostní silnicí R4.	1. Nedostatečná spolupráce mezi samosprávou a občany na rozvoji obce na většině území.
2. Historie rukavičkářství a řada veřejně přístupných technických památek.	2. Nedostatečná dopravní obslužnost většiny obcí zejména o víkendech.
3. Dobrá dopravní obslužnost veřejnou dopravou (Dobříš, Nový Knín - směr Příbram, Praha).	3. Vysoká vyjížďka obyvatel regionu za prací, nedostatek pracovních míst přímo v regionu.
4. Hustá síť veřejných knihoven a veřejně přístupných hřišť (nejvíce víceúčelových).	4. Nedostatek času pro volnočasové a další aktivity lidí v produktivním věku z důvodu dojížděky za prací.
5. Kontinuální nárůst počtu obyvatel.	5. Většina obcí regionu strategicky neplánuje.
6. Kvalitní životní prostředí (přítomnost Brd i Vltavy).	6. Nedostatek pracovních míst pro osoby znevýhodněné na trhu práce.
7. Vysoký podíl lesů.	7. Neaktualizovaná Strategie regionálního a místního rozvoje svazku obcí Dobříšska a Novoknínska.
8. Fungující DSO Dobříšska a Novoknínska i MAS Brdy-Vltava.	
Příležitosti:	Hrozby:
1. Zkvalitnění systému odpadového hospodářství v území.	1. Těžba zlata s negativních ekologickým dopadem na region.
2. Posilování spolupráce obcí, zejména ze strany města Dobříše.	2. Nespolečná spolupráce mezi jednotlivými sektory (veřejný, neziskový, soukromý) při rozvoji území.
3. Příchod mladých rodin s dětmi (ochota podílet se na veřejném dění).	3. Nárůst počtu uchazečů na 1 volné pracovní místo.
4. Přítomnost středně velkých podniků (zaměstnávání místních obyvatel).	4. Nárůst osob ohrožených sociálním vyloučením z důvodu nedostatku pracovních míst a nedostupného bydlení.
5. Využití hustou dopravní sítí vázanou na Prahu (př. investice).	5. Negativní vliv na komunitní život zapříčiněný vysokou vyjížďkou mimo region.
6. Dodržování a pravidelná aktualizace strategických plánů v území komunitním přístupem.	6. Nárůst ekonomicky neaktivních osob.
7. Posilování spolupráce obcí v oblasti cestovního ruchu.	7. Změna legislativy týkající se veřejné správy.

Region se nachází v dobré dopravní dostupnosti hl. města Prahy i dalšího spádového města Příbrami. Tento fakt významně ovlivňuje procento vyjíždějících obyvatel za prací či studiem (20%). Jako přímá úměra je pak možné sledovat nedostatek času a celkově chybí chuť místních obyvatel účastnit se na veřejném (komunitním) životě ve své obci či obecně v regionu, protože tráví v průměru 2 hodiny denně a více v dopravních prostředcích.

ORP Dobříš také disponuje významným přírodním potenciálem v podobě Brd na severu území a řeky Vltavy na východě. Zmíněné dominanty lákají turisty a jsou i rekreačním potenciálem území. Z tohoto důvodu je účelné, aby obce regionu spolupracovali na společné strategii v oblasti cestovního ruchu i jednotně propagaci území.

Důležitou oblastí spolupráce obcí je také odpadové hospodářství a především problematika týkající se svozu separovaného odpadu. Obce již v současné době začínají mezi sebou spolupracovat a domlouvat společný a koordinovaný postup vyjednávání vůči svozové firmě ohledně nastavení poplatku za svoz odpadu a logistiky svozu (co nejefektivnější).

Další příležitostí ke spolupráci je řešení každodenních problémů obcí (sdílení zkušeností, osvědčených postupů) v rámci stávajících regionálních struktur – DSO Dobříšska a Novoknínska a MAS Brdy-Vltava, ve kterých jsou všechny obce ORP členy. Lze zhodnotit, že význam spolupráce si obce v současné době začínají uvědomovat a (sice postupnými kroky) aktivně se zapojovat do problematiky strategického plánování dalšího rozvoje regionu i jednotlivých municipalit – zvyšuje se podíl obcí, které zpracovávají své rozvojové koncepce, obce se začaly zapojovat i do příprav strategií na regionální úrovni.

Projekt Systémová podpora rozvoje meziobecní spolupráce v ČR v rámci území správních obvodů obcí s rozšířenou působností (číslo projektu: CZ.1.04/4.1.00/B8.00001)

3. Téma 1.: Školství

3.1. Analytická část: definice a analýza řešených problémů

3.1.1.1. Vymezení a zdůvodnění řešeného problému

Vytváření podmínek pro rozvoj výchovy a vzdělávání je jednou z významných aktivit obce, kterou jí umožňuje zákon o obcích. Za tím účelem obec pro poskytování předškolního vzdělávání a plnění povinnosti zajistit podmínky pro předškolní vzdělávání v posledním roce před zahájením povinné školní docházky pro děti s trvalým pobytem na území obce zřizuje svou mateřskou školu, nebo se za určitých smluvních podmínek dohodne s jinou obcí, případně se svazkem obcí. Také pro základní vzdělávání buď zřizuje svoji základní školu, nebo se postará o plnění povinné školní docházky v základní škole zřizované jinou obcí nebo svazkem obcí. Oblast předškolního a základního vzdělávání se tak stává problémem, který nelze řešit pouze na území jedné obce. Jde o oblast, které se musí společně věnovat (např. i s ohledem na dojíždění za prací v celém spádovém regionu) jak malé obce tak střední a velká města.

Populační vlny se dlouhodobě promítanou do rozvoje regionálního školství a jednotlivých územních celků. Vzhledem k demografickému vývoji mají zejména malé obce problémy s udržení potřebného počtu dětí ve školách. Je zde silná tendence posílat děti do lépe vybavených městských škol nebo jde jenom o proces, kdy dítě jede do školy s rodičem do místa jeho pracoviště. Dojíždění se však stává palčivým problémem nejen pro obce, rodiče a děti, ale i pro nejbližší města, která nemají ve svých školách dostatečnou kapacitu. V okolí velkých měst a příměstských oblastech je akutní otázkou k řešení otázka přeplněnosti mateřských škol.

Ustanovení školského zákona také vymezuje povinnost obce zajišťovat ty výdaje škol a školských zařízení, které nejsou hrazeny ze státního rozpočtu. Obce jsou však často nuceny podporovat školy nad rámec svých povinností. Ač tedy nemají přímou povinnost na některé oblasti přispívat (např. platy pedagogických a nepedagogických pracovníků, školní pomůcky), hledají finanční prostředky ve svých někdy opravdu napjatých rozpočtech, aby školám v jejich svízelné situaci pomohly. Bohužel, ani úprava v rámci zákona o rozpočtovém určení daní zdaleka nezohledňuje náklady potřebné na zázemí pro vzdělávání, a tak se čím dál častěji objevuje rozdíl mezi tím, co by škola potřebovala, a tím, co jí obec může poskytnout v rámci svých finančních možností.

Pro kvalitu života obyvatel dané obce a území je důležitou oblastí také kultura a trávení volného času. Možnosti neformálních volnočasových aktivit a vlastní iniciativy obyvatel související s lokálními tradicemi se projevují spíše na venkově než ve velkých městech. Právě škola jako komunitní centrum zde sehrává velmi významnou roli.

Právě meziobecní spolupráce by mohla přinést odpověď na otázku, jakými cestami a prostředky lze z pohledu zřizovatelů nejen udržet optimálně dimenzovanou síť škol, ale především jak pozitivně působit na zvyšování kvality a vybavenosti škol a školských zařízení včetně ovlivňování a zlepšování jejich rozvoje a úrovně vzdělávání v nich. Díky této spolupráci může navíc docházet k přeměně škol na kulturní, společenská a komunitní centra svých lokalit, kdy škola získá prostor a podmínky pro svou kreativitu a jako otevřené společenské centrum naplní širší vzdělávací a volnočasovou nabídku nejen pro žáky školou povinné, ale také pro ostatní občany.

Meziobecní spolupráce může přispět k hledání nových řešení nejen v oblasti předškolního a základního vzdělávání s ohledem na kompetence obcí na úrovni území ORP. Jedná se o dlouhodobý proces budování důvěry a spolupráce v co nejvyšší míře mezi místní správou, školou, veřejností, společenskými skupinami a organizacemi o vytváření místního partnerství. Zapojení jednotlivců i

veřejnosti do dílčích záměrů rozvoje obce nebo regionu, propojení jejich ekonomických, sociálních a ekologických aspektů pak otevírá další možnosti rozvoje plnohodnotného života ve městech i na venkově.

Základní legislativa

- Zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon) ve znění pozdějších předpisů vymezuje kompetence a úkoly jednotlivých orgánů ve školství, a to jak orgánů samosprávy, tak i orgánů vykonávajících státní správu
- Zákon č. 562/2004 Sb., kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím školského zákona, ve znění pozdějších předpisů
- Zákon č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, upravuje předpoklady pro výkon činnosti pedagogických pracovníků, jejich pracovní dobu, další vzdělávání a kariérní systém. Vztahuje se na pedagogické pracovníky škol a školských zařízení, které jsou zapsány do rejstříku škol a školských zařízení a na pedagogické pracovníky v zařízeních sociálních služeb.
- Vyhlášky ke školskému zákonu
- Ostatní vyhlášky
- Vyhlášky k zákonu o pedagogických pracovnících
- Zákon č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, ve znění pozdějších předpisů upravuje tvorbu, postavení, obsah a funkce rozpočtů územních samosprávných celků, jimiž jsou obce a kraje a stanoví pravidla hospodaření s finančními prostředky územních samosprávných celků. Upravuje také zřizování nebo zakládání právnických osob územních samosprávných celků. Ustanoveními tohoto zákona se řídí také hospodaření dobrovolných svazků obcí, pokud tento zákon nestanoví jinak, a zřizování příspěvkových organizací v oblasti školství svazkem obcí.
- Zákon č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole ve veřejné správě a o změně některých zákonů (zákon o finanční kontrole), vymezuje uspořádání a rozsah finanční kontroly vykonávané mezi orgány veřejné správy, mezi orgány veřejné správy a žadateli nebo příjemci veřejné finanční podpory a uvnitř orgánů veřejné správy. Stanoví předmět, hlavní cíle a zásady finanční kontroly vykonávané podle tohoto zákona a podle zvláštních právních předpisů, pokud tak tyto předpisy stanoví.
- Zákon č. 552/1991 Sb., o státní kontrole, v platném znění, upravuje výkon státní kontroly v České republice.
- Zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů, stanoví v souladu s právem Evropské unie rozsah a způsob vedení účetnictví, požadavky na jeho průkaznost a podmínky předávání účetních záznamů pro potřeby státu
- Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů
- Zákon č. 129/2000 Sb., o krajích (krajské zařízení), ve znění pozdějších předpisů
- Zákon 243/2000 Sb., o rozpočtovém určení daní, ve znění pozdějších předpisů upravuje rozpočtové určení daně z přidané hodnoty, daní spotřebních, daní z příjmů, daně z nemovitostí a daně silniční.

3.1.2. Popis předškolního a základního vzdělávání správního obvodu (situační analýzy, finanční analýza), očekávaný vývoj

Tabulka 17: Počty škol/školských zařízení v jednotlivých obcích ORP

ORP Dobříš	celkem		z toho					
	ředitelství	MŠ	ZŠ	ZUŠ	SVČ	ZŠ speciální / se speciálními třídami	MŠ speciální / se speciálními třídami	gymnázia
celkem škol	19	13	10	1	1	1	0	1
Borotice	1	1	0	0	1	0	0	0
Dobříš	8	3	2	1	0	1	0	1
Korkyně	1	1	0	0	0	0	0	0
Malá Hraštice	1	1	1	0	0	0	0	0
Mokrovraty	1	1	1	0	0	0	0	0
Nečín	1	1	1	0	0	0	0	0
Nová Ves pod Pleší	2	1	1	0	0	0	0	0
Nový Knín	1	1	1	0	0	0	0	0
Obořiště	1	1	1	0	0	0	0	0
Rosovice	1	1	1	0	0	0	0	0
Stará Huť	1	1	1	0	0	0	0	0

Zdroj: vlastní šetření - webové stránky škol, Výkazy MŠMT

V regionu fungují jak školy městské, tak i venkovské malotřídní školy, 1 základní škola praktická a třídy prima až kvarta osmiletého gymnázia. V roce 2011 probíhalo dotazníkové šetření v 7 ZŠ v regionu a Gymnáziu Karla Čapka zjišťující potřeby škol, rodičů i dětí, které mají speciální vzdělávací potřeby. Aktualizované výstupy z tohoto šetření budou zahrnuty jako podkladový materiál pro návrhovou část strategie v oblasti školství. Největší školou v regionu je 2. ZŠ v Dobříši, jejíž kapacita činí 800 žáků. Následuje 1. ZŠ Dobříš s kapacitou 610 žáků, ZŠ Nový Knín (350), ZŠ Nečín (270) a ostatní školy kolem 120 žáků. V některých školách mimo větší obce regionu není kapacita škol zaplněna přibližně z poloviny (např. Malá Hraštice, Mokrovraty, Nečín), naopak ve větších městech je kapacita škol více obsazena či se blíží k jejímu vyčerpání (např. Dobříš, Nový Knín, Nová Ves). Vývoj kapacity obsazenosti škol ve Svazku obcí Dobříšska a Novoknínska se od školního roku 2009/2010 do současnosti pohybuje kolem 70%. U předškolních zařízení je situace opačná. Kapacita mateřských škol je plně vyčerpána a MŠ musí dokonce nové zájemce odmítat. V současné době zřizovatelé MŠ v Dobříši a Novém Kníně podali žádost o projekt z Regionálního operačního programu Střední Čechy. Na Dobříši se jedná o rozšíření kapacity o 54 míst 5. MŠ výstavbou dřevostavby. Výjimkou jsou soukromé MŠ, které v současné době disponují volnými místy.

Tabulka 18: Počty SOUKROMÝCH škol/školských zařízení v jednotlivých obcích ORP

ORP Dobříš	celkem		z toho			
	ředitelství	MŠ	ZŠ	gymnázia	ZUŠ	SVČ
celkem	8	8	0	0	0	0
Dobříš	4	4	0	0	0	0
Chotilsko	1	1	0	0	0	0
Mokrovraty	1	1	0	0	0	0
Nový Knín	1	1	0	0	0	0
Stará Huť	1	1	0	0	0	0

Zdroj: vlastní šetření – webové stránky soukromých MŠ a osobní rozhovor se zástupci obcí

V největším městě regionu se nacházejí celkem 4 z 8 soukromých mateřských škol. Jedná se o "Soukromou školku a jesličky MIMI Dobříš" - <http://www.mimiskolka.cz/>. Tato škola nabízí místo pro 15 dětí. Dále zde působí "Dětský koutek Chobotnička Dobříš", jedná o tzv. hlídací koutek, kdy si může rodič domluvit jednorázové hlídání dětí dle domluvy, ale poskytuje také dlouhodobé služby, <http://www.detsky-koutek-chobotnicka.cz/>. Další soukromou MŠ v Dobříši je "Česko-anglická školka Dobříš", která poskytuje rozšířenou výuku angličtiny s prvky Montessori pedagogiky,

<http://www.anglickaskolka-dobris.cz/>. V roce 2012 měla tato MŠ volné kapacity v počtu 6 volných míst. Na Dobříši funguje také "Dětské centrum Čáp Dobříš" jako firemní MŠ Doosan Bobcat. Činnost MŠ je financována z projektu OP LZZ a spolufinancována firmou Bobcat. Další soukromé mateřské školy v regionu fungují ve městě Nový Knín, kde je otevřeno "Dětské centrum Čáp Nový Knín". Jedná se o o.p.s. poskytující služby pro rodiny s dětmi. Původně tuto společnost založila skupina rodičů z Nového Knína, jejichž děti nebyly do běžných MŠ přijaty, <http://www.dccap.cz/>. Speciálně zaměřenou MŠ je "Klub lesní školky v Mokrovratech", který provozuje občanské sdružení. Aktivity dětí jsou spojeny jak s pohybem ve volné přírodě, tak jsou zde uplatňovány prvky waldorfské pedagogiky, <http://www.ditevlese.cz/>. Další soukromou mateřskou školou je "Soukromá miniškolíčka s prvky Montessori pedagogiky Stará Huť" zajišťující i individuální hlídací služby, <http://www.msnassvet.cz/>. V listopadu 2013 byla otevřena další soukromá MŠ v Chotilsku "Lesní rodinný klub Pod trolím vrchem", <http://trolivrch.webnode.cz/>, která je zaměřena na zdravý harmonický tělesný i duševní rozvoj s pobytem v přírodě s prvky Montessori.

V ORP Dobříš nepůsobí žádné církevní školy ani školská zařízení.

Tabulka 19: Pracovníci ve školství ORP

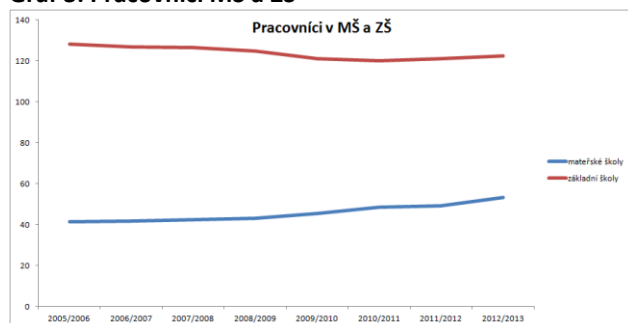
typ školy, zařízení	průměrný přepočtený počet		
	celkem	z toho	
		pedagogů	nepedagogů
2012/2013			
mateřské školy	67,51	53,25	14,26
základní školy	153,97	122,54	31,43
základní umělecké školy	14,92	14	0,92
gymnázia	28,6	27,5	1,1
mateřské školy pro děti se SVP	0	0	0
základní školy pro žáky se SVP	8,53	7,14	1,41
školní družiny a kluby	16,84	16,84	0
střediska pro volný čas dětí a mládeže	0	0	0
zařízení školního stravování	44,66	0	44,66
celkem rok 2012/2013	335,05	241,27	93,78
2011/2012			
mateřské školy	63,32	49,18	14,14
základní školy	153,11	121,13	31,98
základní umělecké školy	13,4	12,82	0,58
gymnázia	29,2	27,8	1,4
mateřské školy pro děti se SVP	0	0	0
základní školy pro žáky se SVP	8,75	7,2	1,55
školní družiny a kluby	15,22	15,22	0
střediska pro volný čas dětí a mládeže	0	0	0
zařízení školního stravování	45,29	0	45,29
celkem rok 2011/2012	328,29	233,35	94,94
2010/2011			
mateřské školy	61,97	48,63	13,34
základní školy	150,93	119,97	30,96
základní umělecké školy	13,97	13,14	0,83
gymnázia	27,6	26,7	0,9
mateřské školy pro děti se SVP	0	0	0
základní školy pro žáky se SVP	9,57	7,71	1,86
školní družiny a kluby	15,15	15,15	0
střediska pro volný čas dětí a mládeže	0	0	0
zařízení školního stravování	45,06	0	45,06
celkem rok 2010/2011	324,25	231,3	92,95
2009/2010			
mateřské školy	58,83	45,53	13,3
základní školy	153,04	121,12	31,92
základní umělecké školy	14,05	13,05	1
gymnázia	28,1	25,8	2,3
mateřské školy pro děti se SVP	0	0	0
základní školy pro žáky se SVP	11,28	8,73	2,55
školní družiny a kluby	13,84	13,84	0
střediska pro volný čas dětí a mládeže	0	0	0
zařízení školního stravování	44,49	0	44,49
celkem rok 2009/2010	323,63	228,07	95,56

2008/2009			
mateřské školy	56,14	43,19	12,95
základní školy	156,97	124,75	32,22
základní umělecké školy	13,64	12,56	1,08
gymnázia	27,2	25,4	1,8
mateřské školy pro děti se SVP	0	0	0
základní školy pro žáky se SVP	11,73	9,2	2,53
školní družiny a kluby	12,99	12,99	0
střediska pro volný čas dětí a mládeže	0	0	0
zařízení školního stravování	44,01	0	44,01
celkem rok 2008/2009	322,68	228,09	94,59
2007/2008			
mateřské školy	55,57	42,27	13,3
základní školy	159,24	126,56	32,68
základní umělecké školy	13,19	12,19	1
gymnázia	28,2	25,4	2,8
mateřské školy pro děti se SVP	0	0	0
základní školy pro žáky se SVP	11,87	9,36	2,51
školní družiny a kluby	12,52	12,52	0
střediska pro volný čas dětí a mládeže	0	0	0
zařízení školního stravování	44,46	0	44,46
celkem rok 2007/2008	325,05	228,3	96,75
2006/2007			
mateřské školy	54,5	41,71	12,79
základní školy	160,46	126,71	33,75
základní umělecké školy	13,09	12,09	1
gymnázia	27,7	25,2	2,5
mateřské školy pro děti se SVP	0	0	0
základní školy pro žáky se SVP	11,22	8,77	2,45
školní družiny a kluby	11,67	11,67	0
střediska pro volný čas dětí a mládeže	0	0	0
zařízení školního stravování	43,18	0	43,18
celkem rok 2006/2007	321,82	226,15	95,67
2005/2006			
mateřské školy	54,4	41,3	13,1
základní školy	160,11	128,29	31,82
základní umělecké školy	13,24	12,24	1
gymnázia	29,4	25,4	4
mateřské školy pro děti se SVP	0	0	0
základní školy pro žáky se SVP	9	5,7	3,3
školní družiny a kluby	11,48	11,48	0
střediska pro volný čas dětí a mládeže	0	0	0
zařízení školního stravování	43,09	0	43,09
celkem rok 2005/2006	320,72	224,41	96,31

Zdroj: vlastní šetření – data od referenta MěÚ Dobříš (oblast školství), Výkazy MŠMT

V průběhu sledovaných školních let 2005/2006 až 2012/2013 se průměrný přepočtený počet pedagogických i nepedagogických pracovníků téměř neměnil. V území ORP Dobříš také ve sledovaném období působil stále stejný počet škol s celkově stabilními počty dětí.

Graf 3: Pracovníci MŠ a ZŠ

Zdroj: vlastní šetření, Výkazy MŠMT

Předškolní vzdělávání

Tabulka 20: Celkové počty MŠ podle zřizovatele ORP Dobříš

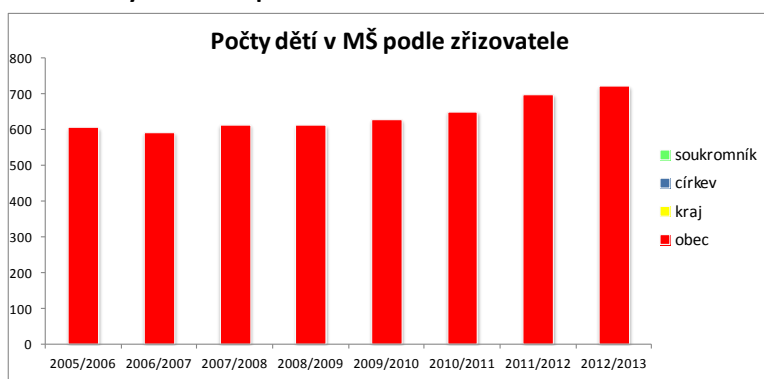
zřizovatel	počet MŠ	počet dětí celkem	počet běžných tříd	počet dětí v běžných třídách	počet speciálních tříd	počet dětí ve speciálních třídách
2012/2013						
obec	13	722	30	722	0	0
kraj	0	0	0	0	0	0
církev	0	0	0	0	0	0
soukromník	8	0	0	0	0	0
celkem:	21	722	30	722	0	0
2011/2012						
obec	13	699	29	699	0	0
kraj	0	0	0	0	0	0
církev	0	0	0	0	0	0
soukromník	4	0	0	0	0	0
celkem:	17	699	29	699	0	0
2010/2011						
obec	13	651	27	651	0	0
kraj	0	0	0	0	0	0
církev	0	0	0	0	0	0
soukromník	3	0	0	0	0	0
celkem:	16	651	27	651	0	0
2009/2010						
obec	13	629	26	629	0	0
kraj	0	0	0	0	0	0
církev	0	0	0	0	0	0
soukromník	3	0	0	0	0	0
celkem:	16	629	26	629	0	0
2008/2009						
obec	13	613	26	613	0	0
kraj	0	0	0	0	0	0
církev	0	0	0	0	0	0
soukromník	1	0	0	0	0	0
celkem:	14	613	26	613	0	0
2007/2008						
obec	13	614	25	614	0	0
kraj	0	0	0	0	0	0
církev	0	0	0	0	0	0
soukromník	1	0	0	0	0	0
celkem:	14	614	25	614	0	0
2006/2007						
obec	13	592	25	592	0	0
kraj	0	0	0	0	0	0
církev	0	0	0	0	0	0
soukromník	1	0	0	0	0	0
celkem:	14	592	25	592	0	0
2005/2006						
obec	13	606	25	606	0	0
kraj	0	0	0	0	0	0
církev	0	0	0	0	0	0
soukromník	1	0	0	0	0	0
celkem:	14	606	25	606	0	0

Zdroj: vlastní šetření - data od referenta MěÚ Dobříš (oblast školství), Výkazy MŠMT

Dle grafu uvedeného níže je jasně patrný demografický vývoj regionu, který koresponduje i s celorepublikovou situací. Děti v MŠ neustále pomalým tempem za poslední roky přibývá, což je

zapříčiněno tím, že do MŠ přecházejí děti silných populačních ročníků. Otázkou zůstává, nakolik bude počet dětí v MŠ i nadále narůstat v následujících letech a zda se tento problém následně neodrazí v obsazenosti 1. ročníků základních škol, kde některé z nich zatím disponují volnými kapacitami. Přesto již pro školní rok 2014/2015 nebylo možné v některých základních školách přijmout všechny děti, které se účastnily zápisu. Tento problém je v tuto chvíli patrný zejména u 1. ZŠ Dobříš a ZŠ Nová Ves pod Pleší. Celková kapacita škol v regionu však dosud zaplněna není a měla by být i přes nárůst počtu žáků na prvním stupni zatím dostatečná. V regionu působí také soukromé mateřské školy, ale zde není možné uvést počet dětí na jednu MŠ, protože fungují často jako nárazová hlídací centra, která hlídají děti nepravidelně, dle potřeby rodičů. Tzn., že počet dětí zde velmi kolísá. "Klasickými" soukromými MŠ jsou Dětské centrum Čáp Dobříš firmy Doosan Bobcat. Zde je kapacita pro 12 dětí. Jako další je to Česko - anglická školka Dobříš, kde kapacita dětí je maximálně 15 míst. Počet soukromých mateřských škol se v roce 2012/2013 zdvojnásobil. Je to především tím, že v regionu je nedostatečná kapacita mateřských škol zřizovaných obcemi.

Graf 4: Počty dětí v MŠ podle zřizovatele

Zdroj: Výkazy MŠMT

Tabulka 21: MŠ zřizované obcemi

školní rok	počet MŠ	samost. MŠ	počet běžných tříd	počet dětí	úv. pedag.	počet dětí na 1 pedag.	počet dětí na třídu	počet dětí na školu
2012/2013	13	6	30	722	53,25	13,56	24,07	55,54
2011/2012	13	5	29	699	49,18	14,21	24,10	53,77
2010/2011	13	5	27	651	48,63	13,39	24,11	50,08
2009/2010	13	5	26	629	45,53	13,82	24,19	48,38
2008/2009	13	5	26	613	43,19	14,19	23,58	47,15
2007/2008	13	5	25	614	42,27	14,53	24,56	47,23
2006/2007	13	5	25	592	41,71	14,19	23,68	45,54
2005/2006	13	5	25	606	41,3	14,67	24,24	46,62

Zdroj: vlastní šetření – data od referenta MěÚ Dobříš (oblast školství), Výkazy MŠMT

Počet MŠ se ve sledovaném období 2005/2006 – 2012/2013 nezměnil. Od školního roku 2005/2006 se počty dětí a běžných tříd v MŠ zvyšují. V současné době je 13 dětí na jednoho pedagoga. Stále je udržován stejný počet dětí na třídu, v průměru se jedná o 24 dětí na jednu třídu.

Tabulka 22: Údaje o pedagogických pracovnících mateřských škol ORP Dobříš

školní rok	přepočtení pedagogové celkem	z toho nekvalifikovaní	% nekvalifikovaných
2012/2013	67,51	14,26	21%
2011/2012	63,32	14,14	22%
2010/2011	61,97	13,34	22%
2009/2010	58,83	13,3	23%
2008/2009	56,14	12,95	23%
2007/2008	55,57	13,3	24%
2006/2007	54,5	12,79	23%
2005/2006	54,4	13,1	24%

Zdroj: Výkazy MŠMT

V období 2005/2006 – 2012/2013 je rostoucí trend v celkovém počtu pedagogů v mateřských školách. Podíl nekvalifikovaných pedagogů na celkovém počtu postupně klesá. Při terénním šetření bylo zjištěno, že velká pedagogů v MŠ si v současné době dodělává potřebnou kvalifikaci v souvislosti s chystanou novelou školského zákona. Je tedy pravděpodobné, že se celkový podíl nekvalifikovaných pracovníků v budoucnu (počínaje rokem 2014/2015) ještě výrazněji sníží.

Tabulka 23: Popis MŠ v ORP Dobříš

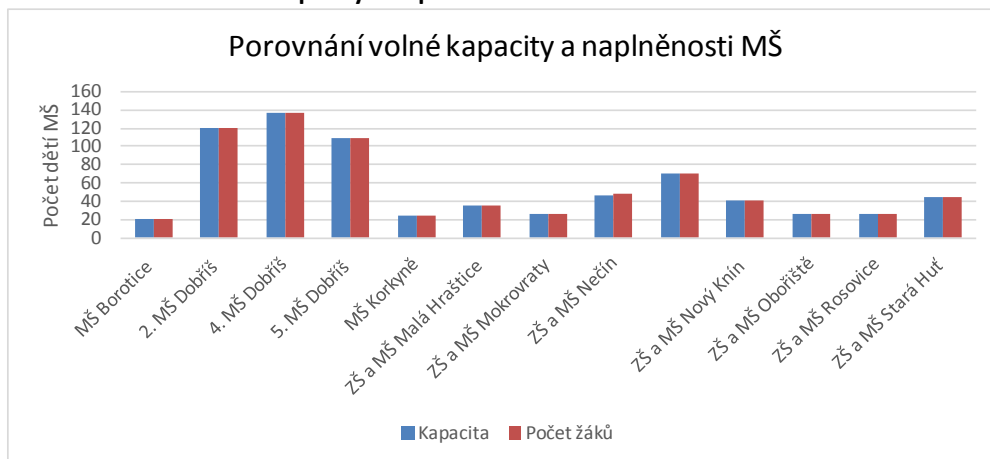
Název MŠ	Obec	Kapacita	Počet žáků	Volná místa	Popis / komentář
Celkem		723	724	15	
MŠ Borotice	Borotice	20	20	0	
2. MŠ Dobříš	Dobříš	120	120	0	
4. MŠ Dobříš	Dobříš	136	136	0	
5. MŠ Dobříš	Dobříš	110	110	0	
MŠ Korkyně	Korkyně	24	24	0	
ZŠ a MŠ Malá Hraštice	Malá Hraštice	35	35	0	
ZŠ a MŠ Mokrovraty	Mokrovraty	25	25	0	Navýšili kapacitu o 5 dětí
ZŠ a MŠ Nečín	Nečín	47	48	-1	
MŠ Nová Ves pod Pleší	Nová Ves pod Pleší	70	70	0	
ZŠ a MŠ Nový Knín	Nový Knín	40	40	0	
ZŠ a MŠ Obořiště	Obořiště	26	26	0	
ZŠ a MŠ Rosovice	Rosovice	25	25	0	
ZŠ a MŠ Stará Huť	Stará Huť	45	45	0	
Soukromé školky					
Klub lesní školky Mokrovraty	Mokrovraty	15	10	5	
Miniškolička Montessori pedagogiky Stará Huť	Stará Huť	10	10	0	
Chobitnička dětský koutek, Dobříš	Dobříš	10	10	0	jednorázové hlídání
Anglická školka Dobříš	Dobříš	15	10	5	jednorázové hlídání
Centrum Čáp - Doosan (Lidická)	Dobříš	12	12	0	
Soukromá školka a jesličky MIMI Dobříš	Dobříš	15	9	6	
Dětské centrum Čáp Nový Knín	Nový Knín	12	12	0	
Pod Trolím vrchem	Chotilsko	11	11	0	

Zdroj: vlastní šetření- data od referenta MěÚ Dobříš (oblast školství), Výkazy MŠMT

Všechny veřejné MŠ mají v současné době svou kapacitu již zaplněnou (většina z nich pak musí zájemce odmítat). Některé z nich kapacitu dokonce navyšovaly. Např. v Boroticích došlo od 9/2012 k navýšení míst o 19 dětí, v Malé Hraštici od 1/2012 o 10 míst, MŠ ve Staré Huti v současné době plánuje navýšit místa o 5 dětí, ale zatím nesehnala potřebné finanční prostředky. Zřizovatelé MŠ v Dobříši a Novém Kníně podali žádost o projekt z Regionálního operačního programu Střední Čechy. Na Dobříši se jedná o rozšíření kapacity o 54 míst v rámci 5. MŠ Dobříš výstavbou dřevostavby. Z důvodu nedostatečných kapacit plánuje obec Svaté Pole vybudovat vlastní MŠ pro 24 dětí. V současné době jsou prováděny stavební úpravy bývalé školy tak, aby prostory vyhovovaly podmínkám provozu MŠ.

Graf 5: Porovnání volné kapacity a naplněnosti MŠ

Zdroj: vlastní šetření- data od referenta MěÚ Dobříš (oblast školství), Výkazy MŠMT

Tabulka 24: Očekávaný vývoj počtu dětí v MŠ v ORP Dobříš

Počet dětí v MŠ ve správním obvodu	Počet	Volná místa (kapacita – počet žáků)	Počet žáků / kapacita v %
Kapacita všech MŠ k 30.9. 2013	723	----	----
Známy nárůst nebo úbytek kapacity k 30.9. 2018	106	----	----
Známy nárůst nebo úbytek kapacity k 30.9. 2023	0	----	----
Počet dětí v MŠ k 30.9. 2013	724	0	100
Předpoklad počtu dětí v MŠ ke konci roku 2018	830	0	100
Předpoklad počtu dětí v MŠ ke konci 2023	830	0	100

Zdroj: vlastní šetření- data od referenta MěÚ Dobříš (oblast školství)

Předpokládaný nárůst kapacity v roce 2018 by měl být o přibližně 100 míst. V roce 2023 by se již kapacita navyšovat neměla.

Zařízení jeslového typu

Tabulka 25: Počet zařízení pro péči o děti do 3 let (jesle a další formy)

Obec	Instituce	Rozsah věku dětí		Kapacita	volných míst (k 31.12.2013)
		od (v měsících)	do (v měsících)		
Celkem				10	2
Dobříš	Soukromá školka a jesličky MIMI Dobříš	24	72	10	2

Zdroj: vlastní šetření – webové stránky MŠ

V ORP Dobříš se nachází soukromá Mimi školka, která se zaměřuje na děti od 2 - 6 let. Obecní zařízení jeselského typu nejsou v území zřizovány.

Základní vzdělávání

Tabulka 26: Počet ZŠ za ORP

Za ORP Dobříš	počet základních škol		
	celkem	úplné	neúplné
2012/2013			
obec	11	4	7
kraj	0	0	0
církev	0	0	0
Soukromá ZŠ	0	0	0
celkem	11	4	7
2011/2012			
obec	11	4	7
kraj	0	0	0
církev	0	0	0
Soukromá ZŠ	0	0	0
celkem	11	4	7
2010/2011			
obec	11	4	7
kraj	0	0	0
církev	0	0	0
Soukromá ZŠ	0	0	0
celkem	11	4	7
2009/2010			
obec	11	4	7
kraj	0	0	0
církev	0	0	0
Soukromá ZŠ	0	0	0
celkem	11	4	7
2008/2009			
obec	11	4	7
kraj	0	0	0
církev	0	0	0
Soukromá ZŠ	0	0	0
celkem	11	4	7
2007/2008			
obec	11	4	7
kraj	0	0	0
církev	0	0	0
Soukromá ZŠ	0	0	0
celkem	11	4	7
2006/2007			
obec	11	4	7
kraj	0	0	0
církev	0	0	0
Soukromá ZŠ	0	0	0
celkem	11	4	7
2005/2006			
obec	11	4	7
kraj	0	0	0
církev	0	0	0
Soukromá ZŠ	0	0	0
celkem	11	4	7

Zdroj: vlastní šetření – data od referenta MěÚ Dobříš (oblast školství), Výkazy MŠMT

Za období 2005/2006 – 2012/2013 je počet základních škol, které zřizuje obec, stále stejný. Úplné školy se v ORP Dobříš nachází čtyři a neúplných škol je v regionu sedm.

Tabulka 27: Počet malotřídních ZŠ v jednotlivých obcích ORP

ORP Dobříš Název obce	počet škol celkem	z toho					
		jednotřídní	dvoutřídní	trojtřídní	čtyřtřídní	pětítřídní	vícetřídní
celkem škol	6	0	4	0	1	1	0
Malá Hraštice	1	0	1	0	0	0	0
Mokrovraty	1	0	1	0	0	0	0
Nová Ves pod Pleší	1	0	0	0	0	1	0
Obořiště	1	0	1	0	0	0	0
Rosovice	1	0	1	0	0	0	0
Stará Huť	1	0	0	0	1	0	0

Zdroj: vlastní šetření – data od referenta MěÚ Dobříš (oblast školství), Výkazy MŠMT

Nejběžnějším typem malotřídní ZŠ v ORP Dobříš je dvoutřídní škola. V ZŠ Mokrovraty je například spojený první a druhý ročník v jedné třídě, v druhé pak probíhá výuka žáků třetího až pátého ročníku. Jinde je rozdělení organizováno dle aktuálního počtu žáků v jednotlivých ročnících.

Tabulka 28: ZŠ zřizované v ORP

školní rok	počet ZŠ	samost.	počet běžných tříd	počet speciálních tříd	počet žáků	úv. pedagog.	počet žáků na 1 pedag.	počet žáků na třídu	počet žáků na školu
		ZŠ							
2012/2013	11	5	88	4	1781	153,97	11,57	20,24	161,91
2011/2012	11	5	83	8	1746	153,11	11,40	21,04	158,73
2010/2011	11	5	79	4	1711	150,93	11,34	21,66	155,55
2009/2010	11	5	79	4	1671	153,04	10,92	21,15	151,91
2008/2009	11	5	80	4	1718	156,97	10,94	21,48	156,18
2007/2008	11	5	83	6	1770	159,24	11,12	21,33	160,91
2006/2007	11	5	83	6	1805	160,46	11,25	21,75	164,09
2005/2006	11	5	89	6	1891	160,11	11,81	21,25	171,91

Zdroj: vlastní šetření- data od referenta MěÚ Dobříš (oblast školství), Výkazy MŠMT

V roce 2005/2006 byl největší počet žáků v ZŠ, to bylo způsobeno vysokým počtem živě narozených dětí v letech 1990 – 1993, což mělo za následek dočasné zvýšení počtu běžných tříd. V České republice na ZŠ bylo v letech 2005/2006 celkem 958 203 žáků. V roce 2008/2009 počet žáků v ČR na ZŠ klesl na 816 015 tj. pokles o 15%. Z tabulky je patrný postupný nárůst počtu žáků v ORP Dobříš na ZŠ v letech 2010/2011 – 2012/2013. Jak bylo uvedeno v předchozích komentářích, vzrůstající tendence v počtu žáků na ZŠ v regionu nadále přetrvává. Populačně silné ročníky již přecházejí z MŠ na ZŠ. Některé školy v regionu již musí žáky odmítat (zpravidla ty nejsnáze dopravně dostupné a mezi rodiči vnímané jako kvalitní). Volné kapacity zatím zůstávají zejména v malotřídních školách, které se však již také pomalu zaplňují. Nárůstu počtu žáků na prvním stupni zatím kapacita ZŠ v území dostačuje, otázkou je, jak to bude, až budou žáci stávajících silných populačních ročníků přecházet z malotřídních škol na 2. stupeň ZŠ. Pro přepočtení počtu žáků na pedagoga byl brán součet pedagogických i nepedagogických pracovníků škol z ORP Dobříš.

Soukromé ani církevní základní školy nejsou v ORP Dobříš zřizovány.

Tabulka 29: Součásti základních škol v jednotlivých obcích ORP

Název obce	počet základních škol celkem	v nich součástí				
		ZŠ	MŠ	ŠD (ŠK)	ŠJ	Jiné
celkem	11	11	7	11	10	0
Dobříš	3	3	0	3	2	0
Malá Hraštice	1	1	1	1	1	0
Mokrovraty	1	1	1	1	1	0
Nečín	1	1	1	1	1	0
Nová Ves pod Pleší	1	1	1	1	1	0
Nový Knín	1	1	0	1	1	0
Obořiště	1	1	1	1	1	0
Rosovice	1	1	1	1	1	0
Stará Huť	1	1	1	1	1	0

Zdroj: vlastní šetření- data od referenta MěÚ Dobříš (oblast školství), Výkazy MŠMT

Všechny školy v ORP Dobříš provozují družinu, o jejíž využití je stále větší zájem zejména z řad rodičů žáků na prvním stupni, kteří zde mají v umístění přednost před staršími žáky. Zájem o družinu je pravděpodobně způsoben vysokou vyjíždkou obyvatel ORP za prací mimo region (nejčastěji Praha a Příbram), které významně prodlužuje dobu, po kterou rodiče nejsou schopni sami pečovat o své dítě a musí tuto situaci řešit zajištěným hlídáním.

Dobrá občanská vybavenost při školách je v podobě hřišť, která lze nalézt ve všech obcích regionu. Nejvíce jsou zastoupena víceúčelová hřiště, která se nachází v 19 obcích, dále se jedná o hřiště fotbalová následovaná tělocvičnami. Na území ORP se nachází celkem 9 tělocvičen a 32 hřišť. Školy využívají celkem 30 sportovních zařízení.

Tabulka 30: Počty tříd a žáků v ZŠ zřizovaných obcí ve školním roce 2012/2013 v ORP

ORP Dobříš Název obce	počet škol	počet tříd	počet žáků	průměrný počet žáků na školu	průměrný počet žáků na třídu
celkem	11	88	1781	161,91	20,24
Dobříš	3	52	1159	386,33	22,29
Malá Hraštice	1	2	35	35,00	17,50
Mokrovraty	1	2	29	29,00	14,50
Nečín	1	9	137	137,00	15,22
Nová Ves pod Pleší	1	5	81	81,00	16,20
Nový Knín	1	10	246	246,00	24,60
Obořiště	1	3	25	25,00	8,33
Rosovice	1	2	23	23,00	11,50
Stará Huť	1	3	46	46,00	15,33

Zdroj: vlastní šetření- data od referenta MěÚ Dobříš (oblast školství), Výkazy MŠMT

Nejvíce třídami disponují tři základní školy v Dobříši. V tuto chvíli již je zcela zaplněna kapacita 1. ZŠ Dobříš, Komenského nám. V ZŠ Nový Knín je nemožné přibírat žáky do některých ročníků (kapacita třídy pro daný ročník je naplněna), do některých ročníků ještě přibírat žáky mohou. Průměrný počet žáků na třídu v základních školách v Dobříši je výrazně vyšší než ve zbývajících obcích se ZŠ (vyjma Nového Knína). Nejméně žáků ve třídách přes spojené ročníky je pak v málotřídních školách.

Tabulka 31: Počet úplných a neúplných ZŠ v ORP

ORP Dobříš Název obce	počet škol	počet úplných škol	počet neúplných škol
celkem	11	5	6
Dobříš	3	3	0
Malá Hraštice	1	0	1
Mokrovraty	1	0	1
Nečín	1	1	0
Nová Ves pod Pleší	1	0	1
Nový Knín	1	1	0
Obořiště	1	0	1
Rosovice	1	0	1
Stará Huť	1	0	1

Zdroj: vlastní šetření - data od referenta MěÚ Dobříš (oblast školství), Výkazy MŠMT

V ORP Dobříš počet neúplných škol převažuje počet úplných škol. Neúplné školy se nachází převážně v menších obcích. V městě Dobříš, Nový Knín a v obci Nečín se nachází úplné školy. Je zde patrné riziko spojené s přechodem silných populačních ročníků z neúplných škol na 2. stupeň ZŠ do úplných škol, kterých je v území méně.

Tabulka 32: Údaje o pracovnících ZŠ zřizovaných obcemi v ORP

ORP Dobříš		fyziké osoby	přepočtení na plně	
		celkem	celkem	z toho ženy
celkem učitelé		193	117,7	94,6
v tom vyučující	na 1. stupni		61,1	55,6
	na 2. stupni		56,6	39

Zdroj: vlastní šetření- data od referenta MěÚ Dobříš (oblast školství), Výkazy MŠMT

Z tabulky je patrné, že v území dominují jako vyučující ženy, což odpovídá celorepublikovému trendu. Z fokusní skupiny realizované se zástupci škol na téma problémové mládeže vyplynulo, že celkově pohodovější a klidnější atmosféra panuje na školách s vyšším počtem vyučujících mužů. Je zde také díky tomu nižší výskyt sociálně patologických jevů (šikana, užívání alkoholu a cigaret ze strany žáků apod.), což by bylo v rámci území žádoucí. Výuka na venkovských školách, pro vyučující muže v tuto chvíli není dostatečně atraktivní a pravděpodobně směřují raději na střední školy. Fyzické osoby na prvním i na druhém stupni nelze rozdělit, údaje jsou pouze za ZŠ celkem a to 193 vyučujících dle konzultace s referentem Městského úřadu Dobříš (oblast školství).

Tabulka 33: Ostatní pedagogičtí pracovníci škol v ORP

ORP Dobříš		fyzické osoby		přepočtení na plně zaměstnané	
		celkem	z toho ženy	celkem	z toho ženy
asistenti	pro žáky se zdravotním postižením	13	13	4,8	4,8
pedagoga	pro žáky se sociálním znevýhodněním	0	0	0	0
psychologové		0	0	0	0
speciální pedagogové		1	1	1	1
výchovní poradci		5	5	x	x

Zdroj: vlastní šetření- data od referenta MěÚ Dobříš (oblast školství), Výkazy MŠMT

Údaje uvedené v tabulce byly doplněny dle místního šetření. Oproti údajům poskytnutým v rámci projektu nesedí počet psychologů X speciální pedagogové a nesedí ani celkový počet asistentů pedagoga. Pro vyplnění tabulky byl pro nás klíčový reálný stav v území ověřený šetřením.

Tabulka 34: Počet škol a žáků na jednoho přepočteného pracovníka v ORP

školní rok	počet škol	počet žáků	počet učitelů (přepočtený stav)	počet žáků na jednoho přepočteného pracovníka
2012/2013	11	1781	153,97	11,57
2011/2012	11	1746	153,11	11,40
2010/2011	11	1711	150,93	11,34
2009/2010	11	1671	153,04	10,92
2008/2009	11	1718	156,97	10,94
2007/2008	11	1770	159,24	11,12
2006/2007	11	1805	160,46	11,25
2005/2006	11	1891	160,11	11,81

Zdroj: vlastní šetření- data od referenta MěÚ Dobříš (oblast školství), Výkazy MŠMT

Ve sledovaných letech se počet pracovníků na jednoho přepočteného pedagoga pohybuje od 10,92 žáků na pedagoga do 11,8 žáků na jednoho přepočteného pedagoga. Nelze zde pozorovat nějaký trend, počet žáků na jednoho přepočteného pedagoga roste a stoupá v posledních letech různě. Až v posledních třech školních rocích lze zaznamenat mírný nárůst počtu žáků na pedagoga.

Graf 6: Vývoj počtu žáků na jednoho pedagoga

Zdroj: vlastní šetření - data od referenta MěÚ Dobříš (oblast školství), Výkazy MŠMT

Tabulka 35: Počet absolventů ZŠ v ORP

žáci, kteří ukončili školní docházku	2005/2006		2006/2007		2007/2008		2008/2009		2009/2010		2010/2011		2011/2012		2012/2013		
	běžné třídy	speciální třídy	běžné třídy	speciální třídy	běžné třídy	speciální třídy	běžné třídy	speciální třídy	běžné třídy	speciální třídy	běžné třídy	speciální třídy	běžné třídy	speciální třídy	běžné třídy	speciální třídy	
v tom	v 1. – 5. ročníku	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
	v 6. ročníku	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
	v 7. ročníku	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
	v 8. ročníku	3	3	4	0	3	0	0	1	6	1	3	0	2	0	3	0
	v 9. ročníku	230	27	241	12	206	13	250	14	200	12	161	10	177	0	163	6
v 10. ročníku	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
žáci, kteří přešli do SŠ																	
v tom	z 5. ročníku	23	0	20	0	26	0	24	0	25	0	20	22	0	0	21	0
	ze 7. ročníku	3	0	3	0	3	0	2	0	1	0	0	1	0	0	1	0
žáci 1. r. s dodatečným odkladem PŠD	1	0	4	0	0	0	1	0	0	0	1	1	0	0	0	0	0

Zdroj: Výkazy MŠMT

Snižující se počet absolventů - tedy počet žáků opouštějících 9. ročníky ZŠ opět komplikuje situaci v dostupných kapacitách škol a to zejména na prvním stupni ZŠ. Školy s naplněnou kapacitou mohou vždy přijmout pouze ten počet žáků, který jim školu opustí. Což je nyní problém zejména v obci Dobříš a Nová Ves pod Pleší.

Tabulka 36: Přehled škol pro žáky se speciálním vzdělávacími potřebami v ORP

	celkem	z toho zřízené			
		krajem	obcí	církví	soukromé
ředitelství celkem	1	0	1	0	0
z toho mateřská škola pro děti se zdravotním postižením	0	0	0	0	0
mateřská škola při zdravotnickém zařízení	0	0	0	0	0
základní škola pro žáky se zdravotním postižením	0	0	0	0	0
základní škola při zdravotnickém zařízení	0	0	0	0	0
základní škola praktická	1	0	1	0	0
základní škola speciální	0	0	0	0	0
přípravný stupeň základní školy speciální	0	0	0	0	0

Zdroj: vlastní šetření - data od referenta MěÚ Dobříš (oblast školství),

V městě Dobříš se nachází jedna základní škola praktická. Po komplikovaném období s velmi nízkým počtem žáků se škole daří kvalitní komunikací a zajímavými aktivitami získávat nové žáky z širokého okolí.

Tabulka 37: Základní údaje o základním vzdělávání ve správním obvodu (1 i 2 stupeň ZŠ) v obcích ORP

Název údaje	Hodnota	% z celkového počtu	Komentář
2012/2013			
Průměrný počet žáků ve třídě ZŠ zřizovaných			
- obcemi	21,25	100%	
- jinými subjekty	0%		
Průměrný počet dětí celkem	21,25		
2011/2012			
Průměrný počet žáků ve třídě ZŠ zřizovaných			
- obcemi	21,75	100%	
- jinými subjekty	0%		
Průměrný počet dětí celkem	21,75		
2010/2011			
Průměrný počet žáků ve třídě ZŠ zřizovaných			
- obcemi	21,35	100%	
- jinými subjekty	0%		
Průměrný počet dětí celkem	21,35		
2009/2010			
Průměrný počet žáků ve třídě ZŠ zřizovaných			
- obcemi	21,48	100%	
- jinými subjekty	0%		
Průměrný počet dětí celkem	21,48		
2008/2009			
Průměrný počet žáků ve třídě ZŠ zřizovaných			
- obcemi	21,15	100%	
- jinými subjekty	0%		
Průměrný počet dětí celkem	21,15		
2007/2008			
Průměrný počet žáků ve třídě ZŠ zřizovaných			
- obcemi	21,66	100%	
- jinými subjekty	0%		
Průměrný počet dětí celkem	21,66		
2006/2007			
Průměrný počet žáků ve třídě ZŠ zřizovaných			
- obcemi	21,04	100%	
- jinými subjekty	0%		
Průměrný počet dětí celkem	21,04		
2005/2006			
Průměrný počet žáků ve třídě ZŠ zřizovaných			
- obcemi	21,2	100%	
- jinými subjekty	0%		
Průměrný počet dětí celkem	21,2		

Zdroj: Výkazy MŠMT

Všechny ZŠ v ORP Dobříš jsou zřizovány obcemi.

Tabulka 38: Popis ZŠ v ORP za školní rok 2012/2013

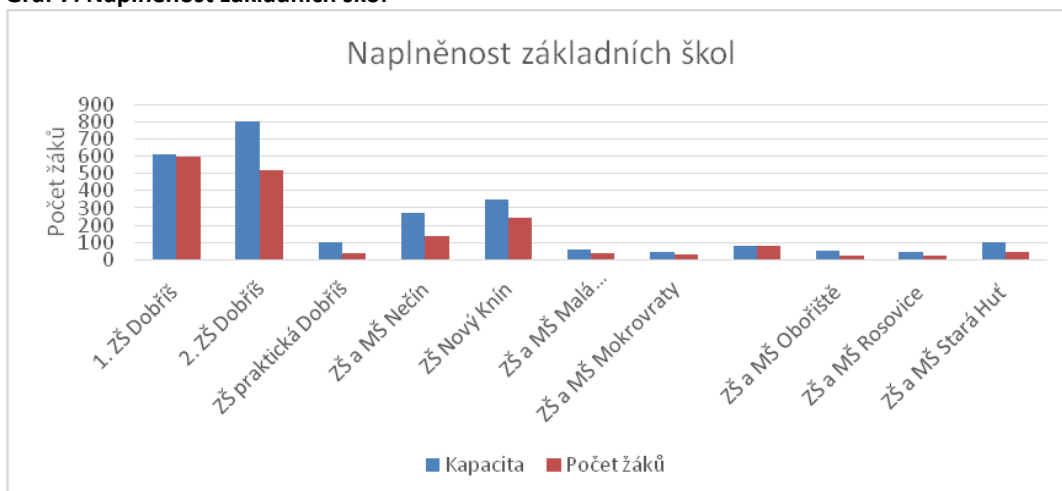
Název ZŠ	Obec	Kapacita	Počet žáků	Volná místa	Popis / komentář
Celkem za SO ORP		2513	1781	732	70,87
1. ZŠ Dobříš	Dobříš	610	598	12	98,03
2. ZŠ Dobříš	Dobříš	800	522	278	65,25
ZŠ praktická Dobříš	Dobříš	100	39	61	39,00
ZŠ a MŠ Nečín	Nečín	270	137	133	50,74
ZŠ Nový Knín	Nový Knín	350	246	104	70,29
ZŠ a MŠ Malá Hraštice	Malá Hraštice	60	35	25	58,33
ZŠ a MŠ Mokrovraty	Mokrovraty	48	29	19	60,42
ZŠ Nová Ves pod Pleší	Nová Ves pod	80	81	-1	101,25
ZŠ a MŠ Obořiště	Obořiště	50	25	25	50,00
ZŠ a MŠ Rosovice	Rosovice	45	23	22	51,11
ZŠ a MŠ Stará Huť	Stará Huť	100	46	54	46,00
					naplněnost škol v %

Zdroj: vlastní šetření- data od referenta MěÚ Dobříš (oblast školství),

Průměrná naplněnost tříd základních škol v regionu Dobříš se pohybuje kolem 71 % (nižší obsazenost vykazují zejména neúplné malotřídní školy), ale naplněnost jednotlivých škol se výrazně liší a kromě 1. ZŠ Dobříš a ZŠ v Nové Vsi pod Pleší disponují ostatní školy v současné době dostatečným počtem volných míst.

Ve školním roce 2013/2014 se však celkový počet volných míst v ZŠ ORP Dobříš opět snížil a z delšího časového horizontu této problematice bude muset být věnována výraznější pozornost, zejména v souvislosti s přechodem silných populačních ročníků na úplné ZŠ z malotřídních škol. Problém je také s kapacitou tříd pro vybrané ročníky, viz výše uvedený komentář týkající se ZŠ Nový Knín.

Graf 7: Naplněnost základních škol

Zdroj: vlastní šetření - data od referenta MěÚ Dobříš (oblast školství),

Tabulka 39: Očekávaný vývoj počtu žáků ve správním obvodu v ORP

Počet žáků správního obvodu	Počet	Volná místa (kapacita – počet žáků)	Počet žáků / kapacita v %
Kapacita všech ZŠ k 30.9. 2013	2513	----	----
Známy nárůst nebo úbytek kapacity k 30.9. 2018	0	----	----
Známy nárůst nebo úbytek kapacity k 30.9. 2023	150	----	----
Počet žáků k 30.9. 2013	1781	732	71
Předpoklad ke konci roku 2018	2513	0	100
Předpoklad ke konci roku 2023	2663	0	100

Zdroj: vlastní šetření – predikce na základě podkladů od ředitelů ZŠ

Do budoucna bude třeba navýšit kapacitu základních škol v ORP Dobříš o cca 100 míst, zejména na úplných školách, které mají 2. stupeň. Viz výše popsaná problematika postupného přesunu silných populačních ročníků z mateřských škol na základní.

Ostatní - Jídelny, SVČ, družiny, kluby

Tabulka 40: Školní jídelny zřizované obcemi v ORP Dobříš

	počet ŠJ a výdejen	počet stravovaných	z toho v		cílová kapacita kuchyně
			MŠ	ZŠ	
celkem	16	2653	706	1947	3367
Borotice	1	20	0	20	227
Dobříš	5	1726	366	1360	1975
Korkyně	1	24	24	0	30
Malá Hraštice	1	69	35	34	80
Mokrovraty	1	46	25	21	58
Nečín	1	180	50	130	210
Nová Ves pod Pleší	1	146	70	76	185
Nový Knín	1	250	40	210	380
Obořiště	1	53	26	27	57
Ouběnice	1	0	0	0	0
Rosovice	1	47	25	22	55
Stará Huť	1	92	45	47	110

Zdroj: vlastní šetření- data od referenta MěÚ Dobříš (oblast školství), Výkazy MŠMT

Cílová kapacita školních jídelen je v tuto chvíli v území dostatečná. V případě obce Stará Huť je jídelna v rámci mateřské školy využívána i žáky základní školy, i když je každá ze škol umístěna v jiné budově a žáci ze ZŠ musí do jídelny přecházet. Společné stravování dětí MŠ a žáků ZŠ probíhá zejména tam kde ZŠ a MŠ sdílejí stejnou budovu a jsou zřizovány jako jeden subjekt.

Tabulka 41: Údaje o pracovnících ve školních jídelnách v ORP Dobříš

školní jídelny zřizované	pracovníci celkem	
	fyzické osoby	přepočtené osoby
krajem	0	0
obcemi	51	44,66
církví	0	0
soukromé	0	0

Zdroj: vlastní šetření- data od referenta MěÚ Dobříš (oblast školství), Výkazy MŠMT

Tabulka 42: Školní družiny a školní kluby v ORP Dobříš

ŠD a ŠK zřizované	počet oddělení	počet zapsaných účastníků		
		z 1. stupně	z 2. stupně	celkem
2012/2013				
krajem	0	0	0	0
obcemi	22	634	220	854
církví	0	0	0	0
soukromou osobou	0	0	0	0
celkem	22	634	220	854
2011/2012				
krajem	0	0	0	0
obcemi	21	613	213	826
církví	0	0	0	0
soukromou osobou	0	0	0	0
celkem	21	613	213	826
2010/2011				
krajem	0	0	0	0
obcemi	21	617	203	820
církví	0	0	0	0
soukromou osobou	0	0	0	0
celkem	21	617	203	820
2009/2010				
krajem	0	0	0	0
obcemi	20	567	192	759
církví	0	0	0	0
soukromou osobou	0	0	0	0
celkem	20	567	192	759
2008/2009				
krajem	0	0	0	0
obcemi	19	488	143	631
církví	0	0	0	0
soukromou osobou	0	0	0	0
celkem	19	488	143	631
2007/2008				
krajem	0	0	0	0
obcemi	19	477	150	627
církví	0	0	0	0
soukromou osobou	0	0	0	0
celkem	19	477	150	627
2006/2007				
krajem	0	0	0	0
obcemi	18	524	149	673
církví	0	0	0	0
soukromou osobou	0	0	0	0
celkem	18	524	149	673
2005/2006				
krajem	0	0	0	0
obcemi	18	458	164	622
církví	0	0	0	0
soukromou osobou	0	0	0	0
celkem	18	458	164	622

Zdroj: vlastní šetření- data od referenta MěÚ Dobříš (oblast školství), Výkazy MŠMT

Zejména na prvním stupni ZŠ dochází k nárůstu počtu zájemců o družinu. Je to dáno nárůstem počtu žáků na prvním stupni, kde je nejvíce družina vyžadována a také velkou časovou vytížeností rodičů, kteří do zaměstnání většinou dojíždějí do jiných obcí včetně Prahy. Tabulka byla vyplněna na základě vlastního šetření, údaje dodané v rámci projektu byly nižší než reálný stav v území.

Tabulka 43: Údaje o pedagogických pracovnících školních družin a školních klubů v ORP Dobříš

ŠK a ŠD zřizované	vychovatelé			ostatní pedag. pracovníci		
	interní		externí	interní		externí
	fyzický stav	z toho ženy	fyzický stav	fyzický stav	z toho ženy	fyzický stav
krajem	0	0	0	0	0	0
obcemi	24	24	10	0	0	15
církví	0	0	0	0	0	0
soukromou osobou	0	0	0	0	0	0
celkem	24	24	10	0	0	15

Zdroj: vlastní šetření- data od referenta MěÚ Dobříš (oblast školství), Výkazy MŠMT

Z tabulky je patrné, že vychovatelé ve školních družinách jsou v ORP Dobříš zejména ženy. Ostatní interní pedagogičtí pracovníci se v ORP Dobříš nenacházejí.

Tabulka 44: Počet ZUŠ podle zřizovatelů ORP Dobříš

Název obce	z toho zřizovaných		
	krajem	obcemi	jiným zřizovatelem
Celkem	0	1	0
Dobříš	0	1	0

Zdroj: vlastní šetření - data od referenta MěÚ Dobříš (oblast školství)

V ORP Dobříš se nachází jedna základní umělecká škola a to ve městě Dobříš, v současné době učitelé ze ZUŠ Dobříš dojíždějí také do ZŠ Nový Knín, kde vyučují zejména hru na hudební nástroje. Nejedná se však o samostatné či detašované pracoviště ZUŠ Dobříš.

Tabulka 45: Údaje o pracovnících ZUŠ v ORP

ZUŠ v obcích	pracovníci celkem	
	fyzické osoby	přepočtené osoby
celkem	20	14,98
Dobříš	20	14,98

Zdroj: vlastní šetření

V základní umělecké škole v Dobříši je celkem 20 pracovníků. ZUŠ nabízí jak hudební, výtvarné tak taneční obory a dlouhodobě je o její služby velký zájem. Úzce spolupracuje s Kulturním domem Dobříš, kde jsou pořádány výroční koncerty a výstavy žáků ZUŠ. Orchester ZUŠ se pravidelně účastní kulturních akcí pořádaných městem Dobříš a při ZUŠ funguje také nahrávací studio. V roce 2013 navštívilo ZUŠ celkem 459 žáků (hudební obor 280 žáků, taneční obor 107 žáků a výtvarný obor 72 žáků).

Středisko volného času se v ORP Dobříš nenachází.

Financování

Tabulka 46: Celkové provozní výdaje ve správním obvodu na ZŠ, MŠ a jiná zařízení zřizovaných obcemi

ZŠ/MŠ/jiné	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
ZŠ (1. i 2. stupeň)	16 812 380	17 138 960	19 314 000	21 393 240	23 005 260	22 332 990	24 217 920	20 726 410
ZŠ (jen 1. stupeň)	0	0	0	0	0	0	0	0
MŠ	3 531 480	3 552 350	3 461 990	4 329 980	3 838 600	4 033 200	5 133 900	4 727 870
Jiné	1 099 230	1 388 980	1 008 410	1 277 190	1 725 110	1 416 120	1 402 500	1 170 650
celkem	21 443 090	22 080 290	23 784 400	27 000 410	28 568 970	27 782 310	30 754 320	26 624 930

Zdroj: vlastní šetření- data od referenta MěÚ Dobříš (oblast školství), Výkazy MŠMT

V roce 2011 došlo k navýšení kapacit MŠ na území Dobříše přístavbou technickohospodářské budovy u 2. MŠ a přístavbou nového pavilonu u 4. MŠ, na tuto akci byla čerpána dotace z ROP SČ s povinným kofinancováním města Dobříš. Probíhaly také rekonstrukce základních škol. V tomto roce byl pořizován drobný majetek v rámci projektu EU peníze školám.

Tabulka 47: Finanční prostředky poskytnuté ze státního rozpočtu na přímé výdaje ve školství školám a školským zařízením zřízených obcemi v ORP v Kč

rok	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
mzdové prostředky celkem	64 159 840	67 744 682	70 825 776	76 473 567	74 898 810	77 671 135	82 784 612	85 264 188
z toho	platy	63 436 750	67 006 770	70 123 440	74 761 580	73 446 290	75 613 854	81 684 740
	ostatní osobní náklady	723 090	737 912	702 336	1 711 987	1 452 520	2 057 281	1 297 936
související odvody a ostatní neinvestiční výdaje	23 418 341,6	24 726 808,93	25 851 408,24	27 912 851,96	27 338 065,65	28 349 964,28	30 216 383,38	31 121 428,62
neinvestiční výdaje celkem	87 578 181,6	92 471 490,93	96 677 184,24	104 386 418,96	102 236 875,65	106 021 099,28	113 000 995,38	116 385 616,62

Zdroj: vlastní šetření- data od referenta MěÚ Dobříš (oblast školství), Výkazy MŠMT

Mzdové prostředky vyplácené školami kontinuálně narůstají, což souvisí pravděpodobně také s celkovým nárůstem počtu pedagogických pracovníků v ORP Dobříš, viz tabulka 22 a 32.

Tabulka 48: Ukazatele nákladovosti na přímé náklady ve vzdělávání v roce 2013 v ORP

druh školy, školského zařízení	přímé náklady na vzdělávání celkem (v Kč)	z toho náklady na jednotku výkonu* (v Kč)	
		celkové náklady	ONIV
předškolní vzdělávání	25 808 507	35 647,11	535,71
základní školy	60 702 448	34 083,35	511,25
gymnázia			
stravování MŠ, ZŠ	11 477 058	4 326,07	64,89
školní družiny a kluby	7 259 126	8 500,15	127,50
základní umělecké školy	6 811 606	14 840,10	222,60
využití volného času	0	0	0
celkem použité finanční prostředky	112 058 745	97 396,78	1 461,95

Zdroj: vlastní šetření- data od referenta MěÚ Dobříš (oblast školství),

Údaje pro rok 2013 se liší od tabulky č. 47 o 4 326 871,62 Kč, je to způsobeno tím, že byly použity různé zdroje výpočtu. Tabulka č. 48 obsahuje související odvody v reálné výši. Data byla získána od referenta pro oblast školství z městského úřadu Dobříš. V tabulce č. 47 byly dopočítány související odvody koeficientem, dle metodického upřesnění, proto dochází k rozdílu mezi tabulkou 47 a 48.

Gymnázium Karla Čapka je zřizováno a financováno Středočeským krajem, soubor dat dodaných v rámci projektu údaje neobsahoval.

Tabulka 49: Financování z RUD v jednotlivých obcích ORP v roce 2013

Název obce	v Kč	
	Finanční prostředky z RUD	Celkové náklady
Celkem	22 161 740,44	26 624 930
Borotice	160 000,00	
Dobříš	14 385 740,44	
Korkyně	192 000,00	
Malá Hraštice	560 000,00	
Mokrovraty	440 000,00	
Nečín	1 488 000,00	
Nová Ves pod Pleší	1 192 000,00	
Nový Knín	2 280 000,00	
Obořiště	376 000,00	
Rosovice	360 000,00	
Stará Huť	728 000,00	

Zdroj: Výkazy MŠMT

Celkové náklady za obce za rok 2013 nebyly realizačnímu týmu poskytnuty. Aby údaje byly relevantní byly použity data za rok 2012 převzaté z tabulky č. 46. Největší náklady souvisejí s provozem úplných škol, které mají také celkově největší kapacitu, tyto se nacházejí v městě Dobříš, Nový Knín a v obci Nečín.

Tabulka 50: Nezbytné investiční potřeby obcí v ORP týkající se ZŠ do roku 2023

Obec	Název a popis investice	odhadovaný rok	Orientační částka	Poznámka
celkem			1000000	
1. ZŠ Dobříš				
2. ZŠ Dobříš				
ZŠ praktická Dobříš				
ZŠ a MŠ Nečín				
ZŠ a MŠ Malá Hraštice				
ZŠ a MŠ Mokrovraty	nová fasáda	2020	1 000 000	
ZŠ Nová Ves pod Pleší				
ZŠ a MŠ Obořiště				
ZŠ a MŠ Rosovice				
ZŠ a MŠ Stará Huť	rozšíření MŠ a družiny	2020	5 000 000.-	
MŠ Korkyně	půdní vestavba (nová třída MŠ)	2018	5 000 000.-	
MŠ Borotice				
2. MŠ Dobříš				
4. MŠ Dobříš				
5. MŠ Dobříš				

Zdroj: vlastní šetření – komunikace s řediteli MŠ a ZŠ a zástupci obcí

Většina škol v území již prošla nebo prochází rekonstrukcí. Obce v tuto chvíli neplánují rozsáhlejší investice v této oblasti. Otázkou zůstává budoucí potřeba navýšení kapacity ZŠ v ORP Dobříš, pokud bude vývojový trend v populaci setrvalý. Navýšení kapacity je věcí budoucí diskuze, která však dosud v území neproběhla. S nedostatečnou kapacitou ZŠ budou seznámeni zástupci obcí na společném setkání na podzim 2014.

3.1.3. Analýza rizik a další potřebné analýzy

Tabulka 51: Analýza cílových (dotčených) skupin

Název dotčené skupiny	Očekávání dotčené skupiny	Rizika spojené se skupinou	Způsob komunikace	Opatření
Rodiče, kteří mají děti v MŠ, ZŠ	kvalitní výuku, moderní vybavení škol, mimoškolní aktivity, dopravní dostupnost škol, možnost využít družinu	nespolupracují se školou, mají přílišné požadavky často nesouvisející s výukou (očekávají výchovu dítěte školou), které škola nedokáže naplnit	prostřednictvím školy - školní systém, emaily rodičům, osobní kontakt	pravidelně komunikovat, zapojení rodičů do aktivit škol
Rodiče – zájem o MŠ, ZŠ	děti umístěné do kvalitní a dobře dostupné MŠ, ZŠ	nespolupracují se školou, mají přílišné požadavky, které škola nedokáže naplnit	email	snižovat počet neuspokojených žádostí formou navýšení kapacity
Děti v MŠ a žáci v ZŠ	učení zábavnou formou, zajímavé volnočasové aktivity, vstřícný pedagogický kolektiv	nechtějí se vzdělávat, nezapojení dětí handicapovaných či se SVP do kolektivu, šikana	schránky důvěry, školní časopisy, školní systém, osobní kontakt s učitelem nebo výchovným poradcem	realizace zajímavých vzdělávacích projektů připravených na základě poptávky a potřeb žáků
Pedagogové a další zaměstnanci	kvalitní zázemí, dostatečné ohodnocení za jejich práci, dobrá atmosféra na pracovišti	neochota se dále vzdělávat, odchod kvalifikovaných učitelů, nezájem o dění ve třídách, přetížení učitelů	osobní komunikace	pravidelná komunikace s vedením školy i zřizovatelem, dostatečná, zajímavá a dostupná nabídka DVPP
Představitelé obce, která má ZŠ, MŠ	efektivní vynakládání prostředků na provoz školy, dostatek kapacit pro děti z dané obce	obtížná dostupnost především u venkovských škol, nedostatečné zdroje na provoz škol, malá orientovanost v problematice školství ze strany zástupců obcí a z ní plynoucí nevhodná rozhodnutí	email, osobní kontakt mezi obcemi (zřizovatelů škol)	příklady dobré praxe odjinud, zajištění vzdělávání v této oblasti pro zastupitelstvo obcí
Představitelé obce, kde škola ZŠ nebo MŠ není	dostatek kapacit pro děti v obcích, kde není ZŠ/MŠ	nezajištění dostatečného počtu míst pro děti z obce v MŠ/ZŠ	email, osobní kontakt mezi obcemi (zřizovatelů škol)	vzájemná pravidlená komunikace obcí, finanční příspěvky ze strany obcí nad rámec RUD
Partneři škol (sdružení rodičů, NNO, ...)	zajistit "živou" školu - "živou" komunitu	nezájem komunity o dění ve škole	osobní kontakt	inspirace z již fungujících komunitních škol formou přenosu dobré praxe z této oblasti do území, realizace společných akcí se školami
Představitelé Obcí SO ORP	fungující školství, vč. Aktuálního výkaznictví	malá nebo žádná podpora škol ze spádových obcí ze strany ORP Dobříš	email, telefonický i osobní kontakt	organizace pravidelných setkávání ředitelů škol v ORP Dobříš

Cílovými skupinami jsou v tomto případě rodiče žáků, žáci samotní, pedagogové a další zaměstnanci a v neposlední řadě zástupci obcí, kteří buď na svém území zřizují školu, nebo se musí o umístění dětí ze své obce do MŠ a ZŠ v jiné obci dohodnout. Společným zájmem všech cílových skupin je kvalitní dostupná výuka jak v MŠ, tak v ZŠ. Při plánování celkových kapacit mateřských a základních škol je třeba zohlednit aktuální demografický vývoj a předpokládat jeho projevy i v pozdějším období. Stávající vývoj v populaci regionu bude mít dopad zejména na druhé stupně základních škol, kam budou postupně přecházet populačně silné ročníky z málotřídních škol, přičemž zde bude zároveň stále velká poptávka po místech na prvním stupni. Již nyní je zcela zaplněna kapacita ZŠ Dobříš, Komenského nám. V regionu pak zbývají již jen tři úplné školy a jedna škola praktická a speciální. Z rozhovorů se zástupci škol vyšlo najevo, že je v území nárůst počtu žáků s poruchami chování. To dávají do souvislosti s častými případy rozpadů rodin a související obtížnou situací. Zde je třeba intenzivně spolupracovat mezi školou a rodinou žáků. Využít lze také aktivity obnovené komise prevence kriminality (zástupci ORP Dobříš – sociální odbor, poskytovatelů sociálních a návazných služeb pracujících s dětmi a mládeží i Městské policie Dobříš), která se začala v území znovu scházet v roce 2014 se zástupci škol ve městě Dobříš a řeší problémové chování mládeže.

Dalším problémem je to, že zástupci obcí často školské problematice nerozumí, je pro ně tedy obtížné v tomto smyslu o školách kvalitně rozhodovat, což se také může negativně projevovat na celkovém fungování školy. Zde by pomohly vzdělávací aktivity směrem k zástupcům obcí ohledně školské problematiky.

Definice rizika je převzata z Metodiky přípravy veřejných strategií: Riziko je nebezpečí vzniku události, která může negativně ovlivnit dosažení stanovených cílů. Jedná se o budoucí událost, která má náhodnou povahu (tj. může, ale nemusí nastat a mít negativní dopad) a není ani nemožná, ani jistá. Riziko spojujeme s negativními vlivy, nepříznivými dopady a ztrátami a chápeme jej jako synonymum nebezpečí, hrozby, úskalí a nejistoty. Protipólem rizika je příležitost, která je spojována s příznivými vlivy a dopady.

Hodnocení významnosti rizik je založeno na hodnocení očekávané pravděpodobnosti výskytu jednotlivých rizik a jejich dopadu (materiálního i nemateriálního) na dosažení cílů strategie. Pravděpodobnost (v tabulce sloupec „P“) i dopad (v tabulce sloupec „D“) se hodnotí na škále 1 až 5: hodnota 1 představuje velmi malý dopad (resp. velmi malou pravděpodobnost) a hodnota 5 velmi velký dopad (resp. velmi vysokou pravděpodobnost). Významnost rizika je součinem pravděpodobnosti a dopadu. Hodnota významnosti se pohybuje mezi hodnotou 1 a 25. Vlastníci jednotlivých rizik jsou osoby odpovědné za řízení a monitorování daného rizika (průběžné přehodnocování významnosti rizik a identifikace reálného výskytu dané rizikové události).

Tabulka 52: Analýza rizik – registr rizik v oblasti

Název rizika	Hodnocení rizika			Název opatření ke snížení významnosti rizika	Vlastník rizika
	Pravděpodobnost (P)	Dopad (D)	V = P*D		
Finanční riziko					
Nedostatek financí na běžný provoz a opravy	3	5	15	nadále snižovat energetickou náročnost budov	Obec zřizující ZŠ, MŠ
Nedostatek financí na investice a vybavení	3	5	15	pravidelně modernizovat vybavení - využití externího financování z dostupných zdrojů, kvalitní plánování investic	Obec zřizující ZŠ, MŠ
Nedostatek financí na platy	5	5	25	optimalizace naplněnosti školy, finanční podpora ze strany obcí i na tuto oblast	Stát
Organizační riziko					
Špatné rozmístění ZŠ, MŠ v rámci území	1	4	4	u nás zatím nehrozí pravděpodobnost, že nastane, funkční je v tuto chvíli i dopravní obslužnost	Obce daného území
Nedostatek dětí / příliš mnoho dětí (nepříznivý demografický vývoj)	5	4	20	rozšiřování kapacity MŠ a ZŠ	Obce daného území
Rušení dopravních spojů zajišťující dopravu dětí do a ze ZŠ, MŠ	3	4	12	jednání k ponechání stávajících spojů, spolupráce mezi obcemi, společné financování	Obce, kraj
Nezájem či neochota obcí na spolupráci	3	4	12	vysvětlovat obcím výhody plynoucí ze spolupráce, zajištění personálních kapacit pro spolupráci na obcích	Obce daného území
Nevhodně stanovené normativy na ZŠ a MŠ ze strany kraje	3	5	15	vyjednávání na celostátní úrovni relevantními subjekty	Obce daného území

Právní riziko					
Změna legislativy, která povede k vynuceným investicím (např. zpřísnění hygienických předpisů)	3	4	12	upozorňovat, co nastane po změně legislativy	Obce daného území
Reformy, které zhorší podmínky pro kvalitní výuku	3	4	12	upozorňovat, co nastane po změně legislativy	Obce daného území
Technické riziko					
Špatný technický stav budov ZŠ, MŠ	3	5	15	možnost využití externího financování	Obec zřizující ZŠ, MŠ
Zastaralé či nevyhovující vybavení	3	5	15	možnost využití externího financování	Obec zřizující ZŠ, MŠ
Věcné riziko					
Špatné řízení školy	4	5	20	kvalitní informovanost a erudice v oblasti ze strany zástupců obcí, organizace pravidelných setkání pracovníků škol se zástupci obcí, kontrolní činnost ze strany obcí	Obec zřizující ZŠ, MŠ
Nízká kvalita výuky	3	4	12	pravidelné vzdělávání pedagogů, kvalitní výukové materiály	Konkrétní ZŠ, MŠ
Nezájem rodičů o umístění dětí do konkrétní ZŠ, MŠ	3	5	15	zvyšování kvality výuky na neúplných školách, kvalitní komunikace kladů tohoto typu škol, podpora ze strany obce	Konkrétní ZŠ, MŠ
Personální rizika (aprobovanost, fluktuace, věk, ...)	4	4	16	zajištění celkově dobrých podmínek pro učitele, podpora začínajících učitelů včetně finančních stimulů	Konkrétní ZŠ, MŠ

Největším rizikem je stále nedostatečná kapacita mateřských škol v území. V tuto chvíli již nedostačuje ani kapacita vybraných základních škol (většinou těch rodiči vnímaných jako kvalitní a dobře dostupné) a kapacita ZŠ u vybraných ročníků. Velmi významným rizikem je také špatné řízení školy, které má dopad na celkovou atmosféru školy i její obsazenost. Stále je také problém s dostatkem kvalitních pedagogů, zejména pokud někdo onemocní. Zde by výrazně pomohlo navýšení prostředků na zajištění kvalitních pedagogických pracovníků (vhodnější nastavení normativů). Problém je se získáním mladých pedagogů do škol, často jsou opět povoláváni učitelé v důchodovém věku. Zde by pomohla celková podpora včetně finančních stimulů pro mladé učitele. Většina budov ZŠ prošla v nedávné době rekonstrukcemi, technické riziko je tudíž v území nižší.

3.1.4. SWOT analýza školství a předškolního vzdělávání

Silné stránky:	Slabé stránky:
<p>Dostupná síť základních škol v rámci území. Postupné rozšiřování počtu míst v MŠ. Hledání alternativních způsobů sladování rodinného a profesního života. Vznik analýzy problematiky žáků se SVP a dětí a mládeže v ohrožení. Dostatek prostoru pro využití škol pro podporu života komunity. Realizované investice do budov škol. Kvalitní technické vybavení pro výuku získané v rámci evropských prostředků.</p>	<p>Nedostatek míst v mateřských školách. Špatná dopravní dostupnost některých škol. Nedostatek volnočasových aktivit (především na venkovských školách). Školám chybí finanční prostředky na zajištění preventivní práce. Nespolupráce některých rodičů se školou (především ze sociálně slabších poměrů). Omezená spolupráce škol v regionu. Nedostatek kvalifikovaných pedagogů na školách v případě výpadku pedagoga je obtížné najít zástup, využívání jsou pak zejména bývají pedagogové na penzi. Nevýhodná legislativa pro pedagogy související s neformální výukou mimo budovu školy (nemusí být ze strany školy hrazena).</p>
Příležitosti:	Hrozby:
<p>Příchod mladých rodin s dětmi do převážně venkovského regionu Nastavení podmínek pro spolupráci škol s ostatními aktéry v regionu. Snížení administrativní zátěže u projektů - vyjednávání možnosti zapojení MAS, kt. mohou příjemcům např. z OP VVV poskytovat pomoc v průběhu přípravy a realizace projektu. Využití získaných zkušeností pro čerpání dotací v období 2014 - 2020. Síťování škol - sdílení vzájemných zkušeností dle typu školy.</p>	<p>Nedostatek dětí ve venkovských neúplných školách. Rušení menších venkovských škol. Nedostatek finančních prostředků ve školství (na školení učitelů, preventisů a výchovných poradců atd.). Odchod pedagogů (především) z venkovských škol. Setrvalý trend v populačním vývoji (který má v tuto chvíli rostoucí tendenci) povede k nedostatku kapacit ZŠ v ORP Dobříš. Nová legislativa mající dopad na nekvalifikované pedagogy povede k vyššímu deficitu učitelů na ZŠ v ORP Dobříš.</p>

Silnou stránkou je snaha obcí řešit aktuální nedostatečné kapacity zejména mateřských škol. Podporují také soukromé iniciativy, které by péči mohly přechodně zajistit (včetně dětských skupin). Tato alternativní řešení jsou v území k dispozici, jsou však cenově hůře dostupná, než veřejné MŠ. Téměř všechny školy se zapojily do projektu EU peníze školám, v rámci nichž vybavily třídy zejména kvalitní výpočetní a prezentační technikou. Většina škol prošla také větší či menší rekonstrukcí, v tuto chvíli tak splňují parametry kvalitní a technicky zajištěné budovy. Slabou stránkou je v současnosti malá spolupráce mezi školami, zejména pak chybí jakákoliv iniciativa ze strany obce s rozšířenou působností Dobříš. Zdejší pověřená pracovnice pouze shromažďuje výkazy, neorganizuje však žádná setkání, ani nezajišťuje metodické vedení, nebo společné vzdělávání pedagogů. Je také problém s nedostatkem kvalifikovaných pedagogů, zejména pokud nějaký pedagog dočasně vypadne ze stavu (nemocenská, mateřská dovolená atd.). Absentující pedagog bývá obtížně nahrazován, zejména v menších školách bývají povolávání učitelé v důchodu. Příležitost spatřujeme v programovém období EU 2014 -2020, kdy budou prostředky i na tzv. síťové projekty škol zaměřené na spolupráci škol mezi sebou i s aktéry v oblasti spolkové činnosti a neziskového sektoru. Tímto způsobem bude možné na školách vytvořit kvalitní nabídku volnočasových aktivit, což může přilákat nové pedagogy.

3.1.5. Souhrn výsledků analýz (analytické části)

Region disponuje stabilní sítí základních škol – fungují zde celkem 4 úplné základní školy a 7 neúplných malotřídních škol. Naplněnost se pohybuje okolo 71 %. Jak už bylo uvedeno výše, není dostatečná kapacita pro určité ročníky a také dvě základní školy v území již mají svou kapacitu zcela zaplněnou. Do budoucna bude třeba posílit základní školy o cca 150 míst.

Všechny veřejné mateřské školy (celkem 13) jsou v současné době plně obsazeny. V regionu funguje síť alternativních forem péče o děti a ještě se plánuje rozšíření stávajících kapacit u MŠ zřizovaných obcemi (např. nová MŠ v obci Svaté Pole). Pravděpodobně ještě dojde k posílení soukromých nebo alternativních řešení péče o předškolní děti (uvažuje se o zřízení dětské skupiny v obci Chotilsko a Čím), aby se snížil počet odmítaných dětí k přijetí v nejbližších letech.

Kontinuálně také narůstá počet zájemců o družinu, zejména na prvním stupni. To je pravděpodobně dáno velkou časovou vytižeností rodičů, kteří vyjíždějí za prací mimo region (Praha). Alternativním řešením je například existence nízkoprahového klubu pro děti a mládež Terén v Dobříši a další volnočasové aktivity realizované spolky, NNO a soukromými subjekty. Školní kluby dosud nejsou v území provozovány, je zde tedy příležitost pro jejich zřízení. Krátkodobý pobyt dětí ve škole (např. než jim přijede autobus) by pomohla vyřešit také denní místnost, kde by měli k dispozici určité zázemí.

Celkové technické vybavení škol je v tuto chvíli uspokojující, většina škol si vyzkoušela šablonové projekty a plánují se do nich opětovně zapojit.

Velmi by pomohla celková koordinace projektů škol v území a také projekty podporující spolupráci škol a sdílení dobré praxe. Toto by bylo možné v rámci tzv. síťových projektů, do kterých by mohly být zapojeny nejen školy, ale také spolky, dobrovolníci a neziskové organizace. Tyto projekty by ze škol mohly vytvořit živá centra s celodenní nabídkou (dopoledne výuka, odpoledne volnočasové aktivity a například vzdělávání pro dospělé).

3.2. Návrhová část pro oblast školství a předškolního vzdělávání

3.2.1. Struktura návrhové části

Návrhová část je součástí Souhrnného dokumentu, který byl zpracován v rámci projektu "Systémová podpora rozvoje meziobecní spolupráce v ČR v rámci správních obvodů obcí s rozšířenou působností". Byla zpracována realizačním týmem ve spolupráci se zástupci obcí SO ORP s podporou motivujících starostů.

V předchozích krocích byla zpracována analytická část pro téma „Školství“, na jejímž základě byly připraveny Nástinů opatření. Návrhová část staví na všech dosud realizovaných aktivitách. Cílem návrhové části je reagovat na konkrétní potřeby území zjištěné analýzami a zároveň sloužit jako nástroj pro zefektivnění procesů v území. Pro rozvoj meziobecní spolupráce je nutné nastavit společnou vizi, dále rozpracovanou do úrovně cílů v nadefinovaných problémových oblastech v oblasti školství.

Provedená analýza je stěžejním, nikoli však jediným vstupem pro definování návrhové části. Formulace vize byla navržena realizačním týmem jako podklad pro další diskusi zástupců dotčených obcí. Metodou brainstormingu a následnou diskusí o jednotlivých variantách byla zformulována vize meziobecní spolupráce ve správním obvodu ORP. Vize je formulována jako žádoucí budoucí stav meziobecní spolupráce. Je souhrnná pro spolupráci obcí v ORP pro všechna řešená témata, nikoli pouze pro téma školství.

Na základě analytické části (zejména SWOT analýzy) a následně zpracovaných Nástinů opatření a s ohledem na definovanou vizi byly realizačním týmem navrženy problémové okruhy, které byly podrobeny ověření ve fokusních skupinách. Fokusní skupiny byly složeny ze zástupců škol, sociálních a návazných služeb zabývajících se péčí o děti po skončení školní výuky (např. Nízkoprahový klub Terén, Farní charita Starý Knín – v prostorách Městské knihovny Dobříš), zástupci Městské policie Dobříš a zástupci z ORP Dobříš. Jejich odborné názory byly klíčové pro upřesnění výstupů, které vzešly z analýzy dat, a obohatily tak pohled na téma školství.

Stěžejním bodem návrhové části je definování cílů ve vymezených problémových tématech. Cíle byly podrobně popsány a byla navržena opatření k realizaci cílů. Pro sledování úrovně naplňování definovaných cílů byla nastavena sada indikátorů umožňující periodicky monitorovat pokrok při plnění cílů a případně přijímat opatření ke zlepšení žádoucího výsledku.

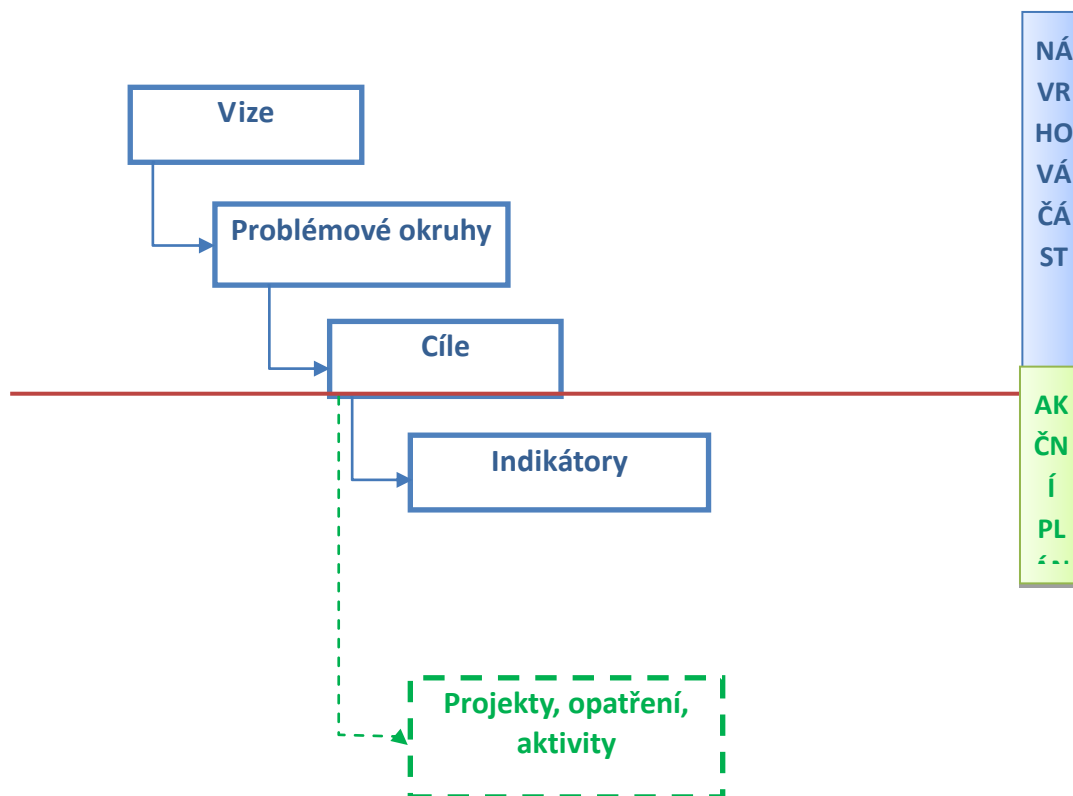
Návrhová část Souhrnného dokumentu je strukturována standardně dle principů strategického řízení. Základní „střechou“ návrhové části je vize. Jejím formulováním je deklarováno, že území ORP bude usilovat o její naplnění. Následně se vize rozpadá do problémových okruhů, které budou naplňovány prostřednictvím sady několika málo cílů.

Jednotná vize poskytuje celkový rámec všem subjektům zapojeným do činnosti vymezeného území. Měla by udržet společné směřování všech zapojených subjektů od nejvyšších úrovní hierarchie až po nejnižší úroveň. Umožní lépe přenášet pravomoci na výkonné pracovníky a zároveň zajistit jednotnou filosofii, pro kterou jsou dílčí činnosti vykonávány. Bez vize by chyběl jasně vyjádřený směr, kterým se chceme vydat. Vize je formulována jako budoucí stav, kterého chceme realizací strategického řízení dosáhnout. Jedná se o společnou představu, jak by měly obce v území v budoucnu spolupracovat. Respektuje přání a potřeby místních občanů.

V podmínkách projektu je vize souhrnná pro spolupráci obcí v ORP pro všechna řešená témata, nikoli pouze pro téma školství. Vzhledem k zaměření projektu směřuje ke všem povinným tématům a ke zvolenému volitelnému tématu. Staví na silných stránkách identifikovaných ve SWOT analýze.

První verze struktury problémových okruhů byla vytvořena realizačním týmem na základě provedených analytických kroků a zpracovaných Nástinů opatření. Návrh problémových okruhů byl ověřen ve fokusních skupinách. Následně byly vytvořeny popisy cílů. Byli určeni garanti (správci) jednotlivých cílů, kteří zpracovali návrhy popisů, které byly podrobeny vnitřnímu připomínkovému řízení. Realizační tým jednotlivé cíle vzájemně porovnal, sjednotil jejich strukturu a úroveň detailnosti. Byl kladen důraz na vzájemnou provázanost cílů a jejich doplňkovost. Součástí tohoto procesu bylo také nastavení indikátorů, jimiž bude plnění cílů sledováno a hodnoceno.

Grafické znázornění vztahů mezi vizí, problémovými oblastmi, cíli a indikátory je zobrazeno v následujícím schématu.

Struktura problémových oblastí a cílů v tématu Školství je uvedena v níže uvedeném schématu.

3.2.2. Vize a problémové oblasti (okruhy)

Svazek obcí Dobříšska a Novoknínska spolupracuje ve všech oblastech rozvoje území. **Obce regionu společně řeší dostatečné kapacity všech typů škol.** V regionu je zajištěn efektivní systém nakládání s odpady. Obyvatelé se chovají odpovědně k životnímu prostředí. Region disponuje dostatkem dostupného bydlení pro všechny věkové kategorie s kvalitní občanskou vybaveností a je bez výskytu sociálněpatologických jevů. Zároveň je v místě dostatek pracovních příležitostí pro všechny, kteří v regionu pracovat chtějí. Region je z pohledu cestovního ruchu přátelskou destinací poskytující komplexní nabídku služeb a zároveň se společně propaguje. Obyvatelé regionu jsou si vědomi významu nehmotného dědictví a spolupracují na jeho zachování.

Vize školství			
Školství	Problémová oblast 1 Nedostatečná kapacita mateřských škol	Problémová oblast 2 Nedostatečná kapacita úplných základních škol	Problémová oblast 3 Snadná dostupnost cigaret a alkoholů - společné řešení pre-

				vence rizikových jevů v regionu	
cíl 1.1	cíl 1.2	cíl 2.1	cíl 2.2	cíl 3.1	cíl 3.2
Zvýšit kapacitu stávajících MŠ v regionu prostřednictvím přístavby.	Podpořit soukromé MŠ formou příspěvku od obcí na úhradu neinvestičních nákladů tam, kde nelze rozšířit stávající kapacitu státní MŠ.	Zvýšit kapacitu úplných ZŠ formou přístavby nebo rekonstrukce stávajících objektů.	Vytvořit odloučené pracoviště větší ZŠ pro pokrytí dočasně nedostatečných kapacit ZŠ.	Vytvořit systém vzájemné spolupráce a setkávání zástupců škol a obcí a dalších subjektů, kteří pracují s dětmi a mládeží	Vytvořit metodickou pomoc a funkční krizový plán ve spolupráci s městskou policií, školami, obcemi a dalšími institucemi.

Problémová oblast 1:

Nedostatečná kapacita mateřských škol

1. Věcné argumenty

Region disponuje relativně vysokým počtem mateřských škol, na 24 obcí připadá 13 MŠ zřizovaných obcemi a dalších 8 soukromých předškolních zařízení. Přesto je jejich kapacita v současné době nedostatečná (především je tento problém výrazný v severovýchodní části regionu – obce Čím, Chotilsko a Korkyně) a zařízení musejí zájemce o místa dokonce odmítat. I z tohoto důvodu došlo v regionu již v minulosti k rozšiřování kapacit předškolních zařízení a do budoucna bude dokonce otevřena i nová MŠ v obci Svaté Pole (389 obyvatel). MŠ bude disponovat dalšími místy pro 24 dětí z nejbližšího okolí. Proto zůstává tento problém aktuální především pro obce nacházející se na severovýchodě ORP. Další navýšení pak plánuje mateřská škola na Dobříši (5. MŠ) o 54 míst a město Nový Knín chystá přístavbu stávající MŠ. Zájem o vybudování nové mateřské školy deklarovala i obec Chotilsko. Soukromé školy volnou kapacitou disponují, ale z finančního hlediska jsou často nedostupným řešením. Nedostatek míst v MŠ je ovlivněn především demografickým vývojem, kdy se rodí děti ženám ze silných populačních ročníků a zároveň se do regionu stěhují mladé rodiny s malými dětmi (především se jedná o oblast kolem Vltavy, která je dobře dostupná do hl. města Prahy – zajíždí sem i pražská MHD). Přírůstek obyvatel ORP Dobříš je tak výrazně ovlivněn migračním přírůstkem.

V rámci meziobecní spolupráce by mohly obce, které nemají svoji vlastní MŠ přispívat na „své“ děti umístěné v jiných MŠ regionu a to včetně soukromých (i přesto, že jsou nyní nastaveny příspěvky z rozpočtového určení daní). V současné době se zřizovatelům daří podchytit demografické trendy porodnosti a některé obce včas zareagovaly rozšiřováním kapacit stávajících MŠ. S problematikou navyšování počtu míst v MŠ je nutné také uvažovat o alternativním využití těchto prostor v případě, kdy počet dětí klesne. Dle vyjádření fokusní skupiny je pozitivním fakt, že prostory v MŠ budou v dobrém technickém stavu a proto i dále využitelné. V této problematice je tak prostor pro společné plánování využití kapacit ve stávajících budovách obcí, společné plány rekonstrukce objektů s jejich možným následným využitím, až dětí v MŠ tolik nebude například pro školní třídy či jiné aktivity.

Oblast financí se v této problematice nevyvíjí snadno, protože zřízení či navyšování kapacit MŠ vyžaduje vždy investování výrazného množství finančních prostředků. V tomto problémovém okruhu je však nutné spatřovat především společenský dopad dané spolupráce v podobě zlepšování občanské vybavenosti obcí a tedy i zvyšování kvality života obyvatel obce. Dostupná síť předškolního vzdě-

lávání umožní také snazší návrat na trh práce rodičům pečujících o malé děti, což se následně pozitivně projeví i na stránce rozpočtů obcí a udržení kvalifikace rodičů.

2. Příčiny problému

Ze setkání fokusní skupiny vyplynulo, že obce jako zřizovatelé většiny mateřských škol v území, zatím nejsou v této problematice zvyklé spolupracovat. Pravděpodobně z toho důvodu, že zřízení MŠ je v tuto chvíli řešeno každou obcí samostatně.

3. Důsledky neřešení problému

Pokud by nebyla řešena problematika nedostatečné kapacity mateřských škol, výrazně by klesla kvalita života místních obyvatel (cílovou skupinou jsou rodiny s malými dětmi), protože by nebyl řešen jeden z požadavků na základní občanskou vybavenost (dostupné předškolní vzdělávání). Zároveň by to mělo negativní konotace dopadající na udržení kvalifikace rodičů, protože by nemohli nastoupit do práce z důvodu toho, že by museli zůstat s dětmi doma.

Problémová oblast 2:

Nedostatečná kapacita úplných základních škol

1. Věcné argumenty

V současné době se na základě vypracování analytické části v oblasti školství objevuje další problémová oblast, která nastane v nadcházejících letech. Jedná se o nedostatek volných kapacit při přechodu dětí z neúplných (často venkovských škol, v regionu převažujících) na 2. stupně úplných škol. Z celkového počtu 10-ti základních škol jsou pouze čtyři z nich s ročníky 1. – 9. ročník (Dobříš dvě školy, Nečín a Nový Knín).

V regionu dle vyjádření fokusní skupiny existuje relativně dostupná síť především neúplných základních škol. Celková kapacita škol v regionu v tuto chvíli zaplněna není, ale z terénního šetření i následného zpracování analytických šablon vyplývá, že i přesto, že v současné době (až na výjimky) disponují školy dostatečnými kapacitami, problém nastane, až budou přecházet žáci silných populačních ročníků z malotřídních venkovských škol na druhé stupně úplných škol (především) městského typu. V regionu ORP Dobříš totiž převažuje počet neúplných škol nad úplnými, u nichž je možné v budoucnu předpokládat naplnění kapacity především vlastními žáky. Do budoucna bude třeba navýšit kapacitu ZŠ o cca 100 míst, zejména na úplných školách, které mají 2. stupeň.

Pokud obce nebudou schopny zajistit dostatečnou kapacitu základních škol, dostanou se do velkých problémů. Investice do navýšení kapacit dle populační křivky v území bude muset proběhnout, aby byla zajištěna dojezdová vzdálenost žáků z ORP do základních škol. Jsou již vytvořené projekty na rozšíření učeben na základních školách. Finanční náročnost bude upřesněna dle jednotlivých projektů. Klíčová je i dopravní obslužnost jednotlivých škol. Například ZŠ Nečín má ještě volné kapacity, ale autobusové spojení s okolními obcemi není dostatečné a žáci z těchto obcí dojíždějí do Dobříše.

Otázka dostatečné kapacity škol je v regionu tím aktuálnější, protože se sem často stěhují mladé rodiny s dětmi (toto bylo zjištěno z analýz provedených místní akční skupinou Brdy-Vltava o.p.s.). Přírozený přírůstek obyvatel regionu je přibližně desetkrát nižší než přírůstek tvořený migrací. Nevýhodou migračního přírůstku je to, že kladná hodnota v jedné obci znamená zápornou hodnotu v obci jiné, kde pak klesá počet obyvatel. Nejedná se tedy de facto o reprodukci obyvatelstva, ale pouze o jeho

přesun z jednoho místa na druhé. Migrační přírůstek měl ve všech obcích regionu kladnou hodnotu. Zde lze usuzovat, že se nepřesouvají obyvatelé v rámci regionu, ale naopak noví do regionu přicházejí. Velká část přistěhovalých tak pochází z jiných částí ČR. V případě regionu Brdy-Vltava se jedná zejména o hl. město Prahu (MAS Brdy-Vltava o.p.s.).

2. Příčiny problému

Ze setkání fokusní skupiny vyplynulo, že obce jako zřizovatelé všech základních škol v území, zatím nejsou v této problematice zvyklé spolupracovat. Pravděpodobně z toho důvodu, že otázky ve fungování základních škol je v tuto chvíli řešeno každou obcí samostatně.

3. Důsledky neřešení problému

Důsledky neřešení problému jsou velmi podobné jako u předchozí problémové oblasti. Pokud by nebyla řešena problematika nedostatečné kapacity úplných základních škol, výrazně by klesla kvalita života místních obyvatel (cílovou skupinou jsou rodiny s dětmi), protože by nebyl řešen jeden z požadavků na základní občanskou vybavenost (dostupné školní vzdělávání).

Problémová oblast 3:

Snadná dostupnost cigaret a alkoholu-společné řešení prevence rizikových jevů v regionu

1. Věcné argumenty

Z informací, které odráží analytická část šablony školství, není tento problém na první pohled viditelný, protože předdefinované tabulky bohužel nedokázaly obsáhnout měkké záležitosti, se kterými školy přijdou do styku v každodenní praxi. Přesto při mapování stavu území (především v podobě rozhovorů se starosty jednotlivých obcí) a i z dřívějších analýz (zkušeností zástupců škol) vyplynulo, že závažným problémem je snadná dostupnost cigaret a alkoholu případně i jiných (nelegálních) drog. Tento problém je vnímán i jako jev, který se týká celé společnosti a který se stále postupně zhoršuje. Z analýzy území vyplynulo, že se neustále snižuje věk dětí, kdy se s cigaretami i alkoholem v každodenním životě setkávají a je stále obtížnější tomuto jevu čelit. Ze setkání fokusní skupiny vyplynulo, že velkým problémem je zde především přístup rodičů (ale i pedagogů na školách), kteří jsou vůči kouření svých dětí benevolentní. Často se totiž ukáže, že rodiče o tom, že jejich děti kouří, vědí, ale nepovažují za nutné toto řešit.

V rámci meziobecní spolupráce je možné sjednotit a vytvořit metodickou pomoc, jak v této věci správně postupovat. Tedy na základě spolupráce zřizovatelů (v regionu pouze obce) i vedení škol vytvořit funkční krizový plán, který se týká postupu v případě zjištění, že některý z žáků užívá návykovou látku. Každá škola má sice takový plán vypracovaný, ale často se jedná jen o nefunkční, formální záležitost. Dalším vhodným tématem pro meziobecní spolupráci by bylo vytvořit platformu pro setkávání zástupců škol a členů zastupitelstva obce a sdílení zkušeností (dobré praxe), které se na různých školách osvědčily (potřeba vyplynula i ze šetření ve školách, které probíhalo v květnu 2014). V současné době znovuobnovila svoji činnost komise prevence kriminality pro oblast Dobříše a okolí. Výzvou do budoucna je rozšířit činnost komise do celého území ORP Dobříš.

V současné době fungují školy v regionu zcela samostatně. Problémy jako kouření, alkohol nebo užívání nelegálních drog nejsou uzavřené uvnitř škol a proto je nelze chápat jako oddělenou záležitost od života celé obce (celé komunity). Tato problematika jde naopak napříč školami a kolektivy, takže by mělo být v zájmu všech spolupracovat tak, aby se problémům dařilo úspěšně předcházet.

2. Příčiny problému

Je nutné, aby školy i rodiče nebyli benevolentní ohledně tolerance kouření dětí. Dle setkání fokusní skupiny je také jednou z příčin prodej alkoholu a cigaret dětem. Proto by měla pomoci vyšší kontrola ze strany městské policie a tvrdé postihování prodejců, kteří dětem alkohol a cigarety prodají. Účastníci fokusní skupiny odsouhlasili znění problémových okruhů s tím, že nejvhodnější pro prohloubení meziobecní spolupráce v regionu se jeví právě prevence kriminality mládeže spojená s tématem Snadné dostupnosti alkoholu a cigaret.

3. Důsledky neřešení problému

Jedná se o celospolečenský problém, který může mít negativní konotace na celý region. Tato problematika je totiž úzce spojena s tím, že dnes i mladší děti (okolo 7 let věku) - především pak ze sociálně slabších rodin - zůstávají po skončení vyučování bez dalších aktivit a „poflakují“ se na ulici. Neřešení problému může mít také spojení s možným nárůstem kriminality páchané dětmi a mládeží z důvodu toho, aby si obstarali na alkohol a cigarety finanční prostředky. Zároveň jsou děti ohroženy pozdější závislostí na alkoholu i cigaretách, která může přerůst i v užívání dalších „závislostních“ látek.

3.2.3. Popis cílů v jednotlivých oblastech

Problémový okruh 1	Nedostatečná kapacita mateřských škol
Cíl 1.1	Zvýšit kapacitu stávajících mateřských škol v regionu prostřednictvím rozšíření kapacit stávajících a výstavby nových MŠ.
Popis cíle	ORP Dobříš disponuje relativně vysokým počtem mateřských škol, celkem jich je 13 (ve 24 obcích ORP). V současné době je však jejich kapacita nedostatečná. Největší problém je zejména ve východní části regionu (Chotilsko, Korkyně, Čím, Nové Dvory). Obce regionu proto přistoupily k rozšíření kapacit MŠ tam, kde je to vzhledem k typu budovy a velikosti pozemku možné. Obce Dobříš, Nový Knín, Drhovy a Chotilsko mají zpracované projektové záměry a chystají se předložit, nebo již předložily žádosti do příslušných dotačních titulů. Zde bude třeba ohlídat, aby projektované kapacity byly udržitelné do budoucna a nestalo se, že rozšířením kapacit v jedné obci dojde k výraznému snížení počtu dětí v MŠ v jiné obci (a tím byla ohrožena její existence). V úvahu bude třeba brát také to, co s objektem (nebo přístavbou) bude při případném snížení počtu dětí v budoucnu. Novou MŠ zřídila obec Svaté Pole, která pomůže rodičům v blízkém okolí Dobříše (zde je počet odmítnutých dětí nejvyšší).
Hlavní opatření	A.1. Právní analýza - Zpracování smlouvy mezi obcemi kde není MŠ s obcemi, kde MŠ je ohledně nastavení fungování spolupráce v této oblasti. A.2. Ekonomická analýza - Zajištění investičních prostředků na rozšíření kapacit MŠ.

	<p>- Společné provozní příspěvky od obcí na „jejich“ děti.</p> <p>B.1. Nastavení parametrů</p> <p>- Nastavení kapacit MŠ trvale udržitelných pro dané území i s možností jejich dalšího využití v případě snížení počtu dětí v budoucnu.</p> <p>C.1. Efektivnost</p> <p>- Snížení počtu odmítnutých dětí do předškolního vzdělávání, umožnění včasějšího návratu na trh práce jejich rodičům, pozitivní ovlivnění daňového výnosu pro obce.</p>
Název indikátorů k hodnocení cíle	Navýšená kapacita MŠ v území správního obvodu ORP Dobříš
Správce cíle	Starosta obce Čím

Problémový okruh 1	Nedostatečná kapacita mateřských škol
Cíl 1.2	Podpořit soukromé mateřské školy formou příspěvku od obcí na úhradu neinvestičních nákladů tam, kde nelze rozšířit stávající kapacitu státní MŠ.
Popis cíle	V té části regionu, kde není možné z technických důvodů (historická budova, malý pozemek atd.) rozšířit stávající státní MŠ a zároveň zde existuje soukromé zařízení, dohodnout příspěvky ze strany obcí, které by pokrývaly neinvestiční náklady na žáka ve výši příspěvku státnímu zařízení, na základě žádosti rodičů žijících v dané obci.
Hlavní opatření	<p>A.1. Právní analýza</p> <p>- Nastavení podmínek pro poskytnutí příspěvků soukromým zařízením.</p> <p>- Tvorba vzoru žádosti o příspěvek pro rodiče.</p> <p>A.2. Ekonomická analýza</p> <p>- Nastavení výše příspěvku a jeho aktualizace dle vývoje neinvestičních nákladů.</p> <p>B.1. Nastavení parametrů</p> <p>- Stanovení podmínek pro udělení příspěvku směrem k rodičům i k soukromým subjektům.</p> <p>C.1. Efektivnost</p> <p>- Zajištění předškolní péče při využití stávajícího subjektu bez nutnosti získání investičních prostředků na rozšíření kapacit.</p>
Název indikátorů k hodnocení cíle	Počet obcí umožňující čerpat příspěvek na neinvestiční náklady spojené s umístěním dítěte do soukromého zařízení
Správce cíle	Starosta obce Čím

Problémový okruh 2	Nedostatečná kapacita úplných základních škol
---------------------------	--

Cíl 2.1	Zvýšit kapacitu úplných základních škol formou přístavby nebo rekonstrukce stávajících objektů.
Popis cíle	V ORP Dobříš se nachází 10 základních škol. Z tohoto pouze 4 školy jsou úplné s 2. stupněm. V budoucnu bude problém s kapacitou úplných základních škol. Jedná se o moment, kdy budou žáci silných populačních ročníků přecházet z 1. stupně ZŠ (v regionu převládajících) na úplné ZŠ, jejich 2. stupně nebudou schopné tuto kapacitu plně absorbovat. Bude tedy třeba navýšit kapacity zejména pro druhý stupeň. Je důležité rozhodnout, kde budou kapacity navýšeny. Zde je vhodná spolupráce mezi starosty obcí ohledně výběru školy, která bude v budoucnu rozšířena (dojezdová vzdálenost, umístění v regionu, naplněnost, volné prostory, technické vybavení). Jako nejvhodnější se jeví navýšit stávající kapacity 1. a 2. ZŠ Dobříš, případně ZŠ Nový Knín.
Hlavní opatření	<p>A.1. Právní analýza</p> <ul style="list-style-type: none"> - Nastavení spolupráce mezi obcemi ohledně zajištění dostupného základního vzdělávání v regionu <p>A.2. Ekonomická analýza</p> <ul style="list-style-type: none"> - Zajištění investičních prostředků na zvýšení kapacit vybraných úplných škol v regionu. <p>B.1. Nastavení parametrů</p> <ul style="list-style-type: none"> - Optimalizace kapacit úplných základních škol vzhledem k demografii území při zajištění dopravní obslužnosti. <p>C.1. Efektivnost</p> <ul style="list-style-type: none"> - Navýšení stávajících kapacit je efektivnější než výstavba nové úplné základní školy v regionu.
Název indikátorů k hodnocení cíle	Navýšená kapacita ZŠ v území správního obvodu ORP Dobříš
Správce cíle	Ředitel úplné základní školy, která bude vybrána pro rozšíření.

Problémový okruh 2	Nedostatečná kapacita úplných základních škol
Cíl 2.2	Zajistit kvalitní dopravní dostupnost úplných základních škol včetně možnosti čerpat dotační prostředky na jízdné.
Popis cíle	V regionu se nachází dostupná síť neúplných základních škol. Hlavním problémem bude nedostatečná kapacita v úplných základních školách. V obci Nečín (kde se nachází úplná ZŠ) jsou stále volné kapacity (50 míst), ovšem je zde špatná dopravní obslužnost. Náklady a čas na dopravu dětí jsou velmi vysoké a rodiče vozí děti raději do města Dobříše nebo Nového Knína, kde je dopravní obslužnost lépe zajištěna. Bude třeba zajistit kvalitní dopravní obslužnost Základní školy v Nečíně včetně možnosti čerpání dotačních prostředků na jízdné pro děti do 15 let od Středočeského kraje.

Hlavní opatření	<p>A.1. Právní analýza</p> <ul style="list-style-type: none"> - Smlouva s okolními obcemi pro zajištění kvalitní dopravní dostupnosti školy, smluvní zajištění dopravy, stanovení podmínek pro čerpání příspěvků na dopravu ve spolupráci se Středočeským krajem <p>A.2. Ekonomická analýza</p> <ul style="list-style-type: none"> - Náklady na optimalizovanou dopravu, výše příspěvků na jízdné žákům <p>B.1. Nastavení parametrů</p> <ul style="list-style-type: none"> - Nastavení kritérií pro možnost využívání dotačních prostředků <p>C.1. Ekonomická efektivnost</p> <ul style="list-style-type: none"> - Nebude třeba investičních prostředků na zvýšení kapacit školy, dojde k plnému využití stávajících kapacit a zvýšení objemu prostředků plynoucích do ZŠ Nečín, dojde ke snížení nákladů na jízdné pro rodiče žáků ZŠ Nečín
Název indikátorů k hodnocení cíle	Frekvence spojů do a ze ZŠ Nečín s poskytovaným zlevněným jízdným
Správce cíle	Starosta obce Nečín

Problémový okruh 3	Snadná dostupnost cigaret a alkoholu-společné řešení prevalence rizikových jevů v regionu
Cíl 3.1	Pravidelné setkávání zástupců škol, obcí a dalších subjektů, které pracují s dětmi a mládeží.
Popis cíle	<p>V regionu se nachází 4 úplná školská zařízení, která se potýkají s výskytem (negativních) sociálně patologických jevů u svých žáků. Například v Novém Kníně je problém s dětmi a mládeží v odpoledních hodinách, kdy děti jsou již mimo školu a například čekají na spoj do jejich domovů. V tento moment již pracovníci školy nemají kompetence přímo zasáhnout, pokud žáci například kouří. Školy mají zájem tuto problematiku koordinovaně řešit. Jako vhodná forma spolupráce se jeví společné setkávání zástupců a zřizovatelů škol a dalších subjektů, jejichž náplní jsou aktivity určené školní mládeži. Tito aktéři si mohou předávat příklady dobré praxe, zkušenosti a vzájemně se informovat o nových dotačních titulech týkajících se preventivní práce s dětmi a mládeží. Rovněž mohou společně plánovat nabídku volnočasových aktivit, aby byla nabídkou pokryta co největší část týdne zejména v těch hodinách, které jsou nejkrizovější. Tento cíl je pro území ORP významný především z toho důvodu, že včasné řešení daného problému je „snadnější“, než složité nastavování následných represivních opatření. Ve městě Dobříš je již tato spolupráce nastavena prostřednictvím „komise prevence kriminality“, jejíž působnost se rozšíří i na zbývající území (tam kde je problematika díky přítomnosti školy aktuální).</p>
Hlavní opatření	<p>A.1. Právní analýza</p> <ul style="list-style-type: none"> - Tato aktivita bude probíhat spíše na neformální bázi, může být ustanoven například statut pracovní skupiny pro prevenci, nepředpokládáme nutnost právní analýzy <p>A.2. Ekonomická analýza</p>

	<ul style="list-style-type: none"> - Finanční náklady na organizaci jednotlivých setkání - minimální - Finanční náklady na řešení prevence a zjištění nákladů na optimální pokrytí odpoledních hodin volnočasovými aktivitami – tvorba finančního plánu na zajištění preventivních aktivit jako podklad pro získávání dotací <p>B.1. Nastavení parametrů</p> <ul style="list-style-type: none"> - Pravidelné scházení zástupců škol a obcí (+ dalších zainteresovaných subjektů) <p>C.1. Efektivnost</p> <ul style="list-style-type: none"> - předávání zkušeností a příkladů dobré praxe - úspora času v individuálním hledání dotačních titulů - větší efektivita a koordinace v nabízených volnočasových aktivitách jednotlivými subjekty
Název indikátorů k hodnocení cíle	Počet setkání aktérů v oblasti preventivních aktivit/rok
Správce cíle	Člen skupiny pro prevenci

Problémový okruh 3	Snadná dostupnost cigaret a alkoholu-společné řešení prevence rizikových jevů v regionu
Cíl 3.2	Vytvořit metodickou pomoc a funkční krizový plán ve spolupráci s městskou policií, školami, obcemi a dalšími institucemi.
Popis cíle	Vytvoření metodiky a krizového plánu pro případ výskytu sociálně patologických jevů u žáků škol při zapojení všech zainteresovaných subjektů (školy, zástupci policie a poskytovatelů sociálních služeb) ve vazbě na společná setkávání. V krizovém plánu by byly aktuální ověřené postupy, které by školy mohly v případě potřeby využít.
Hlavní opatření	<p>A.1. Právní analýza</p> <ul style="list-style-type: none"> - Bude se jednat o metodické doporučení, nepředpokládáme nutnost právní analýzy <p>A.2. Ekonomická analýza</p> <ul style="list-style-type: none"> - Metodika bude vytvářena na společných setkáních aktérů, bude přizván i externí expert na preventivní aktivity, budou zjištěny náklady na zajištění experta <p>B.1. Nastavení parametrů</p> <ul style="list-style-type: none"> - stanovení struktury metodiky, určení zpracovatelů, způsob připomínkování a zveřejnění <p>C.1. Efektivnost</p> <ul style="list-style-type: none"> - Metodika bude obsahovat ověřené efektivní postupy v krizových plánech škol
Název indikátorů k hodnocení cíle	Zpracovaná metodika v oblasti prevence sociálně patologických jevů a funkční krizový plán pro základní školy v území správního obvodu ORP Dobříš

Správce cíle	Člen skupiny pro prevenci
---------------------	---------------------------

Problémový okruh 3	Snadná dostupnost cigaret a alkoholu-společné řešení prevence rizikových jevů v regionu
Cíl 3.3	Posílit nízkoprahové volnočasové a mimoškolní aktivity
Popis cíle	V regionu je nedostatečná nabídka nízkoprahových volnočasových aktivit. Po skončení vyučování děti ze sociálně znevýhodněného prostředí nemají většinou možnost navštěvovat kroužky apod., často nemohou z finančních důvodů navštěvovat ani školní družinu. V poslední době byl zaznamenán zvýšený pobyt těchto dětí (často žáků 1. stupně) bez dozoru „na ulici“. Některé organizace (zejména neziskové) již na tuto situaci zareagovali nabídkou aktivit pro tyto děti zdarma. Bude třeba vytvořit přehled těchto dostupných aktivit a společně se školami zajistit kvalitní informovanost o této nabídce mezi dětmi a jejich rodiči. Práci s touto cílovou skupinou bude třeba věnovat intenzivní pozornost ve spolupráci s poskytovateli sociálních služeb a sociálním odborem. Plánování a organizace aktivit opět bude probíhat v rámci skupiny pro prevenci. Finanční zajištění dostupných aktivit bude projednáváno se zástupci obcí, jichž se problém dotýká.
Hlavní opatření	A.1. Právní analýza - Nepředpokládáme nutnost právní analýzy A.2. Ekonomická analýza - Vyčíslení nákladů na zajištění optimální nabídky nízkoprahových volnočasových aktivit, stanovení spolu podílu na financování ze strany obcí B.1. Nastavení parametrů - Způsob zpracování nabídky a zajištění kvalitní informovanosti C.1. Efektivnost - Prevence sociálně patologických jevů a kriminality u dětí a mládeže ze sociálně znevýhodněného prostředí
Název indikátorů k hodnocení cíle	Zvýšená nabídka nízkoprahových volnočasových aktivit zejména pro děti ze sociálně znevýhodněného prostředí
Správce cíle	Zástupce subjektu, který v území poskytuje nízkoprahové služby pro děti a mládež

3.2.4. Indikátory

Karta indikátoru výsledku

Problémový okruh	Nedostatečná kapacita mateřských škol		
Číslo indikátoru	A		
Název indikátoru	POČET ODMÍTNUTÝCH DĚTÍ DO MŠ		
Měrná jednotka	osoby		
Správce měřítka	Zástupce MŠ		
Roky	2013	2017	2020

Plán		30	10
Skutečnost	50		
Popis měřítka:	Indikátor sleduje počty odmítnutých dětí z regionu v MŠ, které se v regionu nacházejí. Cílem je snižující se počet odmítnutých dětí.		
Metodika a výpočet:	Budou sledovány počty odmítnutých dětí do MŠ v letech 2013, 2017 a 2020.		
Zdroj čerpání dat:	Statistiky jednotlivých MŠ.		

Karty indikátoru výstupu

Cíl	Zvýšit kapacitu stávajících mateřských škol v regionu prostřednictvím rozšíření kapacit stávajících a výstavby nových MŠ.		
Číslo indikátoru	1		
Název indikátoru	NAVÝŠENÁ KAPACITA MŠ V ÚZEMÍ SPRÁVNÍHO OBLASTI ORP DOBŘÍŠ		
Měrná jednotka	Počet míst v MŠ		
Správce měřítka	Starosta obce Čím		
Roky	2013	2017	2020
Plán		800	830
Skutečnost	723		
Popis měřítka:	Vyhláška o mateřských školách stanovuje maximálně 24 dětí ve třídě (je také možnost navýšit počet až o 4 děti). Čím více dětí ve třídě, tím se snižuje kvalita, bezpečnost a péče o děti. Nově vytvořená kapacita vzniklá rozšířením stávajících a výstavbou nových MŠ v celkové hodnotě 107 míst za celé území zajistí kvalitní péči o děti a jejich bezpečnost. Průměrný počet žáků ve třídě by neměl překročit 24 dětí. Tato kapacita by měla již být pro region dostatečná.		
Metodika a výpočet:	Dostupná kapacita MŠ v celém území ORP Dobříš (bude porovnaný stav celkové dostupné kapacity MŠ v regionu v letech 2013, 2017, 2020).		
Zdroj čerpání dat:	Odborný pracovník v oblasti školství z ORP Dobříš		

Cíl	Podpořit soukromé školky formou příspěvků od obcí na úhradu neinvestičních nákladů tam, kde nelze rozšířit stávající kapacitu státní MŠ		
Číslo indikátoru	2		
Název indikátoru	POČET OBCÍ UMOŽŇUJÍCÍ ČERPAT PŘÍSPĚVEK NA NEINVESTIČNÍ NÁKLADY SPOJENÉ S UMÍSTĚNÍM DÍTĚTE DO SOUKROMÉHO ZAŘÍZENÍ		
Měrná jednotka	Počet obcí		
Správce měřítka	Zástupci obcí poskytující příspěvek		
Roky	2013	2017	2020
Plán		3	3
Skutečnost	2		
Popis měřítka:	V některých obcích nelze rozšířit stávající kapacitu státních MŠ, především z hygienických důvodů nebo z nedostatku místa pro přístavbu. Příspěvky od obcí na neinvestiční náklady pro soukromé MŠ sníží celkové náklady na umístění dětí pro rodiče a zvýší se tak finanční dostupnost soukromých zařízení. V současné době je tento příspěvek poskytován 2 obcemi regionu. Do budoucna, vzhledem k plánovanému rozšíření stát-		

	ních MŠ nepředpokládáme výrazný nárůst obcí, kde by byl tento příspěvek potřeba.
Metodika a výpočet:	Bude sledován počet obcí, které umožní svým obyvatelům čerpat příspěvek na neinvestiční náklady pro soukromé MŠ
Zdroj čerpání dat:	Obce, obecní weby

Karta indikátoru výsledku

Problémový okruh	Nedostatečná kapacita úplných základních škol		
Číslo indikátoru	B		
Název indikátoru	ZAJISTIT DOSTATEK MÍST V ZŠ PRO DĚTI V REGIONU		
Měrná jednotka	Počet setkání podniknutých k zajištění dostatku míst v ZŠ		
Správce měřítka	Zástupce ZŠ		
Roky	2013	2017	2020
Plán		2	2
Skutečnost	2		
Popis měřítka:	Indikátor sleduje počty setkání aktérů v oblasti základního školství z regionu k tématu dostatečného počtu míst v ZŠ.		
Metodika a výpočet:	Na základě prezenčních listin a zápisů ze setkání bude sledována problematika zajištění dostatečného počtu míst v ZŠ a bude monitorována situace v této oblasti.		
Zdroj čerpání dat:	Uvedte přesný zdroj, odkud budete čerpat data		

Karty indikátoru výstupu

Cíl	Zvýšit kapacitu úplných ZŠ formou přístavby nebo rekonstrukce		
Číslo indikátoru	3		
Název indikátoru	NAVÝŠENÁ KAPACITA ZŠ V ÚZEMÍ SPRÁVNÍHO OBVODU ORP DOBŘÍŠ		
Měrná jednotka	Počet míst v ZŠ		
Správce měřítka	Město Dobříš		
Roky	2013	2017	2020
Plán		2513	2663
Skutečnost	2513		
Popis měřítka:	Jedná se o nově vytvořené kapacity stávajících úplných základních škol. Při plánování kapacit byl brán v potaz i optimální počet žáků na jednu třídu což je 25 žáků.		
Metodika a výpočet:	Dostupná kapacita úplných ZŠ v celém území ORP Dobříš (bude porovnaný stav celkové dostupné kapacity úplných ZŠ v regionu v letech 2013 a 2020).		
Zdroj čerpání dat:	Odborný pracovník v oblasti školství z ORP Dobříš		

Cíl	Zajistit kvalitní dopravní dostupnost úplných základních škol včetně možnosti čerpat dotační prostředky na jízdné.
Číslo indikátoru	4

Roky	2013	2017	2020
Plán	<del> </del>	12	21
Skutečnost	0	<del> </del>	<del> </del>
Popis měřítka:	Počet setkání skupiny pro prevenci v území ORP Dobříš. Plánovaná hodnota je min. 3 setkání/rok		
Metodika a výpočet:	Setkání za jednotlivé roky 2014 – 2020 se budou počítat do finální hodnoty 21 setkání v roce 2020.		
Zdroj čerpání dat:	Zápisy a prezenční listiny ze setkání skupiny pro prevenci		

Cíl	Vytvořit metodickou pomoc a funkční krizový plán ve spolupráci s městskou policií, školami, obcemi a dalšími institucemi.		
Číslo indikátoru	6		
Název indikátoru	Zpracovaná metodika v oblasti prevence sociálně patologických jevů a funkční krizový plán pro základní školy v území správního obvodu ORP Dobříš		
Měrná jednotka	Počet vytvořených verzí metodik		
Správce měřítka	Člen skupiny pro prevenci		
Roky	2013	2017	2020
Plán	<del> </del>	1	3
Skutečnost	0	<del> </del>	<del> </del>
Popis měřítka:	Vytvořená metodika v oblasti prevence sociálně patologických jevů s funkčním krizovým plánem a její pravidelná aktualizace.		
Metodika a výpočet:	Do roku 2017 bude pořízena 1. Verze metodiky, do roku 2020 bude tato verze min. 2 aktualizována a vzniknou tedy min. 3 verze této metodiky.		
Zdroj čerpání dat:	Zápisy a prezenční listiny ze setkání skupiny pro prevenci, webové stránky základních škol regionu, které tuto metodiku budou využívat.		

Cíl	Posílit nízkoprahové volnočasové a mimoškolní aktivity		
Číslo indikátoru	7		
Název indikátoru	Zvýšená nabídka nízkoprahových volnočasových aktivit zejména pro děti ze sociálně znevýhodněného prostředí		
Měrná jednotka	Počet hodin dostupných nízkoprahových aktivit za týden		
Správce měřítka	Člen skupiny pro prevenci		
Roky	2013	2017	2020
Plán	<del> </del>	50	60
Skutečnost	33	<del> </del>	<del> </del>
Popis měřítka:	Jedná se o průměrnou hodinovou dotaci připadající na nízkoprahové aktivity odehrávající se v území za 1 týden. Nabídka aktivit by měla být stabilní a kopírovat školní rok.		
Metodika a výpočet:	Nově vytvořená kapacita aktivit. Jako výchozí bude průměrný počet hodin dostupných aktivit za týden v roce 2013. Průměrná týdenní dostupná nabídka bude počítána za každý jednotlivý rok. Ověřovacím rokem bude rok 2017 a 2020. Sledováno bude i mezidobí, každý rok zvlášť.		
Zdroj čerpání dat:	Poskytovatelé sociálních a návazných služeb, organizace volného času a školy		

3.3. Pravidla pro řízení strategie

3.3.1. Systém monitorování a hodnocení realizace strategie

Pro řízení strategie bude ustaven **manažer strategie**. Manažer zodpovídá za celkovou koordinaci všech aktivit souvisejících s jejím řízením. Je zodpovědný za to, že se se schválenou strategií bude pracovat, že zodpovědné subjekty budou usilovat o její naplnění a že se bude vyhodnocovat, zda se daří přispívat k plnění stanovených cílů.

Manažer strategie je výkonnou a koordinační jednotkou, ale pro výkon své činnosti potřebuje součinnost orgánů, které mohou rozhodovat. Tím je **řídící skupina**. Řídící skupina činí klíčová rozhodnutí při naplňování strategie, zejména týkající se jejích změn a úprav, ale také schvalování akčního plánu. Řídící skupina schvaluje vyhodnocení strategie a přijímá opatření vyplývající ze závěrů hodnocení.

Složení řídící skupiny	
Fokusní skupina pro oblast školství	
-	Zástupci obcí
-	Zástupci škol
-	Pracovní skupina pro prevenci

Pro řízení strategie jsou důležití **správci cílů**. Správce cíle není osoba, která by měla za úkol daný cíl samostatně zrealizovat. Jeho rolí je hlídat, aby se na plnění cíle nezapomnělo. Je to osoba, která bude v území iniciovat kroky směřující k plnění cíle, bude komunikovat s ostatními subjekty v území, bude dbát nad tím, aby se do budoucích akčních plánů dostávaly konkrétní kroky, které přispějí k plnění cíle, bude kontrolovat, že do příslušného rozpočtu budou zahrnuty prostředky určené k plnění cíle. Ostatní subjekty v území však mají společnou povinnost spolu s gestorem aktivně usilovat o plnění cíle. Správce cíle také bude v následujících letech sledovat prostřednictvím indikátorů, zda je cíle dosahováno. V další budoucí spolupráci bude tuto informaci poskytovat ostatním městům a obcím a společně budou hledat další řešení k přibližování se stanovenému cíli.

Správci cílů		
Číslo cíle	Název cíle	Správce cíle
1.1	Zvýšit kapacitu stávajících mateřských škol v regionu prostřednictvím rozšíření kapacit stávajících a výstavby nových MŠ.	Starosta obce Čím
1.2	Podpořit soukromé mateřské školy formou příspěvku od obcí na úhradu neinvestičních nákladů tam, kde nelze rozšířit stávající kapacitu státní MŠ.	Starosta obce Čím
2.1	Zvýšit kapacitu úplných základních škol formou přístavby nebo rekonstrukce stávajících objektů.	Ředitel úplné základní školy, která bude vybrána pro rozšíření.
2.2	Zajistit kvalitní dopravní dostupnost úplných základních škol včetně možnosti čerpat dotační prostředky na jízdné.	Starosta obce Nečín
3.1	Pravidelné setkávání zástupců škol, obcí a dalších subjektů, které pracují s dětmi a mládeží.	Člen skupiny pro prevenci
3.2	Vytvořit metodickou pomoc a funkční krizový plán ve spolupráci	Člen skupiny pro

	s městskou policií, školami, obcemi a dalšími institucemi.	prevenci
3.3	Posílit nízkoprahové volnočasové a mimoškolní aktivity.	Zástupce subjektu, který v území poskytuje nízkoprahové služby pro děti a mládež

Gestoři indikátorů jsou osoby, které zodpovídají za zjištění hodnot indikátoru v souladu se stanovenou definicí a metodikou výpočtu. Dodávají podklady příslušnému správci cíle.

Gestoři indikátorů		
Číslo indikátoru	Název indikátoru	Gestor indikátoru
1	Navýšená kapacita MŠ v území správního obvodu ORP Dobříš	Starosta obce Čím
2	Počet obcí umožňující čerpat příspěvek na neinvestiční náklady spojené s umístěním dítěte do soukromého zařízení	Zástupci obcí poskytující příspěvek
3	Navýšená kapacita ZŠ v území správního obvodu ORP Dobříš	Město Dobříš
4	Frekvence spojů do a ze ZŠ Nečín s poskytovaným zlevněným jízdným	Starosta obce Nečín.
5	Počet setkání aktérů v oblasti preventivních aktivit	Člen skupiny pro prevenci
6	Zpracovaná metodika v oblasti prevence sociálně patologických jevů a funkční krizový plán pro základní školy v území správního obvodu ORP Dobříš	Člen skupiny pro prevenci
7	Zvýšená nabídka nízkoprahových volnočasových aktivit zejména pro děti ze sociálně znevýhodněného prostředí	Člen skupiny pro prevenci

Strategie bude naplňována především projekty zařazenými do každoročně schvalovaného akčního plánu. Projekty zařazené do akčního plánu by pak měly naplňovat stanovené cíle.

Naplňování strategického dokumentu musí být měřeno a pravidelně vyhodnocováno. Pro jednotlivé cíle byly nastaveny indikátory a k nim nastavená metodika – tj. způsob sledování a vyhodnocování daného indikátoru. Ke každému indikátoru je také nastaven jeho správce (gestor), který je zodpovědný za sledování jeho vývoje a porovnání s cílovou hodnotou.

Tabulka uvádí hlavní zodpovědnosti v procesu implementace strategie.

Činnost v rámci implementace	Zodpovědná osoba/subjekt	Termín
Koordinace implementačních aktivit	manažer strategie	průběžně
Návrh projektů do akčního plánu	správci cílů	Každoročně v 1.-3. čtvrtletí
Výběr projektů do akčního plánu	řídící skupina	každoročně dle termínů přípravy rozpočtu
Předložení akčního plánu ke schválení na následující rok	manažer strategie	každoročně dle termínů přípravy rozpočtu
Vyhodnocení indikátorů za předchozí rok	gestoři indikátorů	každoročně v 1. čtvrtletí

Vyhodnocení plnění akčního plánu za předchozí rok	manažer s využitím podkladů od gestorů indikátorů a správců cílů	každoročně v 1.-2. čtvrtletí
Projednání vyhodnocení indikátorů a plnění akčního plánu za předchozí rok	řídící skupina	každoročně v 2. čtvrtletí

3.3.2. System změn strategie

V průběhu realizace Strategie může dojít k objektivní potřebě dílčí změny tj. ve formě úpravy cíle, či indikátoru. Tato potřeba může být způsobena jak vnějšími (např. rozhodnutí vlády, či EU), tak vnitřními (potřeba změny vyvstane při průběžném monitorování cílů Strategie) faktory. Rozhodnutí, zda je nutné některé části Strategie upravit bude následovat každoročně po vyhodnocení indikátorů za předchozí rok a po vyhodnocení akčního plánu. Pokud se ukáže, že realizací projektů nedošlo k uspokojivému vývoji příslušného indikátoru, je nutné blíže zanalyzovat příčiny takového vývoje. Nejedná-li se o neočekávané vnější vlivy (povodeň, hospodářská krize apod.), pak může být příčina buď na straně chybně nastaveného cíle či přiřazeného indikátoru, anebo na straně nefunkčnosti projektu vzhledem ke stanovenému cíli. V obou případech je nutné, aby správce cíle navrhl opatření ke změně. Může se jednat buď o návrh vhodnějšího typu projektu do akčního plánu, nebo o přeformulování cíle. Takovou změnu je nutno důkladně prodiskutovat s dotčenými subjekty (ideálně v rámci fokusní skupiny) a následně změnu navrhnout řídící skupině. Řídící skupina rozhodne o schválení či neschválení změny.

3.3.3. Akční plán

Akční plán je dokumentem, jehož cílem je upřesnit strategický plán v krátkodobém časovém horizontu. Akční plán ze strategického plánu vychází a určuje, jakými konkrétními kroky či projekty budou naplňovány příslušné cíle uvedené ve strategickém plánu. Akční plán se zpracovává vždy na následující rok.

U každé aktivity musí být zřejmé, k naplnění jakého cíle přispívá. Sestavování akčního plánu musí být v souladu se strategickým plánem, ale také s připravovaným rozpočtem na následující rok. Projekty zařazené do akčního plánu musí být kryty rozpočtem nebo jiným (externím) zdrojem financování. Pokud nebude k projektům vybraným do akčního plánu jednoznačně přiřazen zdroj financování, budou z akčního plánu vyřazeny.

Proces přípravy akčního plánu je třeba vnímat jako **proces dlouhodobý a opakovaný**, prostupující celým kalendářním rokem. Příprava akčního plánu probíhá souběžně s přípravou rozpočtu (dobrovolného svazku obcí nebo rozpočtů jednotlivých měst a obcí). Nejprve dochází ke sběru podnětů na realizaci projektů od jednotlivých měst a obcí. Následně dochází k výběru těch aktivit, které je z věcného, časového a finančního hlediska možné realizovat v příštím roce. Nakonec dochází k přijetí rozhodnutí o přehledu konkrétních aktivit zařazených do akčního plánu pro následující rok.

V prvním pololetí roku, který následuje pro realizaci akčního plánu, by mělo dojít k jeho vyhodnocení.

Příklad harmonogramu procesů při přípravě, realizaci a vyhodnocení akčních plánů

	Rok 2015				Rok 2016				Rok 2017				Rok 2018	
Čtvrtletí	1.	2.	3.	4.	1.	2.	3.	4.	1.	2.	3.	4.	1.	2.
Akční plán na r. 2016														
Příprava														
Realizace														

Vyhodnocení					
Akční plán na r. 2017					
Příprava					
Realizace					
Vyhodnocení					

Akční plán může být vypracován pomocí tabulky, která obsahuje číslo cíle, ke kterému se projekt váže, název projektu, orientační rozpočet, zdroj financování, harmonogram, nositel projektu, aktuální stav připravenosti.

Vzor tabulky akčního plánu

Cíl	Název projektu	Náklady	Zdroj financování	Termín realizace	Nositel projektu	Připravenost

Do tabulky se uvádějí následující informace:

Cíl – název a číslo cíle stanoveného ve strategii, k němuž se projekt váže

Název projektu – konkrétní název projektu či aktivity, která naplňuje (spolu s dalšími) daný cíl

Náklady – orientační finanční objem projektu; vzhledem k tomu, že se jedná o první hrubou verzi akčního plánu, je samozřejmé, že se ve většině případů bude jednat o odhad nákladů (stanovený expertním odhadem či na základě zkušenosti s obdobnými projekty). V dalších verzích akčního plánu budou náklady upřesňovány.

Zdroj financování – snahou je co nejefektivnější hospodaření, proto je vhodné uvést vhodný zdroj financování z konkrétního dotačního zdroje (národní granty, evropské fondy apod.). V tom případě je nutné do akčního plánu uvést také podíly financování (např. 85 % dotace, 15 % rozpočet DSO). Tam, kde budou projekty již dostatečně konkrétní, je možné hledat příslušnou dotační možnost v připravovaných operačních programech Evropských strukturálních a investičních fondů. Tam, kde je od počátku zřejmé, že zdrojem financování nemůže být žádný dotační program, je vhodné do zdroje financování uvést rozpočet té organizace, která financování projektu plánuje (konkrétní obec, více obcí, dobrovolný svazek obcí).

Termín realizace – jedná se o další údaj, který je v této fázi orientační a předpokládá se jeho postupné upřesňování. Pokud se jedná o víceleté projekty, je nutné uvést alespoň roky jeho realizace, vhodnější však je uvést i měsíce (zejména u akcí, které budou realizovány v rámci jednoho roku).

Nositel projektu – uvádí se subjekt, který bude mít realizaci projektu na starosti. V případě DSO to většinou bude svazek obcí, v případě neformální spolupráce obcí může jít o jednu konkrétní obec, která bude mít zodpovědnost za zpracování žádosti o dotaci a její realizaci, na jejímž území se bude

projekt realizovat, která bude organizovat výběrové řízení apod. Samozřejmě se počítá s aktivní účastí ostatních obcí, nositel je však tzv. lead-partnerem.

Připravenost – pro doplnění informací o reálnosti projektu, přesnosti jeho rozpočtu a načasování je vhodné uvést, v jakém stavu se projekt nachází. Většinou se stručně uvádí, zda se jedná o projekt ve fázi záměru, nebo zda již byla vytvořena studie, která jej blíže popisuje. Dalšími milníky může být zpracovaná projektová dokumentace, vydané stavební povolení či vybraný zhotovitel na základě výběrového řízení.

Pokud bude cíl naplňován po dobu několika let, je možné do akčního plánu uvést také orientační **zásobník projektů/aktivit** (samostatná tabulka ve stejné struktuře), které nejsou financovatelné z rozpočtu příštího roku, ale s nimiž se uvažuje v dalších letech. Takový zásobník by byl pouze orientační a sloužil by jako jeden z podkladů pro sestavování akčních plánů na další roky. Je vhodný z toho důvodu, že při případných personálních změnách bude na jednom místě zaznamenáno, s čím projektový tým počítal jako s aktivitami vhodnými k realizaci za účelem dosažení cíle. Veškeré údaje by byly v tom případě orientační (harmonogram, náklady) a upřesňovaly by se při sestavování dalšího akčního plánu na následující rok.

V prvním pololetí roku, který následuje po realizaci akčního plánu, by mělo dojít k jeho **vyhodnocení**. V rámci vyhodnocení budou posouzeny jednotlivé projekty, které byly navrženy v akčním plánu k realizaci.

U zrealizovaných projektů bude posouzeno především to, zda byly udrženy náklady, které byly v akčním plánu orientačně uvedeny, a souladu skutečného harmonogramu s předpokládaným. V případě odchylek budou vyhodnoceny důvody, proč k nim došlo. Z takto učiněných vyhodnocení by měly být přijaty adekvátní závěry (např. do budoucna zpřesnit odhady nákladů, zaměřit se na kvalitu výběrových řízení s důrazem na minimalizaci víceprací, při nastavování harmonogramu brát v potaz rizika, která mohou projekt zbrzdit apod.).

Zároveň je nutné znovu vyhodnotit, jak se vyvinuly hodnoty indikátorů po realizaci projektů. Tím dojdeme k dílčímu závěru, zda zrealizované projekty jsou vzhledem k vytyčeným cílům efektivní a účinné. V případě, že se hodnoty indikátorů nevyvíjejí příznivým směrem, je nutné přemýšlet o přehodnocení projektů, které jsou naplánovány k plnění cílů.

U nezrealizovaných projektů je nutné analyzovat důvody, proč k realizaci nedošlo (do akčního plánu by měly vstupovat jen reálné projekty a aktivity).

3.4. Závěr a postup zpracování

3.4.1. Shrnutí

Analytická i návrhová část řeší zejména dostupné kapacity předškolních a školských zařízení v území ORP Dobříš. Kapacity obou typů zařízení (v tomto případě MŠ a ZŠ) jsou v současné době v regionu nedostatečné, zejména s ohledem na stávající demografický vývoj a vysoký podíl migrace obyvatel do území. V rámci návrhové části dokumentu tak bylo řešeno zejména zvýšení dostupných kapacit mateřských a základních škol. Další problematikou, která byla v území identifikována, je narůstající počet sociálně patologických jevů u školní mládeže. Potřeba škol řešit tuto problematiku, byla deklarována na společných setkáních obnovené komise prevence kriminality v Dobříši i na setkáních zástupců obcí, které zřizují na svém území úplné základní školy (Nový Knín a Nečín). V návrhové části byla odsouhlasena dlouhodobá spolupráce všech relevantních aktérů v této oblasti. Důraz bude kladen na dostatečnou nabídku nízkoprahových volnočasových aktivit určených zejména pro děti ze sociálně znevýhodněného prostředí.

3.4.2. Popis postupu tvorby strategie

V první fázi zpracování návrhové části Strategie byl zpracován návrh VIZE ze strany realizačního týmu (srpen 2014). Realizační tým nejprve projednal pracovní znění VIZE s motivujícími starosty. Poté byla VIZE doručena ostatním starostům DSO Dobříšska a Novoknínska, kteří měli možnost jejího připomínkování. Následovala identifikace problémových okruhů (září 2014), kdy realizační tým vycházel především z výsledků analytické části strategie a informací od představitelů obcí. Následovalo ověření problémových okruhů ve fokusních skupinách (školství, sociální oblast, odpadové hospodářství – září 2014, cestovní ruch – listopad 2014) jako stěžejní milník ověření nastavení strategie v území ORP Dobříš. Následovalo upravení problémových okruhů na základě informací získaných z jednotlivých setkání. Ke každému problémovému okruhu definoval realizační tým minimálně dva cíle, které mají vést k řešení těchto problémů a korespondují s praktickými požadavky vzešlými jak z analytické části dokumentu, tak ze setkání fokusních skupin k jednotlivým tématům. Poté následovalo ověřování cílů k jednotlivým problémovým oblastem (říjen 2014 a druhé kolo ověření /po komunálních volbách na podzim 2014/ na začátku prosince 2014) včetně projednání návrhu správců cílů. Souběžně s ověřováním naformulovaných cílů probíhalo nastavení indikátorů jako důležitého nástroje pro měření úspěšnosti Strategie (listopad 2014). V průběhu prosince 2014 došlo ke kontrole (v území ověřené) návrhové části Strategie a dopracování dílčích podkapitol. Do přípravy návrhové části se zapojilo kromě členů realizačního týmu dalších minimálně 70 osob (viz prezenční listiny ze setkání realizačního týmu, fokusních skupin a emailová komunikace s dalšími zainteresovanými osobami) z území ORP Dobříš. Došlo ke kombinaci několika nástrojů připomínkování Strategie, ať už formou emailů, telefonických rozhovorů i několika veřejných setkání (od září 2014 celkem 6 – 2 setkání Shromáždění starostů Svazku obcí Dobříšska a Novoknínska a 4 fokusní skupiny).

3.5. Přílohy k tématu 1.: školství

Seznam zkratk

MěÚ – Městský úřad
MŠ – mateřská škola
MŠMT – Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy
NNO – Nestátní nezisková organizace
OP LLZ – Operační program lidské zdroje a zaměstnanost
OP VVV – Operační program věda, výzkum, vzdělávání
ORP – obec s rozšířenou působností
RUD – Rozpočtové určení daní
ŠD – Školní družina
ŠJ – Školní jídelna
ŠK – Školní klub
SVČ – Středisko volného času
ZŠ - základní škola
ZUŠ – Základní umělecká škola

3.5.1. Vazba na OP VVV – PO 3 a IROP – SC 2.4

Vazba na Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání (OP VVV) - prioritní osa 3 (PO 3) Rovný přístup ke kvalitnímu předškolnímu, primárnímu a sekundárnímu vzdělávání

Na základě jednání s Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy – odborem přípravy Operačního programu Výzkum, vývoj a vzdělávání - najdou uplatnění některé výstupy souhrnných dokumentů projektu meziobecní spolupráce v podporovaných oblastech a aktivitách prioritní osy 3 „Rovný přístup ke kvalitnímu předškolnímu, primárnímu a sekundárnímu vzdělávání“, jako např. podpora budování kapacit pro inkluzivní vzdělávání, vytváření kapacit pro rozvoj základních pre/gramotností v mateřských a základních školách, podpora budování kapacit pro pedagogický leadership na úrovni školy a území včetně rozvoje spolupráce školy, rodičů a mimoškolního vzdělávání, nebo podpora krajského akčního plánování s vazbou na místní akční plány.

Vazba na Operační program Integrovaný regionální operační program (IROP) – specifický cíl 2.4

Uplatnění najdou některé výstupy souhrnných dokumentů projektu meziobecní spolupráce a to zejména v oblastech budování infrastruktury mateřských škol, podpora krajského akčního plánování s vazbou na místní akční plány s potřebami rozvoje infrastruktury pro podporu polytechnického vzdělávání nebo připojení k internetu, nebo konektivita celých škol.

4. Téma 2.: sociální služby

4.1. Analytická část: definice a analýza řešených problémů

4.1.1. Vymezení a zdůvodnění řešeného problému

Z pohledu obcí je zajištění sociální péče jednou z významných aktivit, kterou v rámci výkonu samostatné působnosti plní. Tato oblast je velmi široká, finančně náročná a je neustále kladen důraz na zvyšování kvality těchto služeb. Co se týče financování, veřejné zdroje zcela určitě nebudou přibývat, zatímco počet uživatelů těchto služeb bude, vzhledem k demografickému vývoji, spíše narůstat.

Při reformě veřejné správy, konkrétně při ukončení činnosti okresních úřadů k 31. 12. 2002, například převzaly mnohé obce zřizovatelské kompetence k části pobytových zařízení pro seniory a osoby se zdravotním postižením. Do dnešní doby se neustále potýkají s financováním těchto zařízení. V rámci sociální reformy bylo také přeneseno břemeno zajištění poskytování sociálních služeb ve zvýšené míře na obce, a to bez dostatečného finančního zajištění.

Vývoj společnosti a demografický vývoj vyžadují kvalitativní změnu sociálních služeb a flexibilitu jejich spektra. Takto zásadní a rozsáhlé změny vyžadují dlouhodobá koncepční řešení, která berou v úvahu i širší souvislosti. Z tohoto důvodu je oblast sociálních služeb vhodným tématem pro spolupráci obcí. Společně lze nastavit efektivnější systém nejen z pohledu ekonomického, ale také humánního.

Meziobecní spolupráce na tomto poli může přinést vhodné strategie k řešení sociální problematiky, může vhodným způsobem podpořit přirozený rozvoj regionu – místního území. Obec je v této oblasti nejen v postavení poskytovatele a subjektu, který finančně přispívá ostatním poskytovatelům sociálních služeb, ale také koordinátora spolupráce s neziskovým sektorem, podnikatelskými strukturami a zájmovými sdruženími. Vhodně nastavenými strategiemi, programy, projekty je možné předejít sociální exkluzi některých skupin obyvatel, podpořit sociální začlenění již vyloučených skupin a saturovat oprávněné potřeby cílových skupin.

Nezanedbatelným bonusem spolupráce v regionu může být rozvoj tzv. sociální ekonomiky, jejíž koncept přináší nová a moderní řešení aktuálních témat, kterými jsou například integrace osob sociálně vyloučených, rozvoj místních zdrojů apod. Jeden z předpokladů, z nichž sociální ekonomika vychází, je, že stát není schopen finančně ani organizačně zajistit všechny sociální potřeby občanů. Sociální ekonomika je sociálně odpovědná, podporuje sociální soudržnost, směřuje k boji proti chudobě a sociální exkluzi.

Vzhledem k finanční náročnosti a proměnlivosti požadavků na spektrum sociálních služeb je žádoucí, aby byla vytvořena optimální síť sociálních služeb v regionu odpovídající skutečným potřebám. V této oblasti je celá řada problémů a témat, které je vhodné řešit společně, v rámci meziobecní spolupráce. Nemusí se však vždy jednat přímo o sociální služby ve smyslu zákona o sociálních službách, neoddiskutovatelný přínos je i v rozvoji služeb návazných či souvisejících. Smyslem projektu rozvoje meziobecní spolupráce není tvorba komunitních plánů rozvoje sociálních služeb nebo jejich nahrazování. Cílem je najít vhodné téma pro meziobecní spolupráci, které přispěje k místnímu rozvoji, aniž by byly narušeny již funkční principy či schémata.

Základní legislativa

V roce 2006 byly schváleny zákony, které zásadním způsobem transformovaly sociální oblast a poskytování sociálních služeb v ČR. V současné době je poskytování sociálních služeb v České republice upraveno těmito základními právními předpisy:

- 108/2006 Sb., o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů, kterým jsou upraveny podmínky poskytování pomoci a podpory fyzickým osobám v nepříznivé situaci prostřednic-

tvím sociálních služeb a příspěvku na péči. Kromě toho zákon upravuje podmínky pro vydání oprávnění k poskytování sociálních služeb, výkon veřejné správy v této oblasti, včetně kontroly kvality poskytovaných sociálních služeb, předpoklady pro výkon činností v sociálních službách a předpoklady pro výkon povolání sociálního pracovníka.

- vyhláška MPSV č. 505/2006 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů, v níž je mj. stanoven rozsah úkonů poskytovaných v rámci základních činností u jednotlivých druhů sociálních služeb, maximální výše úhrad za poskytování některých sociálních služeb, způsob hodnocení schopnosti zvládat základní životní potřeby, obsah a hodnocení plnění standardů sociálních služeb atd.

4.1.2. Popis sociálních služeb ve správním obvodu (situační analýza, finanční analýza), očekávaný vývoj

Následující část dokumentu obsahuje přehled o zařízeních sociálních služeb, které mají sídlo ve správním území ORP Dobříš a typů sociálních služeb, které jsou zde poskytovány. Níže uvedená analýza kombinuje údaje poskytnuté dle dat MPSV se zjištěními reálné situace na území celého ORP. Terénní šetření byla prováděna především v úzké spolupráci s poskytovateli sociálních služeb, kteří na území ORP působí.

Tabulka 53: Počet jednotlivých typů zařízení sociálních služeb sídlících v rámci ORP, dle dat z MPSV

Druh zařízení sociálních služeb	0
Centra denních služeb	0
Denní stacionáře	0
Týdenní stacionáře	0
Domovy pro osoby se zdravotním postižením	0
Domovy pro seniory	1
Domovy se zvláštním režimem	0
Chráněné bydlení	0
Azylové domy	1
Domy na půl cesty	0
Zařízení pro krizovou pomoc	0
Nízkoprahová denní centra	0
Nízkoprahová zařízení pro děti a mládež	1
Noclehárny	0
Terapeutické komunity	0
Sociální poradny	1
Sociálně terapeutické dílny	0
Centra sociálně rehabilitačních služeb	0
Pracoviště rané péče	0
Intervenční centra	0
Služby následné péče	0
Ostatní	4
celkem	8

Zdroj: SMO – registr poskytovatelů sociálních služeb

Základní charakteristika poskytovatelů sociálních služeb se sídlem v ORP Dobříš:

Domov seniorů Dobříš se nachází v klidné části největšího města ORP. Přesto je pohodlně dosažitelný z centra města, místního kostela či Střediska zdraví. Domov je zřizován jako příspěvková organizace Středočeským krajem. Investorem stavby byl tehdejší Okresní úřad v Příbrami. Stavba objektu byla provedena v letech 2000 -2001, samotný provoz byl zahájen v roce 2002 a od té doby ve městě působí kontinuálně. Jedná se o pobytové zařízení, které poskytuje celoroční ubytování, stravování, zdra-

votní, ošetrovatelskou a sociální péči. Cílovou skupinou jsou mladší senioři od 65 let do 80 let věku a starší senioři nad 80 let, kteří potřebují drobnou pomoc při běžných denních činnostech. Služba je poskytována ve třípodlažní budově. Domov seniorů poskytuje tyto pobytové sociální služby: ubytování v jednolůžkových a dvoulůžkových pokojích, poskytování stravy, pomoc při zvládnutí úkonů péče o vlastní osobu a při osobní hygieně, sociálně terapeutické a aktivizační činnosti. Většina klientů má trvalý pobyt hlášen přímo v Domově, ostatní jsou hlášeni na území Středočeského kraje a Prahy.

Azylový dům sv. Ludmily Farní charity Starý Knín (obec Mokrovraty) - církevní právnická osoba. Jedná se o centrum na podporu sociálně znevýhodněných či sociálně vyloučených rodin. Azylový dům poskytuje individuální pomoc lidem v těžké životní situaci. Cílovými skupinami jsou především celá rodina, či matky s dětmi, které nemají vlastní bydlení. Hlavní činností azylového domu je komplexní řešení sociální situace rodiny tak, aby byli její členové znovu schopni uplatnit se na trhu práce a v běžném životě. Dům poskytuje klientům ubytování i sociálně aktivizační služby. V případě aktivizačních služeb se jedná především o výchovné, vzdělávací, sociálně terapeutické a poradenské činnosti a zprostředkování kontaktu se společenským prostředím. Azylový dům nabízí také poradenství v oblasti dlouhodobé problematiky, finanční gramotnosti a zaměstnanosti. Tato služba je rozšířena nejen na klienty azylového domu, ale i na ostatní, kteří se dostali do uvedených problémů. Azylový dům v této problematice spolupracuje s MAS Brdy – Vltava, o.p.s., v jejíž kanceláři se odehrává poradenství pro klienty mimo azylový dům. Centrum dále spolupracuje s dalšími neziskovými organizacemi (Magdaléna o.p.s., SANANIM z. ú., RC Dobříšek), městskými obecními úřady a jejich sociálními odbory, Policií ČR i základními školami (např. Slapy, Davle, Hradištko) či dětským domovem v obci Korkyně. Délka pobytu klientů Azylového domu nepřesahuje dobu 3 měsíců. Lidé pak musejí azylový dům opustit a hledat si bydlení jinde, což je v ORP Dobříš problém, protože je zde bydlení velmi drahé především z důvodu blízkosti hl. m. Prahy. Klienti opouštějící zařízení pak hledají ubytování zejména na zdejších ubytovnách, což není prostředí vyhovující zejména pro malé děti.

Nízkoprahový klub Terén (Proxima Sociale o.p.s.) - o.s. Nezdi - jedná se o sociální zařízení pro děti a dospívající (věková kategorie 12 - 18 let) mající bydliště ve Středočeském kraji, především pak v Dobříši a okolí. Nízkoprahový klub v Dobříši vznikl díky aktivitám občanského sdružení Nezdi, které bylo od roku 2008 zapojeno do tvorby Komunitního plánu sociálních služeb na Dobříšsku. Klub funguje od října roku 2008 a jedná se o místo, které nabízí mladým lidem možnost setkávání se s vrstevníky. Pracovníci klubu poskytují pomoc v obtížné životní situaci pro děti z regionu Dobříšska. Nízkoprahovost v tomto případě znamená, že klub je dostupný všem členům cílové skupiny. Otevírací doba je přizpůsobena mladým lidem, jedná se především o odpolední a večerní hodiny. V poslední době však došlo k výraznému omezení otevírací doby pouze na 2 dny v týdnu (pondělí a úterý). Dalším problémem pak je, že klub není určen pro menší děti. V poslední době totiž došlo k výraznému nárůstu počtu dětí na prvním stupni ZŠ, které tráví většinu dne na ulici. Zde vidíme souvislost s bývalými klienty azylového domu, kteří v území zůstávají, o své děti se však nedokážou řádně postarat.

Dům s pečovatelskou službou Dobříš - domov funguje v rámci pečovatelské služby města Dobříše a je jeho příspěvkovou organizací. Služba samotná funguje na Dobříšsku od roku 1993. Činnost organizace je financována městem Dobříš a získanými projekty. Domov zajišťuje následující služby - pomoc při zvládnutí běžných úkonů péče o vlastní osobu a pomoc při osobní hygieně, zajišťuje stravu a pomoc při chodu domácnosti, poskytuje základní sociální poradenství. Služba je poskytována jako terénní i ambulantní. Terénní služba je poskytována v domácnosti klienta. Ambulantní služba je

poskytována ve středisku osobní hygieny, za kterou klient dochází. Služba je určena především občanům se sníženou soběstačností, ať už z důvodu pokročilého věku, postižení nebo nepříznivého zdravotního stavu. Dále je služba poskytována rodinám s dětmi, kde se současně narodilo 3 a více dětí, a to do 4 let jejich věku. Úřední hodiny jsou denně v pracovní dny od 7:00 do 15:30.

Farní charita Starý Knín (pečovatelská služba) - charitní terénní pečovatelská služba poskytuje pomoc seniorům i ostatním občanům se zdravotním postižením, kteří se o sebe nedokážou postarat sami. "Středisko charitních sociálních služeb (SChSS) v Novém Kníně" mělo ke konci roku 2012 ve své péči celkem 94 klientů, o které se staralo 13 pečovatelek a osobních asistentek. "Středisko charitních sociálních služeb (SChSS) ve Svatém Poli" (sídlem je Kamýk nad Vltavou) poskytuje pečovatelskou službu obcím ORP i mimo ORP (z ORP - Nečín, Dobříš, Rosovice a v těsné blízkosti ORP - Obory, Drásov, Višňová, Buková, Pičín). Služba je poskytována pouze v pracovní dny na základě rozpisu služeb pracovníků. Služba je zpoplatněna dle platné vyhlášky a splatná je dle vyúčtování vždy za předchozí měsíc.

Institut onkologie a rehabilitace Na Pleši s.r.o. - historie institutu sahá až do počátku 20. století (samotné zahájení činnosti proběhlo v roce 1918), kdy zde bylo vybudováno první sanatorium pro pacienty s plicními chorobami. Institut je akreditován Evropskou společností pro klinickou onkologii (ESMO) jako Centrum integrované onkologické a paliativní péče. Touto akreditací disponuje jako jediné pracoviště v České republice. Institut zajišťuje, jak lůžkovou, tak ambulantní péči. V ambulantní péči jsou služby poskytovány v oborech interna, onkologie, rehabilitace, plicní, chirurgie, diabetologie, rentgen, sonografie, laboratoř klinické biochemie a zdravotní doprava. V současné době institut neposkytuje žádné sociální služby, registrovaná jsou pouze dvě sociální lůžka, která zatím nejsou využívána. V budoucnu je počítáno, že využita budou.

MEDI HELP s.r.o. (Masarykovo sanatorium Dobříš) - budova sanatoria byla stavěna v letech 1936 - 1938. V současné době se jedná se o nestátní zdravotnické zařízení pro léčbu dlouhodobě nemocných pacientů. Jedná se o zařízení následné ošetrovatelské péče typu LDN. Jsou zde poskytována doléčení a rehabilitace po úrazech, operacích i akutních onemocněních. Návštěvní hodiny jsou každý den (včetně soboty a neděle) od 14 - 17hodin.

V příloze v grafu č. 8 se nachází počet vybraných typů zařízení sociálních služeb sídlící v ORP Dobříš.

Tabulka 54: Počet jednotlivých typů zařízení sociálních služeb působících v rámci ORP (resp. poskytujících služby pro obyvatele ORP)

Centra denních služeb	0
Denní stacionáře	2
Týdenní stacionáře	1
Domovy pro osoby se zdravotním postižením	0
Domovy pro seniory	1
Domovy se zvláštním režimem	0
Chráněné bydlení	3
Azylové domy	1
Domy na půl cesty	0
Zařízení pro krizovou pomoc	0
Nízkoprahová denní centra	0
Nízkoprahová zařízení pro děti a mládež	1
Noclehárny	0
Terapeutické komunity	0
Sociální poradny	6
Sociálně terapeutické dílny	3
Centra sociálně rehabilitačních služeb	2
Pracoviště rané péče	0
Intervenční centra	0
Služby následné péče	0
Ostatní	6
celkem	26

Zdroj: vlastní šetření – komunitní plán sociálních služeb v regionu Brdy-Vltava

V příloze v grafu č. 9 jsou uvedeny počty vybraných typů zařízení sociálních služeb působících v rámci ORP Dobříš (resp. poskytujících služby pro obyvatele ORP)

Tabulka 55: Zařízení sociálních služeb se sídlem působících v rámci ORP

Zařízení sociálních služeb se sídlem mimo území Vašeho ORP působící na území Vašeho ORP				
pořadové číslo	název zařízení	typ zařízení	zřizovatel zařízení	sídlo zařízení (ORP)
1.	Magdalena o.p.s.	system zdravotních a sociálních služeb a pomoci v oblasti prevence a léčby různých typů závislostí.	obec	Mníšek Pod Brdy
2.	Centrum sociálních služeb Hvozdy o.s.	Sociální péče, prevence a odborné sociální poradenství	občanské sdružení	Hvozdnice
3.	Portus Praha o.s.	Poskytování sociálních služeb pro lidi s mentálním postižením, zajištění chráněného bydlení, provoz sociálně terapeutické dílny.	občanské sdružení	Praha
4	Proxima Sociale, o.s.	Poskytuje podporu a pomoc dětem a mladistvým a dalším občanům	občanské sdružení	Praha
5	Tyflo centrum Praha o.p.s.	Pro dospělé lidi od 18 let se zrakovým nebo kombinovaným (zrakovým a jiným) handicapem	obecně prospěšná společnost	Praha
6	Farní charita Příbram	Ošetrovatelská a pečovatelská služba	církevní právnická osoba	Příbram
7	Poradenské centrum SNN Příbram o. s. - Svaz neslyšících a nedoslýchavých v ČR	Pomoc zdravotně postiženým lidem, lépe rozumět sobě samým, rizikům a obtížím spojeným s jejich postižením.	občanské sdružení	Příbram
8	Alka, o.p.s.	Služby pro děti s vážným tělesným a kombinovaným postižením	obecně prospěšná společnost	Příbram
9	Stéblo, o. s.	Denní stacionář, Sociálně-terapeutické dílny, Chráněné bydlení, Odlehčovací služba	občanské sdružení	Sedlčany

Zdroj: vlastní šetření - komunitní plán sociálních služeb v regionu Brdy-Vltava, internetové stránky poskytovatelů sociálních služeb

Rozšířená charakteristika poskytovatelů sociálních služeb v ORP Dobříš:

Domov seniorů Dobříš - žádost si mohou do domova podávat zájemci z celé ČR, ale upřednostňováni jsou zájemci ze Středočeského kraje. Průměrná čekací doba je 3,5 roku. Kapacita je v současné době naplněna a k 31. 12. 2012 muselo být odmítnuto 436 žadatelů (za sledované roky 2001 - 2012). Domov zajišťuje také aktivizační služby, které jsou přizpůsobeny podle jednotlivých diagnóz, zdravotního stavu a potřeb klienta.

Služby zajišťované Domovem seniorů Dobříš:

Skupinové aktivizační programy/ terapie:

Skupinové cvičení – kondiční cvičení, posilovací cvičení, cvičení s pomůckami, Ergoterapie – procvičování jemné motoriky a tvorby výrobků, Muzikoterapie – pravidelné setkávání pěveckého sboru a nácviky na různá vystoupení, Taneční terapie – orientální tance, scénický tanec se šátky imobilních klientů, Internet hrou - nácvik práce na počítači, prohlubování znalostí a využívání možností spojení s okolím pomocí internetu, Trénování paměti – mozkový jogging klientů, Besedy – pravidelné přírodovědné besedy s názvem „Toulky přírodou po Čechách“, bohoslužby v místní kapli, Biblioterapie – terapie čtením se stala nedílnou součástí aktivit klientů. Čtení je zajištěno, za vynikající spolupráce, pracovníky místní knihovny, dále zde probíhá i Canisterapie.

Institut onkologie a rehabilitace Na Pleši s.r.o. poskytuje: chemoterapii, hormonoterapii, imunoterapii, radioterapii, kombinovanou léčbu, podpůrnou a paliativní léčbu. V roce 2012 zde bylo zaměstnáno celkem 234 průměrného přepočteného počtu zaměstnanců. Z toho pečovalo o klienty 26 lékařů - 5 primářů a 13 lékařů s nejvyšší atestací v oboru, 65 sester a 21 fyzioterapeutů - na úsecích: akutní nemocniční péče, následná lůžková péče a v odborných ambulancích.

Základní charakteristika poskytovatelů sociálních služeb mimo ORP Dobříš, ale s dopadem na území ORP Dobříš:

Stéblo o. s. - nestátní nezisková organizace se sídlem v Sedlčanech (sousední region). Provozovna organizace se však nachází v ORP Dobříš - obec Borotice (350 obyvatel) a působí zde od roku 2005. Organizace nabízí následující sociální služby: denní stacionář, sociálně-terapeutické dílny, chráněné bydlení a odlehčovací služby. Všechny tyto služby jsou poskytovány právě v Boroticích. Denní stacionář je určen pro děti i dospělé z regionu. Převážně se jedná o osoby se speciálními potřebami (mentálním, tělesným, kombinovaným či zdravotním postižením) bez omezení věku s cílem rozvinout úroveň mentálních funkcí uživatele služby. Sociálně terapeutické dílny jsou určeny pro osoby s postižením ve věku 16-64 let s cílem vypěstovat u nich základní pracovní návyky. Chráněné bydlení je poskytováno osobám s mentálním, sluchovým a kombinovaným postižením ve věku od 18 do 64 let. K dispozici je zde asistent, který pomáhá klientovi dle jeho potřeb. Odlehčovací služba je určena pro osoby s mentálním a kombinovaným postižením ve věku od 18 do 64 let. V rámci pobytové odlehčovací služby je klientům poskytováno ubytování v jednolůžkovém bytě. Terénní odlehčovací služba je poskytována v místě bydliště osoby po určitou část týdne od pondělí do pátku (od 8-16h) v okruhu do 30 km od provozovny organizace.

Alka o.p.s. - společnost založili v roce 2005 rodiče handicapovaných dětí a speciální pedagogové jako reakci na nedostatek některých služeb pro osoby s kombinovaným postižením a jejich rodiny. Sídlo společnosti se nachází v bývalém okresním městě Příbram, ale rozsah poskytovaných služeb přesahuje i do ORP Dobříš. Jedná se o sociálně aktivizační služby s cílem vyplnit volný čas klienta, sociální rehabilitaci, sociální rehabilitaci pracovní a Therasuit, odlehčovací služby, denní stacionář pro osoby starší 15 let a odborné sociální poradenství. Prvotním záměrem společnosti bylo poskytování především denního stacionáře.

Centrum sociálních služeb Hvozdy, o.p.s. - zřizovatelem je Společnost pro podporu lidí s mentálním postižením v České republice, o. s. V roce 2012 poskytovalo Centrum následující služby - týdenní stacionář, služby sociální prevence v sociálně terapeutických dílnách, sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi, odborné sociální poradenství a program přechodu k samostatnosti. Sídlo společnosti se nachází v sousední ORP Černošice, působnost služeb však přesahuje i do ORP Dobříš. Cílovou skupinou jsou v tomto případě osoby s lehkým a středním mentálním postižením. Týdenní stacionář poskytuje služby od pondělí do pátku, sídlem týdenního stacionáře jsou Hvozdnice (mimo ORP Dobříš, v těsné blízkosti) a služby jsou poskytovány od pondělí do pátku. Prostory sociálně terapeutických dílen se nacházejí také mimo ORP Dobříš, a to v obci Štěchovice. Ze sociálních služeb poskytovaných Centrem Hvozdy přesahují do našeho ORP služby Odborného sociálního poradenství a Sociální aktivizační služby pro rodiny s dětmi, které jsou nabízeny v Novém Kníně. Poradenství je poskytováno ambulantní formou. V roce 2012 využilo služby odborného sociálního poradenství 596 osob bez omezení

věku. Cílovou skupinou pro sociálně aktivizační služby jsou rodiče s dětmi kojeneckého věku, děti v předškolním věku (1-6 let) a mladší děti (7-10 let). Zájem o oba typy služeb v území narůstá.

Portus Praha, o. s. - poskytuje chráněné bydlení v obci Slapy a sociálně terapeutické dílny zaměřené na výrobu nakládaných plísňových sýrů a utopenců, které jsou distribuovány na trzích, v restauracích a kavárnách ve Středočeském kraji pod značkou "Dobroty s příběhem". Cílem sdružení je začlenit dospělé osoby s mentálním postižením do běžné společnosti tak, aby mohli žít plnohodnotný život. Od července 2011 do listopadu 2014 je dílna financována z prostředků Operačního programu Lidské zdroje a zaměstnanost. V rámci tohoto projektu byla také její činnost navýšena o celou řadu tréninkových aktivit a kurzů pro klienty s mentálním postižením (kurz sexuální výchovy, zahradnických prací, počítačové gramotnosti...). V současné době je již v provozu dílna v podobě sociálního podniku (v obci Davle), která poskytuje 8 pracovních míst pro lidi se zdravotním handicapem a bude postupně vytvářet další pracovní místa. Občanské sdružení pořádá také benefiční sbírkovou a osvětovou kampaň na podporu moderních sociálních služeb pro osoby s mentálním postižením s názvem AKCE CIHLA.

Chráněné bydlení Dobříš - jedná se o dlouhodobou pobytovou službu. Dům disponuje 24 bytovými jednotkami a je ve vlastnictví města Dobříš. Chráněné bydlení spadá pod Pečovatelskou službu města Dobříše. Ubytování je určeno především pro občany města Dobříše, případně občany ORP Dobříš. Charakteristika uživatelů: osoby se sníženou soběstačností v důsledku zdravotního postižení či pokročilého věku.

Tyflocentrum Praha o.p.s. (pobočka Příbram) - odborné sociální poradenství, průvodcovské a předčitatelské služby, sociálně aktivizační služby pro seniory a osoby se zdravotním pojištěním, sociální rehabilitace a osvětová činnost. Služba odborného poradenství byla poskytována ambulantně formou osobních, telefonických či emailových konzultací. V rámci sociálně aktivizačních služeb pro seniory a osoby se zdravotním postižením se uskutečnilo 65 volnočasových aktivit. Do těchto se zapojilo 5 proškolených dobrovolníků v celkovém rozsahu 265 hodin.

Poradenské centrum SNN Příbram o. s. (Svaz neslyšících a nedoslýchavých v ČR) poskytuje odborné sociální poradenství, poradenství v rámci nákupu a oprav kompenzačních pomůcek, možnost zapůjčení kompenzačních pomůcek, pomoc při vyřizování žádosti o příspěvek na pomůcky od Odboru sociálních věcí MěÚ a obcí, zprostředkování tlumočnicka pro neslyšící, kurzy znakového jazyka a týdenní rekondiční pobyty s kurzem odezírání.

Farní charita Příbram (pečovatelská služba) - poskytuje od roku 2009 pečovatelské a odlehčovací služby osobám se zdravotním postižením a seniorům, jejichž situace vyžaduje pomoc jiné osoby. Službu si hradí sami klienti.

Magdaléna o.p.s. (K-centrum Příbram) - působí od roku 1997 v Praze a Středočeském kraji. Poskytuje ucelený systém služeb v oblasti prevence a léčby různých typů závislostí. Centrum primární prevence působí v sousedním Mníšku pod Brdy. Dobříš patří mezi lokality s terénním programem, který je zde poskytován jako nízkoprahová sociální služba pro uživatele návykových látek přímo na ulici.

Tabulka 56: Počet jednotlivých typů sociálních služeb, dle dat MPSV

typ sociální služby	Obce s počtem obyvatel	celkem
	Posuzovaný správní obvod	ORP Dobříš
	Druh sociální služby	
	Sociální poradenství	1
Služby sociální péče	Osobní asistenství	1
	Pečovatelská služba	2
	Tísňová péče	0
	Průvodcovské a předčítatelské služby	0
	Podpora samostatného bydlení	0
	Odlehčovací služby	1
	Centra denních služeb	0
	Denní stacionáře	0
	Týdenní stacionáře	0
	Domovy pro osoby se zdravotním postižením	0
	Domovy pro seniory	1
	Domovy se zvláštním režimem	0
	Chráněné bydlení	0
	Sociální služby poskytované ve zdravotnických zařízeních ústavní péče	2
Služby sociální prevence	Raná péče	0
	Telefonická krizová pomoc	0
	Tlumočnické služby	0
	Azylové domy	1
	Domy na půl cesty	0
	Kontaktní centra	0
	Krizová pomoc	0
	Intervenční centra	0
	Nízkoprahová denní centra	0
	Nízkoprahová zařízení pro děti a mládež	1
	Noclehárny	0
	Služby následné péče	0
	Sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi	1
	Sociálně aktivizační služby pro seniory a osoby se zdravotním postižením	1
	Sociálně terapeutické dílny	0
	Terapeutické komunity	0
	Terénní programy	0
	Sociální rehabilitace	1

Zdroj: SMO – registr poskytovatelů sociálních služeb

Při porovnání sídla poskytovatele sociálních služeb v ORP Dobříš a působnosti poskytovatelů, kteří nemají sídlo přímo v ORP, ale své služby na našem území poskytují, je zde patrný výrazný rozdíl v celkovém počtu poskytovaných služeb. Podle sídla působí v regionu pouze 13 poskytovatelů, při terénním šetření však bylo zjištěno 37 různých poskytovatelů s celkem 16-ti typy služeb. Podle sídla poskytovatele je to jen 11 druhů služeb. Z tohoto terénního šetření vyplývá, že v rámci území je zajištěn vyšší počet služeb, než naznačují oficiální statistiky MPSV. Výrazný rozdíl je například v případě služby odborného sociálního poradenství, které v regionu poskytuje reálně 6 poskytovatelů, ale dle registru MPSV by to byl pouhý jeden poskytovatel. Tento rozdíl je patrný u více typů sociálních služeb.

V příloze v grafu č. 10 jsou znázorněny počty vybraných typů sociálních služeb v rámci ORP dle dat SMO.

Tabulka 57: Počet jednotlivých typů sociálních služeb působících v rámci ORP (resp. poskytující služby pro obyvatele ORP)

typ sociální služby	Obce s počtem obyvatel	celkem
	Posuzovaný správní obvod	
	Druh sociální služby	
	Sociální poradenství	6
Služby sociální péče	Osobní asistenství	1
	Pečovatelská služba	3
	Tísňová péče	
	Průvodcovské a předčitatelské služby	1
	Podpora samostatného bydlení	
	Odlehčovací služby	4
	Centra denních služeb	
	Denní stacionáře	2
	Týdenní stacionáře	1
	Domovy pro osoby se zdravotním postižením	
	Domovy pro seniory	1
	Domovy se zvláštním režimem	
	Chráněné bydlení	3
	Sociální služby poskytované ve zdravotnických zařízeních ústavní péče	2
Služby sociální prevence	Raná péče	
	Telefonická krizová pomoc	
	Tlumočnické služby	
	Azylové domy	1
	Domy na půl cesty	
	Kontaktní centra	1
	Krizová pomoc	
	Intervenční centra	
	Nízkoprahová denní centra	
	Nízkoprahová zařízení pro děti a mládež	1
	Noclehárny	
	Služby následné péče	
	Sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi	2
	Sociálně aktivizační služby pro seniory a osoby se zdravotním postižením	3
	Sociálně terapeutické dílny	3
	Terapeutické komunity	
	Terénní programy	1
Sociální rehabilitace	3	

Zdroj: vlastní šetření - komunitní plán sociálních služeb v regionu Brdy-Vltava, dotazníkové šetření s poskytovateli sociálních služeb

Na základě zpracovaného Komunitního plánu sociálních služeb, který byl vytvořen v období červen 2011 až listopad 2012 a vlastní zkušenosti se spoluprací s poskytovateli sociálních služeb bylo možné sestavit následující seznam typů sociálních služeb, které působí na území ORP Dobříš. Uvedený komunitní plán také odkazuje na současnou situaci v souvisejících oblastech. Například se za poslední 3 roky snižuje počet dětí a mladistvých, kteří jsou v péči sociálního kurátora (2009 = 97, 2011 = 62). Hlavní část klientů tvoří mladiství chlapci, největší část klientů pak pocházela z úplných rodin (v roce 2011 jich bylo 29, tj. 45%). V oblasti náhradní rodinné péče byla nejčastěji využívána pěstounská péče. Počet držitelů průkazů TP, ZTP a ZTP/P v obcích patřících do ORP Dobříš v letech 2009 - 2011 trvale výrazně narůstal. Jednalo se o nárůst 93%. Odhad počtu osob bez přístřeší v regionu vycházel pouze z informací od zástupců obecních úřadů jednotlivých obcí regionu. Z nich vyplynulo, že osoby bez přístřeší se jako reálný či potenciální problém vyskytují v 10 obcích. Většinou se jedná o jednotlivce, v

případě větších měst, jako je Dobříš, je však obtížné přesný počet těchto osob stanovit. Problém výskytu uživatelů návykových látek je registrován v 16 obcích regionu. Většinou jsou jako problém vnímáni uživatelé, kteří se sdružují ve větších skupinách, nebo se podílejí na výrobě a distribuci drog, případně situace, kdy uživatelé drog ohrožují své okolí a svoje blízké. Obecní byty vlastní pouze 9 obcí v rámci celého regionu Brdy-Vltava. Nejvíce jich je v Dobříši (97, z toho 66 v nějakém typu režimu sociálního bydlení). Nejobvyklejším typem sociálního bydlení jsou byty se sníženým nájemným, případně „holobyty“ pro osoby, které dluží na nájemném. Nejčastěji zohledňovanou skupinou z hlediska sociálního bydlení jsou senioři. Hlavním problémem při plánování výstavby nových kapacit či rekonstrukci a rozšíření stávajících kapacit sociálního bydlení je nutnost získávat prostředky na tyto účely z dotací (rozpočty obcí na toto nestačí). Zájem o podporované bydlení je v celém regionu i díky zde umístěnému azylovému domu výrazně vyšší než je stávající nabídka. Běžné nájemné je v regionu vysoké. Toto souvisí především s blízkostí hlavního města Prahy. Pro území není dosud vytvořena ani koncepce prostupného bydlení. Zcela zde chybí nabídka alternativního bydlení pro OZP - např. podporované bydlení či domovy se zvláštním režimem.

ORP Dobříš se vyznačuje aktivní komunitou v oblasti poskytování sociálních služeb a i města a obce ORP jsou nakloněny ke spolupráci v této oblasti. V regionu byly zpracovávány již 2 Komunitní plány sociálních služeb (KPSS). Prvním z nich byl KPSS Dobříšska z roku 2008 a druhým, navazujícím byl KPSS regionu MAS Brdy - Vltava z roku 2012. V současné době se připravuje aktualizace dokumentu a vyhodnocení toho, co se za uplynulou dobu podařilo. Region také nabízí služby Občanské poradny, která poskytuje své služby 1 den v týdnu 1x za 14 dní. Město Dobříš vydalo v roce 2011 brožuru "Prevence kriminality" anebo "Kde hledat pomoc určenou pro Dobříš a okolí", ve stejném období se scházela také Komise prevence kriminality, která po delší odmlce znovu aktivizuje svoji činnost na pravidelných setkáních. Přesto, že v regionu působí ne málo aktivních poskytovatelů sociálních služeb, lze se setkat s nedostatečným vyčíslením reálné hodnoty jejich práce. Region má relativně uceleně zmapovanou problematiku sociálně patologických jevů i v malých obcích ORP (byla vytvořena např. analýza problémových dětí a mládeže, analýza potřeb osamělých seniorů či analýza problematiky dostupného bydlení, dále proběhlo mapování výskytu osob bez příštířeší a osob závislých na návykových látkách). Místní akční skupina Brdy – Vltava (působící na území celé ORP Dobříš) pak realizuje projekt financovaný z OPLZZ s názvem "Podpora zaměstnanosti osob ohrožených sociálním vyloučením v regionu Brdy - Vltava", který vychází právě z aktivit stanovených v rámci KPSS.

Platnost KPSS vypracovaného městem Dobříš v současné době vypršela, aktuální tak zůstává pro region KPSS vytvořený MAS Brdy – Vltava, jehož následná aktualizace se v současné době připravuje. Stávající dokument se skládá z 11 prioritních os zaměřujících se jak na podporu informovanosti o sociálních službách v regionu, tak na podporu rodin s dětmi, prevenci rizikových jevů rodin, dětí a mládeže, podporu služeb pro seniory či na problematiku služeb pro osoby se zdravotním postižením či specifickými potřebami atd. Tento aktualizovaný KPSS bude následně včleněn do Strategie komunity vedeného místního rozvoje, kterou připravuje na období 2014 - 2020 MAS Brdy – Vltava a bude možné na ni získat finanční prostředky v rámci Operačního programu Zaměstnanost.

V příloze v grafu č. 11 jsou znázorněny počty vybraných typů sociálních služeb působících v rámci ORP (resp. poskytující služby pro obyvatele ORP)

Hlavní zjištění vyplývající z analýzy poskytovatelů sociálních služeb (2012):

- Hlavní problém shledávají poskytovatelé sociálních služeb v nejistém financování, kromě nedostatku financí pak v nekonceptním, netransparentním a nespravedlivém způsobu rozdělování financí, za nějž zodpovídá Středočeský kraj.
- Komunikace mezi krajem a poskytovateli je pociťována jako nefunkční a formální (kraj nebere při rozhodování v potaz názory poskytovatelů).
- V případě otevřené kritiky kraje se obávají opatření ve formě omezeného financování.
- Pravidla pro vykazování služeb jsou často nepřesně stanovena.
- Aktéři sociálních služeb - poskytovatelé i klienti - jsou v současném systému stavěni do závislého postavení, protože na rozhodování o přidělení příspěvku na danou službu mají obě dvě skupiny jen minimální vliv.
- Vztah mezi poskytovateli služeb a obcemi je zástupci poskytovatelů prezentován jako rovnocenný.
- Poskytovatelé sociálních služeb si projevují vzájemnou solidaritu, což platí jak v péči o klienty, tak při hledání finančních zdrojů.
- Za hlavní problémové oblasti jsou považovány oblasti bydlení a zaměstnání, tyto dvě sféry podle nich tvoří základ pro uspokojování všech ostatních životních potřeb obyvatel. Za řešení této problematiky považují tvorbu zachytné sítě pro osoby, které se dostali do obtíží z hlediska bydlení či zaměstnání. Preferovaným způsobem řešení jsou různé formy podporovaného bydlení a zaměstnání.
- Zdůrazňují význam terénní péče pro zjištění problémů konkrétních klientů, odvolávají se na přetíženost sociálních odborů obecních úřadů, které nemají na klienty dostatek času, vyzdvihují potenciál neziskového sektoru zaplnit tuto mezeru vlastními aktivitami.

MAS Brdy - Vltava vydala koncem roku 2012 Katalog poskytovatelů sociálních služeb v regionu Brdy-Vltava a zprovoznila webové stránky www.pomoc.brdy-vltava.cz. Katalog je rozdělen do 13-ti skupin dle obtížných životních situací, které mohou člověka potkat a nabízí tak lidem možnost, ihned si vyhledat pomoc. To samé je pak možné najít i na uvedených webových stránkách.

V polovině března 2014 proběhlo v regionu komunitní projednávání týkající se aktualizace zmíněného KPSS. Cílem setkání bylo vyhodnocení stávající situace v oblasti sociálních služeb v regionu a následné celkové zhodnocení naplňování Komunitního plánu sociálních a návazných služeb v regionu Brdy – Vltava 2013 – 2017. Zúčastnění poskytovatelé měli možnost vyjádřit se ke stávajícím opatřením strategie a vyhodnotit jejich naplňování a navrhnout další opatření, která ve stávající strategii zahrnuta nebyla, ale jejich potřeba v regionu následně vyvstala.

Tabulka 58: Počet zařízení sociálních služeb dle zřizovatele, dle dat MPSV

Druh služby	zřizovatel					
	MPSV	kraj	obec	církev	FO	jiný
Posuzovaný správní obvod	ORP Dobříš					
Typ zařízení sociálních služeb						
Centra denních služeb						
Denní stacionáře						
Týdenní stacionáře						
Domovy pro osoby se zdravotním postižením						
Domovy pro seniory		1				
Domovy se zvláštním režimem						
Chráněné bydlení			1			
Azylové domy				1		
Domy na půl cesty						
Zařízení pro krizovou pomoc						
Nízkoprahová denní centra						
Nízkoprahová zařízení pro děti a mládež						1
Noclehárny						
Terapeutické komunity						
Sociální poradny				1		
Sociálně terapeutické dílny						
Centra sociálně rehabilitačních služeb						
Pracoviště rané péče						
Intervenční centra						
Služby následné péče						
Ostatní			1	1		2
celkem	0	1	2	3	0	3

Zdroj: SMO – registr poskytovatelů sociálních služeb

Kraj je zřizovatelem Domova seniorů v Dobříši. V ORP Dobříš zřizuje obec pouze Pečovatelskou službu, která zahrnuje i chráněné bydlení v Dobříši. Nejčastějším zřizovatelem zařízení sociálních služeb je církev. V položce jiné jsou uvedeny právnické osoby a občanská sdružení. V příloze v grafu č. 12 je uveden podíl zařízení sociálních služeb v ORP podle zřizovatele.

Tabulka 59: Počet sociálních služeb dle zřizovatele, dle dat MPSV

typ sociální služby	Obce s počtem obyvatel	MPSV	kraj	obec	církev	FO	jiný
Posuzovaný správní obvod	ORP Dobříš						
typ sociální služby							
Sociální poradenství					1		
Osobní asistenství					1		
Pečovatelská služba				1	1		
Tísňová péče							
Průvodcovské a předčitatelské služby							
Podpora samostatného bydlení							
Odlehčovací služby					1		
Centra denních služeb							
Denní stacionáře							
Týdenní stacionáře							
Domovy pro osoby se zdravotním postižením							
Domovy pro seniory			1				
Domovy se zvláštním režimem							
Chráněné bydlení							
Sociální služby poskytované ve zdravotnických zařízeních ústavní péče							2
Raná péče							
Telefonická krizová pomoc							
Tlumočnické služby							
Azylové domy					1		
Domy na půl cesty							
Kontaktní centra							
Krizová pomoc							
Intervenční centra							
Nízkoprahová denní centra							
Nízkoprahová zařízení pro děti a mládež							1
Noclehárny							
Služby následné péče							
Sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi					1		
Sociálně aktivizační služby pro seniory a osoby se zdravotním postižením					1		
Sociálně terapeutické dílny							
Terapeutické komunity							
Terénní programy							
Sociální rehabilitace					1		
celkem		0	1	1	8	0	3

Zdroj: SMO – registr poskytovatelů sociálních služeb

Nejvyšší počet sociálních služeb zřizuje církevní právnická osoba. V tomto případě se jedná o Farní charitu Starý Knín, která je zařazená do celorepublikové sítě farních, oblastních a diecézních charit. Z celkového počtu sociálních služeb dle registru MPSV tak 8 z nich zřizuje právě Farní charita Starý Knín. V příloze v grafu č. 13 je zobrazen podíl sociálních služeb v ORP dle zřizovatele.

Tabulka 60: Přehled financování zařízení sociálních služeb v roce 2012

Druh služby	finanční prostředky							
	dotace MPSV	dotace kraj	dotace obec	příspěvek zřizovatele	úhrady uživatelů	sponzorské dary	jiné finanční zdroje	finanční prostředky celkem
Posuzovaný správní obvod	ORP Dobříš							
Druh zařízení sociálních služeb								
Centra denních služeb								
Denní stacionáře	1 185 000		70 000		260 903	48 000		1 563 903
Týdenní stacionáře	2 681 000				1 342 111		183 500	4 206 611
Domovy pro osoby se zdravotním postižením								
Domovy pro seniory	6 664 000			809 000	15 061 055		4 017 817	26 551 872
Domovy se zvláštním režimem								
Chráněné bydlení	4 422 000		24 400		2 312 995	106 539	165 016	7 030 950
Azylové domy					328 990		3 513 613	3 842 603
Domy na půl cesty								
Zařízení pro krizovou pomoc								
Nízkoprahová denní centra								
Nízkoprahová zařízení pro děti a mládež	168 000	1 826 489	27 000				169 571	2 191 060
Noclehárny								
Terapeutické komunity								
Sociální poradny	503 000		35 000					538 000
Sociálně terapeutické dílny	2 146 314		3 000		39 198	18 722	2 196 588	4 403 822
Centra sociálně rehabilitačních služeb								
Pracoviště rané péče								
Intervenční centra								
Služby následné péče								
Ostatní	584 000			2 176 000	307 588		1 870 096	4 937 684
celkem za všechna zařízení	17 769 314	1 826 489	159 400	809 000	19 345 252	173 261	10 246 105	50 328 821

Zdroj: vlastní šetření, dotazníkové šetření s poskytovateli sociálních služeb

Dle analýzy zkušeností poskytovatelů sociálních služeb působících v regionu je za hlavní problém považována otázka nejistého financování služeb. Kromě nedostatku financí zmiňovali poskytovatelé také nekonceptní, netransparentní a nespravedlivý způsob rozdělování financí. Komunikace mezi krajem a poskytovateli je považována za ryze formální. Aktéři sociálních služeb (poskytovatelé a klienti) jsou stávajícím systémem stavěni do silně závislého postavení. O jejich situaci a o tom, zda budou moci službu poskytovat a přijímat, rozhodují finance, na jejichž přidělování mají obě dvě skupiny minimální vliv. Vztah mezi poskytovateli služeb a obcemi je zástupci poskytovatelů prezentován jako více méně rovnocenný. Je to dáno tím, že obě skupiny subjektů hospodaří s omezenými rozpočty a jsou v pozici příjemců dotací. Poskytovatelé se proto snaží svými finančními potřebami obce příliš nezatěžovat a raději hledají jiné zdroje. Obava ze strany poskytovatelů se vymezovala především na konec roku 2013, kdy končilo programové období a tedy se i omezovala možnost financování služeb v rámci individuálních projektů financovaných z EU. V době provádění analýzy (jaro 2012) se poskytovatelé báli, že zde vznikne mezera ve financování, kterou se nepodaří zaplnit a z tohoto důvodu bude nutné některé poskytované služby omezit nebo dokonce zrušit. V příloze v grafu č. 14 je uveden podíl financování zařízení sociálních služeb v ORP. Provoz Azylového domu sv. Ludmily byl v roce 2012 financován z prostředků strukturálních fondů EU. Aktivizační služby a sociální rehabilitace byly také

financované z EU, a to prostřednictvím individuálního projektu "Základní síť sociálních služeb ve Středočeském kraji".

Centrum sociálních služeb Hvozdy, o.p.s. získalo finanční prostředky v roce 2011 z dotací MPSV prostřednictvím Magistrátu hl. m. Prahy a Středočeského kraje, Fondu hejtmána Středočeského kraje a Individuálního projektu Středočeského kraje (Základní síť sociálních služeb ve Středočeském kraji, v rámci něhož se realizují 2 veřejné zakázky - SD a SAS).

Přehled finančních zdrojů sociálních a návazných služeb v regionu Brdy - Vltava (KPSS):

MÍSTNÍ ZDROJE - Jednotlivé obce v rámci svých možností přispívají na financování konkrétních služeb, které využívají obyvatelé těchto obcí. V případě menších obcí se jedná o příspěvky v řádu tisíců Kč, v případě větších obcí se jedná o částky v rozmezí 100 - 200 000 Kč. Na druhou stranu některé obce nepřispívají vůbec. Propracovanější systém finanční podpory má v současné době pouze obec Dobříš. Od roku 2011 byl spuštěn nový způsob financování sociálních služeb prostřednictvím „Příspěvku z rozpočtu města Dobříše na sociální oblast“. V roce 2011 i 2012 bylo tímto způsobem na sociální služby rozděleno 415 000 Kč. Všechny obce však přispívají pouze na služby, které se týkají jejich obyvatel. Služby pokrývající větší část území (nizkoprahový klub, který využívají i děti z okolních obcí a terénní služby) jsou zatím podporovány pouze tou obcí, ve které sídlí. Zde je ještě prostor pro komunikaci poskytovatelů se zástupci obcí ohledně financování přesahových služeb s dopadem na větší část území. Za místní zdroje je také možné považovat příspěvky klientů na konkrétní službu. Náklady na poskytování služeb v území většinou přesahují částku vybranou na těchto příspěvcích, takže je nutné je kofinancovat z dalších zdrojů.

REGIONÁLNÍ ZDROJE - Středočeský kraj rozděluje příspěvky ze svého Humanitárního fondu, ze kterého jsou financovány sociální a zdravotní služby. V roce 2011 a 2012 činily celkové příspěvky z tohoto fondu 44 mil. Kč (pro celý Středočeský kraj). Za poslední 3 roky (2009 – 2011) byl však způsob rozdělování prostředků velmi netransparentní, protože nebyla dána konkrétní kritéria pro hodnocení a v případě otevřené kritiky ze strany poskytovatelů hrozila odvetná opatření v podobě omezení finanční podpory. Někteří poskytovatelé čerpají finanční prostředky z individuálního projektu "Zvyšování kvality sociálních služeb ve Středočeském kraji" podpořeného z Evropského sociálního fondu prostřednictvím OP LZZ a ze státního rozpočtu ČR.

NÁRODNÍ ZDROJE - Poskytovatelé také čerpají prostředky z Dotací na poskytování sociálních služeb rozdělovaných Ministerstvem práce a sociálních věcí a z OPLZZ a OPVK.

Tabulka 61: Kapacita zařízení sociálních služeb

	pobytová					ambulantní					terénní				
	klienti	kontakty	intervence	lůžka	hovory	klienti	kontakty	intervence	lůžka	hovory	klienti	kontakty	intervence	lůžka	hovory
Druh zařízení sociálních služeb															
Centra denních služeb															
Denní stacionáře						16									
Týdenní stacionáře	20														
Domovy pro osoby se zdravotním postižením															
Domovy pro seniory	91			91											
Domovy se zvláštním režimem															
Chráněné bydlení	22														
Azylové domy	129			27											
Domy na půl cesty															
Zařízení pro krizovou pomoc															
Nízkoprahová denní centra															
Nízkoprahová zařízení pro děti a mládež						20	27				25				
Noclehárny															
Terapeutické komunity															
Sociální poradny						32	1065	20					20		
Sociálně terapeutické dílny						63									
Centra sociálně rehabilitačních služeb															
Pracoviště rané péče															
Intervenční centra															
Služby následné péče															
Ostatní				27		160					660				

Zdroj: vlastní šetření, dotazníkové šetření s poskytovateli sociálních služeb

Domov seniorů Dobříš má kapacitu 91 lůžek. Jedná se o 33 jednolůžkových pokojů a 29 dvoulůžkových pokojů. Všechny pokoje jsou vybaveny vlastním sociálním zařízením, polohovací postelí a možností spojení s recepcí či rodinnými příslušníky. V každém pokoji, ve sprše a u toalet je nainstalováno signalizační zařízení, kterým si klient v případě potřeby může přivolat na pomoc ošetřující personál. Celý areál je bezbariérový. Strava je připravována ve vlastní kuchyni, jídelna se nachází v přízemí objektu, imobilním klientům je strava podávána přímo do pokojů. Kapacita domova je v současné době zcela naplněna, ke konci roku 2012 nebylo uspokojeno přes 430 žádostí a průměrná čekací doba je 3,5 roku.

Azylový dům sv. Ludmily (Farní Charita Starý Knín) poskytuje klientům 6 bytů o celkové kapacitě 27 lůžek. Byty jsou plně vybaveny. V roce 2012 využilo služeb azylového bydlení 69 dospělých (25 mužů, 44 žen) a 60 dětí. 111 žadatelů o služby nebylo z důvodu kapacity uspokojeno. Mezi ubytovanými byly především rodiny ze Středočeského kraje a z hl. města Prahy.

Nízkoprahový klub Terén (Proxima Sociale) - o.s. Nezdi - v roce 2012 navštívilo klub či opakovaně spolupracovalo s terénními pracovníky celkem 361 osob. Denní kapacita nízkoprahového klubu je pak 20 osob/den.

Dům s pečovatelskou službou města Dobříše - celkový počet klientů se pohybuje kolem 280 osob s průměrným věkem 78 let. Dům disponuje 28 bytovými jednotkami.

Institut onkologie a rehabilitace Na Pleši s.r.o. - na oddělení klinické onkologie a radioterapie je provozováno 53 lůžek a 6 lůžek v rámci jednotky intenzivní péče. Chirurgické oddělení disponuje 23 lůžky a operačním sálem. Průměrná doba rehabilitace v institutu je 5,2 dny. Rehabilitační oddělení dispo-

nuje 65-ti lůžky, plicní oddělení 40-ti lůžky a oddělení následné ošetrovatelské péče 20-ti lůžky (pro rok 2012 navýšeno na 30 lůžek). Institut má v současné době registrovaná dvě sociální lůžka.

MEDI HELP s.r.o. (Masarykovo sanatorium Dobříš) - zařízení disponuje kapacitou 170 lůžek.

Alka o.p.s. (Příbram) - v současné době má 54 klientů ve věku od 1 do 53 let (polovina klientů je z Příbrami, další pak ze širokého okolí).

Portus Praha, o.s. (Slapy) - chráněné bydlení poskytuje trvalý domov 19-ti klientům s mentálním postižením. Jedná se o 11 míst v objektu Fara, 7 míst v objektu Na Vyhlídce a 1 chráněný byt typu garsoniéra. V sociálně terapeutické dílně pracuje od roku 2008 17 klientů ve dvousměnném provozu.

Tyflocentrum Praha o.p.s. - odborné sociální Poradenství bylo v roce 2012 poskytnuto 24 uživatelům.

Tabulka 62: Terénní a ambulantní služby pro seniory a osoby se zdravotním postižením – příjmy z úhrad uživatelů a výdaje v roce 2012

	Pečovatelská služba	Osobní asistence	Tísňová péče	Průvodcovské a předčitatelské služby	Podpora samostatného bydlení	Odlehčovací služby	Sociálně aktivizační služby pro seniory a osoby se zdravotním postižením	tłumočnické služby
Příjmy z úhrad uživatelů	582 568	410 850	0	0	0	149904	0	0
Výdaje	903 334	830 632	0	0	0	1002601	335 004	0
Podíl úhrad uživatelů služeb na celkových výdajích na službu	30,40%	49,50%	0	0	0	46,36%	0%	0

Zdroj: vlastní šetření, dotazníkové šetření s poskytovateli sociálních služeb

V příloze v grafu č. 15 je znázorněn podíl příjmů na celkových výdajích v rámci terénních a ambulantních služeb pro seniory a osoby se zdravotním postižením.

Tabulka 63: Terénní a ambulantní služby pro seniory a osoby se zdravotním postižením – evidovaný počet neuspokojených žadatelů v roce 2012

Pečovatelská služba	73
Osobní asistence	23
Tísňová péče	0
Průvodcovské a předčitatelské služby	0
Podpora samostatného bydlení	0
Odlehčovací služby	7
Sociálně aktivizační služby pro seniory a osoby se zdravotním postižením	41

Zdroj: vlastní šetření, dotazníkové šetření s poskytovateli sociálních služeb

Tabulka 64: Počet uživatelů (klientů) v zařízeních sociálních služeb v roce 2012

	Centra denních služeb			Denní stacionáře			Zařízení pro krizovou pomoc		
	Děti a mládež do 18 let	dospělí		Děti a mládež do 18 let	dospělí		Děti a mládež do 18 let	dospělí	
		muži	ženy		muži	ženy		muži	ženy
Posuzovaný správní obvod - celkem	0	0	0	0	4	15	0	0	0
Průměrná hodnota v ČR									
Průměrná hodnota v kraji									
Průměrná hodnota srovnatelné skupiny správních obvodů ORP									
	Nízkoprahová denní centra			Nízkoprahová zařízení pro děti a mládež			Noclehárny		
	Děti a mládež do 18 let	dospělí		Děti a mládež do 18 let	dospělí		Děti a mládež do 18 let	dospělí	
		muži	ženy		muži	ženy		muži	ženy
Posuzovaný správní obvod - celkem	0	0	0	836	0	0	0	0	0
Průměrná hodnota v ČR									
Průměrná hodnota v kraji									
Průměrná hodnota srovnatelné skupiny správních obvodů ORP									
	Sociální poradny			Sociálně terapeutické dílny			Sociální rehabilitace		
	Děti a mládež do 18 let	dospělí		Děti a mládež do 18 let	dospělí		Děti a mládež do 18 let	dospělí	
		muži	ženy		muži	ženy		muži	ženy
Posuzovaný správní obvod - celkem	0	400	263	0	26	38	0	14	18
Průměrná hodnota v ČR									
Průměrná hodnota v kraji									
Průměrná hodnota srovnatelné skupiny správních obvodů ORP									
	Pracoviště rané péče			Intervenční centra			Služby následné péče		
	Děti a mládež do 18 let	dospělí		Děti a mládež do 18 let	dospělí		Děti a mládež do 18 let	dospělí	
		muži	ženy		muži	ženy		muži	ženy
Posuzovaný správní obvod - celkem	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Průměrná hodnota v ČR									
Průměrná hodnota v kraji									
Průměrná hodnota srovnatelné skupiny správních obvodů ORP									
	Týdenní stacionáře			Domov pro osoby se zdravotním postižením			Domovy pro seniory		
	Děti a mládež do 18 let	dospělí		Děti a mládež do 18 let	dospělí		Děti a mládež do 18 let	dospělí	
		muži	ženy		muži	ženy		muži	ženy
Posuzovaný správní obvod - celkem	1	10	8				0	42	63
Průměrná hodnota v ČR									
Průměrná hodnota v kraji									
Průměrná hodnota srovnatelné skupiny správních obvodů ORP									
	Domovy se zvláštním režimem			Chráněné bydlení			Azylové domy		
	Děti a mládež do 18 let	dospělí		Děti a mládež do 18 let	dospělí		Děti a mládež do 18 let	dospělí	
		muži	ženy		muži	ženy		muži	ženy
Posuzovaný správní obvod - celkem	0	0	0	0	14	9	60	25	44
Průměrná hodnota v ČR									
Průměrná hodnota v kraji									
Průměrná hodnota srovnatelné skupiny správních obvodů ORP									
	Domy na půl cesty			Terapeutické komunity			Ostatní		
	Děti a mládež do 18 let	dospělí		Děti a mládež do 18 let	dospělí		Děti a mládež do 18 let	dospělí	
		muži	ženy		muži	ženy		muži	ženy
Posuzovaný správní obvod - celkem	0	0	0				133	96	241
Průměrná hodnota v ČR									
Průměrná hodnota v kraji									
Průměrná hodnota srovnatelné skupiny správních obvodů ORP									

Zdroj: vlastní šetření, dotazníkové šetření s poskytovateli sociálních služeb

V příloze v grafu č. 16 jsou uvedeny počty uživatelů (klientů) ve vybraných zařízeních sociálních služeb v roce 2012 na základě terénního šetření

Tabulka 65: Počet nákladů na uživatele sociálních služeb v zařízeních sociálních služeb v roce 2012

Druh zařízení sociálních služeb	Celkové náklady (100 %)	Průměrné náklady na uživatele/den ambulantní služby	Průměrné náklady na uživatele/den terénní služby	Průměrné náklady na uživatele/den pobytové služby
Centra denních služeb			12283	
Denní stacionáře	1 384 427	279,000		
Týdenní stacionáře	4 206 611			11 525
Domovy pro osoby se zdravotním postižením				
Domovy pro seniory	26 303 538			792
Domovy se zvláštním režimem				
Chráněné bydlení	7 035 623			1 285
Azylové domy	3 739 845			28 991,- (za rok)
Domy na půl cesty				
Zařízení pro krizovou pomoc				
Nízkoprahová denní centra				
Nízkoprahová zařízení pro děti a mládež	2 191 060	18,000		
Nočníhárny				
Terapeutické komunity				
Sociální poradny	533 000	1 460,274		
Sociálně terapeutické dílny	4 384 907	12 013,444		
Centra sociálně rehabilitačních služeb				
Pracoviště rané péče				
Intervenční centra				
Služby následné péče				
ostatní	1 866 770	5 114,438		

Zdroj: vlastní šetření, dotazníkové šetření s poskytovateli sociálních služeb

Průměrné náklady na uživatele na den jsou velmi zkreslené. Například u pečovatelské služby je problémem, že někteří klienti využívají službu pouze občas a není tudíž pravidelná. Proto nelze přesně určit průměrné náklady na klienta za den. Tento problém se týká i nízkoprahového centra apod. Z tohoto důvodu není možné z tabulky vyvozovat relevantní závěry. V příloze v grafu č. 17 se nachází průměrné náklady na uživatele/den ambulantní, terénní a pobytové služby v rámci vybraných sociálních služeb v ORP na základě terénního šetření.

Dobrovolnictví

Tabulka zobrazuje počet organizací, které vykonávají dobrovolnickou činnost. Text pod tabulkou pak podrobně charakterizuje situaci kolem dobrovolnictví v území ORP Dobříš.

Tabulka 66: Počet organizací vykonávajících dobrovolnickou péči a počet jejich projektů v letech 2010 - 2012

	Počet organizací sídlících ve správním obvodu ORP			Počet projektů		
	2010	2011	2012	2010	2011	2012
Dobrovolnická činnost v ORP						
z toho Občanská sdružení	2	2	2	nevyplňovat		
z toho Církevní právnické osoby	1	1	1			
z toho Obecně prospěšné společnosti						
Z toho krátkodobá						
Z toho dlouhodobá						
Z toho krátkodobá i dlouhodobá						

Zdroj: vlastní šetření, dotazníkové šetření s poskytovateli sociálních služeb

Domov seniorů Dobříš pořádá od roku 2007 program dobrovolnictví a je registrován na webových stránkách "Fóra dárců", kde je možné získat lidské zdroje prostřednictvím firemního dobrovolnictví. V roce 2012 tak působilo v Domově 12 dobrovolníků. Z toho jich bylo 5 v dlouhodobé spolupráci, 1 dobrovolnice v rámci firemního dobrovolnictví, 5 dobrovolníků v rámci jednodenního výletu a 2 dob-

rovolníci navázali novou spoluprací. Dlouhodobé dobrovolnictví také funguje v Domově v podobě institutu "společníka".

Institut onkologie a rehabilitace Na Pleši s.r.o. - v roce 2012 působili v institutu 2 dobrovolníci na onkologickém oddělení a oddělení ošetrovatelské péče a to 1krát týdně na 2 hodiny. Společnost Amelie ve spolupraci s institutem každoročně pořádá v institutu školení dobrovolníků pro Prahu a Středočeský kraj.

Centrum sociálních služeb Hvozdy, o.p.s. - v průběhu roku 2012 se do dobrovolnických dnů zapojilo celkem 98 osob ze 4 firem (např. ČEZ, ČSOB, DHL, E.ON). Dobrovolníci se zúčastnili jak manuálních prací, především v podobě úklidu či zahradnických prací, ale také například Hvozdeckého desetiboje (soutěží zde klienti) jako rozhodčí. V příloze v grafu č. 18 je znázorněna dobrovolnická činnost v ORP.

Tabulka 67: Zaměření projektů v letech 2010, 2011 a 2012

pomoc:	Počet projektů		
	2010	2011	2012
nezaměstnaným	0	0	1
osobám sociálně slabým	0	0	0
osobám zdravotně postiženým	7	6	8
příslušníkům národnostních menšin	0	0	0
imigrantům	0	0	0
osobám po výkonu trestu odnětí svobody	1	1	0
osobám drogově závislým	0	0	0
osobám trpícím domácím násilím	0	0	0
při péči o děti, mládež a rodiny v jejich volném čase	4	7	6
při přírodních, ekologických nebo humanitárních katastrofách	0	0	0
při ochraně a zlepšování životního prostředí	0	0	0
při péči o zachování kulturního dědictví	0	0	0
pořádání kulturních akcí	0	0	0
při sbírkových charitativních akcích	0	0	0
uskutečňování rozvojových programů	0	0	0
výměna zahraničních zkušeností - dětské skupiny	1	1	1
výměna zahraničních zkušeností - řízení a udržení neziskových organizací	0	0	1
rovná příležitost dětí a žáků se spec. vzděl. potřebami	0	0	1

Zdroj: vlastní šetření, dotazníkové šetření s poskytovateli sociálních služeb

Na základě terénního šetření nám byly poskytnuty údaje o počtech projektů. Navíc byly zveřejněny projekty: Výměna zahraničních zkušeností - dětské skupiny, výměna zahraničních zkušeností - řízení a udržení neziskových organizací a rovná příležitost dětí a žáků se speciálními vzdělávacími potřebami. V příloze v grafu č. 19 jsou typy projektů v ORP Dobříš.

Azylový dům sv. Ludmily (Farní charita Starý Knín) - projekty: „Základní síť sociálních služeb ve Středočeském kraji“ – Azylové domy - region Příbram - zajištění poskytování sociálních služeb, projekt: „Základní síť sociálních služeb ve Středočeském kraji“ – Sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi - služby v podobě výchovné, vzdělávací, sociálně terapeutické a poradenské činnosti, projekt: „Základní síť sociálních služeb ve Středočeském kraji“ – Sociální rehabilitace - určené pro dospělé osoby a zájemce o práci z regionu Dobříš (poskytováno základní sociální poradenství, jak sestavit životopis a napsat motivační dopis, dluhové poradenství, projekt: "Podpora procesu edukace dětí se speciálními vzdělávacími potřebami a osob, kteří se na edukaci těchto dětí podílejí" - cílem projektu bylo zlepšit příležitost ke vzdělávání dětem se sociálním znevýhodněním ve Středočeském kraji.

o.s. Nezi – Proxima Sociale Nízkoprahový klub Terén ve spolupráci s plzeňským o.s. Ponton (provádí nízkoprahový klub pro děti a mládež v Příbrami) pokračovalo v roce 2012 v realizaci individuálního projektu „Základní síť sociálních služeb ve Středočeském kraji“. Uvedená dvě sdružení jsou jedinými poskytovateli této služby pro danou cílovou skupinu v bývalém okrese Příbram.

Farní charita Starý Knín - pečovatelská služba - v roce 2012 v rámci dotačního řízení MPSV byl realizován projekt „Pečovatelské služby pro seniory a zdravotně postižené v oblasti malých sídel – Povltaví, Příbramsko“.

Další konkrétní projekty od poskytovatelů se již v rámci šetření nepodařilo zjistit.

4.1.3. Analýza rizik a další potřebné analýzy

a) Analýza cílových (dotčených) skupin

Analýza slouží k definování jednotlivých cílových skupin (dotčených či zainteresovaných), zjištění jejich očekávání a k definování rizik spojených s těmito skupinami a s jejich očekáváním. Dále pak slouží k nalezení vhodného způsobu komunikace a případných opatření k minimalizaci rizik při zapojení těchto cílových skupin.

Název dotčené skupiny	Očekávání dotčené skupiny	Rizika spojená se skupinou	Způsob komunikace	Opatření
Poskytovatelé sociálních služeb	zajištění stabilního financování služeb, zájem o služby ze strany uživatelů, zájem ze strany obcí, kvalitní komunikace	nízká kvalita služeb, vyhoření sociálních pracovníků, neschopnost zajištění chybějícího typu služeb v území, nedostatečná kapacita služeb, nevhodné zaměření služeb, prostorově nevyváženě rozmístěné služby	pravidelná setkání zástupců poskytovatelů, sdílení dobré praxe, průběžná komunikace mezi jednotlivými poskytovateli o aktuálních problémech a tématech	komunitní plánování sociálních služeb - tvorba a aktualizace - včetně tvorby informačního systému
Uživatelé sociálních služeb	kvalitní dostupné služby, dostatečná informovanost o nabídce služeb ze strany poskytovatelů a obcí, cenově dostupné služby, dostupné služby v území z hlediska vzdálenosti	neochota připlácet za služby, malý zájem o služby, stud vyhledat potřebnou službu, obava z vpuštění sociálního pracovníka do domácího prostředí, nereálná očekávání	webové stránky poskytovatelů a obcí, specializované weby s nabídkou pomoci (např. www.pomoc.brdy-vltava.cz), tištěný katalog poskytovatelů služeb, informace prostřednictvím sociálního odboru ORP	zajištění maximální informovanosti prostřednictvím kampaně v lokálních periodikách, distribuce informačních materiálů o službách přes ordinace praktických lékařů a OÚ
Zadavatelé služeb	spokojení občané se zajištěnými potřebnými službami, fungující optimalizovaný systém sociálních služeb v území, komunikace a spolupráce ze strany VÚSC	nezájem o systém poskytování sociálních služeb, neposkytování či nevhodné zaměření příspěvků na služby, nespolečenská spolupráce s poskytovateli v území, neochota zajišťovat tento typ služeb na svém území	osobní kontakt s poskytovateli, pravidelná setkání, vzájemná komunikace mezi obcemi, využití stávajících sociálních sítí a komunikačních kanálů	společná setkání nad problematikou s obcemi a poskytovateli, aktivní účast na komunitním plánování
Rodiny uživatelů služeb	cenově dostupné a kvalitní služby co nejbližší místu bydliště, dostupnost odlehčovací služby pro pečující rodiny	přehnaná očekávání, obava z vpuštění sociálního pracovníka do domácího prostředí, neochota připlácet na službu, zneužívání příspěvků na péči pro běžný chod rodiny	webové stránky poskytovatelů i obcí, specializované weby, lokální periodika, předávání osobní zkušenosti s poskytovanými službami, informace prostřednictvím sociálního odboru ORP	zajištění informovanosti, možnost setkávání rodin a sdílení obtížné životní situace, zkušenosti s různými typy služeb, tvorba svépomocné skupiny rodin pečujících o dítě nebo dospělého se ZP
Nejširší veřejnost (potenciální uživatelé)	funkční systém sociálních služeb kdykoliv k dispozici, zajištěná informovanost o službách ze strany poskytovatelů, obcí	nezájem o služby	webové stránky poskytovatelů i obcí, lokální periodika	maximální informovanost prostřednictvím lokálních periodik, webového portálu a tištěných katalogů, možnost finančně přispívat na vybraný typ služeb, posilování lokální odpovědnosti za systém služeb
Pracovníci v sociálních službách	adekvátní finanční ohodnocení, dobré pracovní podmínky, dobré vztahy na pracovišti, vstřícní a vděční klienti	syndrom vyhoření, nekvalitní poskytované služby pracovníkem z důvodu nízkého finančního ohodnocení, zneužívání klientů	osobní komunikace s kolegy a nadřízenými na pracovišti, skupinová setkání s pracovníky v obdobném typu služeb (sdílení zkušeností)	pravidelná supervize, aktivity eliminující pravděpodobnost vzniku syndromu vyhoření, kontrola činnosti pracovníků, získávání zpětné vazby od klientů

Tabulka obsahuje popis cílových skupin, kterých se týká oblast sociálních služeb v ORP Dobříš. Cílovou skupinu tvoří především poskytovatelé sociálních služeb, uživatelé, zadavatelé služeb, rodiny uživatelů služeb, nejširší veřejnost a pracovníci v sociálních službách. Sekundárně se tato problematika týká také samotného Sociálního odboru ORP Dobříš a obcí regionu, škol a lokálních médií, kteří mají vliv na dostatečnou informovanost obyvatel o existujících službách v území a mohou různými akcemi předávat osvětu a informace o této oblasti do celého regionu. Výše uvedené cílové skupiny byly identifikovány především na základě znalosti území a spoluprací s poskytovateli sociálních služeb. Cílová skupina zahrnuje široké spektrum subjektů. Na druhou stranu bez jejich vzájemné kooperace není možné vytvořit fungující systém poskytování sociálních služeb v regionu a potažmo i okolním území za hranicemi ORP. Toto je první významná záležitost, kterou je nutné prezentovat dále do regionu ve smyslu toho, že všechna následná opatření by byla jak ekonomicky, tak v otázkách kvality života, mnohem náročnější, než vzájemná kooperace zainteresovaných aktérů.

Na základě zpracování analýzy financování stávajících sociálních služeb bylo zjištěno, že v regionu vyvstala potřeba vytvoření sociálního fondu na území mikroregionu, který bude sdružovat prostředky jednotlivých obcí regionu, místního podnikatelského sektoru a příspěvky veřejnosti. Tímto způsobem tak dojde k zefektivnění systému financování, kdy budou do jednoho fondu sdružovány prostředky soukromé i veřejné. Aktuálnost potřeby vyústila ve zpracování tohoto záměru jako společného projektu Svazku obcí Dobříšska a Novoknínska. Neopomenutelnou skupinu tvoří pracovníci v sociálních službách, kteří v současné době tvoří vedle samotných poskytovatelů sociálních služeb základní pilíř funkčnosti systému v regionu. V případě lokálních médií je pak možné spatřovat významný potenciál především v podobě informování obyvatel o existujících službách v území. Do analýzy pak byli zahrnuti i potenciální uživatelé služeb v podobě široké veřejnosti, u kterých jsou klíčové zejména snadno dostupné informace ohledně existujících služeb v území.

b) Analýza rizik – registr rizik v oblasti

Definice rizika je převzata z Metodiky přípravy veřejných strategií: Riziko je nebezpečí vzniku události, která může negativně ovlivnit dosažení stanovených cílů. Jedná se o budoucí událost, která má náhodnou povahu (tj. může, ale nemusí nastat a mít negativní dopad) a není ani nemožná, ani jistá. Riziko spojujeme s negativními vlivy, nepříznivými dopady a ztrátami a chápeme jej jako synonymum nebezpečí, hrozby, úskalí a nejistoty. Protipólem rizika je příležitost, která je spojována s příznivými vlivy a dopady.

Hodnocení významnosti rizik je založeno na hodnocení očekávané pravděpodobnosti výskytu jednotlivých rizik a jejich dopadu (materiálního i nemateriálního) na dosažení cílů strategie. Pravděpodobnost (v tabulce sloupec „P“) i dopad (v tabulce sloupec „D“) se hodnotí na škále 1 až 5: hodnota 1 představuje velmi malý dopad (resp. velmi malou pravděpodobnost) a hodnota 5 velmi velký dopad (resp. velmi vysokou pravděpodobnost). Významnost rizika je součinem pravděpodobnosti a dopadu. Hodnota významnosti se pohybuje mezi hodnotou 1 a 25. Vlastníci jednotlivých rizik jsou osoby odpovědné za řízení a monitorování daného rizika (průběžné přehodnocování významnosti rizik a identifikace reálného výskytu dané rizikové události).

Č.	Skupina rizik	Název rizika	Hodnocení rizika			Název opatření ke snížení významnosti rizika	Vlastník rizika
			P	D	V = P.D		
1.	Finanční riziko	Nedostatek finančních prostředků na zajištění optimální sítě služeb v území	5	5	25	maximální využití lokálních zdrojů na systém financování služeb v území, celková koordinace distribuce zdrojů v území	všichni aktéři v regionu
		Jednoletý systém financování služeb prostřednictvím dotací a grantů	5	4	20	tlak na změnu stávajícího systému financování služeb ze strany obcí, poskytovatelů a dalších aktérů	poskytovatelé služeb
		Nutnost tvorby mnoha žádostí na zajištění celkového financování služeb	5	3	15	koordinace distribuce zdrojů na jednotlivých úrovních územních jednotek lokální, regionální, krajské), tlak na dlouhodobější finanční plánování s jasnými závazky jednotlivých aktérů	poskytovatelé služeb, obce
2.	Organizační riziko	Kumulace služeb na jedné straně a nedostatek určitého typu služeb na straně	2	4	8	plánování dostupnosti služeb v území komunitní metodou	všichni aktéři v regionu
		Neodpovídající kapacita služeb aktuální potřebě	3	5	15	plánování kapacit služeb v území komunitní metodou s ohledem na demografický vývoj	všichni aktéři v regionu
		Neochota spolupracovat ze strany všech zainteresovaných aktérů sociálních služeb	1	5	5	společná setkání, pravidelná komunikace, koordinátor komunikace mezi relevantními aktéry v území	všichni aktéři v regionu
3.	Právní riziko	Změna legislativy a související finanční dopady, viz. finanční prostředky jdou za klientem a ne za jednotlivými službami	5	3	15	tlak ze strany poskytovatelů a obcí při přípravě legislativních změn, připomínkování těchto změn s ohledem na možné dopady	poskytovatelé služeb, obce
4.	Technické riziko	v území není relevantní					
5.	Věcné riziko	Nízká kvalita služeb	2	5	10	kontrola dodržování standardů kvality služby, získávání zpětné vazby od klientů, při nízké kvalitě služby dopad na financování služby ze strany obcí	příjemci služeb, zadavatelé
		Nezájem uživatelů o službu	3	5	15	vytvoření dostatečného a ověřeného informačního systému o službách v území, pravidelná aktualizace informací	všichni aktéři v regionu

Region je vystaven především riziku v podobě nedostatku finančních prostředků na zajištění optimální sítě služeb v území. V tuto chvíli je možné toto riziko eliminovat především prostřednictvím maximálního využití lokálních zdrojů určených pro systém financování služeb v území. Z tohoto důvodu region v zastoupení Svazku obcí Dobříšska a Novoknínska připravuje projekt v podobě vytvoření sociální fondu mikroregionu, jehož základním smyslem je právě sdružení finančních prostředků všech aktérů v regionu (obcí, podnikatelů, veřejnosti). Výše zmíněné riziko úzce souvisí s rizikem jednoletého systému financování služeb v současné době nastaveného prostřednictvím dotací a grantů, který je možné řešit prostřednictvím změny stávajícího systému financování.

Jako nejméně významné riziko byla vyhodnocena neochota spolupracovat ze strany všech zainteresovaných aktérů sociálních služeb a to z toho důvodu, že v regionu jsou aktivní poskytovatelé sociálních služeb, kteří jsou již zvyklí dlouhodobě spolupracovat s obcemi a koordinátorem v oblasti sociálních služeb, jímž je MAS Brdy – Vltava.

4.1.4. SWOT analýza oblasti

<i>Silné stránky</i>	<i>Slabé stránky</i>
Aktivní komunita a soudržnost – nadstandardní spolupráce v území Dobříšska a Novoknínska.	Osamocení senioři, o nichž nevíme
Úspěšnost poskytovatelů a obcí v žádostech o dotace.	Nedostupné sociální bydlení a neexistence koncepce prostupného bydlení
Realizace Komunitního plánu sociálních a návazných služeb v od roku 2011 a jeho aktualizace.	Malá informovanost o možnostech řešení obtížných životních situací
Existující adresář poskytovaných sociálních a návazných služeb na území ORP Dobříš.	Chybějící spoluúčast některých obcí na nákladech spojených se sociálními a návaznými službami
Existující Komise prevence kriminality pro Dobříš a okolí.	Nedostatečná podpora a financování dobrovolnictví
Transparentnost rozdělování finančních prostředků města Dobříše prostřednictvím „Sociálního fondu“.	Přehlížení drogové problematiky v některých malých obcích
<i>Příležitosti</i>	<i>Hrozby</i>
Využití vzdělávacích programů MVČR.	Nedostatečné vyčíslení reálné hodnoty práce NNO působících v sociálních a návazných službách.
Vytvořit či využít stávající strategické plány jednotlivých poskytovatelů, obcí.	Finanční nejistota a nestabilita v oblasti sociálních služeb.
Spolupráce s poskytovateli sociálních služeb mimo region.	Ukončení individuálních projektů Středočeského kraje.
Využití získaných zkušeností pro čerpání dotací v období 2014 - 2020.	Politická nestabilita v regionu a ve vyšších územně správních celcích.
Vyšší platové ohodnocení zaměstnanců v sociálních službách.	Nekoncepční přístup ze strany VÚSC.
	Rozdílnost posuzování situací klientů ze strany posudkových lékařů.

Region je možné označit jako jeden z příkladů Dobré praxe v souvislosti s nastartováním spolupráce aktérů v této oblasti napříč celým územím ORP i přilehlých obcí, která vyústila v roce 2011 ve zpracování Komunitního plánu sociálních služeb pro celý region. Od této doby se poskytovatelé naučili navzájem spolupracovat a tuto spolupráci někteří promítají také v žádostech na společné projekty. Za silnou stránku regionu lze označit také koordinátora této oblasti v podobě MAS Brdy – Vltava, která kontinuálně pomáhá poskytovatelům a podporuje a aktivizuje je i do další kooperace. Další záležitostí, které chce region plně využít, je znovuustavení Komise prevence kriminality, která začíná po delší odmlce znovu od roku 2014 na území ORP působit.

V regionu v současné době žije mnoho osamělých seniorů, o nichž víme prostřednictvím soustavné práce v terénu, ale zatím k nim máme omezený přístup, protože oni sami nebo jejich rodiny odmítají nabízené sociální služby. Především proto, že se region nachází v dobré dostupnosti od hl. m. Prahy, je zde velmi drahé bydlení, které je zejména osobám v obtížné ekonomické a sociální situaci naprosto nedostupné. Tento problém v území kontinuálně narůstá a to i v souvislosti s Azylovým domem sv. Ludmily, ve kterém právě tito lidé žijí, ale po 3 měsících musejí azylový dům opustit a zůstávají bezprizorní v území – bez práce i bydlení. Z tohoto důvodu je nutné vytvořit pro region koncepci prostupného bydlení a i nadále podporovat aktivity podporující zaměstnávání zmíněných osob z hlediska předcházení vzniku sociálně patologických jevů. I přesto, že zástupci některých obcí si začínají problematiku sociálních služeb připouštět, v rámci rozhovorů se starosty v řadě obcí vyplynulo, že sociální služby mají dle jejich názoru zajišťovat především sami poskytovatelé a že je to především záleži-

tost samotných (potenciálních) klientů, obyvatel obce. Odpovědnost za financování systému sociálních služeb připisují spíše státu.

V rámci přenosu příkladů Dobré praxe je významnou příležitostí pro poskytovatele v regionu nejen vzájemná spolupráce, ale také spolupráce s dalšími poskytovateli mimo území ORP.

Práce v sociální oblasti je velmi psychicky (a někde i fyzicky) náročná s výrazným společenským dopadem, z tohoto důvodu je nutnou příležitostí do budoucna adekvátně ohodnotit práci zaměstnanců v sociálních službách.

Přímo ohrožující existenci poskytovatelů sociálních služeb je finanční nejistota a nestabilita v této oblasti se závislostí celého systému na externích zdrojích (zejména státních a evropských). Z tohoto důvodu vznikla v regionu myšlenka vytvoření tzv. sociálního fondu, který by sdružoval finanční prostředky místní veřejné i soukromé sféry a tímto by bylo možné hrozbu přeměnit na významnou příležitost a výzvu do budoucna.

4.1.5. Souhrn výsledků analýz (analytické části)

Na základě zpracování šablon je zřetelně viditelné, že při porovnání sídla poskytovatele sociálních služeb v ORP Dobříš (sledovaný ukazatel ze strany MPSV) a působnosti poskytovatelů, kteří nemají sídlo přímo v ORP, ale své služby v území poskytují, je zde patrný výrazný rozdíl v počtu poskytovaných služeb. Zohledníme-li výhradně sídlo, pak působí v regionu pouze 13 poskytovatelů. Při terénním šetření však bylo zjištěno 37 různých poskytovatelů s celkem 16-ti typy služeb. Podle sídla poskytovatele je to jen 11 typů služeb. Z terénního šetření tedy vyplývá, že v rámci území je zajištěn vyšší počet služeb, než naznačují oficiální statistiky MPSV.

Na základě zpracovaného Komunitního plánu sociálních služeb Místní akční skupinou Brdy - Vltava, Komunitního plánu sociálních služeb regionu Dobříšska 2008-2013 a spolupráce mezi poskytovateli, obcemi a příjemci byla v území definována základní síť ověřených sociálních služeb odpovídající reálné potřebě v ORP Dobříš. Uvedené komunitní plány také odkazují na další oblasti se sociálními službami úzce propojené. Například počet držitelů průkazů TP, ZTP a ZTP/P v obcích patřících do ORP Dobříš v letech 2009 - 2011 trvale výrazně narůstal. Odhad počtu osob bez přístřeší v regionu vychází pouze z informací od zástupců obecních úřadů jednotlivých obcí regionu. Z nich vyplynulo, že osoby bez přístřeší se jako reálný či potenciální problém vyskytují v 10 obcích regionu. Většinou se jedná o jednotlivce, v případě větších měst, jako je Dobříš, je však obtížné přesný počet těchto osob stanovit. Problém výskytu uživatelů návykových látek je registrován v 16 obcích regionu. Většinou jsou jako problém vnímáni uživatelé, kteří se sdružují ve větších skupinách, nebo se podílejí na výrobě a distribuci drog, případně situace, kdy uživatelé drog ohrožují své okolí a svoje blízké. Obecní byty vlastní pouze 9 obcí v rámci celého regionu Brdy-Vltava. Nejobvyklejším typem sociálního bydlení jsou byty se sníženým nájemným, případně „holobyty“ pro osoby, které dluží na nájemném. Nejčastěji zohledňovanou skupinou z hlediska sociálního bydlení jsou senioři. Hlavním problémem při plánování výstavby nových kapacit či rekonstrukci a rozšíření stávajících kapacit sociálního bydlení je v současné době zejména nedostatek financí v rozpočtech obcí.

ORP Dobříš se vyznačuje aktivní komunitou v oblasti poskytování sociálních služeb a i města a obce ORP jsou nakloněny ke spolupráci v této oblasti. Region má relativně uceleně zmapovanou problematiku sociálně patologických jevů i v malých obcích ORP. Zmapovány byly i potřeby jednotlivých cílových skupin (senioři, osoby se ZP, rodiny s dětmi atd.). Prostřednictvím samostatného projektu je částečně řešena i problematika osob ohrožených sociálním vyloučením (sdílená pracovní četa).

Nejvyšší počet sociálních služeb zajišťuje na území ORP církevní právnická osoba - Farní charita Starý Knín, která je zařazená do celorepublikové sítě farních, oblastních a diecézních charit.

Pokud obce přispívají na nějakou sociální službu, jedná se pouze o takovou službu, která se týká přímo jejich obyvatel. Služby pokrývající větší část území (nizkoprahový klub, který využívají i děti z okolních obcí a terénní služby) jsou zatím podporovány pouze tou obcí, ve které daná organizace sídlí. Zde je ještě možné spatřovat prostor pro komunikaci poskytovatelů se zástupci obcí ohledně financování přesahových služeb s dopadem na větší část území. Za místní zdroje je také možné považovat příspěvky klientů na konkrétní službu. Náklady na poskytování služeb v území však většinou přesahují částku vybranou na těchto přispěvcích, takže je nutné je kofinancovat z dalších zdrojů.

4.2. Návrhová část pro oblast sociálních služeb

4.2.1. Struktura návrhové části

Návrhová část je součástí Souhrnného dokumentu, který byl zpracován v rámci projektu "Systémová podpora rozvoje meziobecní spolupráce v ČR v rámci správních obvodů obcí s rozšířenou působností". Byla zpracována realizačním týmem ve spolupráci se zástupci obcí SO ORP s podporou motivujících starostů.

V předchozích krocích byla zpracována analytická část pro téma „Sociální služby“, na jejímž základě byly připraveny Nástiny opatření. Návrhová část staví na všech dosud realizovaných aktivitách. Cílem návrhové části je reagovat na konkrétní potřeby území zjištěné analýzami a zároveň sloužit jako nástroj pro zefektivnění procesů v území. Pro rozvoj meziobecní spolupráce je nutné nastavit společnou vizi, dále rozpracovanou do úrovně cílů v nadefinovaných problémových oblastech v oblasti sociálních služeb.

Provedená analýza je stěžejním, nikoli však jediným vstupem pro definování návrhové části. Formulace vize byla navržena realizačním týmem jako podklad pro další diskusi zástupců dotčených obcí. Metodou brainstormingu a následnou diskusí o jednotlivých variantách byla zformulována vize meziobecní spolupráce ve správním obvodu ORP. Vize je formulována jako žádoucí budoucí stav meziobecní spolupráce. Je souhrnná pro spolupráci obcí v ORP pro všechna řešená témata, nikoli pouze pro téma sociálních služeb.

Na základě analytické části (zejména SWOT analýzy) a následně zpracovaných Nástinů opatření a s ohledem na definovanou vizi byly realizačním týmem navrženy problémové okruhy, které byly podrobeny ověření ve fokusních skupinách. Fokusní skupiny byly složeny ze zástupců poskytovatelů sociálních služeb (Magdaléna o.p.s., Sdružení Dej mi šanci, Stéblo, Pečovatelská služba Dobříš, Farní charita Starý Knín) z území ORP Dobříš. Jejich odborné názory byly klíčové pro upřesnění výstupů, které vzešly z analýzy dat, a obohatily tak pohled na téma sociálních služeb.

Stěžejním bodem návrhové části je definování cílů ve vymezených problémových tématech. Cíle byly podrobně popsány a byla navržena opatření k realizaci cílů. Pro sledování úrovně naplňování definovaných cílů byla nastavena sada indikátorů umožňující periodicky monitorovat pokrok při plnění cílů a případně přijímat opatření ke zlepšení žádoucího výsledku.

Návrhová část Souhrnného dokumentu je strukturována standardně dle principů strategického řízení. Základní „střechou“ návrhové části je vize. Jejím formulováním je deklarováno, že území ORP bude usilovat o její naplnění. Následně se vize rozpadá do problémových okruhů, které budou naplňovány prostřednictvím sady několika málo cílů.

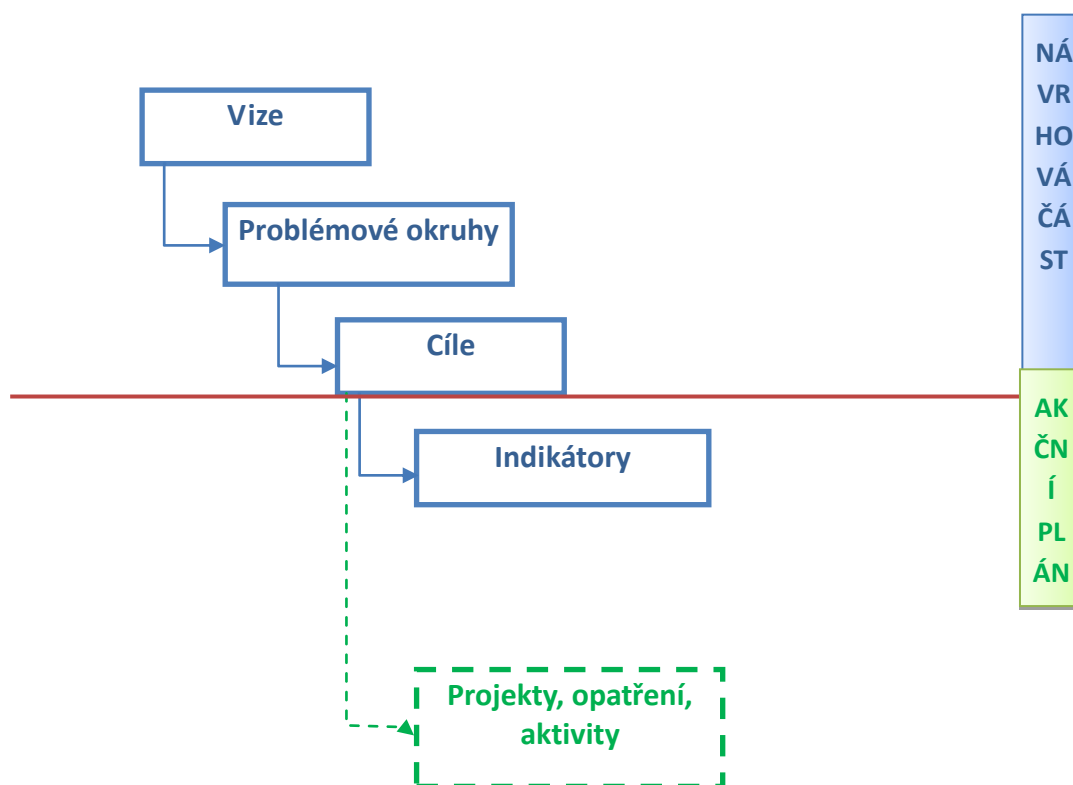
Jednotná vize poskytuje celkový rámec všem subjektům zapojeným do činnosti vymezeného území. Měla by udržet společné směřování všech zapojených subjektů od nejvyšších úrovní hierarchie až po

nejnižší úrovni. Umožní lépe přenášet pravomoci na výkonné pracovníky a zároveň zajistit jednotnou filosofii, pro kterou jsou dílčí činnosti vykonávány. Bez vize by chyběl jasně vyjádřený směr, kterým se chceme vydat. Vize je formulována jako budoucí stav, kterého chceme realizací strategického řízení dosáhnout. Jedná se o společnou představu, jak by měly obce v území v budoucnu spolupracovat. Respektuje přání a potřeby místních občanů.

V podmínkách projektu je vize souhrnná pro spolupráci obcí v ORP pro všechna řešená témata, nikoli pouze pro téma sociálních služeb. Vzhledem k zaměření projektu směřuje ke všem povinným tématům a ke zvolenému volitelnému tématu. Staví na silných stránkách identifikovaných ve SWOT analýze.

První verze struktury problémových okruhů byla vytvořena realizačním týmem na základě provedených analytických kroků a zpracovaných Nástinů opatření. Návrh problémových okruhů byl ověřen ve fokusních skupinách. Následně byly vytvořeny popisy cílů. Byli určeni garanti (správci) jednotlivých cílů, kteří zpracovali návrhy popisů, které byly podrobeny vnitřnímu připomínkovému řízení. Realizační tým jednotlivé cíle vzájemně porovnal, sjednotil jejich strukturu a úroveň detailnosti. Byl kladen důraz na vzájemnou provázanost cílů a jejich doplňkovost. Součástí tohoto procesu bylo také nastavení indikátorů, jimiž bude plnění cílů sledováno a hodnoceno.

Grafické znázornění vztahů mezi vizí, problémovými oblastmi, cíli a indikátory je zobrazeno v následujícím schématu.

Struktura problémových oblastí a cílů v tématu „Sociální služby“ je uvedena v níže uvedeném schématu.

Návrhová část byla zpracována ve druhém pololetí roku 2014.

4.2.2. Vize a problémové oblasti (okruhy)

Svazek obcí Dobříšska a Novoknínska spolupracuje ve všech oblastech rozvoje území. Obce regionu společně řeší dostatečné kapacity všech typů škol. V regionu je zajištěn efektivní systém nakládání

s odpady. Obyvatelé se chovají odpovědně k životnímu prostředí. **Region disponuje dostatkem dostupného bydlení pro všechny věkové kategorie s kvalitní občanskou vybaveností a je bez výskytu sociálněpatologických jevů. Zároveň je v místě dostatek pracovních příležitostí pro všechny, kteří v regionu pracovat chtějí.** Region je z pohledu cestovního ruchu přátelskou destinací poskytující komplexní nabídku služeb a zároveň se společně propaguje. Obyvatelé regionu jsou si vědomi významu nehmotného dědictví a spolupracují na jeho zachování.

Vize sociální služby						
Sociální služby	Problémová oblast 1 Nedostatek pobytových a terénních služeb pro seniory		Problémová oblast 2 Nedostatek dostupného bydlení a posílení terénní sociální práce v rodinách		Problémová oblast 3 Narůstající počet osob ohrožených sociálním vyloučením	
	cíl 1.1 Zvýšit kapacitu pobytových pro seniory.	cíl 1.2 Posílit terénní pečovatelskou službu.	cíl 2.1 Vytvořit síť dostupného/prostupného bydlení.	cíl 2.2 Posílit terénní sociální práce v rodinách.	cíl 3.1 Vytvořit sociální družstvo či sociální podnik.	cíl 3.2 Zajistit osobám ohrožených sociálním vyloučením další doprovodné služby, které jim pomohou v jejich životní situaci.

Problémová oblast 1

Nedostatek pobytových a terénních služeb pro seniory

1. Věcné argumenty

Nutnost řešit uvedenou problematiku vyplynula při rozhovorech s poskytovateli sociálních služeb, ale i samotnými seniory (zjištění vyplývají z dlouholetého plánování v oblasti sociálních služeb). Na území ORP Dobříš se nacházejí dvě pobytové služby pro seniory. První z nich, „Domov seniorů Dobříš“, který leží v klidné části města Dobříš. V jeho bezprostřední blízkosti se nachází Poliklinika Dobříš - Středisko zdraví s.r.o. a soukromá zdravotnická zařízení. Domov seniorů je zřizován Středočeským krajem jako příspěvková organizace. Jedná se o pobytové zařízení, které poskytuje celoroční ubytování, stravování, zdravotní, ošetřovatelskou a sociální péči. Cílovou skupinou jsou mladší senioři od 65 let do 80 let věku a starší senioři nad 80 let. Domov poskytuje tyto pobytové sociální služby: ubytování v jednolůžkových a dvoulůžkových pokojích, poskytování stravy, pomoc při zvládnutí úkonů péče o vlastní osobu a při osobní hygieně, sociálně terapeutické a aktivizační činnosti. Žádost si mohou do domova podávat zájemci z celé ČR, ale upřednostňováni jsou zájemci ze Středočeského kraje. Průměrná čekací doba je 3,5 roku. Kapacita je v současné době zcela naplněna a k 31. 12. 2012 muselo být odmítnuto 436 žadatelů (za sledované roky 2001 - 2012). Druhou dlouhodobou pobytovou službu provozuje Pečovatelská služba Dobříš. Dům disponuje 28 bytovými jednotkami a je ve vlastnictví města Dobříš. Ubytování je určeno především pro občany města Dobříše, případně občany ORP Dobříš. Charakteristika žadatelů: osoby se sníženou soběstačností v důsledku zdravotního postižení či pokročilého věku. Počet odmítnutých žádostí překračuje v tuto chvíli násobně dostupnou kapacitu obou zařízení.

V souvislosti s restitucemi a plánovaným vrácením areálu Křižovnického dvora v Novém Kníně zpět Řádu Křižovníků s červenou hvězdou proběhlo setkání k budoucímu možnému využití tohoto areálu pro sociální účely (v současné době bohužel z důvodu vypořádání restituce bylo plánování projektu pozastaveno). Řešením by mohlo být vytvoření jednoduchých ubytovacích kapacit se zajištěnou nabídkou služeb pro seniory, kteří již nezvládají údržbu rodinného domu, nebo z ekonomických důvodů nemohou setrvat ve stávajícím bydlení (jedná se zejména o ovdovělé seniory). Částečně se dá nedostatek pobytových služeb pro seniory kompenzovat intenzivnější terénní pečovatelskou službou a obecně finančně dostupným bydlením. Jedná se však o řešení jen do určité doby, než jsou senioři, zejména kvůli zhoršenému zdravotnímu stavu, nuceni vyhledat pobytovou službu. V současné době se plánuje výstavba Domova seniorů v obci Svaté Pole a v sousedním ORP v obci Buš. Řešením je spolupráce různých subjektů – obcí, neziskových organizací a soukromníků, které budou zajišťovat různé druhy zařízení, jež se budou navzájem doplňovat. Přinejmenším částečným řešením by mohla být lepší vzájemná informovanost a větší koordinace mezi všemi zainteresovanými stranami – obcemi, poskytovateli služeb i soukromými subjekty.

V území se vyskytují projektové záměry soukromých osob například na vybudování bydlení pro seniory (Dobříš). Zde je však předpoklad ekonomické návratnosti a tudíž budou byty určeny spíše lépe ekonomicky situovaným osobám.

1. Příčiny problému

S celkovým nárůstem počtu osob nad 65 let věku v území se tento problém bude v budoucnu bez řešení prohlubovat (nárůst počtu osob starších 65 let a více je doložen v analýze vývoje počtu obyvatel regionu). Počet dětí a mladistvých se v letech 2001 – 2013 zvýšil v území ORP přibližně o 20 %. Počet seniorů se ve stejném období navýšil o 39 %. Počet seniorů se zvyšuje dvojnásobným tempem oproti počtu dětí a mladistvých. V regionu tak od roku 2001 přibýlo dvakrát více seniorů oproti nárůstu počtu dětí a mladistvých do 14 let věku. Změna věkové struktury směrem k převaze počtu seniorů nad dětmi byla nejvíce patrná v obcích Županovice, Velká Lečice, Drevníky, Hřiměždice. Z tohoto důvodu je nutné při plánování rozvoje území ORP Dobříš neopomenout tuto věkovou skupinu, především pak při plánování sociálních služeb a dostupného bydlení (Zdroj: MAS Brdy-Vltava o.p.s.)

Městys Štěchovice (ORP Černošice) vystavěl dům s pečovatelskou službou z dotačních prostředků. Mají nastavený propracovaný systém přidělování bytů potřebným dle cílových skupin - i pro obyvatele důchodového věku. Jedná se o nájemní byty ve vlastnictví obce určené pro seniory od 65 let, kteří potřebují pomoc s některými úkony. Prostřednictvím Farní charity Starý Knín - středisko Štěchovice - jsou zde nabízeny pečovatelské služby. Za další příklad dobré praxe lze označit také vytvoření Pracovní skupiny pro problematiku dostupného bydlení (tvořena ze zástupců obcí /Dobříše, Nového Knína, Štěchovic Mokrovrat, Čími/ a poskytovatelů sociálních služeb), která se pravidelně scházela při plánování sociálních služeb v regionu Brdy – Vltava a následně vytvoření záložky „Bydlení“ na webové stránce www.pomoc.brdy-vltava.cz a Katalogu poskytovatelů sociálních služeb.

2. Důsledky neřešení problému

Tento problém ani není možné neřešit. O odstavci výše je vysvětleno, že starších lidí v regionu ORP Dobříš neustále přibývá a proto bude nutné řešit problematiku osamělých seniorů, kteří již nedokáží zvládat své každodenní životní potřeby.

Problémová oblast 2

Nedostatek dostupného bydlení a posílení terénní sociální práce v ohrožených rodinách

1. Věcné argumenty

Ze setkání s poskytovateli sociálních služeb a zejména Pracovní skupiny pro dostupné bydlení (ustavené v rámci komunitního plánování sociálních služeb v regionu) vyplynulo, že za hlavní problémové oblasti je považováno dostupné bydlení a zaměstnání (viz výše varianta II. i III.) zejména pro osoby jakýmkoliv způsobem znevýhodněné na trhu práce. Tyto dvě sféry podle nich tvoří základ pro uspokojování všech ostatních životních potřeb. Jako řešení této problematiky považují poskytovatelé vytvoření zachytné sítě pro lidi, kteří by se dostali do obtíží z hlediska bydlení či zaměstnání. Preferovaným způsobem řešení jsou různé formy chráněného bydlení (pro různé typy klientů). Poptávka po všech typech podporovaného bydlení (počínaje obecními byty a konče azylovým domem) vysoce převyšuje v regionu nabídku. Vedle nedostatečného počtu sociálních bytů je pro obce velkým problémem také jejich dlouhodobá obsazenost. Přesto se představitelé obcí ani poskytovatelé sociálních služeb většinou nedomnívají, že by k vyřešení situace přispěla pouze samotná výstavba nových obecních bytů. Důvodem je obava, že by výrazné navýšení jejich kapacity pouze zvedlo zájem o tento výhodný způsob řešení vlastní bytové situace. Obce v tuto chvíli vyvíjejí omezené aktivity směřující ke zvýšení kapacity dostupných bytů. To souvisí také s tím, že dosud nebylo sociální bydlení konkrétně definováno a právně ukotveno. Je zde předpoklad realizace dílčích projektů ze strany obcí v programovém období 2014–2020, kdy bude možné získat na ně finanční podporu. V ORP Dobříš je také zmapováno, které byty ve vlastnictví obcí slouží sociálním účelům a jaký s nimi mají obce do budoucna záměr. V území se vyskytují projektové záměry soukromých osob například na vybudování bydlení pro seniory (Dobříš). Zde je však předpoklad ekonomické návratnosti, a tudíž budou byty určeny spíše lépe ekonomicky situovaným osobám (Zdroj: MAS Brdy-Vltava o.p.s.).

Za jeden z nejdůležitějších nástrojů zlepšení situace v oblasti bydlení považují účastníci diskuse posílení terénní sociální práce v rodinách (např. formou sdíleného pracovníka věnujícího se pouze této oblasti). Ta by měla naučit klienty větší samostatnosti při řešení problémů týkajících se bydlení a při zlepšování vlastní bytové situace. Jedním z jeho hlavních úkolů by bylo pomáhat nájemníkům z řad osob ohrožených sociálním vyloučením při zvládnání všeho, co souvisí s bydlením (placení složenek, jednání s úřady, splácení dluhů atd.). V současnosti podobná služba funguje, ale pouze ve velmi omezené míře jako část agendy sociálního odboru městského úřadu v Dobříši.

Za nejohroženější skupiny z hlediska bydlení považují zástupci obcí a poskytovatelů sociálních služeb především seniory (samostatná varianta č. I.), rodiny v nouzi a matky samoživitelky. Dále sem patří také různě sociálně či zdravotně hendikepovaní občané, kteří jsou bývalými či současnými klienty sociálních služeb.

Výstavba či rekonstrukce nových bytů je z finančního hlediska velmi nákladným řešením. V regionu převažují malé obce, které na takové velké náklady nemají dostatečně velké rozpočty. Pokud by přišel vhodný dotační záměr, obce by rozšířily stávající bytový fond směrem k dostupnému bydlení. Přesto v regionu vyvstala otázka významně nerozšiřovat kapacity podporovaného bydlení a zaměřit se především na intenzivní terénní sociální práci a pomoc sociálně slabým rodinám, což by v důsledcích znamenalo předcházení problémům zajišťování stále nových forem prostupného bydlení (např. hospodařit tak, aby měli dost peněz na pravidelné placení nájemného a dalších souvisejících poplatků a služeb).

2. Příčiny problému

V regionu jsou ceny standardního bydlení relativně vysoké. Důvodem je především velmi dobrá dopravní dostupnost hlavního města Prahy. Situaci v území také komplikuje neexistence koncepce dostupného a prostupného bydlení s ohledem na různé potřeby jednotlivých skupin obyvatel, což předpokládá kontinuální činnost pracovní skupiny (její vznik byl v území iniciován v rámci procesu Komunitního plánování sociálních služeb, který realizovala MAS Brdy-Vltava) pro oblast bydlení i v následujícím programovém období. V území regionu se nachází Azylovým dům sv. Ludmily určený pro rodiny s dětmi, do kterého přicházejí klienti z celé ČR, ti často po jeho opuštění mají zájem v území zůstat. V tuto chvíli směřují zejména na ubytovny, které jsou ovšem nevyhovující zejména pro děti. V území tak kontinuálně narůstá počet osob ohrožených sociálním vyloučením, nebo již vyloučených, se kterými je dosud nedostatečně pracováno. Chybí zde druhý stupeň dostupného bydlení po opuštění azylového domu, který by umožnil postupné zařazení do běžného režimu bydlení.

3. Důsledky neřešení problému

Bydlení a současně s ním stabilní zaměstnání patří k základním životním potřebám obyvatel. Z tohoto důvodu by neřešení zmiňované problémové oblasti vedlo k neuspokojení nejzákladnějších potřeb obyvatel a mělo by i za následek růst počtu obyvatel, kteří by klesli pod hranici chudoby. Zvýšení počtu obyvatel, kteří by klesli pod hranici chudoby a neřešení situace těch, kteří pod ní již nyní, může způsobit nárůst kriminality a sociální nepokoje vedoucí k destabilizaci celého území. Jedná se tedy o problém, kterým se území musí aktivně zabývat již nyní a zabránit případnému zhoršení situace obyvatel ohrožených sociálním vyloučením.

Problémová oblast 3

Narůstající počet osob ohrožených sociálním vyloučením

1. Věcné argumenty

Jak již bylo uvedeno výše, v území funguje od roku 2006 Azylový dům sv. Ludmily v obci Mokrovraty. Tento azylový dům poskytuje dočasné ubytování rodinám, které ztratily svůj vlastní domov. Bohužel má velmi nevhodně stanovenou dobu pobytu v podobě tří měsíců, po jejichž uplynutí musejí klienti azylový dům opustit. Ve zmíněných třech měsících tak tyto osoby nemají šanci zajistit si stabilní zaměstnání a už vůbec ne najít si vhodné bydlení. Klienti tak často končí i se svými malými dětmi na předražených soukromých ubytovnách. Díky tak krátké době ubytování se velmi rychle v území zvyšuje počet sociálně vyloučených nebo sociálním vyloučením ohrožených osob, protože tito lidé často nemají bydlení, ani zaměstnání. Bez zaměstnání je pro ně bydlení v regionu nedostupné (v území jsou standardní ceny nájmu vysoké, především díky dobré dostupnosti hl. města Prahy, jen předložení tří měsíční kauce je pro tyto osoby nedosažitelné).

V rámci území již funguje společně sdílená pracovní četa, která pomáhá obcím s úklidem veřejných prostranství. Tato skupina zaměstnanců Místní akční skupiny Brdy – Vltava se skládá z osob ohrožených sociálním vyloučením. Tito pracují pod dohledem odborného kouče (potřebují v práci neustálý dozor) a čerpají poradenství dle svých aktuálních problémů (zejména dluhy). S prací čety jsou obce regionu velmi spokojeny a z tohoto důvodu je zde uvažováno o podání navazujícího projektu přímo Svazkem obcí Dobříšska a Novoknínska, který by umožnil posilování pracovní integrace osob ohrožených sociálním vyloučením. Sdílená pracovní četa by mohla v území svoji činnost v dalších letech provozovat ve formě sociálního družstva. Zároveň je nutné uvést, že není dostačující, pokud je těmto

osobám nabídnuto „pouze“ zaměstnání, ve většině případů je vhodné doplnit toto ještě o služby odborného sociálního poradenství.

Výše zmiňovaná problematika se obtížně finančně vyčísľuje, ale je možné zde poukázat na ekonomické, a především sociální dopady realizace níže navrhovaných řešení. Z ekonomického hlediska dojde k úspoře nákladů z důvodu snížení zátěže veřejných rozpočtů při vyplácení podpor nezaměstnaným osobám a tyto osoby budou naopak do rozpočtu přinášet odvody ze svých mezd. Nejvýznamnější se zde ale jeví sociální hledisko, protože u osob sociálně znevýhodněných dojde k podpoře začleňování do života komunity. U jednotlivých subjektů v regionu pak v rámci svého zapojení do těchto aktivit bude posílena spoluzodpovědnost za rozvoj regionu, ve kterém žijí či působí.

2. Příčiny problému

Na základě platného Komunitního plánu regionu Brdy - Vltava byl identifikován problém v oblasti zaměstnanosti a zaměstnatelnosti osob ohrožených sociálním vyloučením. Území se potýká rovněž s vysokým podílem dlouhodobé nezaměstnanosti a to zejména u osob jakýmkoliv způsobem znevýhodněných na trhu práce. V rámci místní akční skupiny vznikla sdílená pracovní četa, která upravuje veřejná prostranství v obcích celého regionu. O místa v pracovní četě (celkem 7) je velký zájem a velká spokojenost je i ze strany obcí. Projekt je vhodné dále rozvinout v koncept komunálního sociálního družstva, které by mohlo dělat širší portfolio prací a již v současné době se připravuje navazující projekt, jehož nositelem by se stal Svazek obcí Dobříšska a Novoknínska. Počet pracovních míst určených pro osoby ohrožené sociálním vyloučením bude třeba navýšit zejména v souvislosti s výše uvedeným nárůstem počtu těchto osob v území, aby se předešlo eskalaci problému a nárůstu například kriminálního chování.

3. Důsledky neřešení problému

Pokud nebudou moci lidé v území bydlet, nemohou zde ani pracovat. Zároveň pokud nebudou mít práci, nemůžou v území také bydlet, protože standardní nájemné je v ORP Dobříš vysoké. Neřešení tohoto problému s sebou nese i další sociální a ekonomické důsledky. V oblasti sociální se jedná o nárůst nespokojených obyvatel. V oblasti ekonomické může dojít až ke zvyšování kriminality v regionu kvůli tomu, že situace osob ohrožených sociálním vyloučením, které v území již nyní jsou, se bude nadále zhoršovat nebo zůstane stejně neutěšená. Jak již bylo uvedeno v případě nedostupného bydlení, může dojít až k sociálním nepokojům a destabilizaci celého území.

4.2.3. Popis cílů v jednotlivých oblastech:

Problémový okruh 1	Nedostatek pobytových a terénních služeb pro seniory
Cíl 1.1	Zvýšit kapacitu pobytových služeb pro seniory.
Popis cíle	V území se v současné době nachází jeden Domov seniorů a Dům s pečovatelskou službou. První je již několik let plně obsazen a zájemce musí i odmítat. Druhý je primárně určen pro občany města Dobříše, případně pro obyvatele ORP Dobříš. Jeho kapacity jsou však také plné (jak potvrdila účastnice fokusní skupiny za PS Dobříš). V roce 2015 bude poskytnuto soukromým investorem dalších 46 nájemních bytových jednotek s nabídkou služeb určených především seniorům (projekt Stará fabrika). Jedná se však o nadstan-

	<p>dardní bytové jednotky a z tohoto důvodu je zde předpoklad, že většina seniorů z území si nebude moci zmiňované bydlení z ekonomických důvodů dovolit. V souvislosti s restitucemi a plánovaným vrácením areálu Křížovnického dvora v Novém Kníně zpět Řádu Křížovníků s červenou hvězdou proběhlo setkání k budoucímu možnému využití tohoto areálu pro sociální účely (v současné době bohužel z důvodu vypořádání restituce bylo plánování projektu pozastaveno). Obec Svaté Pole deklarovala zájem o vybudování domova pro seniory s kapacitou cca 24 lůžek. Částečným řešením je rovněž posílení terénní pečovatelské služby, ale jedná se o řešení jen do chvíle, než bude senior, především díky zhoršenému zdravotnímu stavu, nucen vyhledat pobytovou službu.</p> <p>Společnou diskuzí obcí a poskytovatelů sociálních služeb je třeba stanovit optimální kapacity pobytových služeb pro seniory s ohledem na demografický vývoj území. Dále bude třeba rozhodnout kde a jaký typ služeb vybudovat a kdo bude za jejich provoz odpovědný (obec, nebo poskytovatel soc. služeb). Některé obce již mají v této oblasti zpracovaný projektový záměr, zde bude třeba pomoci se získáním finančních prostředků ne jejich realizaci.</p>
Hlavní opatření	<p>A.1. Právní analýza</p> <ul style="list-style-type: none"> - Určit místo, kde by mohly být pobytové služby pro seniory vybudovány, vypořádání majetkových vztahů atd. <p>A.2. Ekonomická analýza</p> <ul style="list-style-type: none"> - Investiční prostředky na vybudování kapacit - Nastavení výše poplatků za pobyt <p>B.1. Nastavení parametrů</p> <ul style="list-style-type: none"> - Stanovení optimálních kapacit pobytových služeb - Nastavení kritérií pro příjem seniorů <p>C.1. Efektivnost</p> <ul style="list-style-type: none"> - Zajištění občanské vybavenosti pro osoby, které již nejsou schopny se o sebe samy postarat.
Název indikátorů k hodnocení cíle	Počet nově vytvořených lůžek
Správce cíle	Zástupce poskytovatele pobytových služeb pro seniory

Problémový okruh 1	Nedostatek pobytových a terénních služeb pro seniory
Cíl 1.2	Posílit terénní pečovatelskou službu.
Popis cíle	Terénní pečovatelskou službu zajišťuje v ORP Dobříš Farní charita Starý Knín a Pečovatelská služba Dobříš. Kapacita v Pečovatelském domě Dobříš a Domově pro seniory Dobříš je dlouhodobě nedostatečná. Řešením tohoto problému je zvýšení dostupnosti terénní pečovatelské služby v území a to například i příspěvkem na tuto službu pro obyvatele ze strany obcí, aby ten kdo je toho s pomocí pečovatelské služby schopen, mohl setrvat v domácím prostředí co nejdéle. Zde je však nutná i asistence rodiny. Do pobytové služby by pak smě-

	řovali pouze ti, kdo se již o sebe ani s pomocí pečovatelské služby a rodiny nedokáží postarat.
Hlavní opatření	<p>A.1. Právní analýza</p> <ul style="list-style-type: none"> - Stanovení příspěvku na službu pro obyvatele obcí <p>A.2. Ekonomická analýza</p> <ul style="list-style-type: none"> - Výše příspěvku na službu <p>B.1. Nastavení parametrů</p> <ul style="list-style-type: none"> - Zmapování reálné potřeby rozsahu služeb <p>C.1. Efektivnost</p> <ul style="list-style-type: none"> - Terénní forma služby je vždy ekonomicky výhodnější než pobytová.
Název indikátorů k hodnocení cíle	Navýšená kapacita terénní pečovatelské služby.
Správce cíle	Zástupce poskytovatele terénních sociálních služeb pro seniory

Problémový okruh 2	Nedostatek dostupného bydlení a posílení terénní sociální práce v ohrožených rodinách
Cíl 2.1	Vybudovat dostupné byty.
Popis cíle	<p>ORP Dobříš řeší jeden ze závažných problémů a to nedostatek dostupného bydlení zejména pro osoby ohrožené sociálním vyloučením (samoživitelky, nízkopříjmové rodiny apod.). V území se nachází Azylový dům sv. Ludmily, do kterého přicházejí klienti z celé České republiky a často mají zájem v území zůstat. V současné době je téměř jedinou možností pro jejich ubytování komerční ubytovna (v Dobříši a Nové Vsi pod Pleší). Obce regionu do určité míry disponují obecními byty, ovšem ty jsou většinou dlouhodobě obsazené a při jejich udělování často není zohledňovaná a dlouhodobě sledovaná sociální potřeba. V současné době je pro sociální potřeby využíváno cca 100 obecních bytů v rámci celého regionu, což je v současné době nedostatečné. Dalších cca 100 obecních bytů je provozováno mimo režim sociálního bydlení, nebo jsou dlouhodobě obsazeny nájemníky. Řešením zde je jednak zmapování všech dostupných forem bydlení v území a stanovení podmínek pro jejich udělování zohledňující sociální situaci žadatele o byt. Mělo by se jednat o prostupný systém, kdy bude možné přejít z jednoho typu bydlení do druhého (např. z azylového domu do obecního bytu apod.). Druhým krokem je vybudování nových kapacit dostupného bydlení v regionu s ohledem na funkčně nastavené stávající kapacity a jejich zařazení do systému prostupného bydlení v regionu. Celkový počet dostupných bytů v rámci systému prostupného bydlení by měl činit 250 bytů (horizont) 2020.</p>
Hlavní opatření	<p>A.1. Právní analýza</p> <ul style="list-style-type: none"> - Vytvoření podmínek včetně sankcí v případě jejich porušení pro jednotlivé formy bydlení. - Vypořádání majetkových vztahů a pozemků v případě budování nových kapacit

	<p>A.2. Ekonomická analýza</p> <ul style="list-style-type: none"> - Výše poplatku za byt (dle jeho kategorie) - Stanovení výše investičních nákladů pro optimální kapacitu bytů v regionu <p>B.1. Nastavení parametrů</p> <ul style="list-style-type: none"> - Kritéria pro přidělení bytů, kontrola <p>C.1. Efektivnost</p> <ul style="list-style-type: none"> - Eliminace ubytoven a jiných nevhodných forem bydlení mající negativní vliv na život komunity.
Název indikátorů k hodnocení cíle	Počet dostupných/prostupných bytů v území ORP Dobříš
Správce cíle	Zástupce pracovní skupiny pro dostupné bydlení (ustavena v rámci komunitního plánování sociálních služeb v regionu Brdy – Vltava)

Problémový okruh 2	Nedostatek dostupného bydlení a posílení terénní sociální práce v ohrožených rodinách
Cíl 2.2	Posílit terénní sociální práci v ohrožených rodinách.
Popis cíle	V přímé vazbě na zajištění dostupného systému bydlení v regionu bude třeba posílit terénní práci s rodinami, které budou tyto byty obývat, aby nedošlo k jejich selhání a následné ztrátě bydlení. Bude třeba zajistit terénní sociální pracovníky ve větším rozsahu než je v území k dispozici nyní a předcházet potenciálním problémům. Počet pracovníků bude stanoven dle počtu bytů s podporovaným bydlením.
Hlavní opatření	<p>A.1. Právní analýza</p> <ul style="list-style-type: none"> - Nastavení pracovně právních vztahů <p>A.2. Ekonomická analýza</p> <ul style="list-style-type: none"> - Finanční ohodnocení terénního sociálního pracovníka a jejich optimální počet, propočet nákladů <p>B.1. Nastavení parametrů</p> <ul style="list-style-type: none"> - Kritéria pro výběr sociálních pracovníků <p>C.1. Efektivnost</p> <ul style="list-style-type: none"> - Předcházení ztráty bydlení u osob ohrožených sociálním vyloučením
Název indikátorů k hodnocení cíle	Navýšený počet terénních pracovníků
Správce cíle	Sociální odbor města Dobříše

Problémový okruh 3	Narůstající počet osob ohrožených sociálním vyloučením
Cíl 3.1	Vytvořit sociální družstvo či sociální podnik.
Popis cíle	V přímé vazbě na cíle 2.1 a 2.2 bude třeba zajistit dostupné zaměstnání pro osoby ohrožené sociálním vyloučením (bez zaměstnání nebudou schopni udr-

	<p>žet si bydlení). V území se již osvědčil projekt Místní akční skupiny Brdy – Vltava zaměstnávající výše uvedenou cílovou skupinu a v podstatě fungující na bázi sociálního družstva. Do budoucna by se jednalo o podporu tvorby dalších pracovních míst vhodných pro osoby ohrožené sociálním vyloučením jako například úklid veřejných prostranství v obcích, asistent v truhlářské dílně, šicí dílně a další. Výzvou meziobecní spolupráce je udržení sdílené pracovní čety (formou sociálního družstva), která bude efektivně zajišťovat údržbu veřejných prostranství obcí a bude vytvářet pracovní místa určené osobám z cílové skupiny, kteří by jinak zaměstnání obtížně hledali. Obce mohou v této oblasti spolupracovat, domlouvat aktivity sociálního družstva, spravovat jeho činnost, podílet se na jeho činnosti (myšleno provozu). Zde vyvstává potřeba spolupráce také s úřadem práce, který by osoby ohrožené sociálním vyloučením rekvalifikoval a poskytoval příspěvky na jejich mzdu zaměstnavatelům (včetně sociálního družstva spravujícího veřejná prostranství v obcích).</p>
Hlavní opatření	<p>A.1. Právní analýza - Nastavení podmínek fungování sociálního družstva</p> <p>A.2. Ekonomická analýza - Finanční ohodnocení pracovníků a zodpovědné osoby, včetně výpočtu dalších nákladů na provoz pracovní čety</p> <p>B.1. Nastavení parametrů - Kritéria pro výběr zaměstnanců</p> <p>C.1. Efektivnost - Nižší míra nezaměstnanosti osob, které zaměstnání téměř nemohou najít, snížení objemu vyplácených sociálních dávek</p>
Název indikátorů k hodnocení cíle	Nově vytvořené sociální podniky
Správce cíle	Ředitelka Místní akční skupiny Brdy-Vltava o.p.s.

Problémový okruh 3	Narůstající počet osob ohrožených sociálním vyloučením
Cíl 3.2	Zajistit osobám ohrožených sociálním vyloučením další doprovodné služby, které jim pomohou v jejich životní situaci.
Popis cíle	<p>V území byl zaznamenán nárůst osob sociálně vyloučených nebo sociálním vyloučením ohrožených. Pro úspěšné řešení životní situace cílové skupiny však není postačující „pouze“ nabídnutí zaměstnání a bydlení. Životy zmiňovaných osob jsou často zatíženy i dalšími problémy, proto nestačí pouze poskytnout práci, ale je nutné nabídnout i odborné sociální poradenství (např. dluhové poradenství atd.) a získání práce podmínit docházkou na toto poradenství. Zmíněnou problematiku je tak nutné vnímat komplexně, od problematiky dostupného bydlení, přes zaměstnávání osob ohrožených sociálním vyloučením, přes zajištění i dalších služeb, které pomáhají vrátit cílovou skupinu zpět do „normálního“ života a udržet si zaměstnání a získané bydlení.</p>

Hlavní opatření	A.2. Ekonomická analýza - Náklady na poradce B.1. Nastavení parametrů - Kritéria pro klienty zapojené do poradenství C.1. Efektivnost - Snížení počtu nezaměstnaných osob v regionu.
Název indikátorů k hodnocení cíle	Počet osob využívajících odborného sociálního poradenství
Správce cíle	Pracovníci Brdy-Vltava o.p.s.

4.2.4. Indikátory

Karta indikátoru výsledku

Problémový okruh	Nedostatek pobytových a terénních služeb pro seniory		
Číslo indikátoru	A		
Název indikátoru	MONITORING DOSTUPNOSTI POBYTOVÝCH A TERÉNNÍCH SLUŽEB PRO SENIORY		
Měrná jednotka	ANO/ NE		
Správce měřítka	Zástupce Brdy-Vltava o.p.s.		
Roky	2013	2017	2020
Plán		ANO	ANO
Skutečnost	ANO		
Popis měřítka:	Prostřednictvím tohoto indikátoru bude sledován vývoj dostupnosti pobytových a terénních služeb pro seniory.		
Metodika a výpočet:	Hodnota indikátoru bude zjišťována ze statistik organizace Brdy-Vltava o.p.s. ve spolupráci s jednotlivými poskytovateli soc. služeb ro seniory a Sociálním odborem OPR Dobříš.		
Zdroj čerpání dat:	Analytické podklady, rozhovory, dotazníková šetření provedená organizací Brdy-Vltava o.p.s.		

Karty indikátoru výstupu

Cíl	Zvýšit kapacitu pobytových služeb pro seniory		
Číslo indikátoru	8		
Název indikátoru	NAVÝŠENÁ KAPACITA POBYTOVÝCH SLUŽEB		
Měrná jednotka	Počet nově vytvořených lůžek		
Správce měřítka	Poskyvatelé pobytových služeb pro seniory		
Roky	2013	2017	2020
Plán		209	249
Skutečnost	159		
Popis měřítka:	Kapacity pobytových služeb pro seniory jsou v současné době zcela naplněny. Měřítkem bude počet nově vytvořených lůžek. Plánovaná je výstavba ve Svatém Poli, Novém Kníně a Dobříši		
Metodika a výpočet:	Bude sledována dostupná kapacita pobytových služeb. Počet nově vytvořených lůžek bude sčítán za celé území ORP Dobříš.		

Zdroj čerpání dat:	Jednotliví poskytovatelé a provozovatelé pobytových služeb pro seniory.		
Cíl	Posílit terénní pečovatelskou službu		
Číslo indikátoru	9		
Název indikátoru	NAVÝŠENÁ KAPACITA TERÉNNÍ PEČOVATELSKÉ SLUŽBY		
Měrná jednotka	Počet klientů		
Správce měřítka	Poskytovatelé terénních sociálních služeb pro seniory		
Roky	2013	2017	2020
Plán		700	733
Skutečnost	660		
Popis měřítka:	V současné době je počet klientů pečovatelské služby relativně stabilní, problémem může být cena za tuto službu, která je pro některé seniory bariérová. Plánovaný navýšený počet klientů této služby tak bude do velké míry souviset s případnými příspěvky obcí na tento typ služeb pro své obyvatele. Navrženo je v tuto chvíli spíše minimální rozšíření kapacit služby, vyplývající z demografického vývoje v území, v případě vyjednání příspěvku na tuto službu ze strany obcí, může být navýšení počtu klientů čerpajících tuto službu výraznější.		
Metodika a výpočet:	Počet klientů terénních pečovatelských služeb. Navýšené dostupné kapacity budou za jednotlivé roky sčítány, je zde však třeba brát v potaz i výkyvy v počtu klientů v průběhu roku zejména z důvodu úmrtí.		
Zdroj čerpání dat:	Poskytovatelé terénních pečovatelských služeb		

Karta indikátoru výsledku

Problémový okruh	Nedostatek dostupného bydlení a posílení terénní sociální práce v ohrožených rodinách		
Číslo indikátoru	B		
Název indikátoru	VYTVOŘENÍ SÍTĚ DOSTUPNÉHO/PROSTUPNÉHO BYDLENÍ A TERÉNNÍ SOCIÁLNÍ PRÁCE V OHROŽENÝCH RODINÁCH		
Měrná jednotka	POČET ZAPOJENÝCH OBCÍ		
Správce měřítka	Zástupce Brdy-Vltava o.p.s.		
Roky	2013	2017	2020
Plán		15	24
Skutečnost	0		
Popis měřítka:	Indikátor sleduje postup příprav a aktivit k vytvoření sítě dostupného/prostupného bydlení, která v regionu citelně chybí. K vytvoření sítě dostupného/prostupného bydlení by se zapojilo 24 obcí z ORP Dobříš.		
Metodika a výpočet:	Monitoring aktivit vedoucích k vytvoření sítě dostupného bydlení a terénní sociální práce v rodinách. V území je nastavena dlouhodobá spolupráce v sociální oblasti. Nyní je diskutovanou otázkou využití dostupných obecních bytů pro sociální účely. Z tohoto důvodu jsou organizována setkání a shromažďovány informace týkající se možnosti vytvořit síť dostupného bydlení. Organizace Brdy-Vltava o.p.s. je často koordinátorem těchto aktivit, z tohoto důvodu má i podklady pro monitoring.		
Zdroj čerpání dat:	Analytické podklady, rozhovory, dotazníková šetření provedená organi-		

Karty indikátoru výstupu

Cíl	Vybudovat dostupné byty		
Číslo indikátoru	10		
Název indikátoru	POČET DOSTUPNÝCH/PROSTUPNÝCH BYTŮ V ÚZEMÍ		
Měrná jednotka	Počet bytů		
Správce měřítka	Sociální odbor ORP Dobříš		
Roky	2013	2017	2020
Plán		180	250
Skutečnost	100		
Popis měřítka:	Jedná se o byty, které budou využívány v systému prostupného bydlení. Jejich přidělení bude podmíněno vyhodnocením sociální situace žadatele a bude na ně navázán rovněž systém terénních sociálních služeb (odborné poradenství, práce s rodinou).		
Metodika a výpočet:	Celková dostupná kapacita sociálních bytů v regionu sčítaná za celé období.		
Zdroj čerpání dat:	Sociální odbor ORP Dobříš, jednotlivé obce jako vlastníci sociálních bytů		

Cíl	Posílit terénní práci v ohrožených rodinách		
Číslo indikátoru	11		
Název indikátoru	NAVÝŠENÝ POČET TERÉNNÍCH PRACOVNÍKŮ		
Měrná jednotka	Počet pracovníků		
Správce měřítka	Sociální odbor města Dobříše		
Roky	2013	2017	2020
Plán		15	20
Skutečnost	5		
Popis měřítka:	Pro udržení bydlení a zaměstnání a osvojení správných návyků ve výchově, je v případě rodin sociálně vyloučených, nebo sociálním vyloučením ohrožených, zapotřebí pravidelného kontaktu se sociálním pracovníkem, který by byl detailně obeznámen se situací rodiny a docházel by i do jejich bytu. V současné době tuto terénní práci vykonávají v omezené míře pracovníci sociálního odboru v Dobříši a jedna pracovnice Azylového domu v Mokrovratech (navštěvuje bývalé klienty). Pokud v budoucnu vznikne síť prostupného bydlení v celkové výši 250 bytů, bude třeba rozšířit síť pracovníků, kteří by dohlíželi a pomáhali rodinám udržet si bydlení a postupně zlepšovat svou životní situaci. V případě zapojení 20 pracovníků by na jednoho připadalo cca 12 rodin. Nemusí se nutně jednat o celé úvazky.		
Metodika a výpočet:	Součet terénních pracovníků působících v ORP Dobříš		
Zdroj čerpání dat:	Sociální odbor města Dobříše, Poskytovatelé sociálních služeb.		

Karta indikátoru výsledku

Problémový okruh	Narůstající počet osob ohrožených sociálním vyloučením
Číslo indikátoru	C
Název indikátoru	MONITORING AKTIVIT SMĚŘUJÍCÍCH K PODPOŘE ZAČLEŇOVÁNÍ OSOB OHROŽENÝCH SOCIÁLNÍM VYLOUČENÍM DO BĚŽNÉHO ŽIVOTA

	služby.
Metodika a výpočet:	Kumulativní počet osob využívajících odborného sociálního poradenství
Zdroj čerpání dat:	Poskytovatelé odborného poradenství

4.3. Pravidla pro řízení strategie

4.3.1. Systém monitorování a hodnocení realizace strategie

Pro řízení strategie bude ustaven **manažer strategie**. Manažer zodpovídá za celkovou koordinaci všech aktivit souvisejících s jejím řízením. Je zodpovědný za to, že se se schválenou strategií bude pracovat, že zodpovědné subjekty budou usilovat o její naplnění a že se bude vyhodnocovat, zda se daří přispívat k plnění stanovených cílů.

Manažer strategie je výkonnou a koordinační jednotkou, ale pro výkon své činnosti potřebuje součinnost orgánů, které mohou rozhodovat. Tím je **řídící skupina**. Řídící skupina činí klíčová rozhodnutí při naplňování strategie, zejména týkající se jejích změn a úprav, ale také schvalování akčního plánu. Řídící skupina schvaluje vyhodnocení strategie a přijímá opatření vyplývající ze závěrů hodnocení.

Složení řídící skupiny	
Fokusní skupina pro sociální oblast	
-	poskytovatelé sociálních služeb
-	Brdy-Vltava o.p.s.
-	sociální odbor města Dobříše

Pro řízení strategie jsou důležití **správci cílů**. Správce cíle není osoba, která by měla za úkol daný cíl samostatně zrealizovat. Jeho rolí je hlídat, aby se na plnění cíle nezapomnělo. Je to osoba, která bude v území iniciovat kroky směřující k plnění cíle, bude komunikovat s ostatními subjekty v území, bude dbát nad tím, aby se do budoucích akčních plánů dostávaly konkrétní kroky, které přispějí k plnění cíle, bude kontrolovat, že do příslušného rozpočtu budou zahrnuty prostředky určené k plnění cíle. Ostatní subjekty v území však mají společnou povinnost spolu s gestorem aktivně usilovat o plnění cíle. Správce cíle také bude v následujících letech sledovat prostřednictvím indikátorů, zda je cíle dosahováno. V další budoucí spolupráci bude tuto informaci poskytovat ostatním městům a obcím a společně budou hledat další řešení k přibližování se stanovenému cíli.

Správci cílů		
Číslo cíle	Název cíle	Správce cíle
1.1	Zvýšit kapacitu pobytových služeb pro seniory.	Zástupce poskytovatele pobytových služeb pro seniory
1.2	Posílit terénní pečovatelskou službu.	Zástupce poskytovatele pobytových služeb pro seniory
2.1	Vybudovat dostupné byty.	Zástupce pracovní skupiny pro dostupné bydlení.
2.2	Posílit terénní sociální práci v ohrožených rodinách.	Sociální odbor města Dobříše.
3.1	Vytvořit sociální družstvo či sociální podnik.	Ředitelka organizace Brdy-Vltava o.p.s.
3.2	Zajistit osobám ohrožených sociálním vyloučením další	Pracovníci Brdy-Vltava o.p.s.

doprovodné služby, které jim pomohou v jejich životní situaci.
--

Gestoři indikátorů jsou osoby, které zodpovídají za zjištění hodnot indikátoru v souladu se stanovenou definicí a metodikou výpočtu. Dodávají podklady příslušnému správci cíle.

Gestoři indikátorů		
Číslo indikátoru	Název indikátoru	Gestor indikátoru
8	Počet nově vytvořených lůžek.	Poskytovatelé pobytových služeb pro seniory.
9	Navýšená kapacita terénní pečovatelské služby.	Poskytovatelé pobytových služeb pro seniory.
10	Počet dostupných/prostupných bytů v území.	Sociální odbor ORP Dobříš.
11	Navýšený počet terénních pracovníků.	Počet pracovníků.
12	Nově vytvořené sociální podniky.	Počet sociálních podniků.
13	Počet osob využívajících odborného sociálního poradenství.	Kumulativní počet klientů odborného.

Strategie bude naplňována především projekty zařazenými do každoročně schvalovaného akčního plánu (viz kapitola 4.3.3 souhrnného dokumentu). Projekty zařazené do akčního plánu by pak měly naplňovat stanovené cíle.

Naplňování strategického dokumentu musí být měřeno a pravidelně vyhodnocováno. Pro jednotlivé cíle byly nastaveny indikátory a k nim nastavená metodika – tj. způsob sledování a vyhodnocování daného indikátoru. Ke každému indikátoru je také nastaven jeho správce (gestor), který je zodpovědný za sledování jeho vývoje a porovnání s cílovou hodnotou.

Tabulka uvádí hlavní zodpovědnosti v procesu implementace strategie.

Činnost v rámci implementace	Zodpovědná osoba/subjekt	Termín
Koordinace implementačních aktivit	manažer strategie	průběžně
Návrh projektů do akčního plánu	správci cílů	každoročně v 1.-3. čtvrtletí
Výběr projektů do akčního plánu	řídící skupina	každoročně dle termínů přípravy rozpočtu
Předložení akčního plánu ke schválení na následující rok	manažer strategie	každoročně dle termínů přípravy rozpočtu
Vyhodnocení indikátorů za předchozí rok	gestoři indikátorů	každoročně v 1. čtvrtletí
Vyhodnocení plnění akčního plánu za předchozí rok	manažer s využitím podkladů od gestorů indikátorů a správců cílů	každoročně v 1.-2. čtvrtletí
Projednání vyhodnocení indikátorů a plnění akčního plánu za předchozí rok	řídící skupina	každoročně v 2. čtvrtletí

4.3.2. System změn strategie

V průběhu realizace Strategie může dojít k objektivní potřebě dílčí změny tj. ve formě úpravy cíle, či indikátoru. Tato potřeba může být způsobena jak vnějšími (např. rozhodnutí vlády, či EU), tak vnitřními (potřeba změny vyvstane při průběžném monitorování cílů Strategie) faktory. Rozhodnutí, zda je nutné některé části Strategie upravit bude následovat každoročně po vyhodnocení indikátorů za předchozí rok a po vyhodnocení akčního plánu. Pokud se ukáže, že realizací projektů nedošlo k uspokojivému vývoji příslušného indikátoru, je nutné blíže zanalyzovat příčiny takového vývoje. Nejedná-li se o neočekávané vnější vlivy (povodeň, hospodářská krize apod.), pak může být příčina buď na straně chybně nastaveného cíle či přiřazeného indikátoru, anebo na straně nefunkčnosti projektu vzhledem ke stanovenému cíli. V obou případech je nutné, aby správce cíle navrhl opatření ke změně. Může se jednat buď o návrh vhodnějšího typu projektu do akčního plánu, nebo o přeformulování cíle. Takovou změnu je nutno důkladně prodiskutovat s dotčenými subjekty (ideálně v rámci fokusní skupiny) a následně změnu navrhnout řídicí skupině. Řídicí skupina rozhodne o schválení či neschválení změny.

4.3.3. Akční plán

Akční plán je dokumentem, jehož cílem je upřesnit strategický plán v krátkodobém časovém horizontu. Akční plán ze strategického plánu vychází a určuje, jakými konkrétními kroky či projekty budou naplňovány příslušné cíle uvedené ve strategickém plánu. Akční plán se zpracovává vždy na následující rok.

U každé aktivity musí být zřejmé, k naplnění jakého cíle přispívá. Sestavování akčního plánu musí být v souladu se strategickým plánem, ale také s připravovaným rozpočtem na následující rok. Projekty zařazené do akčního plánu musí být kryty rozpočtem nebo jiným (externím) zdrojem financování. Pokud nebude k projektům vybraným do akčního plánu jednoznačně přiřazen zdroj financování, budou z akčního plánu vyřazeny.

Proces přípravy akčního plánu je třeba vnímat jako **proces dlouhodobý a opakovaný**, prostupující celým kalendářním rokem. Příprava akčního plánu probíhá souběžně s přípravou rozpočtu (dobrovolného svazku obcí nebo rozpočtů jednotlivých měst a obcí). Nejprve dochází ke sběru podnětů na realizaci projektů od jednotlivých měst a obcí. Následně dochází k výběru těch aktivit, které je z věcného, časového a finančního hlediska možné realizovat v příštím roce. Nakonec dochází k přijetí rozhodnutí o přehledu konkrétních aktivit zařazených do akčního plánu pro následující rok.

V prvním pololetí roku, který následuje pro realizaci akčního plánu, by mělo dojít k jeho vyhodnocení.

Příklad harmonogramu procesů při přípravě, realizaci a vyhodnocení akčních plánů

Čtvrtletí	Rok 2015				Rok 2016				Rok 2017				Rok 2018	
	1.	2.	3.	4.	1.	2.	3.	4.	1.	2.	3.	4.	1.	2.
Akční plán na r. 2016														
Příprava														
Realizace														
Vyhodnocení														
Akční plán na r. 2017														
Příprava														
Realizace														
Vyhodnocení														

Akční plán může být vypracován pomocí tabulky, která obsahuje číslo cíle, ke kterému se projekt váže, název projektu, orientační rozpočet, zdroj financování, harmonogram, nositel projektu, aktuální stav připravenosti.

Vzor tabulky akčního plánu

Cíl	Název projektu	Náklady	Zdroj financování	Termín realizace	Nositel projektu	Připravenost

Do tabulky se uvádějí následující informace:

Cíl – název a číslo cíle stanoveného ve strategii, k němuž se projekt váže

Název projektu – konkrétní název projektu či aktivity, která naplňuje (spolu s dalšími) daný cíl

Náklady – orientační finanční objem projektu; vzhledem k tomu, že se jedná o první hrubou verzi akčního plánu, je samozřejmé, že se ve většině případů bude jednat o odhad nákladů (stanovený expertním odhadem či na základě zkušenosti s obdobnými projekty). V dalších verzích akčního plánu budou náklady upřesňovány.

Zdroj financování – snahou je co nejefektivnější hospodaření, proto je vhodné uvést vhodný zdroj financování z konkrétního dotačního zdroje (národní granty, evropské fondy apod.). V tom případě je nutné do akčního plánu uvést také podíly financování (např. 85 % dotace, 15 % rozpočet DSO). Tam, kde budou projekty již dostatečně konkrétní, je možné hledat příslušnou dotační možnost v připravovaných operačních programech Evropských strukturálních a investičních fondů. Tam, kde je od počátku zřejmé, že zdrojem financování nemůže být žádný dotační program, je vhodné do zdroje financování uvést rozpočet té organizace, která financování projektu plánuje (konkrétní obec, více obcí, dobrovolný svazek obcí).

Termín realizace – jedná se o další údaj, který je v této fázi orientační a předpokládá se jeho postupné upřesňování. Pokud se jedná o víceleté projekty, je nutné uvést alespoň roky jeho realizace, vhodnější však je uvést i měsíce (zejména u akcí, které budou realizovány v rámci jednoho roku).

Nositel projektu – uvádí se subjekt, který bude mít realizaci projektu na starosti. V případě DSO to většinou bude svazek obcí, v případě neformální spolupráce obcí může jít o jednu konkrétní obec, která bude mít zodpovědnost za zpracování žádosti o dotaci a její realizaci, na jejímž území se bude projekt realizovat, která bude organizovat výběrové řízení apod. Samozřejmě se počítá s aktivní účastí ostatních obcí, nositel je však tzv. lead-partnerem.

Připravenost – pro doplnění informací o reálnosti projektu, přesnosti jeho rozpočtu a načasování je vhodné uvést, v jakém stavu se projekt nachází. Většinou se stručně uvádí, zda se jedná o projekt ve fázi záměru, nebo zda již byla vytvořena studie, která jej blíže popisuje. Dalšími milníky může být

zpracovaná projektová dokumentace, vydané stavební povolení či vybraný zhotovitel na základě výběrového řízení.

Pokud bude cíl naplňován po dobu několika let, je možné do akčního plánu uvést také orientační **zásobník projektů/aktivit** (samostatná tabulka ve stejné struktuře), které nejsou financovatelné z rozpočtu příštího roku, ale s nimiž se uvažuje v dalších letech. Takový zásobník by byl pouze orientační a sloužil by jako jeden z podkladů pro sestavování akčních plánů na další roky. Je vhodný z toho důvodu, že při případných personálních změnách bude na jednom místě zaznamenáno, s čím projektový tým počítal jako s aktivitami vhodnými k realizaci za účelem dosažení cíle. Veškeré údaje by byly v tom případě orientační (harmonogram, náklady) a upřesňovaly by se při sestavování dalšího akčního plánu na následující rok.

V prvním pololetí roku, který následuje po realizaci akčního plánu, by mělo dojít k jeho **vyhodnocení**. V rámci vyhodnocení budou posouzeny jednotlivé projekty, které byly navrženy v akčním plánu k realizaci.

U zrealizovaných projektů bude posouzeno především to, zda byly udrženy náklady, které byly v akčním plánu orientačně uvedeny, a souladu skutečného harmonogramu s předpokládaným. V případě odchylek budou vyhodnoceny důvody, proč k nim došlo. Z takto učiněných vyhodnocení by měly být přijaty adekvátní závěry (např. do budoucna zpřesnit odhady nákladů, zaměřit se na kvalitu výběrových řízení s důrazem na minimalizaci víceprací, při nastavování harmonogramu brát v potaz rizika, která mohou projekt zbrzdit apod.).

Zároveň je nutné znovu vyhodnotit, jak se vyvinuly hodnoty indikátorů po realizaci projektů. Tím dojdeme k dílčímu závěru, zda zrealizované projekty jsou vzhledem k vytyčeným cílům efektivní a účinné. V případě, že se hodnoty indikátorů nevyvíjejí příznivým směrem, je nutné přemýšlet o přehodnocení projektů, které jsou naplánovány k plnění cílů.

U nezrealizovaných projektů je nutné analyzovat důvody, proč k realizaci nedošlo (do akčního plánu by měly vstupovat jen reálné projekty a aktivity).

4.4. Závěr a postup zpracování

4.4.1. Shrnutí

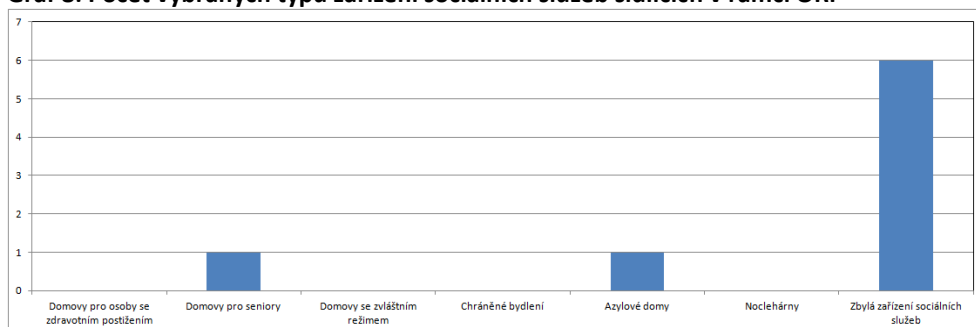
Problematika sociálních služeb v území ORP Dobříš je koordinovaně řešena již od roku 2008, kdy započal v území proces komunitního plánování sociálních služeb. Byly identifikovány klíčové problémy území, týkající se zejména nezaměstnanosti osob znevýhodněných na trhu práce a drahé nájemní bydlení. Analytická i návrhová část řeší počet poskytovatelů a jednotlivých typů sociálních služeb v ORP Dobříš. V analytické části proběhlo zmapování dostupných kapacit zařízení sociálních služeb. V návrhové části dokumentu byla řešena kapacita pobytových a terénních služeb pro seniory. Tento problém vyplývá z demografického vývoje v rámci celé ČR – stárnutí obyvatelstva. Další problematikou, která byla v území identifikována, je nedostatek dostupného bydlení a posílení terénní sociální práce v rodinách. Mezi závažný problém v regionu patří narůstající počet osob ohrožených sociálním vyloučením. Navržené cíle byly v rámci území projednány aktéry v oblasti sociálních služeb, zástupci obcí a veřejností. V návrhové části byla odsouhlasena dlouhodobá spolupráce všech relevantních aktérů v této oblasti. Důraz bude kladen na dostatečnou síť poskytovatelů sociálních služeb a na vytvoření dostatečných pobytových i terénních služeb jak pro seniory, tak i pro rodiny s dětmi.

4.4.2. Popis postupu tvorby strategie

V první fázi zpracování návrhové části Strategie byl zpracován návrh VIZE ze strany realizačního týmu (srpen 2014). Realizační tým nejprve projednal pracovní znění VIZE s motivujícími starosty. Poté byla VIZE doručena ostatním starostům DSO Dobříšska a Novoknínska, kteří měli možnost jejího připomínkování. Následovala identifikace problémových okruhů (září 2014), kdy realizační tým vycházel především z výsledků analytické části strategie a informací od představitelů obcí. Následovalo ověření problémových okruhů ve fokusních skupinách (školství, sociální oblast, odpadové hospodářství – září 2014, cestovní ruch – listopad 2014) jako stěžejní milník ověření nastavení strategie v území ORP Dobříš. Následovalo upravení problémových okruhů na základě informací získaných z jednotlivých setkání. Ke každému problémovému okruhu definoval realizační tým minimálně dva cíle, které mají vést k řešení těchto problémů a korespondují s praktickými požadavky vzešlými jak z analytické části dokumentu, tak ze setkání fokusních skupin k jednotlivým tématům. Poté následovalo ověřování cílů k jednotlivým problémovým oblastem (říjen 2014 a druhé kolo ověření /po komunálních volbách na podzim 2014/ na začátku prosince 2014) včetně projednání návrhu správců cílů. Souběžně s ověřováním naformulovaných cílů probíhalo nastavení indikátorů jako důležitého nástroje pro měření úspěšnosti Strategie (listopad 2014). V průběhu prosince 2014 došlo ke kontrole (v území ověřené) návrhové části Strategie a dopracování dílčích podkapitol. Do přípravy návrhové části se zapojilo kromě členů realizačního týmu dalších minimálně 70 osob (viz prezenční listiny ze setkání realizačního týmu, fokusních skupin a emailová komunikace s dalšími zainteresovanými osobami) z území ORP Dobříš. Došlo ke kombinaci několika nástrojů připomínkování Strategie, ať už formou emailů, telefonických rozhovorů i několika veřejných setkání (od září 2014 celkem 6 – 2 setkání Shromáždění starostů Svazku obcí Dobříšska a Novoknínska a 4 fokusní skupiny).

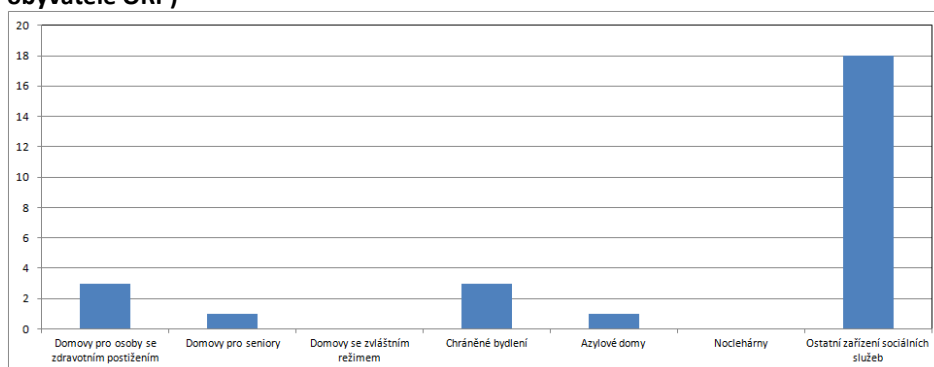
4.5. Přílohy k tématu 2: sociální služby

Graf 8: Počet vybraných typů zařízení sociálních služeb sídlících v rámci ORP

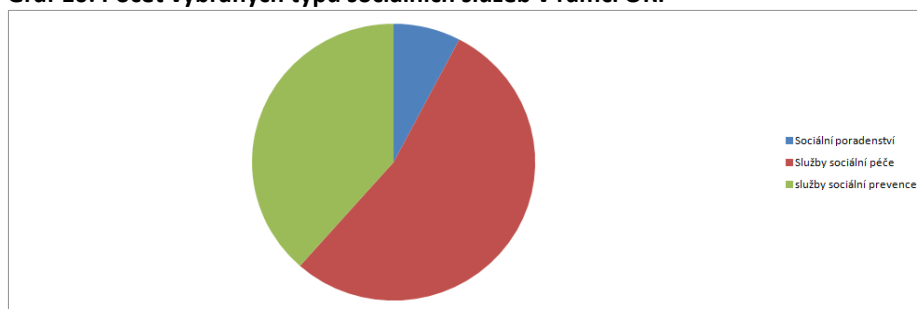
Zdroj: SMO – registr poskytovatelů sociálních služeb

Graf 9: Počet vybraných typů zařízení sociálních služeb působících v rámci ORP (resp. poskytujících služby pro obyvatele ORP)

Zdroj: vlastní šetření – komunitní plán sociálních služeb regionu Brdy-Vltava

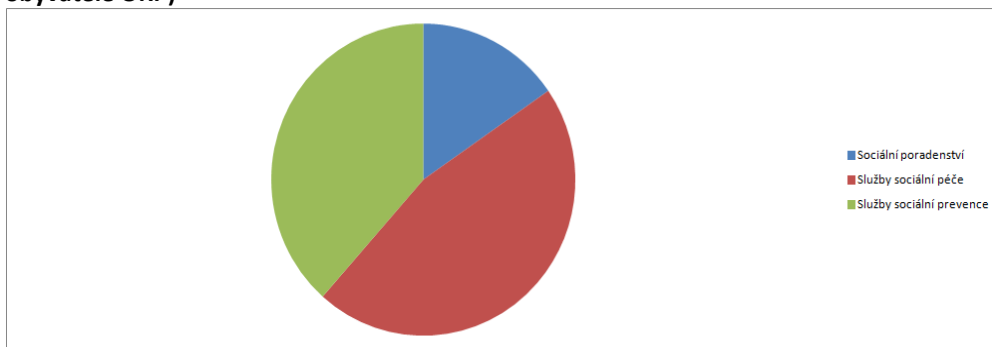
Graf 10: Počet vybraných typů sociálních služeb v rámci ORP

Zdroj: SMO – registr poskytovatelů sociálních služeb

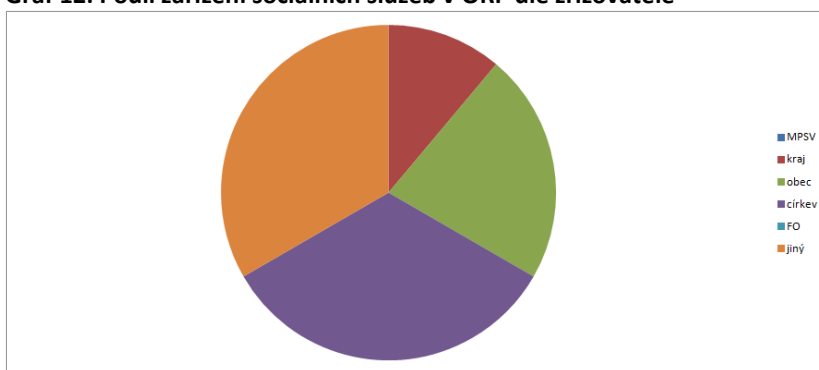

Graf 11: Počet vybraných typů sociálních služeb působících v rámci ORP (resp. poskytujících služby pro obyvatele ORP)

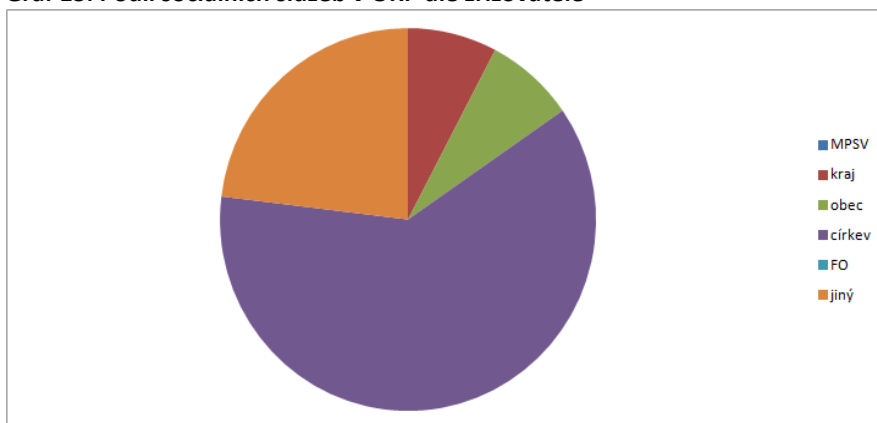
Zdroj: vlastní šetření – komunitní plán sociálních služeb regionu Brdy-Vltava

Graf 12: Podíl zařízení sociálních služeb v ORP dle zřizovatele

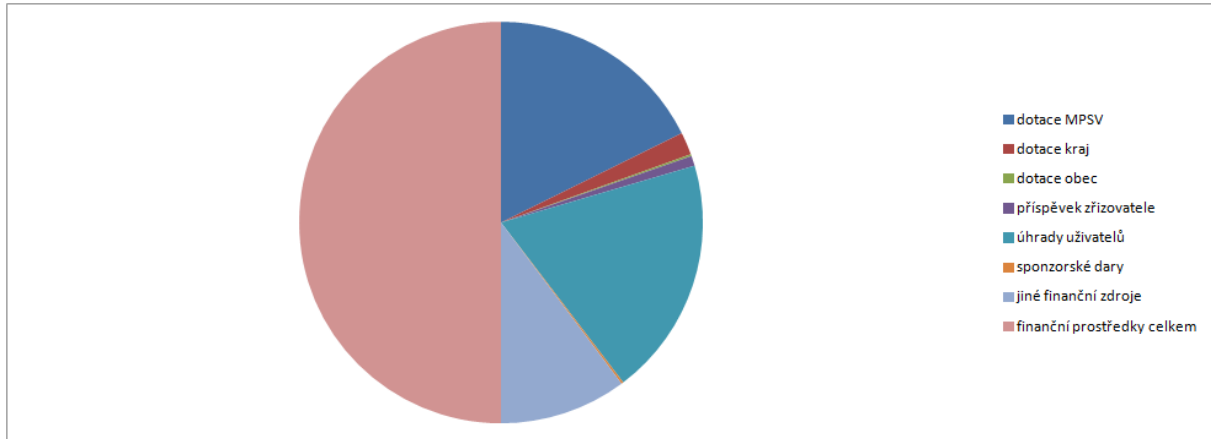
Zdroj: SMO – registr poskytovatelů sociálních služeb

Graf 13: Podíl sociálních služeb v ORP dle zřizovatele

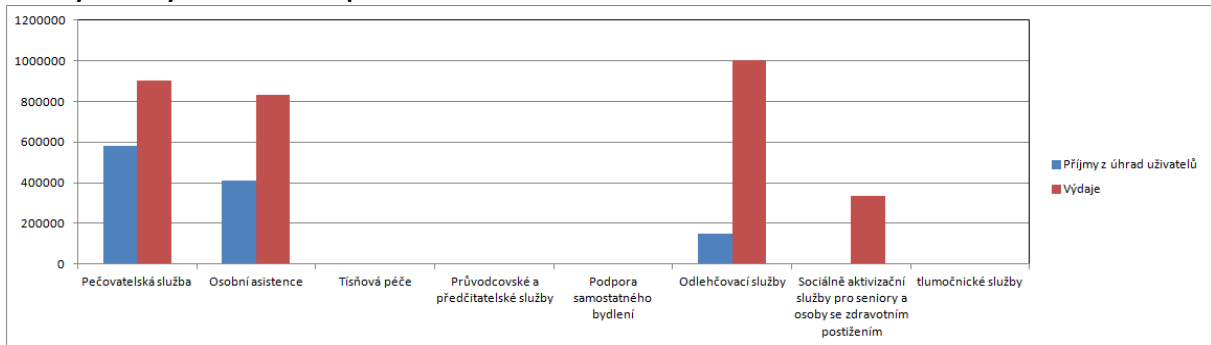
Zdroj: vlastní šetření – komunitní plán sociálních služeb regionu Brdy-Vltava

Graf 14: Podíl financování zařízení sociálních služeb v ORP

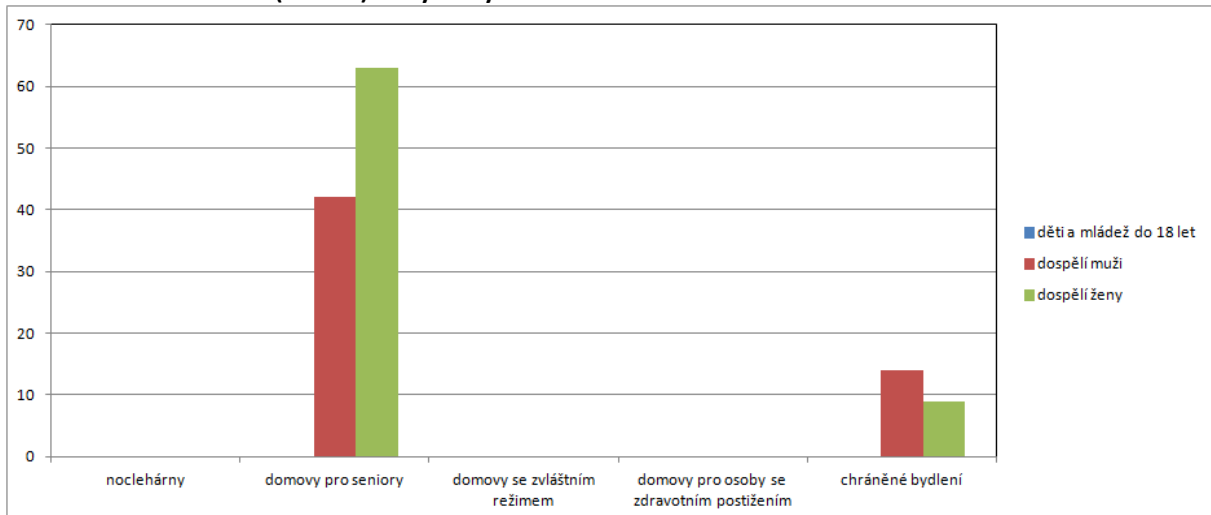
Zdroj: vlastní šetření – dotazníkové šetření s poskytovateli sociálních služeb

Graf 15: Podíl příjmů z úhrad uživatelů na celkových výdajích v rámci terénních a ambulantních služeb pro seniory a osoby se zdravotním postižením

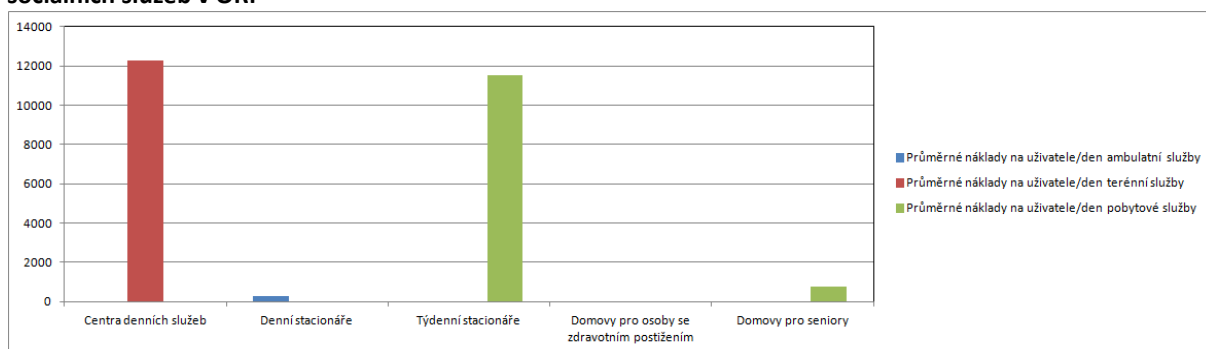
Zdroj: vlastní šetření – dotazníkové šetření s poskytovateli sociálních služeb

Graf 16: Počet uživatelů (klientů) ve vybraných zařízeních sociálních služeb v roce 2012

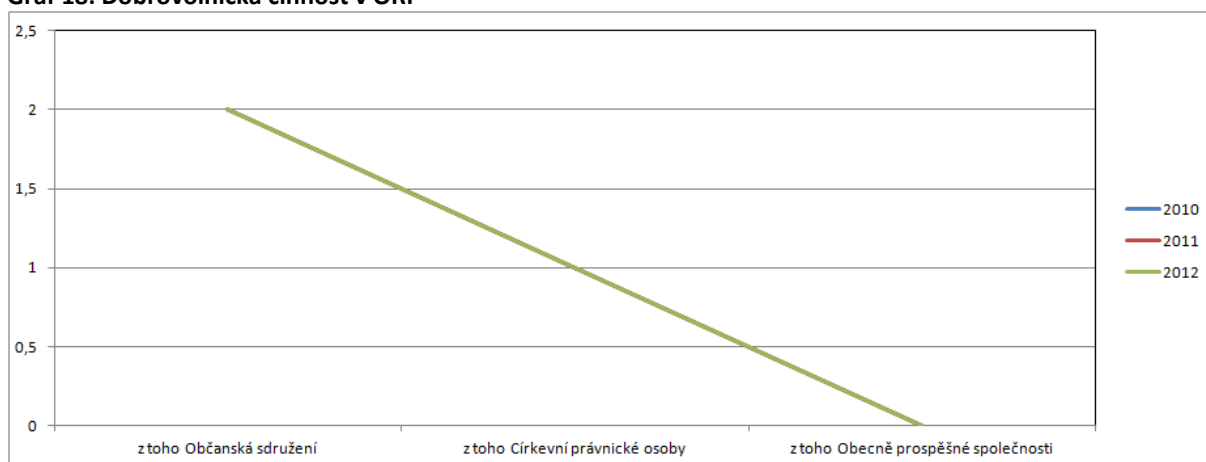
Zdroj: vlastní šetření – dotazníkové šetření s poskytovateli sociálních služeb

Graf 17: Průměrné náklady na uživatele/den ambulantní, terénní a pobytové služby v rámci vybraných sociálních služeb v ORP

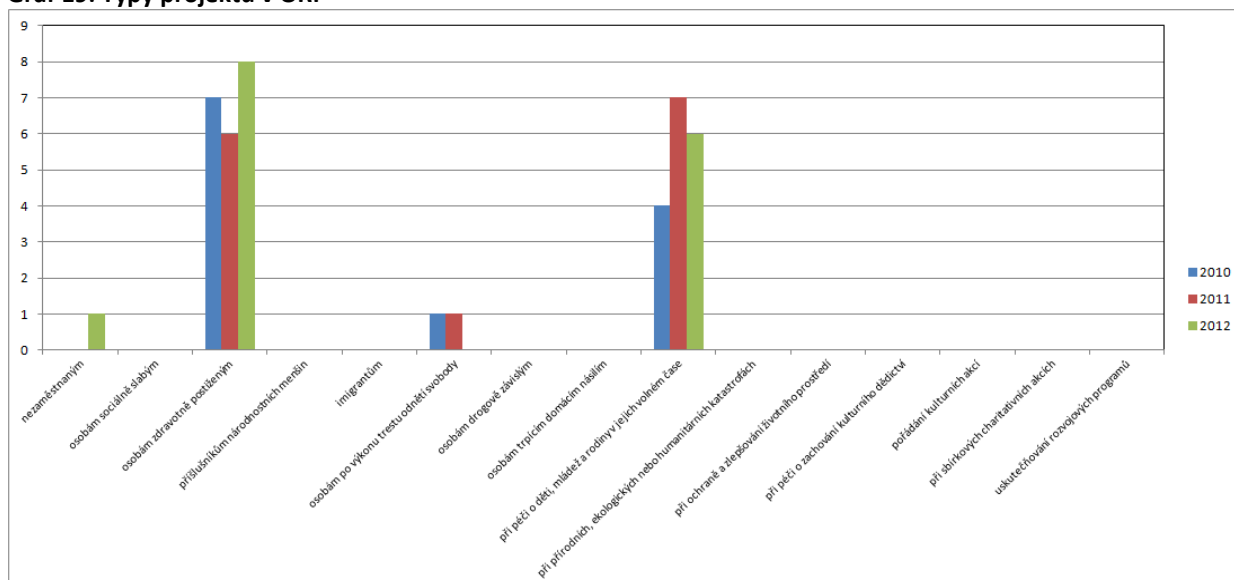
Zdroj: vlastní šetření – dotazníkové šetření s poskytovateli sociálních služeb

Graf 18: Dobrovolnická činnost v ORP

Zdroj: vlastní šetření

Graf 19: Typy projektů v ORP

Zdroj: vlastní šetření – dotazníkové šetření s poskytovateli sociálních služeb

5. Téma 3.: odpadové hospodářství

5.1. Analytická část: definice a analýza řešených problémů

5.1.1. Vymezení a zdůvodnění řešeného problému

Odpadové hospodářství je jednou z mnoha problematik, které v současné době většina obcí a měst řeší v samostatné působnosti. Jedná se hlavně o povinnosti obcí a měst jako původců odpadů a také povinnosti při zajištění nakládání s odpady, zajištění jeho financování a mnohé další. Obce jsou dle zákona o odpadech původci odpadů od jejich občanů. Mají tedy povinnosti při zajištění svozu odpadů, zajištění sběrných míst pro odkládání odpadů, zajištění veškerých nádob na odpad (i tříděný), zajištění dalšího nakládání s odpadem apod.

Obce a města mají povinnost zajistit nakládání s:

- odpady pocházejícími od občanů, žijících na jejich území,
- odpady vzniklémi při jejich samotné činnosti,
- odpady pocházejícími od malých firem a živnostníků, kteří jsou zapojeni do jejich systému odpadového hospodářství.

Nakládání s odpady hradí obce z finančních prostředků, zahrnutých v jejich rozpočtech (příjmy z poplatků od občanů, příjmy od živnostníků, zapojených do systému odpadového hospodářství obce, odměny za zajištění tříděného sběru (EKO-KOM, a.s.), odměny za zajištění zpětného odběru výrobků (kolektivní systémy) apod.

Obce jsou samosprávnými subjekty, které mají širokou míru pravomocí v nastavení systému svého odpadového hospodářství a v oblasti nakládání s odpady. Meziobecní spolupráce by mohla být dobrým nástrojem ke zlepšení komunikace v území, propojení jednotlivých potřeb obcí, společnému řešení problémů, úspoře finančních prostředků a v neposlední řadě k posunu v naplňování cílů Plánu odpadového hospodářství ČR.

Základní legislativa

Výčet nejdůležitějších právních předpisů ČR, souvisejících s problematikou odpadového hospodářství, je uveden níže.

- Zákon č. 185/2001 Sb., o odpadech a o změně některých dalších zákonů, v platném znění
- Zákon č. 477/2001 Sb., o obalech a o změně některých zákonů, v platném znění
- Vyhláška č. 381/2001 Sb., kterou se stanoví Katalog odpadů, v platném znění
- Vyhláška č. 383/2001 Sb., o podrobnostech nakládání s odpady, v platném znění
- NV č. 197/2003 Sb., o Plánu odpadového hospodářství České republiky
- Vyhláška č. 294/2005 Sb., o podmínkách ukládání odpadů na skládky a jejich využívání na povrchu terénu, v platném znění
- Vyhláška č. 341/2008 Sb., o podrobnostech nakládání s biologicky rozložitelnými odpady, v platném znění
- Vyhláška č. 352/2005 Sb., o podrobnostech nakládání s elektrozařízeními a elektroodpady, v platném znění
- Vyhláška č. 376/2001 Sb., o hodnocení nebezpečných vlastností odpadů, v platném znění
- Vyhláška č. 384/2001 Sb., o nakládání s PCB, v platném znění

- Vyhláška č. 237/2002 Sb., o podrobnostech způsobu provedení zpětného odběru některých výrobků, v platném znění
- Vyhláška č. 352/2008 Sb., o podrobnostech nakládání s autovraky, v platném znění

Identifikace problémů

Na území celého ORP Dobříš je celkově problém s výskytem opakujících se černých skládek (především lokálního charakteru), které mají často na svědomí obyvatelé chatařských oblastí (výstup z rozhovorů se starosty). Region je totiž dobře dostupný z hlavního města Prahy a i z hlediska přírodního prostředí je často vyhledávaným místem víkendového bydlení. Tento problém je pak ještě umocněn v jihovýchodní části regionu v rekreačních oblastech kolem řeky Vltavy, kde se počet obyvatel a tedy i množství vyprodukovaného odpadu přes hlavní (letní) sezonu několikanásobně navyšuje. Například v obci Chotilsko (s 500-ti trvale hlášenými obyvateli) se přes léto navýší počet obyvatel na minimálně 4 000. Obec tak musí řešit svoz odpadů i z chatových oblastí. Přesto, že se černé skládky opakovaně objevují (většinou na těch stejných místech), snahou obcí je tyto skládky pravidelně odstraňovat. Pravděpodobně i z tohoto důvodu vyvstala v průběhu vypracovávání druhé části dotazníku potřeba starostů týkající se lepší ekologické výchovy a informovanosti obyvatel např. v podobě konání seminářů – jaké odpady třídít, kam odpady odkládat apod.

V rámci téměř celého regionu působí v oblasti svozu směsného komunálního odpadu jedna svozová společnost, která má majoritní podíl na svozu odpadů v ORP. Zde vyvstává prostor pro navázání komunikace se svozovou firmou v podobě vyjednávání podmínek svozu komunálního odpadu. Obce se již dohodly na společném postupu při vyjednávání se svozovou firmou.

Dalším problémem se jeví také nepořádek kolem kontejnerů na tříděný odpad a často nevhodně vytříděný odpad (spojené s problematikou v prvním odstavci), dále pak nepořádek podél silnic, na jehož úklid již obec nemá kapacitu (pomáhají také Sdružení dobrovolných hasičů a další spolky). Tento problém je v současné době v regionu částečně řešen tzv. "sdílenou pracovní četou" složenou z osob ohrožených sociálním vyloučením. MAS Brdy – Vltava zaměstnává tuto pracovní četou, která pomáhá obcím s úpravou veřejných prostranství a s úklidem prostor v obci i čištěním příkopů podél silnic. V oblasti odpadového hospodářství spatřujeme jednu z mála dalších příležitostí pro tvorbu pracovních míst v regionu zejména pro osoby s nízkou či žádnou kvalifikací, které své uplatnění na trhu práce v místě dosud hledají velmi obtížně.

Pro obce nacházející se v jižní a jihovýchodní části regionu (Hřiměždice, Nečín, Županovice) je potenciál v podobě vybudování dalšího sběrného dvora (v regionu působí pouze dva), který by byl dopraveně dostupnější těmto obcím. V září 2014 však byl otevřen nový sběrný dvůr v Novém Kníně a proto musí nejprve dojít k vyhodnocení potřebnosti dalšího sběrného dvora. To bude ale možné až po nějaké době fungování nově otevřeného sběrného dvora. Oblastí zájmu starostů je také řešení problematiky biologicky rozložitelných komunálních odpadů (v souvislosti s připravovanou novelou zákona o odpadech, která vstoupila v platnost v roce 2015), a to především v podobě pořízení domácích kompostérů nebo obecní (svazkové) kompostárny, což by zajistilo svoz tohoto odpadu na jedno místo. V současné době je biologicky rozložitelný odpad řešen ve většině území neoficiálně, i z důvodu toho, že většina území je rurálního charakteru.

Svazky obcí, které již spolupracují v oblasti odpadového hospodářství na území ORP a typ spolupráce

Mikroregion vznikl v roce 1994 jako Sdružení obcí Knínska. Základním cílem sdružení bylo řešení společné aktivity právě v oblasti odpadového hospodářství, tzn. za účelem regionálního řešení systému

nakládání s komunálními odpady, společného pořízení nezbytné techniky a společného vybudování zařízení pro nakládání s odpady, tj. skládky tuhých komunálních odpadů. Původně bylo vypsáno výběrové řízení na komplexní službu nakládání s odpady, ve kterém zvítězila firma A.S.A. s.r.o. na zkušební dobu 18 měsíců. Firma však v průběhu zkušební doby porušovala podmínky smlouvy. Proto svazek obcí založil svou vlastní společnost pro nakládání s odpady. Jednalo se o firmu DOKAS Dobříš, s.r.o. (Dobříšsko, Knínsko a společníci), ve které mělo sdružení obcí vlastnický podíl. Na základě smlouvy byla pořízena technika na svoz (svozové auto s lisovací nástavbou, mobilní sběrna nebezpečných odpadů, kontejner s hydraulickou rukou, recyklátor asfaltů atd.). Firma DOKAS Dobříš, s.r.o. provozuje pro mikroregion sběr a svoz směsného komunálního odpadu, sběr, svoz a třídění separovaného odpadu, sběr a svoz nebezpečných složek komunálního odpadu. V roce 2003 byl mikroregion Knínska transformován na Svazek obcí Dobříšska a Novoknínska. Specifickým účelem svazku však i nadále zůstalo řešení nakládání s komunálním odpadem a následně ještě došlo k rozšíření činnosti Svazku i na společné řešení dalších aktivit regionálního rozvoje. V současné době je výhradním vlastníkem firmy DOKAS Dobříš, s.r.o. město Dobříš. DOKAS pak dále přeprodává své závazky v území firmě RUMPOLD-P s.r.o. (nasmlouván jako subdodavatel do roku 2017).

5.1.2. Popis odpadového hospodářství ve správním obvodu (situační analýza, finanční analýza), očekávaný vývoj

Data pro vypracování analytické části v oblasti odpadového hospodářství byla zjištěna kombinací několika zdrojů. Kromě dat poskytnutých od SMO ČR byla dále kontaktována společnost EKO-KOM, a.s., ale bez zpětné reakce. Dále byla realizována schůzka s vedoucí Odboru životního prostředí ORP Dobříš a následné oslovení emailem (s návrhem další osobní konzultace) s prosbou o pomoc při zpracování připomínek oponentského posudku. Odbor ŽP na základě zaslání emailu poskytl data k průměrné využití roční kapacitě třídící linky a kompostárny ve Svatém Poli, další data nám bylo doporučeno získat přímo u jednotlivých firem. V neposlední řadě pak byla data získána z veřejně dostupné databáze Ministerstva životního prostředí (VISOH) a telefonickým rozhovorem se zástupcem firmy DOKAS Dobříš, s.r.o. Při porovnání jednotkových nákladů na tříděný sběr využitelných odpadů jsou tyto za ORP Dobříš vyšší (5221-10019 Kč/t), než je průměr Středočeského kraje (4986 Kč/t) i ČR (4589 Kč/t). V rámci nákladů na sběr, svoz a odstranění SKO vykazuje ORP Dobříš (2489-2771 Kč/t) v porovnání se Středočeským krajem (2319 Kč/t) lehce nadprůměrné hodnoty. Naopak při srovnání s republikovými čísly (2605 Kč/t) je ORP Dobříš na průměrné hodnotě.

Výše poplatku je v ORP Dobříš nastavena ve vyhláškách obcí na fyzické osoby (viz platné vyhlášky obcí a rozhovory se starosty) nebo je zaveden systém známek – například obce Čím, Daleké Dušníky, Hřiměždice, Korkyně, Rosovice, Obořiště a další (s různou periodicitou vývozu - 1x za týden, 1x za 14 dní, 1x za měsíc). V ORP Dobříš fungují dvě společnosti na svoz odpadů - DOKAS Dobříš, s.r.o. (Dobříšsko, Knínsko a společníci) – Borotice, Čím, Daleké Dušníky, Dobříš, Drevníky, Drhovy, Hřiměždice, Korkyně, Chotilsko, Mokrovraty, Nečín, Nové Dvory, Nový Knín, Obořiště, Ouběnice, Rosovice, Rybníky, Stará Huť, Svaté Pole, Velká Lečice, Voznice a Županovice) a firma AVE CZ odpadové hospodářství, s.r.o. - Malá Hraštice, Nová Ves pod Pleší. Průměrná výše ceny za svoz odpadu na občana obce/rok je v území ORP velmi diferencovaná. Pohybuje se od částky 2 400 Kč (1x za týden) a 1 500 Kč (1x za 14 dnů) po částku 700 Kč (1x za 14 dnů). Většina obcí ORP, tím že využívají služeb jedné svozové společnosti, se pohybují na průměrných částkách za svoz odpadu.

Zařízení k nakládání s odpady, sběrná místa, bioplynové stanice.

V této kapitole jsou uvedena zařízení k nakládání s odpady na území ORP a v jeho blízkosti. Dále jsou uvedena sběrná místa a bioplynové stanice.

Tabulka 68: Sběrné dvory na území ORP, současný stav

Č.	Provozovatelé zařízení	Adresa provozu na území ORP			Roční maximální kapacita [t]	Průměrně využitá roční kapacita [t]	Provozovatel/vlastník (O, S)	Prostor pro Vaše případné poznámky
		Ulice a číslo popisné	Obec	ZÚJ				
1.	Dokas spol s.r.o. Dobříš	Na Chmelnici 455	Dobříš	540111			O	provozovatel RUMPOLD-P s.r.o.
2.	RELMA s.r.o.	Masnerova 97	Nový Knín	540901			O/S	ve spolupráci s Novým Knínem

Zdroj: vlastní šetření, Seznam osob k nakládání s odpady střeďočeského kraje: <http://odpady.kr-stredocesky.cz/websouhlasly/>

Na území ORP se v současné době nacházejí 2 sběrné dvory (Dobříš a Nový Knín). O možnosti vybudovat další, v jiné části regionu, se v území dlouhodobě diskutuje (např. v okolí obce Hřiměždice či Nečín). Provozovatelem sběrného dvora na Dobříši je firma DOKAS Dobříš, s.r.o. Otevírací doba se pohybuje PO, ST, PÁ 7:00 až 12:00 a 13:00 až 18:00, SO 8:00 až 12:00 a 13:00 až 18:00. Sběrný dvůr přijímá v menší míře vytríděné složky komunálního odpadu (plast, papír, nápojové kartony), dále objemný odpad, odpady kategorie N (NO), pneumatiky, kovový odpad, zeď, stavební odpad, dřevěný odpad a nabízí zpětný odběr elektrozařízení. Druhý sběrný dvůr v regionu, který se nachází v obci Nový Knín je nově zřízený (funguje od 1. září 2014). K jeho otevření vedlo především to, aby lidé, kteří nevlastní auto, měli možnost odkládat odpad přímo v obci, kde bydlí. V Novém Kníně došlo k rozšíření účelu původního zařízení, kdy se zde vykupoval pouze šrot a papír (v prostorách místní výkupny druhotných surovin) a došlo k rozšíření sběru i na ostatní druhy odpadu. Sběrný dvůr má potenciál sloužit i okolním obcím směrem ke Střednímu Povltaví. Na zřízení a provozování sběrného dvora spolupracuje město Nový Knín se soukromou společností RELMA s.r.o. Seznam odpadů odebíraných ve sběrném dvoře: papír, sklo, čiré (bílé) a barevné, PE folie, PET lahve, textil, objemný odpad (např. nábytek), aku baterie, nebezpečné odpady (obaly obsahující zbytky nebezpečných látek nebo obaly těmito látkami znečištěné, absorpční činidla, filtrační materiály, čisticí tkaniny a ochranné oděvy znečištěné nebezpečnými látkami), pneumatiky. Na webových stránkách <http://odpady.kr-stredocesky.cz/websouhlasly/detail.php?zrzident=CZS01711&tech=11.2.0&page=1> (RELMA s.r.o.) a <http://odpady.kr-stredocesky.cz/websouhlasly/detail.php?zrzident=CZS00836&tech=11.2.0&page=1> (RUMPOLD-P) lze nalézt odpady, které se na sběrném dvoře odebírají. Pro velkou objemovost tabulek však tyto nebyly do souhrnného dokumentu zahrnuty z důvodu přehlednosti. Mimo území ORP lze nalézt nejbližší sběrné dvory v obcích Hostomice (přibližně 11 km od hranice ORP), v Mníšku pod Brdy (13 km), v Řevnicích a Jincích (14 km). Obce z regionu tyto sběrné dvory nevyužívají. Jediná obec z ORP Dobříš (Nová Ves pod Pleší) využívá sběrný dvůr v Mníšku pod Brdy, z důvodu kratší vzdálenosti.

Obecně mohou obce na základě smluvního ujednání s jasně domluvenými podmínkami financování využívat sběrný dvůr jiné obce, v území se však nacházejí pouze dva sběrné dvory, které využívá většina obcí ORP. Většina sběrných dvorů (nákladů na jejich provoz) je financována z obcí, tedy z poplatku za odpad od občanů. Obyvatelé ostatních obcí, které nemají na svém katastrálním území sběrný dvůr, musí platit na místě poplatek za nakládání s odloženými odpady. Jedná se tak vlastně o demotivační prvek.

Tabulka 69: Sběrná místa na území ORP, současný stav

Č.	Provozovatelé zařízení	Adresa provozu na území ORP			Roční maximální kapacita [t]	Průměrně využitá roční kapacita [t]	Provozovatel/vlastník (O, S)	Prostor pro Vaše případné poznámky
		Ulice a číslo popisné	Obec	ZÚJ				
1.	Malá Hraštice	Malá Hraštice	Malá Hraštice	Malá Hraštice			O	

Zdroj: vlastní šetření

Sběrná místa plní v obci funkci sběrného dvora, ale nejsou povoleným zařízením dle zákona o odpadech. Mají tedy v systému odpadového hospodářství také podobný význam jako sběrné dvory. Nejbližší sběrné místo se nachází v obci Malá Hraštice (9 km od Dobříše), (na této webové adrese jsou uvedeny skupiny odpadů, které se zde soustřeďují: <http://odpady.kr-stredocesky.cz/websouhlasyl/detail.php?rzidident=CZS00005&tech=11.1.0&page=1>).

Tabulka 70: Výkupny odpadů na území ORP, současný stav

Č.	Provozovatelé zařízení	Adresa provozu na území ORP			Roční maximální kapacita [t]	Průměrně využitá roční kapacita [t]	Provozovatel/vlastník (O, S)	Poznámky
		Ulice a číslo popisné	Obec	ZÚJ				
1.	A.S.A. spol.s r.o. - Doosan Bobcat Manufacturing s.r.o.	Kodetka	Dobříš	540111			S	plastové odpady, dřevěné obaly, beton, železo, ocel, papír, lepenka
2.	ALLIMAC s.r.o.	U Slavie 610	Dobříš	540111			S	kovy
3.	ALLIMAC s.r.o.	p.č. 2415 a 950/1 k.ú.	Dobříš	540111			S	sběr kovů
4.	ALLIMAC s.r.o.	par. Č. 141 v k.ú. Rybníky	Rybníky	541257			S	sběr, výkup, skladování a využívání odpadů (kov)
5.	INTERAGENCIE, a.s	Pražská 711	Dobříš	540111			S	piliny, hliník, neželezné kovy, olovo, zinek, železo, cín, směsné kovy
6.	Dokas Dobříš, s. r. o.	Na Chmelnici 455	Dobříš	540111			S	v malé míře vytříděné složky KO, stavební a dřevěný odpad, elektroodpad, NO
7.	INTERAGENCIE, a.s.	Pražská 711	Dobříš	540111			S	kovy
8.	Ivana Vítovská	Pionýrů 449	Dobříš	540111			S	papír, plast, kov
9.	Ing. Miloš Hnila	č.par. 21/2 k.ú. Velká Hraštice	Malá Hraštice	540714			S	kov, papír a lepenka
10.	KS Klima - Servis, a.s.	Svobody 2	Dobříš	540111			S	absorpční činidla, filtrační materiály (včetně olejových filtrů jinak blíže neurčených), čisticí tkaniny a ochranné oděvy znečištěné ne-

Č.	Provozovatelé zařízení	Adresa provozu na území ORP			Roční maximální kapacita [t]	Průměrně využitá roční kapacita [t]	Provozovatel/vlastník (O, S)	Poznámky
		Ulice a číslo popisné	Obec	ZÚJ				
								bezpečnými látkami
11.	Martin Janoš	Partyzána Svobody 940	Dobříš	540111			S	rozstřihávání autokatalyzátorů
12.	Martin Provazník	parc. Č. 372/2 v k.ú. Nový Knín	Nový Knín	540901			S	sběr, výkup, využívání a drcení odpadů
13.	P.M. Systém, s.r.o.	Na Chmelnici 455	Dobříš	540111			S	mobilní zařízení ke sběru a výkupu odpadů
14.	RELMA s.r.o.	Pražská 711	Dobříš	540111			S	třídění odpadu (plast, papír a lepenka)
15.	RELMA s.r.o.	Masnerova 97	Nový Knín	540901			S	kovy, obaly
16.	CELIA - CZ s.r.o.	Příbramská 506	Dobříš	540111			S	sběr, výkup a úprava odpadů
17.	Trímet Prag, s. r. o.	Zámek Dobříš	Dobříš	540111			S	kovy
18.	RUMPOLD-P, s. r. o.	Na Chmelnici 455, Svaté Pole - třídírna,	Dobříš a Svaté Pole	540111, 541389			S	papír, lepenka, plasty (viz Dokas Dobříš, s.r.o.)
19.	VS-EKOPRAG, s. r. o.	U Slavie 610	Dobříš	540111			S	sklo, papír, dřevo, papír
20.	Zdeněk Amler	84	Nový Knín	540901			S	paketace a sběr odpadu

Zdroj: vlastní šetření, Seznam oprávněných osob k nakládání s odpady středočeského kraje: <http://odpady.kr-stredocesky.cz/websouhlasy/>

Pozn.: Roční maximální kapacita a průměrně využitá roční kapacita nebyla zjištěna.

Výkupny odpadů mohou být po dohodě s provozovatelem zařazeny obcí do jejího systému nakládání s komunálními odpady obce. Jedná se o nestabilní prvek v odpadovém hospodářství, protože odpad vykupují pouze, když je o něj zájem na trhu. Mají z hlediska odpadového hospodářství obcí diskutabilní význam. Bohužel ve stále větší míře vykupují věci/odpady, které pocházejí z trestné činnosti (rozkrádání a ničení soukromého a veřejného majetku, ukradeného vybavení obcí). Část odpadů (např. papír) je také vykrádána z obecní sběrné sítě, což v konečném důsledku vede k nárůstu nákladů obcí za provoz odpadového hospodářství (snížení odměn za vytríděný papír). V území ORP se nejčastěji vykupují různé druhy kovových odpadů (ocel, měď, mosaz, hliník, nerez, zinek, olovo). Důvodem bude pravděpodobně fakt, že v regionu sídlí (i mezinárodní) firmy zabývající se zpracováním a úpravou kovů. Odpady se pak koncentrují ve výše uvedených výkupnách odpadů.

Tabulka 71: Třídící linky na území ORP, současný stav

Č.	Provozovatelé zařízení	Adresa provozu na území ORP			Roční maximální kapacita [t]	Průměrně využitá roční kapacita [t]	Provozovatel/vlastník (O, S)	Poznámky
		Ulice a číslo popisné	Obec	ZÚJ				
1.	Třídírna separovaného odpadu Svaté pole u Dobříše	nemá přiděleno	Svaté Pole	541389	3000,00	2091,00	O	pronájem Rumpold-P s.r.o., třídí se plasty, papír, nápojové kartony
2.	RELMA s.r.o.	Pražská 711	Dobříš	540111			S	papírové obaly, papír, lepenka

Zdroj: vlastní šetření, Seznam oprávněných osob k nakládání s odpady středočeského kraje: <http://odpady.kr-stredocesky.cz/websouhlasy/>

Tabulka 72: Třídící linky v blízkosti území ORP, současný stav

Č.	Provozovatelé zařízení	Adresa provozu mimo území ORP			Roční maximální kapacita [t]	Průměrně využitá roční kapacita [t]	Provozovatel/vlastník (O, S)	Poznámky
		Ulice a číslo popisné	Obec	ZÚJ				
1.	Služby města Milevsko	Karlova 1012	Milevsko	549576			S	
2.	Technické služby Benešov, s.r.o.	Na Spořilově 1371	Benešov	529303			S	kaly, roz-pouštědla, pneumatiky
3.	RECIFA a.s.	Dolní Hbity 98	Dolní Hbity	540129			S	papír, plasty, plastové obaly
4.	OBEC HRADIŠTKO		Hradištko	539252			O	zemina, nerosty, kameny
5.	KOVOŠROT LORENZ, s.r.o.	Neumětely (vlaková zastávka)	Hostomice pod Brdy	531201			S	kovy
6.	AMT s.r.o. Příbram	Dolní Hbity 68	Dolní Hbity	540129			S	Plasty, papír,

Zdroj: vlastní šetření, Seznam oprávněných osob k nakládání s odpady středočeského kraje: <http://odpady.kr-stredocesky.cz/websouhlasy/>

Přítomnost třídící linky v blízkosti území má pro obce velký význam, a to z hlediska úpravy odpadů k jejich dalšímu využití. Z hlediska provozních nákladů je vhodné dimenzovat třídící linku pro obsluhu většího území (především většího počtu obyvatel), než je území ORP. Rentabilní se jeví zařízení dimenzovaná pro spádovou oblast 70-100 tisíc obyvatel (Zdroj: Strategie rozvoje odpadového hospodářství měst a obcí ČR, aktualizace 2011 (SMO ČR)). V ORP Dobříš žije 24 000 obyvatel, ale vzhledem k faktu, že se v třídící lince vytrídí o přibližně o 20 % více odpadu, než vyprodukuje samo ORP, lze usuzovat, že třídící linka ve Svatém Poli ročně vytrídí odpad od přibližně 30 000 obyvatel. Jedná se o

jedinou třídící linku na území ORP Dobříš. Třídírna se nachází v katastrálním území obcí Svaté Pole a Daleké Dušníky. Třídí se zde plasty, papír a nápojové kartony. Linka je však specializovaná především na plasty. Provozní doba třídírny je od PO do PÁ od 6:30 do 15:00. Samotná stavba byla dokončena v roce 2002. Náklady na třídící linku se pohybovaly kolem 12,5 milionu korun. Linka byla zkolaudována na dobu provozu 20 let, tedy do roku 2022. U samotného třídícího zařízení pracuje kolem 6 - ti zaměstnanců. Vlastníkem objektu i pozemků je město Dobříš, které je pronajímá firmě DOKAS Dobříš, s.r.o. Ta objekt dále pronajímá firmě RUMPOLD - P s.r.o. Po dotřídění se odpad prodává na burze. Je tedy používán jako druhotná surovina. Vytříděné plasty, sklo a papír jsou přeprodávány firmě Rumpold, která je třídí na zmiňované třídící lince ve Svatém Poli. Tento vytříděný odpad je dále přeprodáván firmám, které nabídnou lepší cenu

Tabulka 73: Zařízení pro nakládání s BRO na území ORP, současný stav

Č.	Provozovatelé zařízení	Adresa provozu na území ORP			Roční maximální kapacita [t]	Průměrně využitá roční kapacita [t]	Provozovatel/vlastník (O, S)	Poznámky
		Ulice a číslo popisné	Obec	ZÚJ				
1.	Kompostárna Sv. Pole	nemá přiděleno	Svaté Pole	541389	2000,00	1767,00	O/S	komunitní kompostárna, více viz komentář u tab. 73
2.	BPS Mokrovraty	Mokrovraty	Mokrovraty	540781	Viz popis v textu		S	BPS zemědělská, licence od r. 2010, instalovaný elektrický výkon 625 kW, instalovaný tepelný výkon 673 kW, vlastníkem je Zemědělská společnost Dobříš, spol. s.r.o.
3.	Lesy České republiky, s.p.	Dobříš 1	Dobříš	540111			státní	kompostárna

Zdroj: vlastní šetření, Seznam oprávněných osob k nakládání s odpady středočeského kraje: <http://odpady.krestredocesky.cz/websouhlasy/>

Součástí areálu třídírny ve Svatém Poli je také komunitní kompostárna, která je nejvíce využívána od dubna do září, kdy je největší produkce bioodpadů z údržby zeleně. Na stavbu kompostárny byla poskytnuta dotace ze Státního fondu životního prostředí ve výši 60 % částky, zbytek do zařízení investovalo město Dobříš. Podmínkou poskytnutí dotace byla kompletní rekultivace bývalé skládky pomocí vzniklého kompostu z přilehlé kompostárny. Provozní doba je od PO do PÁ 6:30-15:00. V kompostárně pracují 2 - 3 pracovníci (vedoucí zařízení a 1-2 technici). Roční kapacita kompostárny je 1 500 t odpadu a 500 t zeminy. Zařízení kompostárny slouží ke kompostování biologicky rozložitelného odpadu od právnických i fyzických osob. Objekt kompostárny je tvořen vodohospodářsky zabezpečenou plochou z betonových panelů s izolací o základních rozměrech 24 x 30 m. Jedná se o střední kompostárnu s výkonem 1000 – 5000 tun/ rok. Charakter území ORP Dobříš je převážně rurálního charakteru, z tohoto důvodu se však biologicky rozložitelný odpad od obyvatel řeší především kompostováním na zahradách soukromých vlastníků. Kompostárnu tak využívá především samo město Dobříš (odpad z veřejné zeleně) a jeho obyvatelé. Hlavní činností areálu je však třídění odpadů, kompostování je jen doplňkovou činností.

Pro nakládání s BRO se nachází na území ORP Dobříš Kompostárna Svaté Pole a Bioplynová stanice Mokrovraty (více stacionárních zařízení se v území ORP nenachází), která patří Zemědělskému družstvu Dobříš. Bioplynová stanice byla uvedena do provozu v roce 2011 a její maximální výkon je 625 kW. Vstupními látkami pro provoz jsou kejda, silážovaná kukuřice, travní senáže a hnůj¹. Zemědělská bioplynová stanice však není určena na kompostování BRKO, tedy není určena pro příjem odpadu z komunální sféry, zpracovává pouze zemědělské vedlejší produkty, tudíž se nejedná o zařízení, které lze za současných podmínek využít v odpadovém hospodářství obcí. Dalším zařízením je kompostárna, která slouží pro Lesy ČR, s.p.

Tabulka 74: Zařízení pro nakládání s BRO v blízkosti územní jednotky ORP, současný stav

Č.	Provozovatelé zařízení	Adresa provozu mimo území ORP			Roční maximální kapacita [t]	Průměrně využitá roční kapacita [t]	Provozovatel /vlastník (O, OK, S)	Prostor pro Vaše případné poznámky
		Ulice a číslo popisné	Obec	ZÚJ				
1.	BPS Dlouhá Lhota	Dlouhá Lhota 825	Dlouhá Lhota	513504			BPS zemědělské, licence od 2012, instalovaný elektrický výkon 624kW,	
2.	Kompostárna Bytíz	Šachta č. 10 - kalové pole	Bytíz	564508	2400,00	S	otevřena od 10.3.2014, firma SVZ Centrum	
	Ing. Jan Maryška	Střednice 60	Vysoká	535338		S	odpady z lesnictví, BRO	

Zdroj: vlastní šetření, Seznam oprávněných osob k nakládání s odpady středočeského kraje: <http://odpady.kr-stredocesky.cz/websouhlasy/>

Kompostárnou, která je v dojezdové vzdálenosti od území je Kompostárna Líšnice (cca 11 km od severní hranice ORP). V současné době pak firma, která působí přímo za hranicemi území ORP (UVR Mníšek p. Brdy, a.s.) připravuje záměr vybudovat mechanicko-biologickou úpravu odpadů zaměřenou především na komunální odpady, které nejsou vhodné pro kompostování či anaerobní digestaci. Pokud bude tento záměr realizován, otevírá se zde možnost dalšího odvozu odpadu na toto místo. V blízkosti území ORP se nachází také kompostárna v Příbrami, ale není uvedena v seznamu oprávněných osob k nakládání s odpady, které vydal Krajský úřad Středočeského kraje. Přímo za hranicemi území se také nachází bioplynová stanice v Dlouhé Lhotě.

Spalovny a zařízení pro energetické využití odpadů na území ORP, současný stav

Spalovna ani zařízení pro energetické využití odpadů (ZEVO) se v území ORP nenachází. Výstavba ZEVO byla plánována nedaleko obce Mníšek p. Brdy (necelých 10 km od hranic ORP Dobříš), ale od záměru firma UVR Mníšek pod Brdy, a.s. odstoupila. ZEVO mělo vzniknout rekonstrukcí uhelné kotelny v areálu UVR Mníšek pod Brdy, a.s. Občané Mníšku p. Brdy však proti tomuto podepsali petici. Tabulka níže obsahuje výčet skládek, které se nacházejí v blízkosti ORP Dobříš.

¹ Bioplynová stanice v Mokrovratech se skládá z několika částí: fermentor, příjmová jímka na kejdu a koncová jímka, plynojem, provozní budova a silážní žlab. Bioplyn vytvořený ve fermentoru anaerobní dvoustupňovou fermentací je v kogenerační jednotce přeměňován na elektrickou energii a teplo. Elektrická energie je využívána kromě vlastní spotřeby stanice také na pokrytí spotřeby ostatních provozů areálu. Přebytková energie je celoročně dodávána do sítě (Zdroj: <http://bps.zsdo.cz/index.php>). Pro provoz je potřeba organická hmota vzniklá zemědělskou výrobou provozovatele, především kejda skotu v množství (6 000 t/rok), kukuřičná siláž (8 500 t/rok), travní senáž (2 000 t/rok), kejda prasat (3 650 t/rok) a hnůj skotu (500 t/rok) (Zdroj: http://portal.cenia.cz/eiasea/download/RUIBX1NUQzExNzhfb3puYW1lbmlETONfMSS5wZGY/STC1178_oznameni.pdf)

Tabulka 75: Nejblíží sklárky odpadů v blízkosti územní jednotky ORP, současný stav

Č.	Provozovatelé zařízení	Adresa provozu			Typ sklárky z hlediska ukládaných odpadů (OO, NO, IO)	Stav sklárky	Provozovatel/vlastník (O, S)	Poznámky
		Ulice a číslo popisné	Obec	ZÚJ				
1.	RUMPOLD-P s.r.o.	neuvedeno	Chrást u Březnice	564249	NO	volná kapacita max. do roku 2020	S	
2.	TKO Bytíz	Šachta č.10- kalové pole	Dubno	564508	OO	kapacita na 40 let	S	od roku 2011, provozovatel firma SVZ Centrum
3.	COMPAG VOTICE s.r.o.	Klášteří 883	Votice	530905	OO		S	
4.	Technické služby Benešov s. r. o.	Bystřice u Benešova 758	Benešov	529451	OO		S	

Zdroj: vlastní šetření, <http://odpady.kr-stredocesky.cz/websouhlasy/index.php?akce=typ&page=1>

Největší množství vyprodukovaného odpadu z ORP Dobříš je vyváženo na Skládku odpadů Chrást u Březnice (Příbramsko), která je provozována společností RUMPOLD-P s.r.o. Projektovaná kapacita této sklárky je 315 000 m³. V roce 2010 byla volná kapacita sklárky již jen 10 000 m³. Předpokládaný rok ukončení skládkování na této skládce byl rok 2008. Kapacita sklárky však byla navýšena o 60 000 t a skládka funguje i v roce 2014. Skládka TKO Bytíz stojí v katastrálním území obce Dubno a obce Bytíz, která spadá pod Příbram. Skládka funguje od roku 2011. Pro výstavbu této sklárky byla zvolena oblast bývalého uranového dolu. Jedná se o skládku skupiny S, která je určena především pro odpady kategorie ostatní odpad. V současnosti na skládku jezdí přibližně 30 vozidel denně. Z většiny obcí regionu (kromě dvou) odváží směsný komunální odpad firma RUMPOLD-P s.r.o., která má nájemní smlouvy s firmou DOKAS spol. s r.o. Odpad je svážen na skládku Chrást u Březnice.

Tabulka 76: Další zařízení pro nakládání s odpady v blízkosti území ORP

Č.	Provozovatelé zařízení	Adresa provozu			Specifikace typu dalších zařízení pro nakládání s odpady	Provozovatel/vlastník (O, S)	Poznámky
		Ulice a číslo popisné	Obec	ZÚJ			
1.	Lapuška, s. r. o.	K Cihelně 639	Sedlčany	541281	skládka a recyklace stavebního odpadu	O	
2.	UVR Mníšek p. Brdy, a.s.	Mníšek pod Brdy 600	Mníšek pod Brdy	540765	třídírna a úpravna komunálních odpadů, překladiště	S	

Zdroj: vlastní šetření, Seznam oprávněných osob k nakládání s odpady středoečeského kraje: <http://odpady.kr-stredocesky.cz/websouhlasy/>

V systému svozu KO má překladiště KO v Mníšku pod Brdy, které vzniklo v roce 2008, významné místo. Díky jeho provozu se Mníšku i okolním obcím (tedy i v severovýchodní části ORP Dobříš) daří udržovat ceny za odvoz odpadů na jednotlivé sklárky na přijatelné úrovni. Na stávajícím překladišti

se ročně překládá přibližně 20 tis. tun, překládání probíhá z části na otevřené betonové ploše areálu a z části ve starší uzavřené hale. Výhledově však může překladiště odbavit cca 40 tis. tun ročně.

„Černé skládky“

Na základě rozhovorů se starosty bylo zjištěno, že se v území pravidelně (a opakovaně) objevují místa, kde obyvatelé opakovaně zanechávají odpad. Lze mluvit o nevidovaných lokálních černých skládkách (opakující se), se kterými jednotlivé obce bojují na své náklady. Tento problém je pak umocněn v obcích, kde je výrazný podíl chatových oblastí (více o této problematice je uvedeno v průběhu celého textu strategie v části odpadového hospodářství).

Produkce odpadů

V této části se analýza zabývá zjištěním produkce odpadů od všech původců v ORP (rok 2008 – 2012, zdroj: Veřejná databáze VISOH, dostupná na <http://isoh.cenia.cz/groupisoh/>) a dále identifikací odpadů, jejichž původcem je obec (rok 2012, zdroj: ISOH (MŽP, CENIA), EKO-KOM, a.s.).

Tabulka 77: Produkce ostatních odpadů (dále jen OO) a produkce nebezpečných odpadů (dále jen NO) za období 2008-2012

Hmotnostní ukazatele a popis stavu plnění cílů POH ČR - diference oproti roku 2000	DZ pro produkci odpadů 2000	2008	2009	2010	2011	2012	Podíl produkce jednotlivých let k datové základně 2000 [%] ↓				
							2008	2009	2010	2011	2012
Produkce odpadů [t]							2008	2009	2010	2011	2012
Produkce ostatních odpadů (OO)	28 873,71	19 986,69	18 351,87	23 383,64	23 337,63	29 669,60	69,22	63,56	80,99	80,83	102,76
Produkce nebezpečných odpadů (NO)	11 007,48	6 937,87	4 116,40	7 153,13	7 808,94	8 060,37	63,03	37,40	64,98	70,94	73,23
	Změna produkce NO oproti DZ 2000 [%] →						-	-	-	-	-
Celková produkce (OO a NO)	38 088,45	26 924,56	22 468,27	30 536,77	31 146,57	37 729,97	70,69	58,99	80,17	81,77	99,06
	Změna produkce odpadů oproti DZ 2000 [%] →						-	-	-	-	-
Podílové ukazatele [%]		2008	2009	2010	2011	2012					
Podíl ostatních odpadů na celkové produkci odpadů		74,23	81,68	76,58	74,93	78,64					
Podíl nebezpečných odpadů na celkové produkci odpadů		25,77	18,32	23,42	25,07	21,36					
Měrné produkce odpadů na obyvatele [kg.obyv. ⁻¹]		2008	2009	2010	2011	2012					
Počet obyvatel v území ORP		20 129	20 393	20 763	21 237	21 536					
Měrná produkce všech odpadů (OO a NO)		1 337,60	1 101,76	1 470,73	1 466,62	1 751,95					
Měrná produkce OO		992,93	899,91	1 126,22	1 098,91	1 377,67					
Měrná produkce NO		300,20	344,67	201,85	344,51	367,70					
Podíl měrné produkce NO k DZ 2000 [%] →		114,81	67,24	114,76	122,49	124,67					
Změna měrné produkce NO oproti DZ 2000 [%] →		14,81	-32,76	14,76	22,49	24,67					

Zdroj: Veřejná databáze VISOH, dostupná na <http://isoh.cenia.cz/groupisoh/>.

Nebezpečného a ostatního odpadu je v průměru v území ORP vyprodukováno zhruba o 1 600 kg na osobu za rok méně, než je průměrná hodnota ve Středočeském kraji (2 900 kg/obyv./rok). Produkce ostatních odpadů i nebezpečných odpadů přepočtená na obyvatele v ORP Dobříš pozvolna neustále narůstá. V cíli POH je stanoveno, že v porovnání let 2000 a 2010 se má snížit měrná produkce NO o 20 %, bohužel ve sledovaných letech došlo v ORP Dobříš k jejímu nárůstu téměř o 15 %. Trend v měrné produkci NO v území ORP Dobříš je tak negativní. Je ale potřeba konstatovat, že produkce odpadu na jednoho obyvatele byla počítána z dat o produkci odpadů od všech původců odpadu v ORP a tudíž je významně ovlivněna produkcí výrobních a průmyslových podniků a tedy obecně podnikovou sférou. Stejně tak to platí u všech tabulek, jejichž zdrojem je veřejná databáze ISOH. Produkce NO je v ORP Dobříš dlouhodobě nad celorepublikovým průměrem. Důvodem nadprůměrné produkce OO může být stále rostoucí počet obyvatel regionu, který je významnější především v severních částech území v dobré dopravní dostupnosti po rychlostní silnici R4 do hl. m. Prahy, což je často spojeno s výstavbou nových domů a bytů. V roce 2009 pak byl zaznamenán výkyv v produkci NO v území, který zapříčinila zejména produkce solných strusek z druhového tavení, která byla přibližně o 3000 tun nižší než v ostatních sledovaných letech. Nárůst produkce ostatních odpadů způsobil především železný odpad a ocel a směsný komunální odpad, obě dvě uvedené kategorie odpadu v průběhu sledovaných let 2008 až 2012 rostly. V příloze č. 1 v grafu č. 21 se nachází produkce ostatních odpadů, produkce OO a NO za období 2008 – 2012.

Tabulka 78: Celková a měrná produkce ostatních, nebezpečných a všech odpadů, jejichž původcem je obec, rok 2012

Územní jednotka	Počet obyvatel k 31. 12. 2012 (ČSÚ)	Celková produkce NO [t]	Měrná produkce NO [kg/obyv.]	Celková produkce OO [t]	Měrná produkce OO [kg/obyv.]	Celková produkce všech odpadů (NO+OO) [t]	Měrná produkce všech odpadů (NO+OO) [kg/obyv.]
ORP Dobříš	21 536	232,85	10,81	10 785,07	500,79	11 017,91	511,60
Středočeský kraj	1 291 816	17 047,36	13,20	879 571,61	680,88	896 618,97	694,08

Zdroj: Databáze ISOH (MŽP, CENIA)

V tabulce 78 je zobrazena produkce odpadů za rok 2012, vyprodukovaných v obcích (tedy odpadů od obcí a jejich občanů). Produkce všech odpadů od obcí tvoří 29,20 % z celkové produkce odpadů, vyprodukovaných v celém území ORP všemi původci odpadů. Produkce nebezpečných odpadů od obcí tvoří 2,89 % z produkce nebezpečných odpadů vyprodukovaných všemi původci v ORP. Z těchto hodnot je patrné, že 70,80 % z celkové produkce odpadů bylo vyprodukováno právníckými osobami a podnikatelskými subjekty, které působí na území ORP.

Jak je z tabulky zřejmé, v porovnání s průměrnými hodnotami za Středočeský kraj vykazuje ORP nižší měrnou produkci nebezpečných odpadů i nižší měrnou produkci ostatních odpadů, které byly vyprodukovány v obcích. Z hlediska měrné produkce všech odpadů se ORP pohybuje pod průměrnou hodnotou za kraj. V porovnání s průměrnými hodnotami za celou ČR vykazuje území ORP o 1,33 kg/obyv. nižší hodnoty měrné produkce nebezpečných odpadů a o 31,21 kg/obyv. nižší hodnoty měrné produkce všech odpadů, které byly vyprodukovány obcemi.

Sběr a svoz nebezpečného odpadu od občanů zajišťují v území sběrné dvory. Obce pak organizují jednorázové sběry komunálních NO (2x ročně dle zákona o odpadech).

Tabulka 79: Produkce odpadů podle jednotlivých skupin Katalogu odpadů a vyhlášky č. 352/2008 Sb. o podrobnostech nakládání s elektrozařízeními a elektroodpady, v platném znění na území ORP za období 2008-2012

Číslo skupiny odpadů	Název skupiny odpadů	Produkce jednotlivých druhů odpadů [t]				
		2008	2009	2010	2011	2012
01	Odpady z geologického průzkumu, těžby, úpravy a dalšího zpracování nerostů a kamene	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
02	Odpady z prvovýroby v zemědělství, zahradnictví, myslivosti, rybářství a z výroby a zpracování potravin	1 853,48	989,68	1 320,98	1 081,70	158,24
03	Odpady ze zpracování dřeva a výroby desek, nábytku, celulózy, papíru a lepenky	2,45	0,00	0,00	0,00	0,00
04	Odpady z kožedělného, kožešnického a textilního průmyslu	8,94	7,13	0,00	23,77	34,98
05	Odpady ze zpracování ropy, čištění zemního plynu a z pyrolytického zpracování uhlí	0,00	0,00	22,40	1,24	0,00
06	Odpady z anorganických chemických procesů	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
07	Odpady z organických chemických procesů	0,90	2,98	2,74	3,59	6,62
08	Odpady z výroby, zpracování, distribuce a používání nátěrových hmot (barev, laků a smaltů), lepidel, těsnících materiálů a tiskařských barev	13,35	17,48	19,58	161,77	37,13
09	Odpady z fotografického průmyslu	1,37	0,89	1,30	0,97	1,00
10	Odpady z tepelných procesů	6 618,47	3 988,14	6 821,48	7 593,92	7 600,42
11	Odpady z chemických povrchových úprav, z povrchových úprav kovů a jiných materiálů a z hydrometalurgie neželezných kovů	13,40	21,06	41,31	99,64	247,72
12	Odpady z tváření a z fyzikální a mechanické úpravy povrchu kovů a plastů	971,94	1 962,61	1 737,45	2 038,65	2 926,05
13	Odpady olejů a odpady kapalných paliv (kromě jedlých olejů a odpadů uvedených ve skupinách 05 a 12)	134,40	73,46	111,30	44,79	43,71
14	Odpady organických rozpouštědel, chladiv a hnacích médií (kromě odpadů uvedených ve skupinách 07 a 08)	3,04	0,09	0,40	0,53	0,19
15	Odpadní obaly, absorpční činidla, čisticí tkaniny, filtrační materiály a ochranné oděvy jinak neurčené	1 321,20	1 062,96	1 235,09	1 551,08	1 745,26
16	Odpady v tomto katalogu jinak neurčené	154,44	54,62	81,44	123,24	388,63
17	Stavební a demoliční odpady (včetně vytěžené zeminy z kontaminovaných míst)	3 997,80	2 490,33	5 877,99	6 572,42	11 491,77

Číslo skupiny odpadů	Název skupiny odpadů	Produkce jednotlivých druhů odpadů [t]				
		2008	2009	2010	2011	2012
18	Odpady ze zdravotní nebo veterinární péče a /nebo z výzkumu s nimi souvisejícího (s výjimkou kuchyňských odpadů a odpadů ze stravovacích zařízení, které bezprostředně nesouvisí se zdravotní péčí)	59,87	50,48	54,89	60,49	67,46
19	Odpady ze zařízení na zpracování (využívání a odstraňování) odpadu, z čistíren odpadních vod pro čištění těchto vod mimo místo jejich vzniku a z výroby vody pro spotřebu lidí a vody pro průmyslové účely	1 311,66	2 860,56	3 649,42	2 864,45	2 225,64
20	Komunální odpady (odpady z domácností a podobné živnostenské, průmyslové odpady a odpady z úřadů) včetně složek z odděleného sběru	10 457,88	8 885,79	9 559,00	8 924,30	10 755,14
50	Odpady vzniklé z elektroodpadů	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Celková produkce odpadů [t]		26 924,59	22 468,26	30 536,77	31 146,55	37 729,96

Zdroj Veřejná databáze VISOH, dostupná na <http://isoh.cenia.cz/groupisoh/>.

Tab. č. 79 uvádí skupiny odpadů, které nejvíce ovlivnily výslednou hodnotu produkce odpadů v území. Důvod výkyvů v produkci jednotlivých skupin odpadů zjišťoval realizační tým na Odboru životního prostředí ORP Dobříš. Bohužel se nepodařilo s Odborem ŽP navázat komunikaci a realizačnímu týmu nebyl schopen nalézt důvody výkyvů jiným způsobem. V roce 2012 došlo oproti roku 2011 k dvojnásobnému nárůstu produkce stavebního a demoličního odpadu v ORP Dobříš. Jedná se o 30 % z celkové produkce odpadů, což je ale stále nižší procento v porovnání s úrovní celé ČR (50 %). Zmiňovaný nárůst byl výrazně ovlivněn pokračujícími pracemi na kompletní přestavbě bývalého Pivovaru Dobříš na bytový komplex, kdy došlo k bourání a stavebním pracím v celém areálu. Byly např. zbourány pivovarnické sklepy a nahrazeny garážemi.

V roce 2012 také došlo k výraznému poklesu produkce odpadů prvovýroby ze zemědělství, pravděpodobně v souvislosti se spuštěním bioplynové stanice v obci Mokrovraty, která dokáže část těchto odpadů pojmout. Nejvíce odpadů je vyprodukovaných ve skupině Odpady z tepelných procesů, Stavební a demoliční odpady, Komunální odpady, Odpady z tváření a fyzikální a mechanické úpravy povrchu kovů a plastů a Odpady ze zařízení na zpracování odpadu, z čistíren odpadních vod pro čištění těchto vod.

V následující části o produkci odpadů, jejichž původcem je obec (hodnocení produkce KO a SKO, separovaných odpadů), se objevují data ze dvou databází. Hodnoty jsou vyjádřeny z Informačního systému odpadového hospodářství (ISOH) MŽP a z databáze společnosti EKO-KOM, a.s. Tyto databáze vznikají rozdílným způsobem sběru dat, jejich výpočtu a kontrolních mechanismů.

Do ISOH se informace sbírají komplexně, tedy za všechny odpady vyprodukované v území ČR, včetně způsobů nakládání s těmito odpady, jednou ročně, dle ohlašovací povinnosti stanovené zákonem č. 185/2001 Sb., o odpadech, v platném znění. Databáze je tvořena prostřednictvím ohlášených údajů, ke kterým jsou vytvořeny dle dané metodiky dopočty odpadů těch subjektů, které nemají ohlašovací povinnost nebo ohlašovací povinnost nesplnily apod. Co se týče výpočtu produkce odpadů, data

z ISOH jsou sečtena z produkce obcí (způsob nakládání A00 a AN60) a od všech občanů (způsob nakládání BN30, partner = občan obce), kteří odevzdali odpad v zařízení k tomu určeným (tedy ve sběrných dvorech, sběrných místech, výkupnách odpadů apod.). Dále jsou v produkci započítány odpady od subjektů, zapojených do systému sběru a nakládání s odpady obce (tzn. malých firem a živnostníků). Kontrolní mechanismy probíhají v několika stupních (kontroly vykazovaných množství předávaných odpadů, výkyvy v časové řadě apod.) nad veškerým objemem ohlášených dat (od všech ohlašovatelů) a v časové řadě.

Informace sdělované společností EKO-KOM, a.s. především za účelem řízení systému zpětného odběru obalů, včetně stanovení finančních odměn obcím, se sbírají čtvrtletně formou Výkazu o celkovém množství a druzích komunálního odpadu vytríděných, využitých a odstraněných obcí. Jedná se o veškeré odděleně sbírané využitelné komunální odpady, se kterými obec nakládá v rámci svého systému odpadového hospodářství (sběrná síť nádob, pytlový sběr, sběrné dvory, sběrná místa, výkupny, školní sběry, mobilní sběry apod.) Na rozdíl od databáze ISOH získává EKO-KOM, a.s. údaje od všech obcí v ČR jednotlivě (více než 97 % obcí ČR). Databáze EKO-KOM tedy nepracuje s dopočtenými údaji jako ISOH, ale s absolutními údaji za všechny obce. Dalším podkladem pro hodnocení je Dotazník o nakládání s komunálním odpadem v obci, se zaměřením na tříděný sběr, který se sbírá jednou ročně. Kontrolní mechanismy poté v databázi probíhají nad sbíranými daty o produkci jednotlivých druhů vytríděných odpadů a nad vybranými daty, např. o smíšeném komunálním odpadu (tedy v užším výběru dat, než u MŽP) v časové řadě.

V rámci hodnocení produkce odpadů od obcí lze použít obě databáze, ty však vykazují některé odlišnosti kvůli výše zmíněným faktům. Odlišnost je dána zejména množstvím odpadů vykazovaných do ISOH při výkupu odpadů (zejména kovy, částečně papír). Je ale potřeba poznamenat, že výkup odpadů je v praxi velmi obtížně kontrolovatelný a obce nemohou žádným zásadním způsobem ovlivňovat nebo plánovat nakládání s odpady, které jsou předmětem komerčního prodeje.

Tabulka 80: Celková produkce odpadů na území ORP (produkce KO a produkce smíšeného komunálního odpadu (dále jen SKO)) za období 2008-2012

Produkce odpadů [t]	2008	2009	2010	2011	2012	Meziroční změna [%] ↓			
						2008/2009	2009/2010	2010/2011	2011/2012
Celková produkce odpadů	26 924,56	22 468,27	30 536,77	31 146,57	37 729,97	-16,55	35,91	2,00	21,14
Celková produkce KO	11 683,10	9 879,18	10 699,13	10 436,24	12 463,53	-15,44	8,30	-2,46	19,43
Celková produkce SKO	5 614,87	5 753,60	5 550,53	5 160,67	6 808,61	2,47	-3,53	-7,02	31,93
Podílové ukazatele [%]	2008	2009	2010	2011	2012				
Podíl KO na celkové produkci odpadů		43,39		43,97		35,04		33,51	33,03
Podíl SKO na produkci KO		48,06		58,24		51,88		49,45	54,63
Měrné produkce odpadů [kg.obyv.⁻¹]	2008	2009	2010	2011	2012				
Počet obyvatel v území ORP		20 129		20 393		20 763		21 237	21 536
Měrná produkce KO		580,41		484,44		515,30		491,42	578,73
Měrná produkce SKO		278,94		282,14		267,33		243,00	316,15

Zdroj Veřejná databáze VISOH, dostupná na <http://isoh.cenia.cz/groupisoh/>.

V rámci ORP tvoří SKO až 55 % z celkové produkce komunálního odpadu. K výkyvům v produkci KO došlo zejména díky zvyšujícímu se množství produkce smíšeného komunálního odpadu. Smíšený komunální odpad (SKO) je výrazně ovlivněn strukturou osídlení. Největší je v ORP město Dobříš s 8 755 obyvateli. Produkce komunálního odpadu na jednoho obyvatele ORP (530 kg/obyv./ rok) vykazuje v průměru za sledované roky vyšší hodnotu než Středočeský kraj (450 kg. /obyv./rok). Komunální odpad je z území ORP vyvážen na skládku Chrást (u Březnice), do obce Bytíz (jen doplňkově). Sádrokarton je vyvážen firmou Zdibe, spol. s r.o. – SKS-cz.cz (= Středočeské komunální služby, sídlo ve Zdičích) mimo území ORP.

Podíl komunálního odpadu na celkové produkci odpadu se ve sledových letech 2008 až 2012 neustále pomalu snižuje a to v průměrné hodnotě o 10 % za rok. Produkce komunálního odpadu (počet kg odpadu na osobu za rok) vykazuje výkyvy. V příloze č. 2 je zobrazena podrobně celková produkce odpadů na území ORP (produkce KO a SKO). V příloze č. 3 se nachází graf č. 22, kde je uveden podíl KO a podíl SKO na celkové produkci odpadů. Nejvíce zastoupené odpady v KO v území ORP Dobříš jsou smíšený komunální odpad, papír a lepenka, dřevěné a smíšené obaly a biologicky rozložitelný odpad. Produkce odpadů na osobu jsou měřítkem, přepočteným z celkové produkce odpadů od všech původců v ORP. Majoritní množství SKO a KO představují odpady od obcí (resp. domácností). Skutečné množství odpadu, které vyprodukuje jeden občan v domácnosti, představuje následující tabulka (zdroji těchto dat je vždy databáze ISOH, kde byl upraven požadavek pouze na produkci odpadů z obcí). V příloze č. 3 se nachází graf č. 22 Podíl KO a podíl SKO na celkové produkci odpadů od všech původců.

Tabulka 81: Celková a měrná produkce komunálního a smíšeného komunálního odpadu, jehož původcem je obec, rok 2012

Územní jednotka	Počet obyvatel k 31.12.2012	Celková produkce KO (20+1501) [t]	Měrná produkce KO [kg/obyv.]	Celková produkce SKO (200301) [t]	Měrná produkce SKO [kg/obyv.]	Měrná produkce SKO [kg/obyv.]
Zdroj dat	ČSÚ	MŽP, CENIA	MŽP, CENIA	MŽP, CENIA	MŽP, CENIA	EKO-KOM, a.s.
ORP Dobříš	21 536	9 113,05	423,15	5 179,57	240,51	247,03
Středočeský kraj	1 291 816	541 681,44	419,32	338 245,99	261,84	261,87

Zdroj: Databáze ISOH (MŽP, CENIA), EKO-KOM, a.s.

V tabulce 81 je zobrazena produkce komunálních odpadů (KO) za rok 2012, vyprodukovaných v obcích (tedy odpadů od obcí a jejich občanů). Produkce KO od obcí tvoří 73,12 % celkové produkce KO v území ORP. Produkce SKO z obcí tvoří 76,07 % z celkové produkce SKO vyprodukovaných v celém území ORP všemi původci odpadů. Z těchto hodnot je patrné, že 26,88 % z celkové produkce KO bylo vyprodukováno právníckými osobami a podnikatelskými subjekty, které působí na území ORP a nejsou zapojeni do systému sběru a nakládání s KO obce, tyto odpady se tedy zařazují do odpadu podobného komunálnímu.

Vyhodnotíme-li data z ISOH, měrná produkce KO od obcí v ORP Dobříš je ve srovnání s průměrnou hodnotou za kraj o něco vyšší. Měrná produkce SKO je ve srovnání s průměrnou hodnotou za kraj nižší. V porovnání s průměrnými hodnotami za celou ČR vykazuje území ORP o 53,55 kg vyšší hodnoty měrné produkce KO a o 30,26 kg vyšší hodnoty měrné produkce SKO (v případě podkladových dat z EKO-KOM, a.s. o 36,78 kg vyšší), které byly vyprodukovány v obcích. Pokud porovnáme hodnoty

z databáze ISOH a hodnoty vykazované společností EKO-KOM, a.s., ty se liší kvůli způsobu sběru a výpočtu dat, jak je popsáno výše. Odlišnost je dána zejména tím, že v hodnotách z ISOH započítání producenti odpadů (malé firmy a živnostníci), kteří jsou zapojeni do systému sběru a nakládání s odpady v obci. Systém sběru a svozu dalších typů KO je uveden níže. V území převažuje známkový systém vztahující se k číslu popisnému za vývoz komunálního odpadu (např. Daleké Dušníky, Hřiměždice, Nečín, Rosovice, Stará Huť a další). Přibližně 1/3 obcí má pak placení poplatku nastaveno na obyvatele obce – fyzickou osobu. Obecně lze říci, že obce mají při specifických případech, jako např. chalupáři, podnikatelé, upraveno placení poplatku ve svých obecních vyhláškách. (Županovice, Borotice, Mokrovraty a další).

Tabulka 82: Separovaný sběr odpadů na území ORP za období 2008-2012

Produkce odpadů [t]	Katalogové číslo tříděného odpadu	2008	2009	2010	2011	2012
Papír	150101, 200101	3 269,17	2 617,44	3 159,69	3 130,45	3 143,97
Sklo	150107, 200102	248,31	260,97	226,06	239,51	270,57
Plast	150102, 200139	197,17	283,86	251,42	239,46	274,40
Nápojové kartony	150105	2,72	7,56	6,84	7,97	10,76
Celkem separovaný sběr		3 717,37	3 169,83	3 644,01	3 617,39	3 699,70
Měrná produkce odpadů [kg.obyv.-1]		2008	2009	2010	2011	2012
Počet obyvatel v území ORP		20 129	20 393	20 763	21 237	21 536
Měrná produkce tříděného papíru		162,41	128,35	152,18	147,41	145,99
Měrná produkce tříděného skla		12,34	12,80	10,89	11,28	12,56
Měrná produkce tříděného plastu		9,80	13,92	12,11	11,28	12,74
Měrná produkce tříděných nápojových kartonů		0,14	0,37	0,33	0,38	0,50
Měrná produkce tříděného odpadu		184,68	155,44	175,50	170,33	171,79

Zdroj Veřejná databáze VISOH, dostupná na <http://isoh.cenia.cz/groupisoh/>.

Produkce tříděného odpadu přepočtená na obyvatele ORP vykazuje ve sledovaných letech 2008-2012 stabilní hodnoty. Produkce vytříděného plastu přepočtená na obyvatele ORP se neustále pomalu zvyšuje, stejné je to u nápojových kartonů. V území ORP Dobříš se ročně vytřídí nejvíce papíru, což koresponduje s tím, že kontejnery na papír jsou téměř ve všech obcích území. Tabulka však obsahuje odpady od všech původců odpadu. Hodnoty jsou tedy silně ovlivněny produkcí obalových odpadů z podnikové sféry. Popis systému třídění využitelných složek KO v obcích ORP Dobříš je uveden níže. V příloze č. 4 v grafu č. 23 je uveden separovaný sběr odpadů na území ORP za období 2008-2012.

Tabulka 83: Celková a měrná produkce separovaného sběru odpadu, jehož původcem je obec (evidovaná a dopočtená produkce vytříděných odpadů), rok 2012

Územní jednotka	ORP Dobříš	Počet obyvatel k 31.12.2012 (ČSÚ)	Celková produkce za ORP [t]	Měrná produkce za ORP [kg/obyv.]	Měrná produkce za kraj [kg/obyv.]
Papír	(150101, 200101)	21 536	2 848,57	132,27	33,38
Plast	(150102, 200139)		227,57	10,57	12,36
Sklo	(150107, 200102)		250,93	11,65	12,20
Nápojové kartony	(150105)		10,50	0,49	0,32

Kovy	(200140, 150104)	72,71	3,38	24,46
-------------	-------------------------	-------	------	-------

Zdroj: Databáze ISOH (MŽP, CENIA)

V tabulce 83 je zobrazena produkce tříděného sběru za rok 2012, vyprodukovaného v obcích (tedy odpadů od obcí a jejich občanů). Produkce papíru od obcí tvoří 90,6 %, produkce skla tvoří 92,74 %, produkce plastů tvoří 82,93 % a produkce nápojových kartonů tvoří 97,58 %, z celkové produkce těchto odpadů, vyprodukovaných v celém území ORP všemi původci odpadů. Z těchto hodnot je patrné, že většinu vytríděných odpadů vyprodukovaných na území ORP Dobříš (90,21 %) tvoří odpady z obcí.

Měrná produkce papíru je ve srovnání s průměrnou hodnotou za kraj vyšší. Měrná produkce plastů je ve srovnání s průměrnou hodnotou za kraj nižší. Dále pak měrná produkce skla je ve srovnání s průměrnou hodnotou za kraj nižší. Měrná produkce nápojových kartonů je ve srovnání s průměrnou hodnotou za kraj vyšší. Měrná produkce kovů je ve srovnání s průměrnou hodnotou za kraj nižší. Produkce separovaného sběru odpadu se v ORP Dobříš liší v porovnání s celorepublikovými hodnotami výrazně u papíru a kovů. U ostatních druhů tříděného odpadu se hodnoty přibližují republikovým. Průměrné hodnoty měrné produkce vytríděných odpadů v ČR jsou u papíru 29,56 kg/obyv., skla 10,96, plastů 10,01, nápojových kartonů 0,28 a kovů 40,61 kg/obyv. Třídění v ORP je tedy ve srovnání s krajskými a celorepublikovými průměry na průměrné úrovni.

Tabulka 84: Měrná produkce separovaného sběru odpadu ze systému organizovaného obcí, rok 2012

Územní jednotka	ORP Dobříš	Počet obyvatel 31.12.2012 (ČSÚ)	Měrná produkce za ORP [kg/obyv.]	Měrná produkce za kraj [kg/obyv.]
Papír	(150101, 200101)	21 536	10,54	17,46
Plast	(150102, 200139)		10,18	12,42
Sklo	(150107, 200102)		12,09	11,22
Nápojové kartony	(150105)		0,51	0,35
Kovy	(200140, 150104)		0,00	6,71

Zdroj: EKO-KOM, a.s.

V tabulce 84 je zobrazena produkce tříděného sběru za rok 2012, jehož producentem je obec (tedy odpadů od obcí a jejich občanů) podle databáze EKO-KOM, a.s., která popisuje výsledky tříděného sběru organizovaného obcí. Při porovnání údajů z databáze ISOH a EKO-KOM, a.s. se některé hodnoty liší. Důvod spočívá v různých metodách výpočtu jednotlivých měrných produkcí, kdy je v produkci odpadů z ISOH počítáno s veškerými vytríděnými odpady na území ORP včetně těch, které byly odezdány občany obce mimo systém sběru odpadů obce (jedná se především o výkupny, které nejsou zapojeny do systému sběru odpadů obce). V hodnotách ze zdroje EKO-KOM, a.s. jsou započítány jen ty odpady, které byly vytríděny v rámci systému sběru odpadů organizovaných obcí. Největší rozdíly vykazují komodity papír a kovy, jak je vidět z porovnání s tabulkou výše, což de facto potvrzuje hypotézu o rozdílu hodnot způsobeného produkcí odpadů od občanů z výkupu, které nefungují v rámci systému obce.

Porovnáním hodnot z databáze EKO-KOM, a.s. lze zjistit, že měrná produkce papíru je ve srovnání s průměrnou hodnotou za kraj nižší. Měrná produkce plastů je ve srovnání s průměrnou hodnotou za kraj nižší. Dále pak měrná produkce skla je ve srovnání s průměrnou hodnotou za kraj nižší. Měrná produkce nápojových kartonů je ve srovnání s průměrnou hodnotou za kraj vyšší. Měrná produkce

kovů je ve srovnání s průměrnou hodnotou za kraj nižší. Z hlediska porovnání jednotlivých druhů tříděného odpadu jsou hodnoty měrné produkce tříděných odpadů vzhledem k průměrným hodnotám za ČR nižší u papíru, kovů a vyšší u skla, plastů, nápojových kartonů. Přičemž průměrné hodnoty měrné produkce vytříděných odpadů v ČR jsou u papíru 18,08, skla 10,97, plastů 9,72, nápojových kartonů 0,32 a kovů 19,98 kg/obyv. Třídění v ORP je tedy ve srovnání s krajskými a celorepublikovými průměry na průměrné úrovni, což potvrzuje i předcházející tabulka.

Tabulka 85: Produkce odděleného sběru využitelných komodit KO podle velikostních skupin obcí v kraji, rok 2013

Popisky řádků	Papír [kg/obyv.]	Plast [kg/obyv.]	Sklo [kg/obyv.]	Nápojový karton [kg/obyv.]	Kov [kg/obyv.]	Celkový součet [kg/obyv.]
Středočeský kraj	17,01	12,95	11,52	0,40	5,61	47,50
(0 až 500 obyv. včetně)	9,71	14,30	13,47	0,29	0,34	38,11
(501 až 1000 obyv. včetně)	11,35	14,47	12,39	0,36	0,62	39,18
(1001 až 4000 obyv. včetně)	15,73	14,83	12,94	0,43	1,35	45,28
(4001 až 10000 obyv. včetně)	19,01	13,66	11,73	0,51	4,94	49,86
(10001 až 20000 obyv. včetně)	25,32	11,04	9,95	0,38	24,05	70,73
(20001 až 50000 obyv. včetně)	11,69	9,41	9,29	0,57	1,95	32,91
(50001 až 100000 obyv. včetně)	34,51	7,52	6,33	0,11	2,96	51,43
Celkový součet - ČR	18,2	10,1	11,1	0,3	17,6	57,3

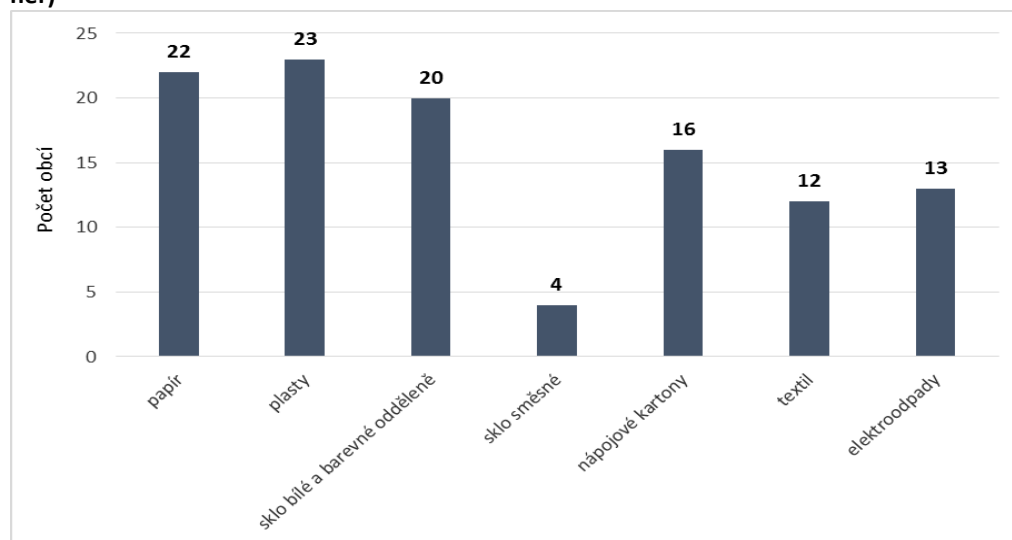
Zdroj: EKO-KOM, a.s.

Z hlediska velikostních skupin obcí ve Středočeském kraji produkují nejméně tříděného odpadu občané v obcích od 20 001 do 50 000 obyvatel (32,91 kg/obyv.). Nejvíce odpadu vytřídí občané v obcích od 10 001 do 20 000 obyvatel (70,73 kg/obyv.). Těto velikostní skupině neodpovídají v ORP Dobříš žádné obce (nejblíže dle počtu obyvatel se nachází město Dobříš s přibližně 8 755 obyvateli). V regionu však převažují pouze malé obce do 500 obyvatel (celkem 14 obcí z celkového počtu 24), dále 6 obcí ve velikostní kategorii od 1001 do 4000 obyvatel., V ORP Dobříš připadá na jedno průměrné sběrné hnízdo (obsahuje kontejner na papír, plast a sklo) 162 obyvatel (čím nižší hodnota, tím hustější je sběrná síť. Hodnota znamená přepočtené množství obyvatel na jedno sběrné hnízdo - tedy čím méně připadá obyvatel na jedno sběrné hnízdo, tím je sběrná síť hustější). Sběrná síť je v porovnání s průměrnou hodnotou v kraji na horší úrovni, přičemž hustota sběrné sítě ve Středočeském kraji je 140 obyvatel na jedno průměrné sběrné hnízdo a průměrná hodnota za ČR je 148 obyvatel na jedno průměrné sběrné hnízdo. V porovnání podobných ORP dle počtu obyvatel v kraji (např. sousední ORP Sedlčany-48 obyv. na jedno sběrné hnízdo, toto je však výrazně nejnižší hodnota v celém Středočeském kraji) vykazuje ORP Dobříš nižší hustotu sběrné sítě, v porovnání s ORP Lysá nad Labem (189 obyv. na jedno sběrné hnízdo) vykazuje ORP Dobříš horší hustotu sběrné sítě. Hustota sběrné sítě v ORP Dobříš je i tak podprůměrná v porovnání hodnot kraje i ČR, ale z hlediska osídlení ORP dostatečná (viz níže).

Popis systému třídění využitelných složek komunálních odpadů v obcích ORP Dobříš

Z dotazníkového šetření se starosty bylo zjištěno, že v území funguje podle jejich názoru dostatečně hustá síť kontejnerů na tříděný odpad i systém svozu těchto kontejnerů je dostačující. I přesto, že z analýzy vyplynulo, že počet obyvatel ORP na jedno sběrné hnízdo je vyšší než průměrné hodnoty za kraj i ČR, starostové jsou s umístěním a kapacitou kontejnerů na tříděný odpad spokojeni. Systém je v převážné většině obcí nastaven tak, že starostové zavolají svozové společnosti a ta má 72 hodin na vyvezení kontejnerů. Většinou jsou pak starostové s nastavením tohoto systému spokojeni, méně již s cenou za tento svaz. Některé obce mají pevně stanovena data vývozu separovaného odpadu, která vyvěšují na úředních deskách a webových stránkách. Z dotazníků vyplynulo, že v každé obci regionu existuje minimálně jedno „sběrné hnízdo kontejnerů“ na tříděný odpad, které vždy obsahuje kontejner na plasty (tento stav je shodný se studií Středočeského kraje o produkci komunálních odpadů, která uvádí, že kontejner na plast je nejčastěji zastoupeným kontejnerem na tříděný odpad v obcích), dále pak papír (97 % obcí) a sklo – tříděno bílé a barevné zvlášť (87 %). Méně často už jsou přítomny kontejnery na nápojové kartony (70 %) a elektroodpad (57 %). Kontejnery na tříděný odpad mají obce převážně zapůjčené od společnosti EKO-KOM, a.s. EKO-KOM, a.s. tak zajišťuje plnění povinnosti obcí ke zpětnému odběru a využití odpadu z obalů na základě smlouvy s obcí. EKO-KOM, a.s. tak poskytuje do rozpočtu obcí příspěvek za vytríděný odpad, který se skládá z paušální odměny za zajištění zpětného odběru a odměnou za zajišťování využití. Odměna se pohybuje dle velikosti sídla, výtěžnosti sběru na obyvatele a druh vytríděného obalu. Na obec o velikosti přibližně 2000 obyvatel tak mohou činit příspěvky od EKO-KOM, a.s. i několik stovek tisíc korun. Boxy na elektrozařízení, zářivky a baterie jsou situovány přímo na obecních úřadech (v případě Dobříše lze nalézt schránky na vybité baterie i v místních obchodech). Obce řeší problematiku sběru objemného elektroodpadu kontejnerem, který obec objednává jednorázově (např. Daleké Dušníky, Korkyně 1x za rok). Některé obce regionu si v důsledku neustálého nepořádku kolem kontejnerů na tříděný odpad zavedly na svém území „stálou službu“, kdy je vždy pověřen jeden člověk hlídající pořádek kolem kontejnerů. Starostové uvádějí, že tato možnost je pro ně ekonomicky efektivnější, než neustálé placení svozové společnosti za úklid nepořádku na těchto místech. Zároveň přibývá obcí, které instalují kolem hnízd kontejnerů na separovaný odpad fotopasti. Starostové si toto velmi pochvalují. Ve 12 obcích regionu jsou umístěny kontejnery na textil (např. Daleké Dušníky, Čím, Dobříš, Hřiměždice, Chotilsko, Malá Hraštice, Mokrovraty, Nečín, Nový Knín, Obořiště, Rosovice a Voznice). Město Dobříš spolupracuje od roku 2012 s Diakonií Broumov s.r.o. při sběru použitého oblečení, ale i obuvi, kabelek. Kovový odpad (či hliníkové obaly) sbírají v obcích převážně sbory dobrovolných hasičů. Jedná se většinou o jednorázové sběry (průměrně 2x ročně, vždy na jaře a na podzim). Náklady na sběr kovových odpadů jsou v obecním systému sběru odpadů v ORP zanedbatelné, protože téměř veškeré kovové odpady jsou sbírány mimo obecní systémy nakládání s odpady, tj. v síti privátních výkupen (sběr od obyvatel a svaz kovů do výkupen zajišťují především hasiči či fotbalisti). V případě omezení výkupu kovů by pak klíčovou roli sehrály sběrné dvory, kde by mohli obyvatelé odložit kovový odpad včetně kovů z obnovy a rekonstrukce domácností.

Graf 20: Kontejnery na tříděný odpad v obcích ORP Dobříš (počet obcí vlastnících alespoň 1 příslušný kontejner)

Zdroj: vlastní šetření realizačního týmu Svazku obcí Dobříšska a Novoknínska

Jednotkové náklady na tříděný sběr vykazují v území ORP vyšší hodnoty (5 358 – 9 027 Kč/t) než je průměrná hodnota za Středočeský kraj (5 023 Kč/t). Výtěžnost se pohybuje na průměrných hodnotách – za ORP 31,1 - 35,6 kg/obyv., ve Středočeském kraji se jedná o 35,1 kg/obyv. Dále je tříděný odpad rozdělen na jednotlivé složky. Jednotkové náklady na vytříděný papír (3 378 - 4 005 Kč/t) se v ORP Dobříš pohybují pod průměrnou hodnotou Středočeského kraje (4 356 Kč/t) i celé ČR (4 296 Kč/t). Jedná se o náklady spojené s odděleným sběrem komunálních papírových odpadů ve sběrných systémech organizovaných obcemi (tedy bez výkupu druhotných surovin, školních sběrů apod.). Výtěžnost tříděného sběru papíru v obecních systémech se ale pohybuje pod průměrem kraje (12,5 kg/obyv.). ORP však výrazně vybočuje ve výši nákladů spojených se sběrem, svozem, přepravou a úpravou plastů (9 291 - 16 490 Kč/t v ORP, za Středočeský kraj 7 625 Kč/t). Plastové odpady z obcí se v regionu třídí v třídící lince nacházející se v obci Svaté Pole. Dle vyjádření fokusní skupiny se nevyplatí vozit tento odpad dále než 30 km. Přesto zůstávají jednotkové náklady vysoké. Ani v rámci fokusní skupiny však nebyl důvod vysokých nákladů rozklíčován. Jednotkové náklady na sklo jsou v regionu výrazně pod průměrem (386 – 1 221 Kč/t) v porovnání s hodnotami kraje (2 041 Kč/t). Jedná se o náklady spojené s odděleným sběrem, svozem a přepravou komunálních skleněných odpadů. Údaje pocházejí z roku 2012 a byly zjištěny Institutem pro udržitelný rozvoj měst a obcí, o.p.s.²

Tabulka 86: Identifikace pěti hlavních druhů BRO na území ORP za období 2008-2012

Katalogové číslo odpadu	Název druhu biologicky rozložitelného odpadu	Produkce jednotlivých druhů odpadů [t]				
		2008	2009	2010	2011	2012
191201	Papír a lepenka	631,41	1371,65	1683,63	1415,24	1105,46
150103	Dřevěné obaly	564,26	276,77	469,10	720,66	901,27
200201	Biologicky rozložitelný odpad	118,98	135,80	345,98	318,66	303,33
190805	Kaly z čištění komunálních odpadních vod	105,10	411,62	685,43	228,01	277,81
190902	Kaly z čištění vody	0,00	94,32	138,66	75,98	153,01

Zdroj: Veřejná databáze VISOH, dostupná na <http://isoh.cenia.cz/groupisoh/>.

² Institut pro udržitelný rozvoj měst a obcí. *Hodnocení nákladů na hospodaření s komunálními odpady v obcích ČR* (za rok 2012). Institut IURMO. Praha 2013, 54 s.

Tabulka byla sestavena na základě identifikovaných pěti množstevně nejvíce zastoupených druhů BRO za rok 2012 na území ORP (vyjma: 150101 papírové a lepenkové obaly, 200101 papír a lepenka, s výjimkou papíru s vysokým leskem a odpadu z tapet, 200301 směsný komunální odpad a 200307 objemný odpad).

Největší podíl ze skupiny biologicky rozložitelného odpadu tvoří papír a lepenka. Jedná se o odpad sbíraný převážně z obecních systémů třídění odpadu. Podíl dřevěných obalů ve sledovaných letech narůstá, produkce tohoto odpadu je podnikového původu. Výkyv v roce 2010 u odpadu "Kaly z čištění komunálních odpadních vod" byl pravděpodobně způsoben provedením kompletní rekonstrukce čistírny odpadních vod (dále ČOV) pro obec Dobříš a Stará Huť. Rekonstrukcí došlo k celkové obnově technologického vybavení ČOV v souladu se současným stupněm technického pokroku v oblasti čištění odpadních vod a k rozšíření její kapacity pro výhledový rozvoj města. Tato mechanicko-biologická ČOV slouží především k čištění odpadních vod vyprodukovaných městem Dobříš a obcí Stará Huť. ČOV Dobříš je zároveň vybavena pro navážení odpadních vod z jímek neodkanalizovaných nemovitostí okolních obcí. Na ČOV jsou z odkanalizované aglomerace odváděny převážně splaškové odpadní vody z domácností. Podíl průmyslových odpadních vod je zanedbatelný. V příloze č. 5 se nachází tabulka a graf č. 24, kde je zobrazena podrobně celková produkce BRO na území ORP za období 2008 – 2012 a v grafu je přesná identifikace pěti hlavních druhů BRO na území ORP. V ORP Dobříš má největší množstevní zastoupení v biologicky rozložitelném komunálním odpadu SKO (kat. č. odpadu 200301). Ten obsahuje průměrně v ORP 50 % biologicky rozložitelné složky.

Tabulka 87: Podíl biologicky rozložitelného komunálního odpadu (dále jen BRKO) na celkové produkci BRO na území ORP za období 2008-2012

Produkce BRO a BRKO [t]	2008	2009	2010	2011	2012
Celková produkce BRO	12 321,91	11 768,55	13 438,17	12 317,75	12 946,09
z toho celková produkce BRKO	8 874,26	8 336,50	8 840,08	8 449,52	10 070,33
Podílové ukazatele [%]	2008	2009	2010	2011	2012
Podíl BRKO na celkové produkci BRO	72,02	70,84	65,78	68,60	77,79
Měrné produkce odpadů [kg.obyv.-1]	2008	2009	2010	2011	2012
Počet obyvatel v území ORP	20 129	20 393	20 763	21 237	21 536
Měrná produkce BRO	612,15	577,09	647,22	580,01	601,14
Měrná produkce BRKO	440,87	408,79	425,76	397,87	467,60

Zdroj Veřejná databáze VISOH, dostupná na <http://isoh.cenia.cz/groupisoh/>,

V tabulce č. 87 (Podíl biologicky rozložitelného komunálního odpadu (dále jen BRKO) na celkové produkci BRO na území ORP za období 2008-2012) jsou do produkce BRKO zahrnuty takové druhy komunálních odpadů, které jsou biologicky rozložitelné nebo v sobě zahrnují určitý podíl biologicky rozložitelné složky. Jedná se katalogová čísla 200101, 200108, 200110, 200111, 200125, 200138, 200201, 200301, 200302, 200307. Tato skupina BRKO je ve výpočtech zahrnuta jako součást BRO (tedy druhy odpadů zahrnuté jako komunální biologicky rozložitelné odpady příp. odpady v sobě zahrnující určitý podíl biologicky rozložitelné složky a dále katalogová čísla BRO z jiných skupin katalogu odpadů (např. zemědělství, potravinářství apod.). Tato tabulka zobrazuje souhrnnou produkci BRKO, bez ohledu na obsah biologicky rozložitelné složky v odpadu. Přepočteno na obsah biologicky

rozložitelné složky odpadu byl proveden podle Zpracování metodiky matematického vyjádření soustavy indikátorů OH a je uveden v Příloze č. 2 - Celková produkce KO na území ORP za období 2008-2012 podrobně. Data v této tabulce č. 86 primárně vystihují, jaký podíl zaujímají z celkové produkce BRO odpady komunální (tzv. BRKO). Zavedené systémy sběru BRKO v obcích, kde se produkce odpadů dostává do evidence (tj. vyjma domácího kompostování a komunitního kompostování v obcích), se pak odrážejí jako evidovaná produkce pod katalogovým číslem 200201 - biologicky rozložitelný odpad (viz Příloha č. 2 - Celková produkce KO na území ORP za období 2008-2012 podrobně). V souvislosti s cíli POH ČR (Snížit maximální množství biologicky rozložitelných komunálních odpadů (dále jen BRKO) ukládaných na skládky tak, aby podíl této složky činil v roce 2010 nejvíce 75 % hmotnostních, v roce 2013 nejvíce 50 % hmotnostních a výhledově v roce 2020 nejvíce 35 % hmotnostních z celkového množství BRKO vzniklého v roce 1995) je žádoucí zvyšování využití BRKO, čímž se sníží podíl BRKO ukládaného na skládky. Zvýšením produkce BRKO (zejména 200201) dojde k lepšímu třídění a jednoduššímu materiálovému využití těchto odpadů. Interpretace dat se odvíjí rovněž od zavedených systémů domácího a komunitního kompostování, kdy nárůst odpadu 200201 nemusí být patrný.

V příloze č. 6 v grafu č. 25 je uveden podíl biologicky rozložitelného komunálního odpadu (dále jen BRKO) na celkové produkci BRO.

Podíl produkce BRO vykazuje ve sledovaných letech v podstatě stabilní trend bez výrazných výkyvů. Směsný komunální odpad statisticky obsahuje 40 % biologicky rozložitelné složky³. Z ORP Dobříš tak bylo v roce 2013 v rámci SKO skladováno přibližně 2 779 tun BRKO. Na jednoho obyvatele tak připadá 129 kg nevytříděného BRKO. Skládkování BRKO se váže na jeden z cílů POH. Pokud nebude zásadním způsobem změněn systém nakládání s SKO, pak nebude skládkování BRKO omezeno rapidně. Důvodem zvýšení produkce BRKO v ORP v roce 2012 může být také otevření nové kompostárny nacházející se za přímo hranicemi ORP Dobříš u obce Bytíz.

Tabulka 88: Celková a měrná produkce biologicky rozložitelného komunálního odpadu a odpadu kat. č. 20 02 01 - biologicky rozložitelný odpad, jehož původcem je obec, rok 2012

Územní jednotka	Počet obyvatel k 31.12.2012 (ČSÚ)	Celková produkce BRKO (vybrané kódy sk. 20) [t]	Měrná produkce BRKO [kg/obyv.]	Celková produkce biologicky rozložitelného odpadu (200201) [t]	Měrná produkce biologicky rozložitelného odpadu (200201) [kg/obyv.]
ORP Dobříš	21 536	8 346,13	387,54	297,83	13,83
Středočeský kraj	1 291 816	447 943,80	346,76	39 380,93	30,48

Zdroj: Databáze ISOH (MŽP, CENIA)

V tabulce 88 je zobrazena celková a měrná produkce biologicky rozložitelných komunálních odpadů (BRKO) a odpadu katalogového čísla 20 02 01 - biologicky rozložitelný odpad, jehož původcem je obec, za rok 2012. Produkce BRKO od obcí tvoří 82,88 % celkové produkce BRKO v území ORP vyprodukovaných všemi původci. Z těchto hodnot je patrné, že 17,12 % z celkové produkce BRKO bylo

³ Podíl BR(K)O ve směsném komunálním odpadu v roce 1995 byl stanoven v „Situační zprávě o biologicky rozložitelných odpadech v ČR“

vyprodukováno právníckými osobami a podnikatelskými subjekty, které působí na území ORP a nejsou zapojeni do systému sběru a nakládání s KO obce.

Měrná produkce BRKO, vyprodukovaného obcemi, je v porovnání s krajskou hodnotou vyšší. Co se týče měrné produkce odpadu 20 02 01, ta je v porovnání s krajskou hodnotou nižší. V porovnání s průměrnými hodnotami za celou ČR vykazuje území ORP o 99,39 kg vyšší hodnoty měrné produkce BRKO a o 5,7 kg nižší hodnoty měrné produkce odpadu 20 02 01, které byly vyprodukovány v obcích. Na měrné hodnoty BRKO a odpadu 20 02 01 má vliv zavedený systém kompostování v domácnostech, komunitního kompostování a systém třídění BRKO v domácnostech a na sběrných dvorech a sběrných místech. Systém domácího kompostování, komunitního kompostování a sběru a svozu kompostu snižuje měrnou produkci BRKO na obyvatele. Systém domácího kompostování je zaveden v obci Malá Hraštice, systém sběru a svozu kompostu pak na Dobříši. V současné době obce začínají aktivně řešit problematiku kompostování, 5 obcí ORP připravuje společný projekt na pořízení domácích kompostérů do domácností. Zavedený systém třídění BRKO zvyšuje měrnou produkci BRKO a obzvláště pak odpadu 20 02 01 na území ORP.

V roce 2012 byla otevřena nová kompostárna nacházející se za hranicemi ORP Dobříš u obce Bytíz. Do kompostárny ve Svatém Poli je odvážen pouze bioodpad v podobě trávy a zeleně z Dobříše. V ostatních menších obcích si téměř všichni obyvatelé zpracovávají bioodpad na vlastním kompostu na zahradách. Odpad v podobě větví je z území přepravován k následnému štěpkování do kompostárny Jarošovice, která vznikla na základě dohody mezi místními zemědělci, svozovými firmami a obcemi mikroregionu Vltavotýnsko. Kompostárna se nachází přibližně 64 km od hranic území ORP. Jedná se tedy o další místo, kam může být BRO i BRKO z regionu odváženo. V současné době vyvstala v regionu živá diskuse nad možností pořídit obyvatelům regionu malé kompostéry nebo malou (pravděpodobně svazkovou) kompostárnu. Tato aktivita má potenciál (v případě své realizace – obce jsou k tomuto velmi nakloněny) i nadále zvyšovat třídění BRKO na území regionu a podporovat ochotu obyvatel třídit.

Nakládání s odpady

Data v následujících tabulkách identifikují nakládání s odpady, které je ohraničeno územní jednotkou správního obvodu ORP Dobříš. Hodnoty tedy odrážejí pouze množství odpadu využitého či odstraněného na území ORP, a to v zařízeních k tomuto určených a situovaných pouze na území ORP Dobříš. Z dat proto nelze odvozovat komplexní nakládání s odpady z území ORP zvláště v situacích, kdy se odpad využívá nebo odstraňuje mimo území ORP, ve kterém byl vyprodukován. Toto platí pro všechny tabulky, týkající se nakládání s odpady, uvedené níže.

Tabulka 89: Nakládání s odpady celkově na území ORP za období 2008-2012

Hmotnostní ukazatele a popis stavu plnění cílů POH ČR - diference oproti roku 2000		DZ pro produkci, využití a skládkování odpadů 2000	2008	2009	2010	2011	2012
Hlavní způsoby nakládání s odpady [t]							
Využití	Materiálové využití	22 963,92	32 518,63	22 854,91	32 345,15	36 164,19	45 333,51
	Podíl materiálového využití odpadů z celkové produkce [%] ↓						
		60,29	120,78	101,72	105,92	116,11	120,15
	Energetické využití	18,62	95,50	38,49	56,53	0,00	0,00

	Celkem vybrané způsoby využití	22 757,34	32 614,13	22 893,40	32 401,68	36 164,19	45 333,51
		Podíl využití odpadů z celkové produkce [%] ↓					
		59,75	121,13	101,89	106,11	116,11	120,15
Celková produkce odpadů		38 088,45	26 924,56	22 468,27	30 536,77	31 146,57	37 729,97
Odstranění	Skládkování	2,60	5,45	0,00	0,00	0,00	0,00
	Spalování		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Jiné uložení		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Celkem vybrané způsoby odstranění		5,45	0,00	0,00	0,00	0,00
Hmotnostní ukazatele a popis stavu plnění cílů POH ČR - diference oproti roku 2000		DZ pro produkci, využití a skládkování odpadů 2000	2008	2009	2010	2011	2012
Hlavní způsoby nakládání s odpady [t]							
		22 963,92	32 518,63	22 854,91	32 345,15	36 164,19	45 333,51
		Podíl materiálového využití odpadů z celkové produkce [%] ↓					
		60,29	120,78	101,72	105,92	116,11	120,15
Využití	Energetické využití	18,62	95,50	38,49	56,53	0,00	0,00
	Celkem vybrané způsoby využití	22 757,34	32 614,13	22 893,40	32 401,68	36 164,19	45 333,51
		Podíl využití odpadů z celkové produkce [%] ↓					
		59,75	121,13	101,89	106,11	116,11	120,15
Celková produkce odpadů		38 088,45	26 924,56	22 468,27	30 536,77	31 146,57	37 729,97
Odstranění	Skládkování	2,60	5,45	0,00	0,00	0,00	0,00
		Změna skládkování odpadů oproti DZ 2000 [%] →					
	Spalování		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Jiné uložení		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Celkem vybrané způsoby odstranění		5,45	0,00	0,00	0,00	0,00

Zdroj Veřejná databáze VISOH, dostupná na <http://isoh.cenia.cz/groupisoh/>.

Materiálové využití odpadů převažuje množstevně nad produkcí odpadů v ORP Dobříš. Když porovnáme celkovou produkci odpadů, pak bylo v roce 2000 teoreticky materiálově využito 60 % odpadu, v roce 2012 se hodnota zvýšila na 120 %. V území se tedy materiálově využije o 20 % více odpadu, než samo ORP vyprodukuje. Tento jev pravděpodobně souvisí s umístěním třídící linky v obci Svaté Pole, do které je svážen odpad i z území mimo ORP Dobříš. Při hodnocení nakládání s odpady je ale potřeba zohledňovat skutečné toky odpadů, tedy to, že ne všechny odpady jsou na území ORP materiálově využity. V tabulce jsou uvedeny hodnoty pouze využití odpadu na území ORP v zařízeních, která jsou k tomu určená. Největší množství odpadu (49 %) v roce 2012 se materiálově využívalo ze skupiny stavební a demoliční odpady (sk. 17), jednalo se především o kovové odpady. Z této skupiny se nejvíce využilo hliníku (kat. č. 170402) recyklací a znovuzískáním kovů. Dále pak asfaltových směsí (170302) recyklací anorganických materiálů a zeminy a kamení (170504) k rekultivaci skládek. Další skupinou odpadů s největším zastoupením (30 %) v materiálovém využití jsou odpady z fyzikální a mechanické úpravy kovů (sk. 12), kdy bylo využito nejvíce piliny a třísky neželezných kovů (120103) recyklací a znovuzískáním kovů. Poslední významný podíl (15 %) využitých odpadů bylo ze skupiny 10

– odpady z tepelných procesů. Zde se nejvíce využívaly stěry z druhového tavení (100309) způsobem recyklace a znovuzískání kovů. V území ORP se nacházejí středně velké firmy, které působí v oblasti zpracování kovů. Například mezinárodní firma Benteler Distribution Czech Republic, spol. s r. o. opracovává trubky z uhlíkové a nerezové oceli, firmy ALUHUT a.s., a ANBREMETALL a.s. vykonávají zpracovatelskou činnost v oblasti nakládání s kovovými odpady. Z toho důvodu, že se jedná o větší firmy v rámci ORP Dobříš tak významně přispívají k vyššímu nakládání s kovovými odpady v regionu. V příloze č. 7 a v grafu č. 26 je celkové nakládání s odpady na území ORP Dobříš.

Tabulka 90: Nakládání s komunálními odpady (dále jen KO) a se směsným komunálním odpadem (dále jen SKO) na území ORP za období 2008-2012

Hmotnostní ukazatele a popis stavu plnění cíle POH ČR - difERENCE OPROTI ROKU 2000		Způsob nakládání	DZ pro produkci a využití KO 2000	2008	2009	2010	2011	2012	
Nakládání s odpady [t]									
KO	Využití	Materiálové využití	669,35	1 195,02	1 335,71	5 669,46	4 281,49	1 874,04	
		Podíl materiálového využití KO z celkové produkce KO [%] ↓							
			8,82	10,23	13,52	52,99	41,03	15,04	
		Energetické využití	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
	Celkem vybrané způsoby využití		615,18	1 195,02	1 335,71	5 669,46	4 281,49	1 874,04	
		Podíl celkového využití KO z celkové produkce KO [%] ↓							
			8,10	10,23	13,52	52,99	41,03	15,04	
	Celková produkce KO [t]			7 593,08	11683,10	9879,18	10699,13	10436,24	12463,53
	Odstranění	Skládkování		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
		Spalování		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
Jiné uložení			0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
Celkem vybrané způsoby odstranění			0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
SKO	Využití	Materiálové využití		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
		Energetické využití		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
		Celkem vybrané způsoby využití		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
	Odstranění	Skládkování		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
		Spalování		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
		Jiné uložení		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
		Celkem vybrané způsoby odstranění		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	

Zdroj: Veřejná databáze VISOH, dostupná na <http://isoh.cenia.cz/groupisoh/>

Smyslem uvedené tabulky je popsat, co se s odpady, které produkují obyvatelé obcí v ORP skutečně děje. I přes dotazy na odbor Životního prostředí ORP Dobříš se realizačnímu týmu nepodařilo určit pokles materiálového využití KO v roce 2012. V území není skládka ani spalovna odpadu (především díky malé rozloze ORP se zde mnoho zařízení týkajících se využití či odstraňování odpadů nenachází). Odpad z ORP Dobříš se odváží do koncového zařízení, které se nachází u obce Chrást (Březnice) na Příbramsku a také do překladiště přímo za hranicemi regionu v Mníšku p. Brdy s roční kapacitou 20 000 t směsného komunálního odpadu ročně. Pro efektivní přepravu je nutné nastavit síť překláda-

cích stanic. Toto téma by mohlo být vhodným podnětem pro meziobecní spolupráci, protože překládací stanice budou nutné s ohledem na očekávaný zákaz skládkování a nutností energetického využití SKO. Skládky (mimo území ORP Dobříš) u obce Chrást je pro skládkování odpadu z jednotlivých obcí území ORP Dobříš nejvíce využívána. Nově je pak otevřena skládka Bytíz, která se nachází přímo za hranicemi území ORP. Tam je také možno odpad odvážet, ale zatím není pro odpad vyprodukovaný v ORP Dobříš využívána. V regionu se nachází jedna komunitní kompostárna, která je umístěna v menší obci regionu a je využívána především pro kompostování odpadů z veřejné zeleně pocházející z největšího města regionu (Dobříš, 8 755 obyvatel). V menších obcích (v regionu převažujících) lze nalézt téměř na každé zahradě „vlastní“ kompost. Další kompostárna se nachází (od roku 2014) přímo za hranicemi ORP u obce Bytíz.

V rámci nakládání s komunálními odpady se v roce 2012 materiálově využilo 50 % KO ze skupiny Odpadní obaly, absorpční činidla, čisticí tkaniny, filtrační materiály a ochranné oděvy jinak neurčené (sk. 15), jednalo se především obaly. Z této skupiny se nejvíce využilo papírových a lepenkových obalů (kat. č. 150101) předúpravou tohoto odpadu. Druhou skupinou odpadů (také 50 %) v materiálovém využití jsou Komunální odpady (odpady z domácností a podobné živnostenské, průmyslové odpady a odpady z úřadů) včetně složek z odděleného sběru (sk. 20), kdy bylo využito v největším množství recyklace plastů (200139) a papíru a lepenky (200101). Zbytek se materiálově využívá mimo ORP. Veškerý SKO je skládkován na skládkách mimo ORP a veškerý tříděný odpad je dotříděn na třídících linkách a posléze prodán k materiálovému využití. Nejvíce se materiálově využívá tříděný odpad, jehož nakládání je popsáno v následující tabulce.

V roce 2010 byl ve srovnání s rokem 2000 plněn cíl Plánu odpadového hospodářství, a to zvýšit materiálové využití KO na 50 % - v ORP Dobříš se jednalo o 53 %. Sledované využití odpadu však v roce 2012 znovu kleslo a to jen na 15 % materiálově využitého odpadu. V příloze č. 8 a v grafu č. 27 je vyjádřeno nakládání KO a s SKO na území ORP za období 2008 – 2012.

Tabulka 91: Nakládání se separovaným sběrem na území ORP za období 2008-2012

Nakládání se separovaným sběrem [t]	Katalogové číslo tříděného odpadu	Způsob nakládání s jednotlivými komoditami	2008	2009	2010	2011	2012
Papír	150101, 200101	Materiálové využití	631,57	465,16	1741,46	1422,84	1125,41
		Energetické využití	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
		Odstranění	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Sklo	150107, 200102	Materiálové využití	159,29	59,87	239,13	0,00	0,00
		Energetické využití	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
		Odstranění	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Plast	150102, 200139	Materiálové využití	397,67	0,82	694,88	1052,26	584,69
		Energetické využití	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
		Odstranění	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Nápojové kartony	150105	Materiálové využití	0,00	0,00	10,84	39,24	13,32
		Energetické využití	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
		Odstranění	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

Zdroj Veřejná databáze VISOH, dostupná na <http://isoh.cenia.cz/groupisoh/>.

Všechny druhy vyprodukovaného separovaného odpadu v ORP Dobříš byly využity materiálově, ale mimo území ORP Dobříš (viz tabulka výše). Výrazný pokles hodnot nakládání se separovaným sběrem odpadu v roce 2009 je možné vysvětlit propadem cen na trhu druhotných surovin. Propad postihl především komodity papíru, plastu a železného šrotu. Od roku 2011 se nijak v území nenakládá se separovaným sběrem "skla". Hodnoty materiálového využití tohoto druhu odpadu jsou nulové, to znamená, že daný odpad, vyprodukovaný na území ORP, se k dalšímu zpracování vyváží mimo hranice ORP Dobříš. O odvoz odpadového skla se stará firma AMT s.r.o. Příbram. Tato společnost pokrývá v oblasti zpracování odpadového skla 75 % území ČR. U Příbrami (obec Dubno) se nachází jedna ze tří hlavních linek této společnosti v ČR na dotřídování a úpravu skla. Jedná se o zařízení s celorepublikovým významem.

Velmi výrazně zde dominuje materiálové využití plastů, které je o 16 % vyšší než byla samotná produkce plastu v území ORP. Toto je pravděpodobně způsobeno existencí třídící linky v obci Svaté Pole, která je specializovaná právě především na plast. Vytříděné plasty a papír jsou přeprodávány firmě Rumpold, která je třídí na zmiňované třídící lince ve Svatém Poli. Tento vytříděný odpad je dále přeprodáván firmám, které nabídnou lepší cenu. V příloze č. 9 a v grafu č. 28 je vyjádřeno nakládání se separovaným sběrem a také materiálové využití separovaného odpadu na území ORP v období 2008 – 2012.

Tabulka 92:Nakládání s biologicky rozložitelným odpadem (dále jen BRO) a s biologicky rozložitelným komunálním odpadem (dále jen BRKO) na území ORP za období 2008-2012

Hmotnostní ukazatele a popis stavu plnění cíle POH ČR - difference oproti roku 1995		Způsob nakládání	DZ pro skládkování BRKO 1995	2008	2009	2010	2011	2012	
Nakládání s BRO a BRKO [t]									
BRO	Využití	Materiálové využití		3 107,50	3 834,99	8 373,29	6 156,52	2 025,05	
		Energetické využití		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
	Odstranění	Skládkování (původní hmotnost odpadu)		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
		Spalování		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
		Jiné uložení		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
BRKO	Využití	Materiálové využití		234,63	1 265,44	4 137,54	2 384,89	418,28	
		Energetické využití		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
	Odstranění	Skládkování	Původní hmotnost odpadu		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
			Hmotnost odpadu přepočtená na obsah biologicky rozložitelné složky v odpadu	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
		Měrné skládkování - pro porovnání s cílem POH (přepočteno na obsah biologicky rozložitelné složky v odpadu)	148,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
		Měrné skládkování BRKO přepočtené na obsah biologicky rozložitelné složky [kg.obyv. ⁻¹] ↓							
		Spalování		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
Jiné uložení		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00			

Počet obyvatel v území ORP	20 129	20 393	20 763	21 237	21 536
-----------------------------------	--------	--------	--------	--------	--------

Zdroj Veřejná databáze VISOH, dostupná na <http://isoh.cenia.cz/groupisoh/>.

Přesto, že POH hovoří o podpoře zvyšování materiálového využití BRO, region vykazuje v této oblasti kolísavé hodnoty, kdy v posledním sledovaném roce klesla tato hodnota dokonce o 70% oproti předchozímu roku. Největší město regionu zajišťovalo pro své občany kontejnery na zeleň ze zahrad, které vyváželo zdarma především do kompostárny ve Svatém Polí, kde má město svůj vlastnický podíl. Pro většinu ostatních obcí regionu je využívání služeb externí firmy v oblasti bioodpadu finančně nedostupným řešením. Některé obce (Dobříš, Chotilsko, Rosovice, Nový Knín) disponují svozovým autem na BRKO tak, aby byla umožněna efektivní organizace svozu BRKO na centrální místo. Komunitní/obecní kompostárna není zařízením pro nakládání s odpady ve smyslu zákona o odpadech a nemůže sloužit více než jedné obci. Z tohoto důvodu vidí jako jedinou možnost doporučit svým obyvatelům kompostovat bioodpad na vlastní zahradě a využívat k tomuto malé domácí kompostéry. Toto je ve většině municipalit regionu možné především z důvodu převažujícího venkovského prostředí regionu, kdy téměř každý má vlastní zahradu. V současné době dochází v členských obcích Svazku obcí Dobříšska a Novoknínska k diskusi nad možností spojit své síly a v případě otevření výzvy podat projekt na podporu sběru bioodpadu v jednotlivých obcích v podobě nákupu minikompostérů pro občany. V příloze č. 10 je uvedeno nakládání s BRO a BRKO a v grafu č. 29 je vyjádřen podíl množství BRKO na množství BRO a skládkování BRKO na území ORP Dobříš.

Největší množství odpadu (53 %) v roce 2012 se materiálově využívalo ze skupiny Odpadní obaly, absorpční činidla, čisticí tkaniny, filtrační materiály a ochranné oděvy jinak neurčené (sk. 15), jednalo se především o obaly. Z této skupiny se nejvíce využilo papírových a lepenkových obalů (kat. č. 150101) a dřevěných obalů (150103). Další skupinou odpadů s největším zastoupením (46 %) v materiálovém využití jsou odpady ze zařízení na zpracování odpadu, z ČOV pro čištění těchto vod mimo místo jejich vzniku a z výroby vody pro spotřebu lidí a vody pro průmyslové účely (sk. 19), kdy bylo využito nejvíce kalů z čištění ČOV (190805) a papíru a lepenky (191201).

Finanční analýza

Tabulka 93: Náklady na odpadové hospodářství v letech 2010-2012 v území ORP

Pododdíl	Paragraf	Popis odvětvového členění
372		Nakládání s odpady
		Zahrnují se jak komunální tak průmyslové odpady, které současně zahrnují nebezpečné odpady, ostatní odpady a inertní nebo hmotně objemné odpady (odpady z těžebních odvětví a elektráren, stavební suť). Váže definičně na zákon o odpadech. Nebezpečným odpadem se rozumí odpad, který má jednu nebo více nebezpečných vlastností, jako jsou např. výbušnost, hořlavost, oxidační schopnost, tepelná nestálost organických peroxidů, schopnost uvolňovat ve styku s vodou jedovaté plyny, ekotoxicita, následná nebezpečnost, akutní toxicita, žíravost, infekčnost, radioaktivita apod. Komunálním odpadem se rozumí veškerý odpad vznikající na území obcí při činnosti fyzických osob (domácností) a také odpad vznikající např. při čištění veřejných komunikací a prostranství a při údržbě veřejné zeleně. Nezahrnuje na druhé straně záležitosti sběru a zpracování druhotných surovin (např. papíru, železa, dalších kovů apod.) realizované prostřednictvím organizací sběrných surovin nebo jako jednorázové akce.
	3721	Sběr a svoz nebezpečných odpadů
	3722	Sběr a svoz komunálních odpadů

3723	Sběr a svoz ostatních odpadů (jiných než nebezpečných a komunálních)
3724	Využívání a zneškodňování nebezpečných odpadů
	Neziskové nakládání s nebezpečnými odpady se záměrem nahrazení produkce a ukládání odpadů (tj. zátěže životního prostředí) procesem opětného zapojení odpadních látek do ekonomického koloběhu (ve formě suroviny nebo energie) a procesem obnovy (proces integrován s příslušnou činností).
3725	Využívání a zneškodňování komunálních odpadů
	Neziskové nakládání s komunálními odpady se záměrem nahrazení produkce a ukládání odpadů (tj. zátěže životního prostředí) procesem opětného zapojení odpadních látek do ekonomického koloběhu (ve formě suroviny nebo energie) a procesem obnovy (proces integrován s příslušnou činností).
3726	Využívání a zneškodňování ostatních odpadů
	Neziskové nakládání s ostatními odpady se záměrem nahrazení produkce a ukládání odpadů (tj. zátěže životního prostředí) procesem opětného zapojení odpadních látek do ekonomického koloběhu (ve formě suroviny nebo energie) a procesem obnovy (proces integrován s příslušnou činností).
3727	Prevence vzniku odpadů
	Zahrnuje činnosti recyklace, procesní modifikace, preventivní opatření k redukci množství a škodlivých účinků odpadů tvořených konečnou spotřebou zboží a k redukci produkce průmyslových odpadů nebo snížení jejich škodlivých účinků.
3728	Monitoring nakládání s odpady
3729	Ostatní nakládání s odpady
	Patří sem zejména asanace starých skládek, též z prostředků přidělených k odstranění ekologických zátěží na privatizovaném majetku.

Paragraf	Název	Náklady v Kč/rok		
		2010	2011	2012
3721	Sběr a svoz nebezpečných odpadů	44 990	68 600	54 380
3722	Sběr a svoz komunálních odpadů	12 275 200	11 959 610	13 800 420
3723	Sběr a svoz ostatních odpadů (jiných než nebezpečných a komunálních)	1 635 520	1 692 580	1 833 010
3724	Využívání a zneškodňování nebezpečných odpadů	0	0	0
3725	Využívání a zneškodňování komunálních odpadů	1 547 570	1 669 470	1 824 410
3726	Využívání a zneškodňování ostatních odpadů	0	0	0
3727	Prevence vzniku odpadů	0	0	0
3728	Monitoring nakládání s odpady	0	0	0
3729	Ostatní nakládání s odpady	120 440	102 500	146 000
Celkové náklady		15 623 720	15 492 760	17 658 220

Zdroj: Ministerstvo financí ČR.

V celkovém porovnání nákladů obcí na odpadové hospodářství vychází v roce 2010 celkové náklady v Kč na jednoho obyvatele regionu za rok v hodnotě 752 Kč. Toto je o 130 Kč méně, než je celorepublikový průměr, který dle dat EKO-KOM činil v roce 2010 882 Kč/obyv./rok. 78 % všech nákladů tvořila

položka 3722 – Sběr a svoz komunálních odpadů. Žádná z obcí regionu nevyužívá potenciálu využitelných komunálních odpadů, které jsou druhotně obchodovatelné, přesto, že jsou původcem a vlastníkem vytríděných komunálních odpadů. Do obecního rozpočtu však mohou přinést další finanční prostředky. Zde lze spatřovat prostor pro výraznější angažování veřejného sektoru v budoucnu (např. formou přímé smlouvy s provozovatelem třídící linky). Svoz separovaného odpadu z území zajišťuje autorizovaná obalová společnost EKO-KOM, a.s. Odměny jsou významnou příjmovou položkou obecních rozpočtů. V praxi často slouží obcím k motivaci občanů, aby zvýšili úroveň třídění (v území ORP Dobříš se však toho příliš neděje). Při větším množství vytríděných odpadů obec získá větší finanční příspěvek a nemusí zvyšovat, případně může snížit, poplatky pro občany za odpadové hospodářství.

5.1.3. Analýza rizik a další potřebné analýzy

c) Analýza cílových (dotčených) skupin

Analýza slouží k definování jednotlivých cílových skupin (dotčených či zainteresovaných), zjištění jejich předpokládaných očekávání a k definování rizik spojených s těmito skupinami a s jejich očekáváním. Dále pak slouží k nalezení vhodného způsobu komunikace a nalezení případných opatření k minimalizaci rizik při zapojení těchto cílových skupin.

Název dotčené skupiny	Očekávání dotčené skupiny	Rizika spojená se skupinou	Způsob komunikace	Opatření
Občané obcí	pravidelný, levný svoz, pohodlná dostupnost kontejnerů na třídění	nepořádek kolem kontejnerů, netřídí odpad, pálení odpadu v kamnech, neplacení poplatků, tvorba černých skládek	internetové stránky obcí, lokální zpravodaje, letáky, semináře (různé nástroje zapojování veřejnosti - od kulatých stolů	realizace workshopů a osvětových akcí, vytvoření letáku, informování prostřednictvím článků v místních periodikách
Představitelé obcí	čistá veřejná prostranství, efektivní a finančně dostupný svoz odpadu, uvědomělí obyvatelé třídící odpad	nezájem představitelů obcí, nedomluva se svozovou firmou, korupční prostředí - nadstandardní pro obec nevýhodná spolupráce s firmami (monopol), nedostatečná komunikace s občany	semináře pro představitele obcí, email, webové stránky, osobní rozhovory	pravidelná kontrola veřejných prostranství, pravidelný kontakt se svozovou společností, a zpětná vazba od občanů, kontrola hospodaření obcí v této oblasti
Svozové firmy	obsáhnout celé území ORP Dobříš, maximalizovat zisk, moderní svozová technika, dlouhodobé smlouvy	nedodržují nastavené smlouvy, porušují legislativu, může získat monopol nad vývozem odpadů v území, zneužívání výsadního postavení a navázaných vztahů se starosty	pozvat je na komunitní projednávání (např. formou pracovních skupin, veřejná setkání k OH), transparentní podmínky zveřejněné na webu	případná změna svozové firmy při opakujících se potížích, při využívání monopolního postavení firmy v území ORP, možnost volby
ORP Dobříš	informování a spolupracující občané v oblasti odpadového hospodářství v území ORP, bezproblémová spolupráce s obcemi	zveřejnění zastaralých informací, dlouhá čekací doba na rozhodnutí týkající se otázek životního prostředí, OH a dalších, nedodržování legislativy, zvýhodňování vybraných subjektů	internetové stránky Odboru životního prostředí ORP Dobříš, email, telefonický kontakt, osobní komunikace ze strany starostů obcí, transparentní a otevřená komunikace vůči veřejnosti	pravidelná komunikace s občany ORP Dobříš i relevantními organizacemi
Obyvatelé chatových oblastí	zajištění svozu jejich odpadu, zajištění kontejnerů na odpad, minimální nebo žádné poplatky za svoz	nepořádek v okolí chatových oblastí, nezaplacení poplatku, tvorba černých skládek, plnění veřejných odpadních košů vyprodukovaným odpadem	osobní kontakt, vývěska, případně místní rozhlas	pravidelná kontrola prostranství kolem chat, vymáhání poplatků, fotopasti
Velké průmyslové podniky	minimalizace nákladů na OH, vstřícnost vedení obcí k jejich podnikání, možnost rozšíření kapacit	nebezpečí znečištění ovzduší, vody atd. Snahy o nevhodné změny územních plánů v souvislosti s rozšířením, vyvíjením tlaků na vedení obcí	osobní kontakt, spolupráce relevantních aktérů v území (společná setkání podnikatelů. Zástupců obcí a obyvatel k důležitým tématům zejm.	zajištění informovanosti, vytváření lokálních sítí spolupracujících aktérů, zapojení podniků do celkového rozvoje území

Název dotčené skupiny	Očekávání dotčené skupiny	Rizika spojená se skupinou	Způsob komunikace	Opatření
			rozvoje)	
Školy	Snadný výkup, případně odvoz tříděného odpadu, finanční motivace ke třídění, zajímavé vzdělávací programy k problematice	nezájem škol motivovat ke třídění odpadu, neochota zabývat se problematikou OH v příslušných předmětech	osobní kontakt, email, letáky, přednášky ve výuce	Podpora škol formou alespoň malé finanční odměny za třídění, tvorba zajímavých vzdělávacích aktivit při zapojení místní aktérů v OH.
Lokální média	Zájem o publikaci zajímavých témat, která zvýší zájem o jejich médium	Neochota publikovat články k problematice OH	email, písemná forma, pravidelné zasílání tiskových správ, mediální kampaň	Tvorba atraktivních článků, nebo dalších mediálních aktivit na podporu informovanosti v OH, tvorba soutěží pro periodika ze strany aktérů OH včetně obcí

Tabulka výše obsahuje popis cílových skupin/organizací, kterých se týká odpadové hospodářství v ORP Dobříš. Cílovou skupinu tvoří především občané (příp. obyvatelé chatových oblastí) a představitelé obcí a firmy, které se zabývají odpadovým hospodářstvím. Sekundárně se toto týká také samotného úřadu ORP, škol a lokálních médií, kteří mají vliv na dostatečnou informovanost obyvatel o problematice odpadového hospodářství a mohou různými akcemi předávat osvětu o této oblasti do celého regionu. Výše uvedené cílové skupiny byly identifikovány především na základě rozhovorů se starosty území, setkáními s předsedou svazku obcí a vlastní zkušeností s prací v území. Cílová skupina zahrnuje široké spektrum subjektů. Na druhou stranu bez jejich vzájemné kooperace není možné vytvořit efektivně fungující systém snižování produkce odpadů a nakládání s nimi. Toto je první významná záležitost, kterou je nutné prezentovat dále do regionu. Následná represivní opatření by byla totiž jak ekonomicky, tak v otázkách kvality života, mnohem náročnější, než vzájemná kooperace na těch preventivních. Především ze strany veřejné správy vyvstala otázka o potřebě čistých veřejných prostranství a snahy informovat obyvatele o důležitosti tato prostranství udržovat čistá. Neopomenutelnou skupinu tvoří obyvatelé chatových oblastí. Toto téma se prolínalo celým územím a to především v otázkách nepořádku kolem chatových oblastí a s tím spojenými černými skládkami. Z důvodu toho, že se v regionu nachází několik velkých firem a některé z nich se zabývají např. nakládáním s kovovým odpadem, stávají se tyto firmy významnými hráči v oblasti kvality životního prostředí. Z tohoto důvodu byly do analýzy průmyslové firmy také zahrnuty. V případě škol a lokálních médií je pak možné spatřovat významný potenciál především v podobě osvěty obyvatel, a to už od útlého věku. Z hlediska odpadového hospodářství obcí jsou nejdůležitější cílové skupiny v území ORP občané (a obyvatelé chatových oblastí), obce a firmy zajišťující svoz a nakládání s odpady. Zhodnocení každé cílové skupiny je provedeno výše v textu.

d) Analýza rizik – registr rizik v oblasti

Definice rizika je převzata z Metodiky přípravy veřejných strategií: Riziko je nebezpečí vzniku události, která může negativně ovlivnit dosažení stanovených cílů. Jedná se o budoucí událost, která má náhodnou povahu (tj. může, ale nemusí nastat a mít negativní dopad) a není ani nemožná, ani jistá. Riziko spojujeme s negativními vlivy, nepříznivými dopady a ztrátami a chápeme jej jako synonymum nebezpečí, hrozby, úskalí a nejistoty. Protipólem rizika je příležitost, která je spojována s příznivými vlivy a dopady.

Hodnocení významnosti rizik je založeno na hodnocení očekávané pravděpodobnosti výskytu jednotlivých rizik a jejich dopadu (materiálního i nemateriálního) na dosažení cílů strategie. Pravděpodobnost (v tabulce sloupec „P“) i dopad (v tabulce sloupec „D“) se hodnotí na škále 1 až 5: hodnota 1 představuje velmi malý dopad (resp. velmi malou pravděpodobnost) a hodnota 5 velmi velký dopad (resp. velmi vysokou pravděpodobnost). Významnost rizika je součinem pravděpodobnosti a dopadu. Hodnota významnosti se pohybuje mezi hodnotou 1 a 25. Vlastníci jednotlivých rizik jsou osoby odpovědné za řízení a monitorování daného rizika (průběžné přehodnocování významnosti rizik a identifikace reálného výskytu dané rizikové události).

Č.	Skupina rizik	Název rizika	Hodnocení rizika			Název opatření ke snížení významnosti rizika	Vlastník rizika
			P	D	V = P.D		
1.	Finanční riziko	Neplacení poplatků za svoz občanů obcí i chataři	2	5	10	zahrnout sankce za neplacení do vyhlášek obcí, změnit systém výběru poplatků	Obec
		Nedostatek financí na pořízení kontejnerů pro třídění odpadů (od plastů po biologicky rozložitelný)	3	4	12	Využit evropských fondů či jiných dotací - příp. nové dohody se svozovou společností, spolupráce v rámci DSO Dobříšsko Novoknínsko	obec, svazek obcí
	...	Nedostatek financí na modernizaci svozového vybavení	5	4	20	Využit evropských fondů či jiných dotací	svozová firma, obec
2.	Organizační riziko	Špatně nastavený systém svozu KO	3	5	15	optimalizace dle dostupnosti sběrného dvora/ místa	svozová firma, obec
	...	Špatně nastavený systém svážení tříděného odpadu	5	3	15	optimalizovat dle potřeby obcí, dle nárůstu obyvatel např. v letní sezóně	obec
		Dopravní dostupnost sběrného dvora	5	3	15	otevření nového sběrného dvora - optimální rozmístění v regionu	obce, svazek obcí
3.	Právní riziko	Nastavené vyhlášky obcí, které nebudou obyvatele motivovat k třídění odpadu od KO	3	4	12	Nastavení zákonů pro motivaci obyvatel třídít odpad	obce v území ORP
	...	Změna legislativy, která bude vyžadovat zvyšování cen za svoz odpadu	4	4	16	upozornění na dopady změn legislativy	obce v území ORP
4.	Technické riziko	Zastaralá technika na svoz odpadu	5	4	20	využit vnější prostředky či vlastní finance obcí, případně spolupráce obcí s podnikateli zabývajícími se svozem odpadů	Vlastník techniky - svozová firma, příp. obec, pokud je technika komunální
	....						
5.	Věcné riziko	Nekvalitní služby ze strany svozové společnosti	3	3	9	upozornit svozovou společnost na špatně odvedené služby	svozová společnost, obec

	Vznik černých skládek	5	2	10	monitoring černých skládek v regionu a jejich odstraňování	obec
...	Porušování smluv	2	2	4	upozornit na porušování, změna smluv, změna společnosti	svozová společnost, obec

Region je vystaven především riziku v podobě nedostatku financí na modernizaci svozového vybavení. V tuto chvíli je možné toto riziko eliminovat prostřednictvím využití evropských prostředků či jiných dotací. Toto úzce souvisí s rizikem zastarání techniky na svoz odpadu, kde je možné spatřovat prostor pro sdružení obcí a podnikatelů zabývajících se svozem odpadu a zafinancovat pořízení nové svozové techniky. Významným rizikem se dále jeví změny v legislativě, které by vyžadovaly zvyšování ceny za svoz a nakládání s odpady. Jako nejméně významné riziko bylo vyhodnoceno porušování smluv mezi obcemi a svozovou společností, nekvalitní služby ze strany společnosti a neplacení poplatků za svoz a nakládání s odpady občany i obyvateli chatových oblastí. Poslední zmíněné riziko se dá snadno ošetřit ve vyhláškách obcí v podobě sankcí za neplacení těchto poplatků. Otázkou stále zůstává vymahatelnost těchto sankcí. Dále se jednalo o riziko nedostatku financí v podobě pořízení kontejnerů. U tohoto rizika však pravděpodobnost výskytu není velká, protože v téměř všech obcích je umístěno minimálně jedno „sběrné hnízdo“ na separovaný odpad s různými typy kontejnerů. Ohledně kontejnerů na bioodpad probíhá v území živá diskuse nad možností pořízení minikompostérů pro obyvatele obcí. Toto může mít jedinečnou hodnotu (a ne rizikem) v podobě zvyšování materiálového využití BRKO na území ORP.

5.1.4. SWOT analýza oblasti

SWOT analýza slouží k identifikaci silných a slabých stránek daného území (vnitřní vlivy z hlediska území), příležitostí a rizik (vnější vlivy z hlediska území). Na základě SWOT analýzy je komplexně vyhodnocena situace na území ORP.

Silné stránky	Slabé stránky
1. Rekonstruovaná ČOV v největším městě regionu Dobříš	1. Nejednotný systém poplatků za svoz odpadů v obcích
2. Krásná příroda (může být zničena černými skládkami)	2. Není zajištěna informovanost obyvatel o nákladech obcí na odpadové hospodářství
3. Existence tzv. sdílené pracovní čety (úklid veřejného prostranství, příkopů podél silnic)	3. V území se nachází pouze jedna komunitní kompostárna.
4. Instalace fotopastí ke kontejnerům na tříděný odpad (stále více obcí v regionu)	4. Obyvatelé nejsou dostatečně motivováni tříditi odpad
5. Pravidelné sběry např. kovového odpadu místními spolky	5. Vývoz kontejnerů na tříděný odpad na objem ne na váhu
6. Síť kontejnerů na tříděný odpad	6. Vysoká cena za svoz odpadu
Příležitosti	Hrozby
1. Podpora motivace obyvatel tříditi odpad, zejména formou pozitivní motivace	1. Obce nedokáží dodržet požadovanou legislativu (v souvislosti s přípravou nového zákona o odpadech)
2. Realizace projektů k nakládání s odpady (třídící linky, kompostárny atd.) a s ní související možnost získání dotace na projekt	2. Vysoké ceny za svoz SKO mohou obyvatele vést k absolutnímu netřídění odpadu
3. Využití evropských fondů a dalších dotací na projekty	3. Nedostatečně nastavená legislativa
4. Rozvinout spolupráci mezi jednotlivými obcemi v oblasti	4. Rostoucí náklady na nakládání s odpady

OH	
5. Tvorba zajímavé mediální kampaně o OH v regionu, vč. Informace o tom, jak finančně nákladná je pro obec oblast OH	5. Nezájem představitelů obcí o problematiku odpadového hospodářství

Zdroj: vlastní šetření

Cílem regionu je rozvíjet silné stránky - z rozhovorů se starosty vyplynula pro region dostatečně hustá síť kontejnerů na tříděný odpad (i přesto, že v průměru je počet obyvatel v ORP na jedno hnízdo kontejnerů na tříděný odpad vyšší (162 obyv.) než je průměr kraje (140) a ČR (148), z rozhovorů se starosty vyplývá, že přesto je síť kontejnerů na tříděný odpad dostatečný). V současné době funguje v regionu sdílená pracovní četa složená ze sociálně vyloučených obyvatel, která se stará o úklid veřejných prostranství obcí. Z pravidelných setkání Svazku obcí vyšlo najevo, že starostové si přejí i nadále podporovat fungování této skupiny.

Region pracuje na odstranění slabých stránek v podobě rozšíření počtu komunitních kompostáren či zavádění domácích kompostérů v domácnostech, informování obyvatel o tom, jak třídit odpad. Dále v regionu chybí dostatečný počet sběrných dvorů a jejich dostupnost všem obcím v ORP. Jako slabou stránku lze označit existenci pouze jedné kompostárny na celém území ORP a minimální počet pořádaných workshopů pro obyvatele o problematice odpadového hospodářství. Dalším problémem je nastavení vysokých cen za svoz s nakládání s odpady.

Velkou příležitostí je stále snižování množství směsného komunálního odpadu tím, že budou tříděny složky, které třídit lze (od plastu, papír až po biologicky rozložitelný komunální odpad) a právě k tomu se nabízí příležitost v podobě realizace projektů k nakládání s odpady a využití možnosti čerpat finance z evropských fondů a další možnosti dotací. K tomu je možné využít jak výzev z evropských prostředků, tak samotné spolupráce obcí ORP.

Snahou je eliminovat hrozby v podobě starých ekologických zátěží, vzniku ZEVO v regionu či nesprávně nastavené legislativy.

5.1.5. Souhrn výsledků analýz (analytické části)

Identifikace problémů v oblasti odpadového hospodářství

ORP Dobříš patří k relativně malým územím s převážně venkovským charakterem a s přehlednou sídelní strukturou, kde jsou základní požadavky na svoz odpadu uspokojeny. V téměř celém regionu působí v oblasti svozu SKO jedna svozová firma – viz níže (kromě obsluhy 2 obcí - firma AVE). Při samotných rozhovorech se starosty vyplynulo, že cena za svoz komunálního odpadu je vysoká. Zde vyvstává prostor pro navázání komunikace se svozovou firmou v podobě vyjednávání podmínek svozu komunálního odpadu. Obce se již dohodly na společném postupu při tomto vyjednávání.

Pro obce nacházející se v jižní a jihovýchodní části regionu je pak aktuální otázkou vybudování dalšího sběrného dvora (v regionu působí dva), který by jim byl dopravně dostupnější. Další oblastí zájmu starostů se jeví také řešení problematiky biologicky rozložitelných komunálních odpadů (provázané se stále se snižující tendencí v produkci komunálního odpadu na území ORP). V současné době je biologicky rozložitelný odpad řešen ve většině území (venkovského charakteru) neoficiálně, i z důvodu toho, že většina území je rurálního charakteru. Nejčastěji pak bývá diskutována otázka pořízení domácích kompostérů nebo svozového vozu, které by zajistilo svoz tohoto odpadu na jedno místo. V pořízení kompostérů pro obyvatele regionu vidí starostové dokonce příležitost navázat v této oblasti vzájemnou spolupráci a připravit společný projekt za Svazek obcí Dobříšska a Novoknín-

ska. Z dotazníkového šetření se starosty obcí také vyplynula tato oblast jako vhodná pro prohloubení budoucí spolupráce obcí.

Popis současné situace v oblasti odpadového hospodářství

Obce regionu ORP jsou velmi diferencované ve výši doplatku na svoz komunálního odpadu na občana ze svého rozpočtu. Některé platí celou částku, některé nedoplácí za svoz odpadů vůbec. Obecně polovina obcí přispívá z rozpočtu na odpadové hospodářství jako doplatek svým obyvatelům (velmi diferencované částky), polovina nepřispívá. Zjištěné údaje vyplynuly z provedených rozhovorů se starosty obcí či obecně závazných vyhlášek dostupných prostřednictvím webových stránek obcí.

V území ORP Dobříš se nachází pouze jedna třídící linka, kterou je třídírna v obci Svaté Pole. Hlavní činností v areálu je třídění odpadů, kompostování je jen doplňkovou činností. Biologicky rozložitelný odpad je v území často řešen neoficiální cestou, což je dáno především charakterem převažujícího venkovského území. Vlastníkem objektu zmiňované třídící linky a kompostárny i přilehlých pozemků je město Dobříš, které je pronajímá firmě DOKAS Dobříš, s.r.o. Ta objekt dále pronajímá firmě RUM-POLD - P s.r.o. Separovaný odpad je tak přeprodáván z území ORP pryč bez jeho dalšího využití v území. Skládka odpadů, ZEVO ani spalovna se v území ORP nenachází, ani není v současné době plánována. Koncovým zařízením pro odstranění odpadu z ORP Dobříš je skládka u obce Chrást na Příbramsku. Dále je možné vozit odpad na (v nedávné době založenou) skládku Bytíz (v současné době využíváno jen okrajově).

Zhodnocení produkce odpadů v ORP

Podíl směšného komunálního odpadu na celkové produkci komunálního odpadu ve sledových letech 2008 až 2012 neustále kolísá. Nejnižší podíl SKO na KO byl v roce 2008 (48 %), poté hodnota vystoupala na 58 % SKO v KO, v letech 2010 a 2011 klesala, ale v roce 2012 opět vzrostla na 54,6 % podíl SKO na KO. Materiálové využití odpadů převažuje množstevně nad produkcí odpadů v ORP Dobříš. V území se materiálově využije o 20 % více odpadu (dominují plasty), než samo ORP vyprodukuje. Toto je pravděpodobně způsobeno existencí třídící linky v obci Svaté Pole, která je specializovaná především na plast.

Shrnutí výsledků SWOT analýzy

Z hlediska vyhodnocení odpadového hospodářství v ORP lze shrnout, že region bude i nadále udržovat síť kontejnerů na tříděný odpad, na kterou jsou sami starostové pyšní (i přesto, že z analýzy vyplynulo, že hustota sítě hnízd na tříděný odpad je pod průměrem ČR, v území je takto hustá síť kontejnerů dostatečná). Dále se budou obce zaměřovat na informování obyvatel o možnostech jak třídit odpad. Nedílnou součástí regionu se stává tzv. sdílená pracovní četa složená ze sociálně vyloučených obyvatel, která se stará o úklid veřejných prostranství obcí. I ze samotných rozhovorů s obyvateli regionu vyplynula hrdost místních na prostředí, přírodu, které je obklopuje. Z tohoto důvodu je nutné se zaměřit na ochranu životního prostředí (eliminaci černých skládek, zvyšování třídění odpadu a jeho další materiálové využití separovaného odpadu). Dále se region snaží pracovat na odstranění slabých stránek, kterými jsou především stále se opakující černé skládky. Dalším cílem je vybudování dalšího sběrného dvora a tímto krokem zvýšit jeho dostupnost všem obcím v ORP (viz výše). V regionu pak chybí další kompostárna. Slabou stránkou je také nedostatek workshopů pro obyvatele na téma - jak a co třídit. Metou do budoucna je komunikace se svozovou firmou ohledně optimalizace ceny za svoz a nakládání s odpady. Velkou příležitostí území je podpora snižování množství směšného komunálního odpadu tím, že budou tříděny složky, které třídit lze (od plastu, papíru, skla, elektroodpadu,

textilu až po biologicky rozložitelný komunální odpad) a právě k tomu se nabízí další příležitost v podobě realizace projektů k nakládání s odpady. Snahou je eliminovat případné ohrožení v podobě starých ekologických zátěží či nesprávně nastavené legislativy.

Do oblasti odpadového hospodářství také výrazně zasáhne legislativní otázka v podobě novely zákona o odpadech, která nařizuje obcím od roku 2015 zajištění místa pro oddělené složky komunálního odpadu včetně kovů a biologicky rozložitelných odpadů. Další novinkou, kterou schválila Sněmovna ČR je zákaz skládkování SKO a recyklovatelných a využitelných odpadů po roce 2024. V říjnu 2014 pak Vláda ČR schválila Program předcházení vzniku odpadů a nový POH na roky 2015-2020, který nastavuje nové cíle POH. Tento „Program“ spolu s POH a odpadovými zákony představují klíčové dokumenty, které budou ovlivňovat budoucí směřování odpadového hospodářství ČR. Neméně významné je také spuštění nového OP Životní prostředí 2014-2020, jehož první výzvy jsou naplánované na duben či květen 2015.

5.2. Návrhová část pro oblast odpadového hospodářství

5.2.1. Struktura návrhové části

Návrhová část je součástí Souhrnného dokumentu, který byl zpracován v rámci projektu "Systémová podpora rozvoje meziobecní spolupráce v ČR v rámci správních obvodů obcí s rozšířenou působností". Byla zpracována realizačním týmem ve spolupráci se zástupci obcí SO ORP s podporou motivujících starostů.

V předchozích krocích byla zpracována analytická část pro téma „Odpadové hospodářství“, na jejímž základě byly připraveny Nástinu opatření. Návrhová část staví na všech dosud realizovaných aktivitách. Cílem návrhové části je reagovat na konkrétní potřeby území zjištěné analýzami a zároveň sloužit jako nástroj pro zefektivnění procesů v území. Pro rozvoj meziobecní spolupráce je nutné nastavit společnou vizi, dále rozpracovanou do úrovně cílů v nadefinovaných problémových oblastech v oblasti odpadového hospodářství.

Provedená analýza je stěžejním, nikoli však jediným vstupem pro definování návrhové části. Formulace vize byla navržena realizačním týmem jako podklad pro další diskusi zástupců dotčených obcí. Metodou brainstormingu a následnou diskusí o jednotlivých variantách byla zformulována vize meziobecní spolupráce ve správním obvodu ORP. Vize je formulována jako žádoucí budoucí stav meziobecní spolupráce. Je souhrnná pro spolupráci obcí v ORP pro všechna řešená témata, nikoli pouze pro téma odpadového hospodářství.

Na základě analytické části (zejména SWOT analýzy) a následně zpracovaných Nástinů opatření a s ohledem na definovanou vizi byly realizačním týmem navrženy problémové okruhy, které byly podrobeny ověření ve fokusních skupinách. Fokusní skupiny byly složeny ze zástupců obcí, Odboru životního prostředí ORP Dobříš a zástupců svozových firem z území ORP Dobříš. Jejich odborné názory byly klíčové pro upřesnění výstupů, které vzešly z analýzy dat, a obohatily tak pohled na téma odpadového hospodářství.

Stěžejním bodem návrhové části je definování cílů ve vymezených problémových tématech. Cíle byly podrobně popsány a byla navržena opatření k realizaci cílů. Pro sledování úrovně naplňování definovaných cílů byla nastavena sada indikátorů umožňující periodicky monitorovat pokrok při plnění cílů a případně přijímat opatření ke zlepšení žádoucího výsledku.

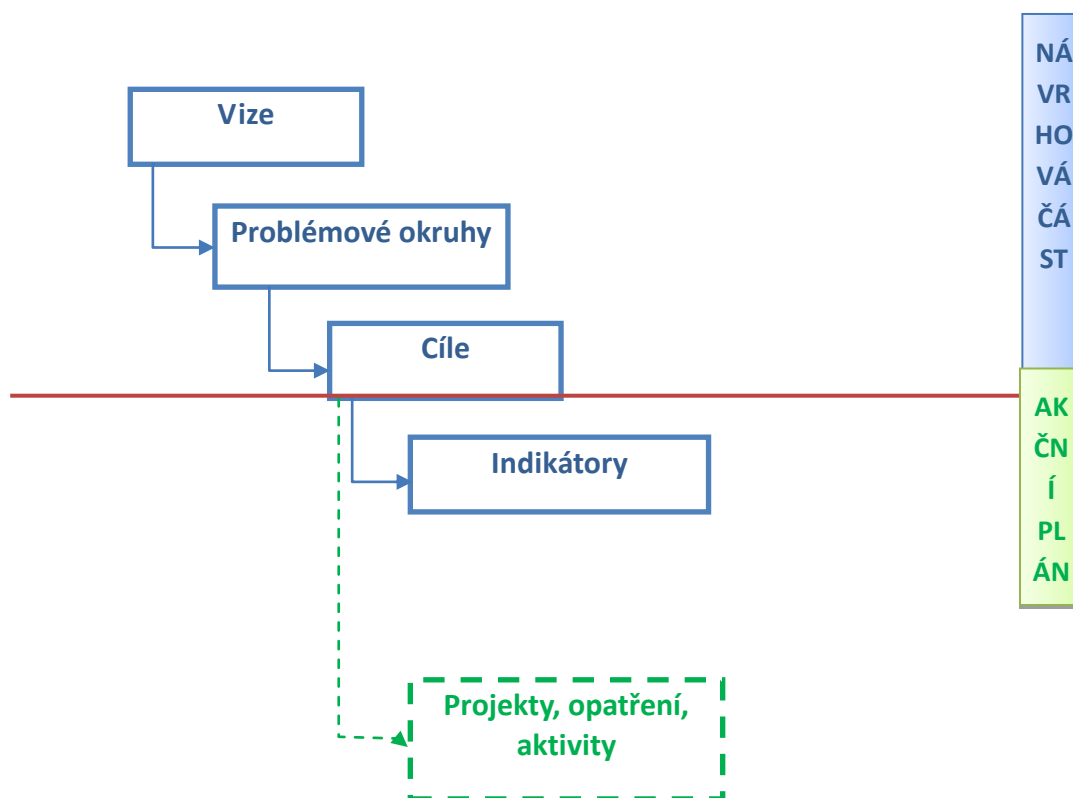
Návrhová část Souhrnného dokumentu je strukturována standardně dle principů strategického řízení. Základní „střechou“ návrhové části je vize. Jejím formulováním je deklarováno, že území ORP bude usilovat o její naplnění. Následně se vize rozpadá do problémových okruhů, které budou naplňovány prostřednictvím sady několika málo cílů.

Jednotná vize poskytuje celkový rámec všem subjektům zapojeným do činnosti vymezeného území. Měla by udržet společné směřování všech zapojených subjektů od nejvyšších úrovní hierarchie až po nejnižší úroveň. Umožní lépe přenášet pravomoci na výkonné pracovníky a zároveň zajistit jednotnou filosofii, pro kterou jsou dílčí činnosti vykonávány. Bez vize by chyběl jasně vyjádřený směr, kterým se chceme vydat. Vize je formulována jako budoucí stav, kterého chceme realizací strategického řízení dosáhnout. Jedná se o společnou představu, jak by měly obce v území v budoucnu spolupracovat. Respektuje přání a potřeby místních občanů.

V podmínkách projektu je vize souhrnná pro spolupráci obcí v ORP pro všechna řešená témata, nikoli pouze pro téma odpadového hospodářství. Vzhledem k zaměření projektu směřuje ke všem povinným tématům a ke zvolenému volitelnému tématu. Staví na silných stránkách identifikovaných ve SWOT analýze.

První verze struktury problémových okruhů byla vytvořena realizačním týmem na základě provedených analytických kroků a zpracovaných Nástinů opatření. Návrh problémových okruhů byl ověřen ve fokusních skupinách. Následně byly vytvořeny popisy cílů. Byli určeni garanti (správci) jednotlivých cílů, kteří zpracovali návrhy popisů, které byly podrobeny vnitřnímu připomínkovému řízení. Realizační tým jednotlivé cíle vzájemně porovnal, sjednotil jejich strukturu a úroveň detailnosti. Byl kladen důraz na vzájemnou provázanost cílů a jejich doplňkovost. Součástí tohoto procesu bylo také nastavení indikátorů, jimiž bude plnění cílů sledováno a hodnoceno.

Grafické znázornění vztahů mezi vizí, problémovými oblastmi, cíli a indikátory je zobrazeno v následujícím schématu.

Struktura problémových oblastí a cílů v tématu „Odpadové hospodářství“ je uvedena v níže uvedeném schématu.

Návrhová část byla zpracována ve druhém pololetí roku 2014.

5.2.2. Vize a problémové oblasti (okruhy)

Svazek obcí Dobříšska a Novoknínska spolupracuje ve všech oblastech rozvoje území. Obce regionu společně řeší dostatečné kapacity všech typů škol. **V regionu je zajištěn efektivní systém nakládání s odpady. Obyvatelé se chovají odpovědně k životnímu prostředí.** Region disponuje dostatkem dostupného bydlení pro všechny věkové kategorie s kvalitní občanskou vybaveností a je bez výskytu sociálněpatologických jevů. Zároveň je v místě dostatek pracovních příležitostí pro všechny, kteří v regionu pracovat chtějí. Region je z pohledu cestovního ruchu přátelskou destinací poskytující komplexní nabídku služeb a zároveň se společně propaguje. Obyvatelé regionu jsou si vědomi významu nehmotného dědictví a spolupracují na jeho zachování.

Vize odpadového hospodářství							
Odpadové hospodářství	Problémová oblast 1 Vysoké náklady spojené se svozem a nakládání s odpady			Problémová oblast 2 Podpora a rozvoj kompostování v regionu		Problémová oblast 3 Motivace obyvatel vzdělávat se v oblasti ekologické výchovy	
	cíl 1.1 Zajistit efektivní sběr a svoz všech využitelných složek komunálních odpadů povinných dle stávajících a připravovaných právních norem v oblasti OH.	cíl 1.2 Zajistit pravidelné informování občanů o výsledcích OH obce a to včetně ekonomiky a konkrétních způsobů nakládání s odpady (omezení produkce SKO).	cíl 1.3 Podpořit efektivní systém nakládání s odpady s využitím vlastních kapacit a vlastních pracovních sil v regionu.	cíl 2.1 Zavést a podpořit preventivní opatření vzniku odpadu - systém domácího kompostování v obcích.	cíl 2.2. Zavést a podpořit opatření k nakládání s bioodpady – vznik (svazkové) kompostárny.	cíl 3.1 Zapojit občany do dobrovolnických úklidových akcí v obci.	cíl 3.2 Zajištění vyšší motivace obyvatel v oblasti třídění odpadů.

Problémová oblast 1:

Vysoké náklady spojené se svozem a nakládání s odpady

1. Věcné argumenty

V území ORP je problém s vysokými cenami na svoz směsného komunálního i tříděného odpadu (mimo jeho skleněnou složku). V případě SKO jsou náklady na sběr, svoz a odstranění SKO v ORP (vyšší než je hodnota ve Středočeském kraji). Svoz komunálního odpadu zajišťuje v 91 % (ve 21 z 23 obcí) obcí jedna svozová firma - DOKAS Dobříš, s.r.o. Starostové obcí do této chvíle nastavení cen „příliš neřešili“, a z tohoto důvodu ani u svozové firmy nevyvstala potřeba ceny upravovat ve prospěch svých odběratelů - obcí. V rámci fokusní skupiny (zástupci obou svozových firem působících v území, vedoucí Odboru životního prostředí ORP, motivující starostové, další starostové z území ORP) tak byla v území poprvé otevřena diskuse k problematice nastavování cen za svoz a nakládání s odpady a komunikace se svozovou firmou.

Firma DOKAS Dobříš, s.r.o. od roku 2012 provozuje on-line systém na objednávání vývozu tříděného odpadu. Zavedením systému se snížily náklady na vývoz o 5%. Náklady šly dolů, protože je možné dle objednávek plánovat trasy (je nastaveno od nahlášení potřeby vývozu zvonu na 72 hodin do jeho vyvezení). Přesto se jedná o nejdražší variantu oproti organizovanému svozu. Špatně se totiž plánuje termín vývozu (např. starosta zavolá, když je kontejner zaplněný jen z půli, protože ví, že do 72 h bude kontejner plný, ale firma může přijet i za hodinu a vyveze za plnou cenu polovinu kontejneru, nebo naopak starosta zavolá, když je kontejner zcela plný, ale firma může přijet až za 72 h a obyvatelé nemají odpad 3 dny kam dávat).

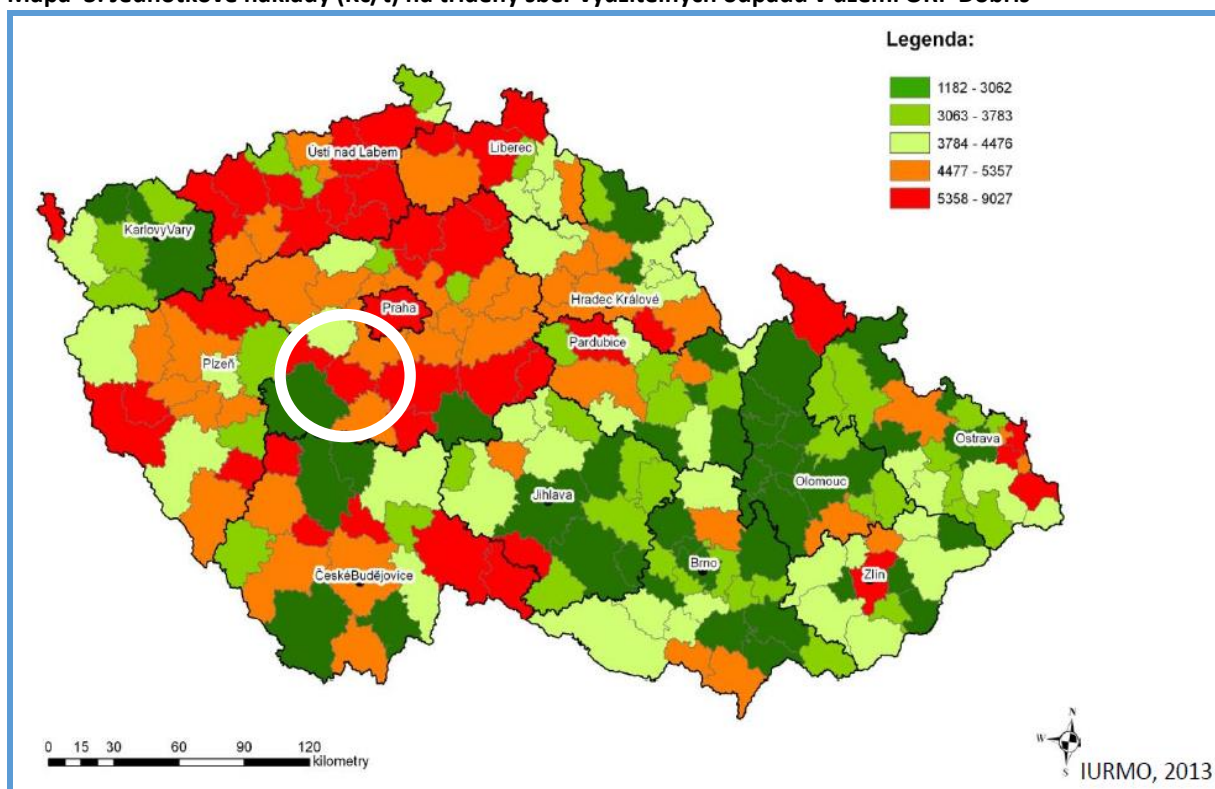
Tuto problematiku velmi ovlivňuje přístup a proaktivní jednání obce v této oblasti. Pokud obec chce obyvatelům poskytovat rozsáhlejší služby (např. vyšší počet míst se sběrnými hnízdy), nelze snižovat

náklady (minimálně zůstat na stejné úrovni). Jiný přístup lze uplatňovat, pokud zůstane úroveň stávajících služeb, pak je možné snižovat náklady.

Pro obce jsou velmi významné příspěvky od společnosti EKO-KOM, a.s. za vyříděný odpad. Ani tento příspěvek však nepokryje všechny náklady. Jedná se pouze o určitý bonus za úroveň sběrné sítě pro zpětný odběr obalů, tedy za množství vyříděného odpadu, dostupnost sběrné sítě (max. počet obyvatel na sběrné místo), efektivitu využití sběrné sítě (% naplnění kontejnerů), výtěžnost sběru na obyvatele a čtvrtletní vykazování do systému EKO-KOM, a.s. Fokusní skupina se shodla na tom, že je vhodné z hlediska obce poskytovat obyvatelům přehled výdajů a příjmů z odpadového hospodářství (např. v místních zpravodajích), aby si lidé uvědomili, kolik tato problematika obec (tedy i je) stojí (provázáno s problémovým okruhem Motivace obyvatel vzdělávat se v oblasti ekologické výchovy). Nastavení efektivního svozu odpadu je však dlouhodobá záležitost (v sousedním ORP Černošice lze nalézt příklad dobré praxe v obci Davle v nastavení efektivního systému svozu odpadu – členové realizačního týmu plánují tuto obec navštívit).

Řešením by podle zástupců ve fokusní skupině mohlo být vytvoření mini mikroregionů (např. po pěti obcích), které by se společně domlouvaly na svozu (tedy logistice) tříděného odpadu, aby se vždy vyvážely plné kontejnery, které by měly být účtovány na váhu odpadu a ne na jeho objem.

Mapa 3: Jednotkové náklady (Kč/t) na tříděný sběr využitelných odpadů v území ORP Dobříš

Zdroj: Institut pro udržitelný rozvoj měst a obcí. *Hodnocení nákladů na hospodaření s komunálními odpady v obcích ČR (za rok 2012)*. Institut IURMO. Praha 2013; slovně popsáno v analytické části (Tab. č.78)

2. Příčiny problému

V území do současné doby téměř chyběl proaktivní přístup obcí k problematice nastavování cen v případě svozu především separovaného odpadu. Svozová firma tak nebyla nucena příliš upravovat ceny ve prospěch svých odběratelů. Obyvatelé si musí uvědomit, že i na svoz odpadu, který organizuje obec, sami ze svých daní přispívají. Pak bude i je zajímat, kolik obec platí za svoz tříděného a směs-

ného odpadu a jakými nástroji by bylo možné systém svozu odpadu optimalizovat. Samozřejmě je potřeba informovat i o příjmech, protože když občané uvidí, že je svoz tříděného odpadu dražší, tak je to nebude motivovat třídit. Je potřeba vždy odčítat příspěvky z EKO-KOM, a.s. a zdůrazňovat, že se příspěvky mohou zvyšovat v závislosti na třídění. Příklad pilotního projektu je možné vzít v Rakousku, kde mají obce nastaven systém motivace obyvatel, aby třídili odpad. Obce sváží odpad od občanů a počítá se, jaké množství, která rodina vytrídí a pak se jim případně snižuje poplatek za svoz odpadu. Pokud je zřejmé, že rodina netřídí, a množství směsného komunálního odpadu se zvyšuje, zvedá se jim poplatek. Tento systém funguje např. ve Francii (Alsasko), kdy svozová společnost kontroluje kontejnery a pokud nalezne velké množství vytríditelného odpadu v SKO, pak zapíše poznámku. Pokud se toto objeví 3x, rodině se zvedá poplatek. V podmínkách ČR je účelné uvažovat nad kombinací pozitivní a negativní motivace. Fokusní skupina se shodla nad tím, že je stále nejsilnější motivací pro obyvatele přímo úspora jejich finančních prostředků.

3. Důsledky neřešení problému

Pokud by nebyl tento problémový okruh řešen, zůstalo by v území i nadále neefektivní vynakládání prostředků na odpadové hospodářství. V dalším důsledku by neřešení problému zasáhlo i životní prostředí a krajinu, protože je pravděpodobně, že by začaly vznikat ve větší míře černé skládky či by byl zakládán další nepořádek např. kolem silnic (v posledních letech je výskyt černých skládek v území dle vyjádření fokusní skupiny stabilní). A lidé v ORP Dobříš přikládají vysokou hodnotu přírodě a krajině. Důležité se jeví motivovat obyvatele např. slevou při určité (vyšší) frekvenci svozu (14-ti denní). Tím by mělo dojít ke zvýšení množství vytríditelného odpadu od domácností. Pokud u obcí vzroste objem vytríděného odpadu, vzrostou tím i příspěvky od EKO-KOM, a.s. V regionu se osvědčily foto-pasti k hnízdům na tříděný odpad (zdroj: rozhovory se starosty). Ale vždy bude záležet na tom, jak budou lidé ochotni třídit.

Problémová oblast 2:

Podpora a rozvoj kompostování v regionu

1. Věcné argumenty

Problematika biologicky rozložitelných odpadů a jejich nakládání je pro obce významná po novelizaci zákona o odpadech v roce 2014. Od roku 2015 tato novela zavádí obcím povinnost zajišťovat tříděný sběr papíru, plastů, skla, kovů ale i biologicky rozložitelných odpadů (a tento i vykazovat). Bioodpady pak představují v současné době velkou část komunálního odpadu a obec je odpovědná za nakládání s nimi, protože je považována za původce tohoto odpadu. A to nejen odpadů, které vzniknou při úpravě veřejné zeleně, ale i od občanů. Dle vyhlášky č. 321/2014 je obec povinna zajistit místo pro oddělené soustředování pro biologické odpady rostlinného původu a to nejméně v období od 1. dubna do 31. října. Oddělené soustředování složek KO může obec provádět prostřednictvím sběrných dvorů, sběrných nádob, velkoobjemových kontejnerů či kombinací způsobů. Tuto povinnost obec splňuje i v případě, pokud má na svém území zavedený systém komunitního kompostování, do kterého je umožněno odevzdávat rostlinné zbytky z údržby zeleně a zahrad vznikajících na území obce (Vyhláška 321/2014, par. 2, odst. 6).

Podle ekonomických propočtů vyjde při zpracování jedné tuny odpadu mnohem levněji kompostování (250 – 350 Kč) než skládkování (700 Kč) nebo spalování (1 200 Kč) (Zdroj: www.nazeleno.cz, 2014). Minulá právní úprava umožňovala obcím rozhodnout, zda oddělený sběr bioodpadu na svém území

vůbec zavedou. To se ale s novelou zákona změnilo. Komunitní kompostování je dnes považováno za způsob sběru a shromažďování rostlinných zbytků z údržby zeleně a zahrad na území obce, a je použitelné pouze pro danou obec, která ji provozuje. Od roku 2015 vyvstává příležitost pro svazkové kompostování, kdy by kompostárna sloužila více obcím regionu, včetně pořízení potřebné mechanizace používané při kompostování. Malé kompostárny zpravidla nepotřebují stavební povolení a stačí pro ně pouze územní souhlas stavebního úřadu. Odhadovaná cena za vybudování malé kompostárny se pohybuje od 1 000 000 Kč. Pro několik obcí, případně celý svazek obcí by však bylo nutné pořídit kompostárnu větší, kde už by se cela pohybovala minimálně kolem 3 500 000 Kč.

V současné době funguje v území jen jedno kompostovací zařízení (více viz analytická část, tab. č. 73-73) pro pravidelné navážení veřejné zeleně, které ale přijímá biologicky rozložitelný odpad pouze z největšího města regionu, Dobříše. Vzhledem k převažujícímu venkovskému charakteru regionu se tato problematika z pohledu občanů dosud často řeší neoficiální cestou v podobě soukromých kompostů, které mají lidé na svých zahradách. Potenciálem se také jeví pořízení speciálně upravených (umožňují přístup vzduchu do nádoby) nádob ke shromažďování bioodpadu (tzv. hnědé popelnice). V současné době řeší řada obcí svoz bioodpadu jednorázovými svozy na jaře a na podzim (2x do roka). Svozy platí sama obec. V území je potřeba stanovit systém sběru a svozu bioodpadu v kombinaci s domácím kompostováním a přihlédnutím k vhodnému typu zástavby.

2. Příčiny problému

Obce potřebují dle zákona řešit shromažďování biologicky rozložitelného odpadu, který byl vyprodukovaný na jejich území. Lidé si neuvědomují, že i biologicky rozložitelný odpad by měli třídít a vyhazují ho často do klasických nádob na SKO a tím zvyšují celkové množství odpadu odváženého na skládky. Tento problémový okruh je silně spojen s podporou motivace obyvatel třídít odpad a jejich ochotou vzdělávat se v oblasti ekologické výchovy.

3. Důsledky neřešení problému

Pokud by se obce na řešení problému včas nezaměřily, nebyly by schopné reagovat na změnu legislativy. Při pomalém a nekooperativním řešení (případně zcela neřešení) tohoto problémového okruhu by také mohlo dojít k neefektivnímu nakládání s veřejnými rozpočty obcí. Dále by se zvýšilo množství smíšeného komunálního odpadu ukládaného na skládky a to by mělo negativní dopad na životní prostředí (i s ohledem zákazu skládkování SKO po roce 2024 by toto nebylo možné).

Problémová oblast 3:

Motivace obyvatel vzdělávat se v oblasti ekologické výchovy

1. Věcné argumenty

V území byl realizován projekt Cesty venkova, jehož hlavním cílem bylo zvýšit kvalitu odborných a obecných kompetencí obyvatel regionu Dobříšska a Novoknínska vedoucích k odpovědnému přístupu k životnímu prostředí (zde je možné spojit s problematikou třídění odpadu) a udržitelnému rozvoji a posílit zájem o další vzdělávání ve venkovském prostředí s přímou vazbou na lokální společenství. V rámci projektu proběhly semináře zaměřené na problematiku udržitelného rozvoje a životního prostředí. Velkým úskalím takových setkání je vzbudit zájem lidí o danou problematiku. To potvrdilo i setkání fokusní skupiny, kdy zástupkyně Odboru životního prostředí ORP Dobříš uvedla, že osvětové akce v území probíhají, ale lidé o ně prostě nemají zájem. Kdo chce tak si informace o problematice

odpadového hospodářství najde, ale mnoho lidí to nezajímá. Ve školách pravidelně probíhají různé semináře, které pořádají spolky ochrany přírody, samy svozové firmy, něco si školy organizují samy. Školy dokáží zajistit koše na tříděný odpad na chodbách, ale již z finančního hlediska nejsou schopné mít koše na tříděný odpad ve všech třídách.

I přesto, že množství tříděného odpadu vykazuje v regionu v posledních 5-ti letech stabilní hodnoty, stále se starostové obcí setkávají s tím, že obyvatelé nevědí, jaké druhy odpadu je ještě možné vhodit do kontejneru na tříděný odpad (např. který papír ano, a který už do kontejneru nepatří). Z tohoto důvodu již některé obce přikročily k pověřenému pracovníkovi, který kontroluje pořádek kolem „hnízd“ určených pro separovaný odpad a případně vysvětluje obyvatelům, co a jak třídit. Otázka třídění je velmi závislá na morálce obyvatel.

Dle názoru fokusní skupiny v současné době by v území pomohla především finanční motivace přímo pro obyvatele, kteří třídí (příklad dobré praxe je možné nalézt hned za hranice ORP v obci Davle, kde nastavili slevu na poplatky za svoz odpadu, pokud si obyvatelé zvolili 14-denní svozovou známku). Stále je výrazně silnější finanční motivace určená přímo obyvatelům, než když dojde k úspore z rozpočtu obce. Dobrá osvěta vede následně ke změně vztahu obyvatel směrem k ochraně životního prostředí a ke zvýšení využitelnosti sebraného odpadu a eliminaci černých skládek.

2. Příčiny problému

Lidé zatím nejsou zvyklí aktivně třídit odpad. Výrazně pozitivním prvkem se jeví pravidelné organizování „brigád“ na úklid veřejných prostranství (funguje v některých obcích ORP). Důležité je však, aby v obci fungovali aktivní spolky (např. hasiči, fotbalisté), kteří budou zapojovat ostatní obyvatele. Stále přetrvávajícím problémem je nezájem lidí o problematiku třídění odpadu, což dokládá i nízká účast na seminářích k této problematice v území. Tento problémový okruh je vzájemně spojen jak s oblastí optimalizace svozu odpadu, tak kompostováním v regionu.

3. Důsledky neřešení problému

Lidé by tímto přístupem sami ničili hodnoty, které považují za důležité (krásná příroda, zdravé životní prostředí). Obyvatelé by stále vyhazovali do recyklačních kontejnerů odpad, který tam nepatří. V souvislosti s tím by obec dostávala nižší finanční příspěvek od EKO-KOMu za separovaný odpad.

5.2.3. Popis cílů v jednotlivých oblastech

Problémový okruh 1	Vysoké náklady spojené se svozem a nakládáním s odpady
Cíl 1.1	Zajistit efektivní sběr a svoz všech využitelných složek komunálních odpadů povinných dle stávajících a připravovaných právních norem v oblasti OH.
Popis cíle	V ORP Dobříš je problém s vysokými náklady za svoz směsného komunálního i tříděného odpadu. Jeden z hlavních důvodů je neoptimální nastavení svozu odpadů. V současné době však obce začínají diskutovat nad nastavením cen svozu separovaného i směsného komunálního odpadu. Dominantní svozová firma provozuje on-line systém na objednání vývozu tříděného odpadu, kdy v regionu funguje systém „na zavolání“. Svozová firma tak sváží tříděný odpad dle toho, jak si starostové obcí zavolají (na vývoz kontejneru má stanovenu dobu 72 hodin). Pokud by však byl naplánován pravidelný svoz tříděného odpadu (logisticky upraveno dle rozmístění obcí v regionu a jejich potřeby svozu

	odpadu), náklady by se mohly snížit a tím by se snížila i cena za svoz. Řešením by mohlo být vytvoření mini mikroregionů (4-5 obcí), které by se společně domlouvaly na svozu tříděného odpadu, aby se vždy vyvážely plné kontejnery, které by následně byly účtované na váhu odpadu a ne na jeho objem.
Hlavní opatření	<p>A.1. Právní analýza</p> <ul style="list-style-type: none"> - Právní ukotvení Smlouvy o spolupráci mezi obcemi - Nastavení smluvních podmínek se svozovou firmou <p>A.2. Ekonomická analýza</p> <ul style="list-style-type: none"> - Jednat o snížení celkových nákladů a jednotkové ceny za svoz separovaného - Pravidelně vyhodnocovat dostupná data týkající se svozu odpadu vyprodukovaného v ORP <p>B.1. Nastavení parametrů</p> <ul style="list-style-type: none"> - jaký pravidelný svoz odpadu bude nejvýhodnější (tvorba variant svozu) - jednání s obcemi, domluva nad optimální variantou <p>C.1. Efektivnost</p> <ul style="list-style-type: none"> - vyhodnocování nastaveného systému svozu odpadu
Název indikátorů k hodnocení cíle	Snížení nákladů obcí na svoz a nakládání s odpady
Správce cíle	Zástupce Svazku obcí Dobříšska a Novoknínska

Problémový okruh 1	Vysoké náklady spojené se svozem odpadu a nakládáním s odpady
Cíl 1.2	Zajistit pravidelné informování občanů o výsledcích OH obce a to včetně ekonomiky a konkrétních způsobů nakládání s odpady (omezení produkce SKO).
Popis cíle	V ORP Dobříš je problém s vysokými náklady za svoz a nakládání se směsným komunálním i tříděným odpadem. Obyvatelé si zpravidla neuvědomují (a ani se aktivně nezajímají), jak je svoz odpadu v území organizován a jak je finančně nákladný. Bylo by vhodné obyvatelům pravidelně poskytovat přehled výdajů a příjmů v rámci odpadového hospodářství za danou obec a podněcovat je k tomu, aby občané aktivně přistupovali ke snížení výdajů. Jeden z informačních kanálů by mohl být obecní zpravodaj. Občané by si uvědomili, kolik tato problematika obec, ale tedy i je, stojí. Tím by se obyvatelé mohli začít chovat efektivněji v oblasti třídění a také ohleduplněji k životnímu prostředí například tím, že by nevytvářeli nepořádek kolem kontejnerů a v okolí obce, jehož odstranění následně obec stojí nemalé prostředky (nutno vyčíslit a vhodně komunikovat). Jedná se o motivaci obyvatel k úsporám. Poplatky za svoz komunálního odpadu by měly být v obcích nastaveny motivačně – čím víc vytrídím, tím méně platím nebo naopak – čím méně třídím, tím více platím a mám volbu z několika variant, přičemž ta nejefektivnější je zvýhodněna (opět nutno vhodně komunikovat).
Hlavní opatření	B.1. Nastavení parametrů

	<ul style="list-style-type: none"> - Pravidelné zveřejňování přehledu výdajů a příjmů z odpadového hospodářství – weby obcí - pravidelný monitoring (1x za 2 měsíce) článků o OH v regionálních periodikách - nastavení motivačního (sankčního) systému poplatků pro občany (dle preferencí obcí) <p>C.1 Efektivnost</p> <ul style="list-style-type: none"> - Postupné snižování množství vytříditelných druhů odpadů v SKO
Název indikátorů k hodnocení cíle	Informování o problematice odpadů v místních periodikách
Správce cíle	Odborník na odpadové hospodářství v ORP Dobříš

Problémový okruh 1	Vysoké náklady spojené se svozem odpadu a nakládáním s odpady
Cíl 1.3	Podpořit efektivní systém nakládání s odpady s využitím vlastních kapacit a vlastních pracovních sil v regionu.
Popis cíle	Tento cíl souvisí s novou koncepcí nakládání s odpady připravovanou ze strany Středočeského kraje, kdy bude v budoucnu možná potřeba vybudovat nebo pořídit určitá zařízení (například překládací stanice, sběrné dvory). Do systému budou zapojeny všechny stávající kapacity pro nakládání s odpady a v případě potřeby mohou být tyto i rozšířeny. Vzhledem k charakteru území a výstupům ze šetření mezi obyvateli regionu, kteří jako největší hodnotu území definovali krásnou a zachovalou krajinu, nepředpokládáme ale budování jakéhokoliv zařízení, které by výrazně snížilo kvalitu životního prostředí a krajiny v regionu (skládka či spalovna).
Hlavní opatření	<p>A.1. Právní analýza</p> <ul style="list-style-type: none"> - Analýza legislativy - právní rozbor možnosti umístění zařízení do katastrálního území dané obce - příprava smluv s obcemi, které budou zařízení využívat <p>A.2. Ekonomická analýza</p> <ul style="list-style-type: none"> - Jednat o snížení celkových nákladů a jednotkové ceny za svoz odpadu <p>B.1. Nastavení parametrů</p> <ul style="list-style-type: none"> - vytvoření potřebné infrastruktury pro požadované zařízení - vybudování zařízení pro koordinovaný systém nakládání s odpady (např. sběrné dvory) <p>C.1. Efektivnost</p> <ul style="list-style-type: none"> - Zefektivnit systém svozu odpadu vyprodukovaného v území ORP
Název indikátorů k hodnocení cíle	Počet vybudovaných či rozšířených zařízení určených pro nakládání s odpady
Správce cíle	Pracovníci v DSO Dobříšska a Novoknínska

Problémový okruh 2	Podpora a rozvoj kompostování v regionu
Cíl 2.1	Zavést a podpořit preventivní opatření vzniku odpadu - systém domácího kompostování v obcích.
Popis cíle	<p>Bioodpady představují v současné době významnou část komunálního odpadu a obec je odpovědná za nakládání s bioodpady (v souvislosti s přijetím novely zákona o odpadech v roce 2015). Ukládání bioodpadu na skládky je ekonomicky nákladné a nešetřené k životnímu prostředí. Domácí kompostování se dnes považuje za předcházení vzniku odpadu (vyjádření MŽP: http://www.tretiruka.cz/news/domaci-kompostovani-a-predchazeni-vzniku-odpadu/).</p> <p>Jedno z řešení daného problému by bylo poskytnout obyvatelům malé kompostéry, o které se budou starat sami. Tím by občané měli možnost vyhazovat vzniklý bioodpad přímo do vlastního kompostéru (v rámci charakteru území - venkovské obce- je tento způsob odděleného soustředování biologicky rozložitelného odpadu možný). Zde by bylo nutné zajistit prvotní vzdělávací seminář, který by byl zaměřen na možnosti kompostování bioodpadů. Zavedením kompostů přímo v domácnostech by se předcházelo vyhazování bioodpadu do nádob na SKO a jeho následné vyvážení na skládku bez možnosti jeho dalšího využití.</p>
Hlavní opatření	<p>A.1. Právní analýza</p> <ul style="list-style-type: none"> - Smlouva mezi vlastníky kompostérů a obcí (závazek k třídění bioodpadu) - Soulad s legislativou (vykazování ANO či NE?) <p>A.2. Ekonomická analýza</p> <ul style="list-style-type: none"> - Poplatky za domácí kompostér <p>B.1. Nastavení parametrů</p> <ul style="list-style-type: none"> - Zajištění vzdělávacího semináře (co do kompostéru patří, co už ne) <p>C.1. Efektivnost</p> <ul style="list-style-type: none"> - Menší ukládání bioodpadu v SKO na skládky
Název indikátorů k hodnocení cíle	Počet domácích kompostérů pro obyvatel regionu (do roku 2014 pouze 1 obec v ORP)
Správce cíle	Zástupce obcí v ORP Dobříš

Problémový okruh 2	Podpora a rozvoj kompostování v regionu
Cíl 2.2	Zavést a podpořit opatření k předcházení vzniku odpadu – vznik (svazkové) kompostárny.
Popis cíle	<p>Bioodpady představují v současné době významnou část komunálního odpadu. V souvislosti s novelou zákona o odpadech, kde se počítá s povinností obcí zavést na svém území oddělený sběr různých druhů odpadů (včetně BRKO a BRO), vyvstává aktuálnost zřízení kompostárny v území (1 nebo více?), případ-</p>

	ně modernizace stávajících kompostáren. Z důvodu obslužení kompostárny se pak jeví výhodnější spolupráce více obcí a zřízení tzv. kompostárny společné pro více obcí ORP Dobříš (i z hlediska získání externích prostředků je svazkové kompostování vhodnější formou). V případě zřízení kompostárny by došlo také k vytvoření dalších pracovních míst v regionu. Do budoucna je také možné uvažovat o založení sociálního družstva (sociálního podniku), jehož pracovníci (cílová skupina – osoby ohrožené sociálním vyloučením) by mohli být zaměstnání jak v kompostárně (úvahy o následném rozšíření služeb v budoucnu).
Hlavní opatření	A.1. Právní analýza - Spoluvlastnictví podle dohodnutých poměrů - smlouvy s obcemi, které budou kompostárnu využívat A.2. Ekonomická analýza - Poplatky za uložení biologicky rozložitelného (nejen komunálního) odpadu B.1. Nastavení parametrů - Zajištění zodpovědné osoby a pracovníků kompostárny - Nastavení podmínek fungování kompostárny - Umístění kompostárny C.1. Efektivnost - Méně BRKO a BRKO ukládaných na skládkách odpadu
Název indikátorů k hodnocení cíle	Vybudování svazkové kompostárny
Správce cíle	Zástupci obcí v ORP Dobříš

Problémový okruh 3	Motivace obyvatel vzdělávat se v oblasti ekologické výchovy
Cíl 3.1	Zapojit občany do dobrovolnických úklidových akcí v obci.
Popis cíle	V území ORP fungují nahodilé úklidové akce pořádané obcemi, do kterých se zapojují místní obyvatelé. Nekoordinovaně v rámci celého regionu probíhají také drobné úklidové akce pořádané místními spolky (hasiči, fotbalisté). Příležitostí v regionu se však jeví vytvoření tradice „velké“ úklidové akce, do které by se zapojili i „nečlenové“ spolků. Koordinátorem takovýchto aktivit může být právě DSO Dobříšska a Novoknínska. Inspiraci může brát z úspěšných akcí – např. Čistá řeka Sázava či Uklidme Pošembeří. Cílem takových akcí není „jen“ samotný úklid veřejných prostor, ale také vytvoření příležitosti pro setkávání obyvatel regionu, podpoření pocitu spoluodpovědnosti za místo, kde žijí (když se zapojí do úklidové akce, už sami nebudou vyhazovat odpad mimo místa k tomu určená a zároveň k posílení sociální kontroly nad těmi, kteří by si „dovolili“ odpad vyhazovat). Zapojení obyvatel území do dobrovolnických úklidových akcí tak sebou nese vedle ekonomických aspektů i významné nehmotné přínosy.
Hlavní opatření	A.1. Právní analýza

	<ul style="list-style-type: none"> - Nepředpokládáme nutnost zpracování právní analýzy A.2. Ekonomická analýza - vyčíslení úspory nákladů na úklid veřejných prostor (kolik obce za úklid platily před pořádáním akcí) B.1. Nastavení parametrů - organizace akce - Odpovědné osoby za realizaci akce - Zajištění spolupráce se zástupci obcí, odboru životního prostředí, svozovou firmou a EKO-KOM a dalšími relevantními aktéry
Název indikátorů k hodnocení cíle	Počet úklidových celo regionálních akcí (Uklidíme náš region)
Správce cíle	Brdy-Vltava o.p.s.

Problémový okruh 3	Motivace obyvatel vzdělávat se v oblasti ekologické výchovy
Cíl 3.2	Zajistit vyšší motivaci obyvatel v oblasti třídění odpadů.
Popis cíle	V posledních letech množství vytríděného odpadu v regionu vykazuje stabilní hodnoty. Obce mohou nastavit systém motivace obyvatel, aby třídili odpad. Toto lze zajistit svozem separovaného odpadu od jednotlivých obyvatel (pilotní projekt již funguje v Rakousku), aby bylo možné určit, jaké množství odpadu lidé vytrídí a pak jim případně snižovat/zvyšovat poplatek za svoz komunálního odpadu. Jedná se o pozitivní motivaci. Z prvopočátku by se jednalo o vyšší náklady na svoz separovaného odpadu, ale z dlouhodobého hlediska bude podpořena ochota obyvatel třídít odpad i změna jejich vztahu směrem k ochraně životního prostředí a ke zvýšení využitelnosti sebraného odpadu a k eliminaci nepořádku a shromažďování odpadu mimo určená místa.
Hlavní opatření	<ul style="list-style-type: none"> A.1. Právní analýza - Nutno ověřit zda stávající legislativa, by tento model umožnila A.2. Ekonomická analýza - sledovat a vyhodnocovat množství vytríděného odpadu - sledovat a vyhodnocovat vývoj příjmů z vytríděného odpadu B.1. Nastavení parametrů - nastavení systému finančního zvýhodnění pro občany, kteří třídí
Název indikátorů k hodnocení cíle	Počet obcí, které mají nastaveny systém motivačních poplatků
Správce cíle	Zástupci obcí z ORP Dobříš

5.2.4. Indikátory

Karta indikátoru výsledku

Problémový okruh	Vysoké náklady spojené se svozem a nakládáním s odpady		
Číslo indikátoru	A		
Název indikátoru	MONITORING VÝVOJE NÁKLADŮ NA SVOZ A NAKLÁDÁNÍ S ODPADY		
Měrná jednotka	Kč/t		
Správce měřítka	Zástupce obcí		
Roky	2013	2017	2020
Plán		5 023,-	4 899,-
Skutečnost	5 358- 9 027,-		
Popis měřítka:	Indikátor bude sledovat vývoj nákladů na svoz a nakládání se všemi druhy odpadů (komunální, biologicky rozložitelný i separovaný odpad a další) vyprodukovaných v území ORP za účelem nastavit takové cíle, jejichž realizací bude docházet ke snižování nákladů na svoz a nakládání s odpady.		
Metodika a výpočet:	Součet neinvestičních nákladů na odpadové hospodářství uvedených na paragrafech 3722 a 3725 v položkách, začínajících číslem 50d obcí, přepočtený na jednu tunu KO.		
Zdroj čerpání dat:	Zdroj: Rozpočty obcí		

Karty indikátoru výstupu

Cíl	1.1 Zajistit efektivní sběr a svoz všech využitelných složek komunálních odpadů povinných dle stávajících a připravovaných právních norem v oblasti OH.		
Číslo indikátoru	14		
Název indikátoru	SNÍŽENÍ NÁKLADŮ OBCÍ NA SVOZ A NAKLÁDÁNÍ S ODPADY		
Měrná jednotka	%		
Správce měřítka	Zástupce obcí		
Roky	2013	2017	2020
Plán		o 3 %	o 5 %
Skutečnost	0 %		
Popis měřítka:	Pro zajištění nižší ceny za svoz komunálního i tříděného odpadu je nutné naplánovat pravidelný svoz tříděného odpadu. Budou vytvořeny mikro-regiony, které se domluví na svozu tříděného odpadu. Indikátor umožňuje sledovat vývoj výše nákladů za svoz komunálního i tříděného odpadu. Na druhou stranu je možné, že náklady za odpad z důvodu například nové organizace nakládání v rámci Středočeského kraje v budoucnu vzrostou, plánovaná úspora je tak spíše nižší, protože v tuto chvíli nejsme schopni odhadnout vývoj legislativy v této oblasti.		
Metodika a výpočet:	Porovnání celkových neinvestičních nákladů obcí na odpadové hospodářství mezi jednotlivými roky (přepočet nákladů bude proveden na tunu odpadu, poté se vypočte procentuální změna).		
Zdroj čerpání dat:	Rozpočty obcí ORP		

Cíl	1.2 Zajistit pravidelné informování občanů o výsledcích OH obce a to včetně ekonomiky a konkrétních způsobů nakládání s odpady (omezení produkce SKO).		
Číslo indikátoru	15		
Název indikátoru	INFORMOVÁNÍ O PROBLEMATICE ODPADŮ V MÍSTNÍCH PERIODIKÁCH		
Měrná jednotka	Počet článků v místních periodikách a na webových stránkách		
Správce měřítka	Zástupce obcí		
Roky	2013	2017	2020
Plán		48	84
Skutečnost	0		
Popis měřítka:	Zajistit informovanost obyvatel o finanční nákladnosti odpadového hospodářství. Pro zajištění vyšší informovanosti obyvatel budou vycházet v místních periodikách články o nákladech při svozu a nakládání s odpady. Ročně bude zveřejněno min. 12 článků v místních periodikách. Indikátor bude sledovat počet článků kumulativně za jednotlivé roky i zaměření článků.		
Metodika a výpočet:	Počet publikovaných článků v místních periodikách		
Zdroj čerpání dat:	Místní periodika (Dobříšské listy, Dobříšsko aktuálně, Novoknínský zpravodaj, Život v naší obci (Rosovice), Hraštické novinky (Malá Hraštice), Štěchovické proudy, Časopis soutok (Davle), Čímské listy a další regionální webové stránky)		

Cíl	1.3 Podpořit efektivní systém nakládání s odpady s využitím vlastních kapacit a vlastních pracovních sil v regionu.		
Číslo indikátoru	16		
Název indikátoru	POČET VYBUDOVANÝCH, ČI ROZŠÍŘENÝCH ZAŘÍZENÍ URČENÝCH PRO NAKLÁDÁNÍ S ODPADY		
Měrná jednotka	Počet zařízení		
Správce měřítka	Zástupce obcí		
Roky	2013	2017	2020
Plán		7	7
Skutečnost	5		
Popis měřítka:	V současné době se v území nacházejí 2 sběrné dvory a 1 třídírna plastů a 2 kompostárny. Výhledově počítáme ještě s min. 2 zařízeními pro optimální způsob s nakládání s odpady. Indikátor sleduje počet zařízení v území sloužících pro nakládání s odpady.		
Metodika a výpočet:	Součet zařízení určených pro nakládání s odpady.		
Zdroj čerpání dat:	Odbor životního prostředí MěÚ Dobříš a seznam souhlasů k nakládání s odpady (Středočeský kraj)		

Karta indikátoru výsledku

Problémový okruh	Podpora a rozvoj kompostování v regionu		
Číslo indikátoru	B		
Název indikátoru	Nárůst produkce BRO v území ORP Dobříš		
Měrná jednotka	%		
Správce měřítka	Zaměstnanec DSO sledující naplňování strategie		
Roky	2013	2017	2020
Plán	<del> </del>	o 3 %	o 5 %
Skutečnost	o 0 %	<del> </del>	<del> </del>
Popis měřítka:	Indikátor bude sledovat vývoj produkce BRO na území ORP Dobříš. Požadované je zvyšování třídění BRO, tedy pokles množství BRO v rámci evidence CENIA.		
Metodika a výpočet:	Sledování vývoje vyprodukovaného biologicky rozložitelného odpadu od obcí (200201, 200108) v území ORP Dobříš a hodnocení nárůstu jeho produkce.		
Zdroj čerpání dat:	Data od obcí – evidence a produkce s nakládání s odpady od obcí, hlášení o produkci a nakládání s odpady od obcí a vlastní přepočty produkce kompostu v domácích kompostérech.		

Karty indikátoru výstupu

Cíl	2.1 Zavést a podpořit preventivní opatření vzniku odpadu - systém domácího kompostování v obcích.		
Číslo indikátoru	17		
Název indikátoru	POČET DOMÁCÍCH KOMPOSTÉRŮ PRO OBYVATELE REGIONU		
Měrná jednotka	Počet domácích kompostáren		
Správce měřítka	Zástupce obcí		
Roky	2013	2017	2020
Plán	<del> </del>	30	50
Skutečnost	0	<del> </del>	<del> </del>
Popis měřítka:	Kompostováním se předchází vzniku odpadu. V každé obci (resp. v každé domácnosti dané obce) budou nabídnuty domácí kompostéry občanům. Tím dojde ke snížení množství nevytříděného bioodpadu z SKO a zprostředkovaně také k ochraně životního prostředí. Indikátor umožňuje sledovat počet vydaných domácích kompostérů (žádoucí je narůstající trend).		
Metodika a výpočet:	Počet vydaných domácích kompostérů		
Zdroj čerpání dat:	Obce regionu (rozhovory se zástupci obcí)		

Cíl	2.2 Zavést a podpořit opatření k nakládání s bioodpady - vznik (svazkové) kompostárny.		
Číslo indikátoru	18		
Název indikátoru	VYBUDOVÁNÍ SVAZKOVÉ KOMPOSTÁRNY		
Měrná jednotka	Počet		
Správce měřítka	Zástupce obcí		

Roky	2013	2017	2020
Plán		2	2
Skutečnost	1		
Popis měřítka:	Bioodpady představují významnou část komunálního odpadu. Zřízení svazkové kompostárny umožňuje sledovat třídění biologicky rozložitelného odpadu v regionu a podpořit vznik nových pracovních míst. V současné době omezeně funguje v regionu kompostárna ve Svatém Poli, ta je ovšem obtížně dostupná z jihovýchodní části území. Optimální umístění další kompostárny je tak v okolí Nového Knína. Žádoucí je rozmístit kompostárny rovnoměrně do území.		
Metodika a výpočet:	Součet těchto zařízení dostupných v regionu		
Zdroj čerpání dat:	Zástupci Svazku obcí Dobříšska a Novoknínska, Odbor životní prostředí.		

Karta indikátoru výsledku

Problémový okruh	Motivace obyvatel vzdělávat se v oblasti ekologické výchovy		
Číslo indikátoru	C		
Název indikátoru	PROCENTO OBYVATEL ZAPOJENÝCH DO AKTIVIT		
Měrná jednotka	procenta		
Správce měřítka	Zástupce obcí		
Roky	2013	2017	2020
Plán		Nárůst o 20 %	Nárůst o 40 %
Skutečnost	Výchozí stav, nekoordinované aktivity, zapojení desítek osob		
Popis měřítka:	Indikátor sleduje procentuální nárůst počtu obyvatel zapojujících se do aktivit v oblasti ekologické výchovy. Do současné doby se indikátor systematicky nesledoval a nijak nevyhodnocoval.		
Metodika a výpočet:	Prezenční listiny na akcích a evidence účastníků akcí.		
Zdroj čerpání dat:	Vlastní šetření na akcích, které mají za cíl vzdělávat obyvatele regionu v oblasti ekologické výchovy.		

Karty indikátoru výstupu

Cíl	3.1 Zapojit občany do dobrovolnických úklidových akcí v obci.		
Číslo indikátoru	19		
Název indikátoru	POČET ÚKLIDOVÝCH CELO REGIONÁLNÍ AKCÍ (Uklidme náš region)		
Měrná jednotka	ANO/NE		
Správce měřítka	Zástupce obcí		
Roky	2013	2017	2020
Plán		1	1
Skutečnost	0		
Popis měřítka:	Obce musí vynakládat vysoké finanční prostředky na úklid obce. Koordinované akce obcí sníží náklady na úklid obce. V současné době jsou organizovány dílčí úklidové akce, např. v rámci Dne Země. Záměrem je zorganizovat a zpropagovat celo regionální úklidovou akci, do které se		

	zapojí co nejvíce obyvatel. Předmětem indikátorů je pořádání úklidové akce (příp. akcí).
Metodika a výpočet:	Realizace celo-regionálních úklidových akcí organizovaných v daném roce
Zdroj čerpání dat:	Zástupci jednotlivých obcí (jednání, rozhovory)

Cíl	3.2 Zajištění vyšší motivace obyvatel v oblasti třídění odpadů.		
Číslo indikátoru	20		
Název indikátoru	POČET OBCÍ, KTERÉ MAJÍ ZAVEDENÝ SYSTÉM MOTIVAČNÍCH POPLATKŮ		
Měrná jednotka	Počet obcí se zavedeným systémem		
Správce měřítka	Zástupce obcí		
Roky	2013	2017	2020
Plán		1	2
Skutečnost	0		
Popis měřítka:	Pro větší třídění odpadu je nutná pozitivní motivace pro občany. Indikátor sleduje počet obcí, které mají systém zaveden. Jedná se o realizaci v obcích. Současně s tímto indikátorem (za účelem lepšího naplnění stanoveného cíle) lze sledovat i procesní stránku systému a navrhnout doporučení na zlepšení systému (v souladu s legislativou).		
Metodika a výpočet:	Součet obcí se zavedeným systémem		
Zdroj čerpání dat:	Zástupci obcí (rozhovory)		

5.3. Pravidla pro řízení strategie

5.3.1. Systém monitorování a hodnocení realizace strategie

Pro řízení strategie bude ustaven **manažer strategie**. Manažer zodpovídá za celkovou koordinaci všech aktivit souvisejících s jejím řízením. Je zodpovědný za to, že se se schválenou strategií bude pracovat, že zodpovědné subjekty budou usilovat o její naplnění a že se bude vyhodnocovat, zda se daří přispívat k plnění stanovených cílů.

Manažer strategie je výkonnou a koordinační jednotkou, ale pro výkon své činnosti potřebuje součinnost orgánů, které mohou rozhodovat. Tím je **řídící skupina**. Řídící skupina činí klíčová rozhodnutí při naplňování strategie, zejména týkající se jejích změn a úprav, ale také schvalování akčního plánu. Řídící skupina schvaluje vyhodnocení strategie a přijímá opatření vyplývající ze závěrů hodnocení.

Složení řídící skupiny
Fokusní skupina pro odpadové hospodářství
- odbor životního prostředí
- zástupci obcí
- svozové firmy

Pro řízení strategie jsou důležití **správci cílů**. Správce cíle není osoba, která by měla za úkol daný cíl samostatně zrealizovat. Jeho rolí je hlídat, aby se na plnění cíle nezapomnělo. Je to osoba, která bude v území iniciovat kroky směřující k plnění cíle, bude komunikovat s ostatními subjekty v území, bude dbát nad tím, aby se do budoucích akčních plánů dostávaly konkrétní kroky, které přispějí k plnění

cíle, bude kontrolovat, že do příslušného rozpočtu budou zahrnuty prostředky určené k plnění cíle. Ostatní subjekty v území však mají společnou povinnost spolu s gestorem aktivně usilovat o plnění cíle. Správce cíle také bude v následujících letech sledovat prostřednictvím indikátorů, zda je cíle dosahováno. V další budoucí spolupráci bude tuto informaci poskytovat ostatním městům a obcím a společně budou hledat další řešení k přibližování se stanovenému cíli.

Správci cílů		
Číslo cíle	Název cíle	Správce cíle
1.1	Zajistit efektivní sběr a svoz všech využitelných složek komunálních odpadů povinných dle stávajících a připravovaných právních norem v oblasti OH.	Zástupce Svazku obcí Dobříšska a Novoknínska.
1.2	Zajistit pravidelné informování občanů o výsledcích OH obce a to včetně ekonomiky a konkrétních způsobů nakládání s odpady (omezení produkce SKO).	Odborník na odpadové hospodářství v ORP Dobříš.
1.3	Podpořit efektivní systém nakládání s odpady s využitím vlastních kapacit a vlastních pracovních sil v regionu.	Pracovníci v DSO Dobříšska a Novoknínska.
2.1	Zavést a podpořit preventivní opatření vzniku odpadu - systém domácího kompostování v obcích.	Zástupce obcí v ORP Dobříš.
2.2	Zavést a podpořit opatření k nakládání s bioodpady – vznik (svazkové) kompostárny.	Zástupci obcí v ORP Dobříš.
3.1	Zapojit občany do dobrovolnických úklidových akcí v obci.	Brdy-Vltava o.p.s.
3.2	Zajistit vyšší motivaci obyvatel v oblasti třídění odpadů.	Zástupci obcí z ORP Dobříš.

Gestoři indikátorů jsou osoby, které zodpovídají za zjištění hodnot indikátoru v souladu se stanovenou definicí a metodikou výpočtu. Dodávají podklady příslušnému správci cíle.

Gestoři indikátorů		
Číslo indikátoru	Název indikátoru	Gestor indikátoru
14	Snížení nákladů obcí na svoz a nakládání s odpady.	Zástupce obcí.
15	Informování o problematice odpadů v místních periodikách	Zástupce obcí.
16	Počet vybudovaných, či rozšířených zařízení určených pro nakládání s odpady	Zástupce obcí.
17	Počet domácích kompostérů pro obyvatele regionu	Zástupce obcí.
18	Vybudování svazkové kompostárny.	Zástupce obcí.
19	Počet úklidových celo regionálních akcí (Uklidme náš region)	Zástupce obcí.
20	Počet obcí se zavedeným systémem motivace obyvatel třídít	Zástupce obcí.

Strategie bude naplňována především projekty zařazenými do každoročně schvalovaného akčního plánu (viz kapitola 5.3.3 souhrnného dokumentu). Projekty zařazené do akčního plánu by pak měly naplňovat stanovené cíle.

Naplňování strategického dokumentu musí být měřeno a pravidelně vyhodnocováno. Pro jednotlivé cíle byly nastaveny indikátory a k nim nastavená metodika – tj. způsob sledování a vyhodnocování

daného indikátoru. Ke každému indikátoru je také nastaven jeho správce (gestor), který je zodpovědný za sledování jeho vývoje a porovnání s cílovou hodnotou.

Tabulka uvádí hlavní zodpovědnosti v procesu implementace strategie.

Činnost v rámci implementace	Zodpovědná osoba/subjekt	Termín
Koordinace implementačních aktivit	manažer strategie	průběžně
Návrh projektů do akčního plánu	správci cílů	každoročně v 1.-3. čtvrtletí
Výběr projektů do akčního plánu	řídící skupina	každoročně dle termínů přípravy rozpočtu
Předložení akčního plánu ke schválení na následující rok	manažer strategie	každoročně dle termínů přípravy rozpočtu
Vyhodnocení indikátorů za předchozí rok	gestoři indikátorů	každoročně v 1. čtvrtletí
Vyhodnocení plnění akčního plánu za předchozí rok	manažer s využitím podkladů od gestorů indikátorů a správců cílů	každoročně v 1.-2. čtvrtletí
Projednání vyhodnocení indikátorů a plnění akčního plánu za předchozí rok	řídící skupina	každoročně v 2. čtvrtletí

5.3.2. Systém změn strategie

V průběhu realizace Strategie může dojít k objektivní potřebě dílčí změny tj. ve formě úpravy cíle, či indikátoru. Tato potřeba může být způsobena jak vnějšími (např. rozhodnutí vlády, či EU), tak vnitřními (potřeba změny vyvstane při průběžném monitorování cílů Strategie) faktory. Rozhodnutí, zda je nutné některé části Strategie upravit bude následovat každoročně po vyhodnocení indikátorů za předchozí rok a po vyhodnocení akčního plánu. Pokud se ukáže, že realizací projektů nedošlo k uspokojivému vývoji příslušného indikátoru, je nutné blíže zanalyzovat příčiny takového vývoje. Nejedná-li se o neočekávané vnější vlivy (povodeň, hospodářská krize apod.), pak může být příčina buď na straně chybně nastaveného cíle či přiřazeného indikátoru, anebo na straně nefunkčnosti projektu vzhledem ke stanovenému cíli. V obou případech je nutné, aby správce cíle navrhl opatření ke změně. Může se jednat buď o návrh vhodnějšího typu projektu do akčního plánu, nebo o přeformulování cíle. Takovou změnu je nutno důkladně prodiskutovat s dotčenými subjekty (ideálně v rámci fokusní skupiny) a následně změnu navrhnout řídící skupině. Řídící skupina rozhodne o schválení či neschválení změny.

5.3.3. Akční plán

Akční plán je dokumentem, jehož cílem je upřesnit strategický plán v krátkodobém časovém horizontu. Akční plán ze strategického plánu vychází a určuje, jakými konkrétními kroky či projekty budou naplňovány příslušné cíle uvedené ve strategickém plánu. Akční plán se zpracovává vždy na následující rok.

U každé aktivity musí být zřejmé, k naplnění jakého cíle přispívá. Sestavování akčního plánu musí být v souladu se strategickým plánem, ale také s připravovaným rozpočtem na následující rok. Projekty zařazené do akčního plánu musí být kryty rozpočtem nebo jiným (externím) zdrojem financování.

Pokud nebude k projektům vybraným do akčního plánu jednoznačně přiřazen zdroj financování, budou z akčního plánu vyřazeny.

Proces přípravy akčního plánu je třeba vnímat jako **proces dlouhodobý a opakovaný**, prostupující celým kalendářním rokem. Příprava akčního plánu probíhá souběžně s přípravou rozpočtu (dobrovolného svazku obcí nebo rozpočtů jednotlivých měst a obcí). Nejprve dochází ke sběru podnětů na realizaci projektů od jednotlivých měst a obcí. Následně dochází k výběru těch aktivit, které je z věcného, časového a finančního hlediska možné realizovat v příštím roce. Nakonec dochází k přijetí rozhodnutí o přehledu konkrétních aktivit zařazených do akčního plánu pro následující rok.

V prvním pololetí roku, který následuje pro realizaci akčního plánu, by mělo dojít k jeho vyhodnocení.

Příklad harmonogramu procesů při přípravě, realizaci a vyhodnocení akčních plánů

Čtvrtletí	Rok 2015				Rok 2016				Rok 2017				Rok 2018	
	1.	2.	3.	4.	1.	2.	3.	4.	1.	2.	3.	4.	1.	2.
Akční plán na r. 2016														
Příprava														
Realizace														
Vyhodnocení														
Akční plán na r. 2017														
Příprava														
Realizace														
Vyhodnocení														

Akční plán může být vypracován pomocí tabulky, která obsahuje číslo cíle, ke kterému se projekt váže, název projektu, orientační rozpočet, zdroj financování, harmonogram, nositel projektu, aktuální stav připravenosti.

Vzor tabulky akčního plánu

Cíl	Název projektu	Náklady	Zdroj financování	Termín realizace	Nositel projektu	Připravenost

Do tabulky se uvádějí následující informace:

Cíl – název a číslo cíle stanoveného ve strategii, k němuž se projekt váže

Název projektu – konkrétní název projektu či aktivity, která naplňuje (spolu s dalšími) daný cíl

Náklady – orientační finanční objem projektu; vzhledem k tomu, že se jedná o první hrubou verzi akčního plánu, je samozřejmé, že se ve většině případů bude jednat o odhad nákladů (stanovený

expertním odhadem či na základě zkušenosti s obdobnými projekty). V dalších verzích akčního plánu budou náklady upřesňovány.

Zdroj financování – snahou je co nejefektivnější hospodaření, proto je vhodné uvést vhodný zdroj financování z konkrétního dotačního zdroje (národní granty, evropské fondy apod.). V tom případě je nutné do akčního plánu uvést také podíly financování (např. 85 % dotace, 15 % rozpočet DSO). Tam, kde budou projekty již dostatečně konkrétní, je možné hledat příslušnou dotační možnost v připravovaných operačních programech Evropských strukturálních a investičních fondů. Tam, kde je od počátku zřejmé, že zdrojem financování nemůže být žádný dotační program, je vhodné do zdroje financování uvést rozpočet té organizace, která financování projektu plánuje (konkrétní obec, více obcí, dobrovolný svazek obcí).

Termín realizace – jedná se o další údaj, který je v této fázi orientační a předpokládá se jeho postupné upřesňování. Pokud se jedná o víceleté projekty, je nutné uvést alespoň roky jeho realizace, vhodnější však je uvést i měsíce (zejména u akcí, které budou realizovány v rámci jednoho roku).

Nositel projektu – uvádí se subjekt, který bude mít realizaci projektu na starosti. V případě DSO to většinou bude svazek obcí, v případě neformální spolupráce obcí může jít o jednu konkrétní obec, která bude mít zodpovědnost za zpracování žádosti o dotaci a její realizaci, na jejímž území se bude projekt realizovat, která bude organizovat výběrové řízení apod. Samozřejmě se počítá s aktivní účastí ostatních obcí, nositel je však tzv. lead-partnerem.

Připravenost – pro doplnění informací o reálnosti projektu, přesnosti jeho rozpočtu a načasování je vhodné uvést, v jakém stavu se projekt nachází. Většinou se stručně uvádí, zda se jedná o projekt ve fázi záměru, nebo zda již byla vytvořena studie, která jej blíže popisuje. Dalšími milníky může být zpracovaná projektová dokumentace, vydané stavební povolení či vybraný zhotovitel na základě výběrového řízení.

Pokud bude cíl naplňován po dobu několika let, je možné do akčního plánu uvést také orientační **zásobník projektů/aktivit** (samostatná tabulka ve stejné struktuře), které nejsou financovatelné z rozpočtu příštího roku, ale s nimiž se uvažuje v dalších letech. Takový zásobník by byl pouze orientační a sloužil by jako jeden z podkladů pro sestavování akčních plánů na další roky. Je vhodný z toho důvodu, že při případných personálních změnách bude na jednom místě zaznamenáno, s čím projektový tým počítal jako s aktivitami vhodnými k realizaci za účelem dosažení cíle. Veškeré údaje by byly v tom případě orientační (harmonogram, náklady) a upřesňovaly by se při sestavování dalšího akčního plánu na následující rok.

V prvním pololetí roku, který následuje po realizaci akčního plánu, by mělo dojít k jeho **vyhodnocení**. V rámci vyhodnocení budou posouzeny jednotlivé projekty, které byly navrženy v akčním plánu k realizaci.

U zrealizovaných projektů bude posouzeno především to, zda byly udrženy náklady, které byly v akčním plánu orientačně uvedeny, a souladu skutečného harmonogramu s předpokládaným. V případě odchylek budou vyhodnoceny důvody, proč k nim došlo. Z takto učiněných vyhodnocení by měly být přijaty adekvátní závěry (např. do budoucna zpřesnit odhady nákladů, zaměřit se na kvalitu výběrových řízení s důrazem na minimalizaci víceprací, při nastavování harmonogramu brát v potaz rizika, která mohou projekt zbrzdit apod.).

Zároveň je nutné znovu vyhodnotit, jak se vyvinuly hodnoty indikátorů po realizaci projektů. Tím dojdeme k dílčímu závěru, zda zrealizované projekty jsou vzhledem k vytyčeným cílům efektivní a účinné. V případě, že se hodnoty indikátorů nevyvíjejí příznivým směrem, je nutné přemýšlet o přehodnocení projektů, které jsou naplánovány k plnění cílů.

U nezrealizovaných projektů je nutné analyzovat důvody, proč k realizaci nedošlo (do akčního plánu by měly vstupovat jen reálné projekty a aktivity).

5.4. Závěr a postup zpracování

5.4.1. Shrnutí

Problematika odpadů v regionu vychází z historického nastavení svozu a nakládání s odpady v rámci Svazku obcí Dobříšska a Novoknínska, kdy svoz organizuje původně svazková firma, nyní však již ve 100 % vlastnictví města Dobříše. Tato firma v podstatě svoz pouze zprostředkovává, protože nevlastní svozovou techniku ani neprovozuje skládku. Starostové byli nespokojeni jednak s celkovým výskytem nepořádku v intravilánu i extravilánu obcí, a jako druhý problém identifikovali právě vysokou cenu za svoz odpadů (náklady na sběr, svoz a odstranění SKO se v ORP pohybuje v rozmezí 2489-2771 Kč/t, průměrná hodnota ve Středočeském kraji je nižší – 2319 Kč/t). Nyní probíhá v území diskuze nad zefektivněním svozu odpadu a v území se objevují konkurenční subjekty. Celkové nastavení svozu odpadu však vždy závisí na rozhodnutí konkrétní obce, jaké variantě dá přednost. Spolupráce bude nutná zejména v případě nakládání s bioodpadem, kdy je pro obce výhodnější se v řešení spojit, než postupovat individuálně (zejména v případě kompostáren). Nepořádek v obci a černé skládky se dají částečně omezit společnými úklidovými akcemi, do kterých se zapojí co nejvíce obyvatel z území. Ti tak získají zájem na tom, aby uklizená místa již nebyla znovu znečišťována, a úklidové akce mohou motivačně působit na spoluobčany. Jednotlivé problémové okruhy již byly nastavovány tak, aby byly vhodné pro meziobecní spolupráci (cíle, které napomohou řešení problému, jsou uvedeny v tomto dokumentu v kap. 5.2.2). Detailní shrnutí analytické části je uvedeno v kapitole 5.1.5. Souhrn výsledků analýz.

5.4.2. Popis postupu tvorby strategie

V první fázi zpracování návrhové části Strategie byl zpracován návrh VIZE ze strany realizačního týmu (srpen 2014). Realizační tým nejprve projednal pracovní znění VIZE s motivujícími starosty. Poté byla VIZE doručena ostatním starostům DSO Dobříšska a Novoknínska, kteří měli možnost jejího připomínkování. Následovala identifikace problémových okruhů (září 2014), kdy realizační tým vycházel především z výsledků analytické části strategie a informací od představitelů obcí. Následovalo ověření problémových okruhů ve fokusních skupinách (školství, sociální oblast, odpadové hospodářství – září 2014, cestovní ruch – listopad 2014) jako stěžejní milník ověření nastavení strategie v území ORP Dobříš. Následovalo upravení problémových okruhů na základě informací získaných z jednotlivých setkání. Ke každému problémovému okruhu definoval realizační tým minimálně dva cíle, které mají vést k řešení těchto problémů a korespondují s praktickými požadavky vzešlými jak z analytické části dokumentu, tak ze setkání fokusních skupin k jednotlivým tématům. Poté následovalo ověřování cílů k jednotlivým problémovým oblastem (říjen 2014 a druhé kolo ověření /po komunálních volbách na podzim 2014/ na začátku prosince 2014) včetně projednání návrhu správců cílů. Souběžně s ověřováním naformulovaných cílů probíhalo nastavení indikátorů jako důležitého nástroje pro měření úspěšnosti Strategie (listopad 2014). V průběhu prosince 2014 došlo ke kontrole (v území ověřené) návrhové části Strategie a dopracování dílčích podkapitol. Do přípravy návrhové části se zapojilo kromě členů realizačního týmu dalších minimálně 70 osob (viz prezenční listiny ze setkání realizačního týmu, fokusních skupin a emailová komunikace s dalšími zainteresovanými osobami) z území ORP Dobříš. Došlo ke kombinaci několika nástrojů připomínkování Strategie, ať už formou emailů, telefonických rozhovorů i několika veřejných setkání (od září 2014 celkem 6 – 2 setkání Shromáždění starostů Svazku obcí Dobříšska a Novoknínska a 4 fokusní skupiny).

5.5. Přílohy k tématu 3.: odpadové hospodářství

Seznam zkratk

BRKO	biologicky rozložitelný komunální odpad
BRO	biologicky rozložitelný odpad
CENIA	Česká informační agentura životního prostředí
ČR	Česká republika
ČSÚ	Český statistický úřad
DZ	datová základna
EU	Evropská unie
ISSaR	Informační systém statistiky a reportingu
KO	komunální odpad
MOS	meziobecní spolupráce
MŽP	Ministerstvo životního prostředí
NO	nebezpečný odpad
OH	odpadové hospodářství
OO	ostatní odpad
OPŽP	operační program životního prostředí
ORP	obec s rozšířenou působností
PO	prioritní osa
PrO	odpady pocházející z průmyslu
POH	Plán odpadového hospodářství
SC	specifický cíl
SKO	směsný komunální odpad
ZEVO	zařízení pro energetické využití odpadů
ŽP	životní prostředí

Vzhledem k dostupnosti datových zdrojů v oblasti odpadového hospodářství nebylo možno pracovat v časové řadě 2008 až 2012 s daty o produkci a nakládání s odpady, které pochází pouze od obcí a jejich občanů. Proto tabulky obsahují data o produkci a nakládání s odpady jak od obcí a jejich občanů, tak od firem a společností, produkujících odpady v ORP. Měrné produkce na obyvatele ORP jsou pak počítány z produkce jednotlivých druhů odpadů od obcí i firem a společností. Nejsou tedy ukazatelem, znázorňujícím, kolik odpadů produkuje občan jako takový, ale spíše odrazem míry produkce jednotlivých druhů odpadů za celé ORP, vyjádřené na jednoho obyvatele.

Hodnoty datové základny za rok 1995 a 2000 (v tabulkách zkráceně „DZ“) za území ORP jako správní celek neexistují. Vzhledem k tomu, že do roku 2001 neexistoval současný Katalog odpadů, byla datová základna stanovena pouze teoreticky na základě výpočtu. Důvodem přepočtu datové základny za území ORP je fakt, že relevantní data (konkrétní datové základny pro porovnání s Plánem odpadového hospodářství České republiky (dále jen POH ČR) za roky 2000 a 1995 jsou veřejně dostupná pouze za celou ČR. Datová základna pro území ČR byla proto upravena přepočtovým koeficientem daným poměrem průměrné produkce odpadů na území ORP za roky 2008 až 2012 vůči průměrné produkci odpadů za ČR za roky 2008 až 2012. Vzhledem k provedeným přepočtům datové základny a metodice získání dat je hodnocení z hlediska plnění cílů POH ČR pouze ORIENTAČNÍM UKAZATELEM. Datová základna pro území ORP je tedy hypotetickým odhadem pro prodloužení časového trendu a možnosti porovnání hodnot v delší časové řadě. Tyto orientační hodnoty byly vypočteny pouze pro potřeby tohoto projektu a nelze s nimi porovnávat plnění cílů POH ČR. Vypočtená hodnota datové základny území ORP se nemusí přibližovat skutečné situaci v letech 1995 a 2000. Dále je důležité připustit, že zvolené vymezení území (ORP) je pro hodnocení plnění cílů POH ČR nevypovídající (zvláště pak pro

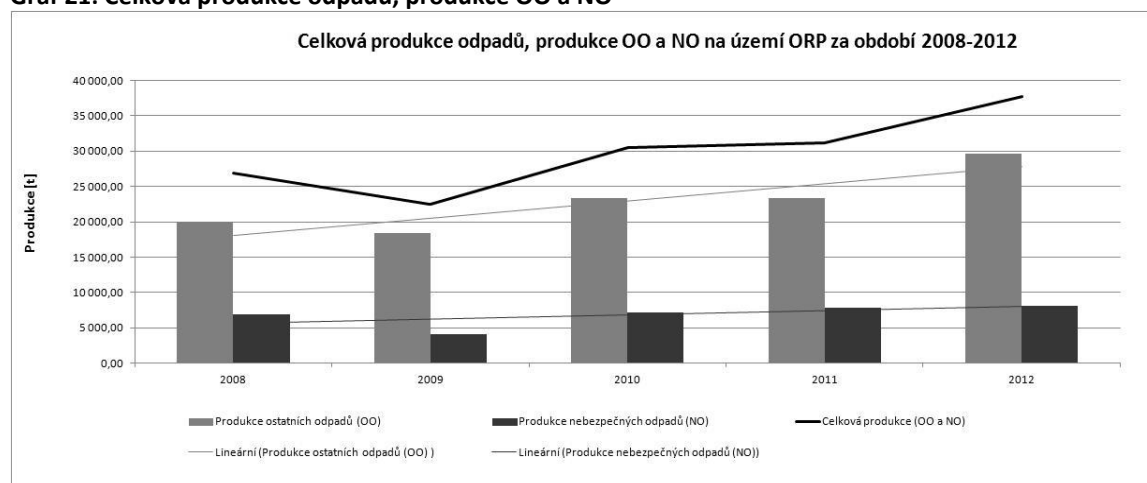
hodnocení nakládání s odpady). Jsou proto vždy slovně hodnoceny jen trendy, které se projevují v období 2008-2012.

Příloha 1: Produkce ostatních odpadů (dále jen OO) a produkce nebezpečných odpadů (dále jen NO) za období 2008-2012

Hmotnostní ukazatele a popis stavu plnění cílů POH ČR - diference oproti roku 2000	DZ pro produkci odpadů 2000	2008	2009	2010	2011	2012	Podíl produkce jednotlivých let k datové základně 2000 [%] ↓					
							2008	2009	2010	2011	2012	
Produkce odpadů [t]												
Produkce ostatních odpadů (OO)	28 873,71	19 986,69	18 351,87	23 383,64	23 337,63	29 669,60	69,22	63,56	80,99	80,83	102,76	
Produkce nebezpečných odpadů (NO)	11 007,48	6 937,87	4 116,40	7 153,13	7 808,94	8 060,37	63,03	37,40	64,98	70,94	73,23	
Celková produkce (OO a NO)	38 088,45	26 924,56	22 468,27	30 536,77	31 146,57	37 729,97	70,69	58,99	80,17	81,77	99,06	
							-29,31	-41,01	-19,83	-18,23	-0,94	
Podílové ukazatele [%]		2008	2009	2010	2011	2012						
Podíl ostatních odpadů na celkové produkci odpadů			74,23	81,68	76,58	74,93	78,64					
Podíl nebezpečných odpadů na celkové produkci			25,77	18,32	23,42	25,07	21,36					
Měrná produkce odpadů na obyvatele [kg.obyv.⁻¹]		2008	2009	2010	2011	2012						
Počet obyvatel v území ORP			20 129	20 393	20 763	21 237	21 536					
Měrná produkce všech odpadů (OO a NO)			1 337,60	1 101,76	1 470,73	1 466,62	1 751,95					
Měrná produkce OO			992,93	899,91	1 126,22	1 098,91	1 377,67					
Měrná produkce NO	300,20		344,67	201,85	344,51	367,70	374,27					
Podíl měrné produkce NO k DZ 2000 [%] →			114,81	67,24	114,76	122,49	124,67					
Změna měrné produkce NO oproti DZ 2000 [%] →			14,81358297	-32,76	14,76126481	22,48650168	24,67496285					

Zdroj Veřejná databáze VISOH, dostupná na <http://isoh.cenia.cz/groupisoh/>.

Graf 21: Celková produkce odpadů, produkce OO a NO

Zdroj Veřejná databáze VISOH, dostupná na <http://isoh.cenia.cz/groupisoh/>.

Příloha 2: Celková produkce KO na území ORP za období 2008-2012 podrobně

Katalogové číslo odpadu	Název druhu odpadu	Kategorie odpadu	Produkce jednotlivých druhů odpadů [t]				
			2008	2009	2010	2011	2012
200101	Papír a lepenka (BRKO)	O	2 960,53	2 289,36	2 836,80	2 803,79	2 801,00
200102	Sklo	O	246,53	255,37	222,07	233,66	253,94
200108	BRO z kuchyní (BRKO)	O	9,10	4,94	7,10	11,55	20,15
200110	Oděvy (BRKO)	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
200111	Textilní materiály (BRKO)	O	88,98	103,62	59,59	96,16	69,99
200113*	Rozpouštědla	N	1,11	0,09	0,23	0,17	0,43
200114*	Kyseliny	N	0,12	0,05	0,07	0,11	0,05
200115*	Zásady	N	0,03	0,00	0,03	0,01	0,01
200117*	Fotochemikálie	N	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
200119*	Pesticidy	N	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
200121*	Zářivky a jiný odpad obsahující rtuť	N	0,15	0,25	0,15	0,17	0,10
200123*	Vyřazená zařízení obsahující chlorfluoruhlovodíky	N	0,04	1,05	0,54	0,95	0,54
200125	Jedlý olej a tuk (BRKO)	O	0,94	0,36	0,41	0,69	2,83
200126*	Olej a tuk neuvedený pod číslem 200125	N	0,00	0,00	0,00	0,00	0,01
200127*	Barvy, tiskařské barvy, lepidla	N	8,32	4,66	5,25	3,78	5,08
200128	Barvy, tiskařské barvy, lepidla a pryskyřice neuvedené pod číslem 200127	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
200129*	Detergenty obsahující nebezpečné látky	N	0,00	0,00	0,13	0,00	0,00
200130	Detergenty neuvedené pod číslem 200129	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
200131*	Nepoužitelná cytostatika	N	0,00	0,00	0,02	0,01	0,02
200132*	Jiná nepoužitelná léčiva neuvedená pod číslem 200131	N	0,22	0,14	0,13	0,16	0,36
200133*	Baterie a akumulátory, zařazené pod čísla 160601, 160602 nebo pod číslem 160603 a netříděné baterie a akumulátory obsahující tyto baterie	N	5,02	1,81	1,26	0,20	0,24
200134	Baterie a akumulátory neuvedené pod číslem 200133	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

200135*	Vyřazené elektrické a elektronické zařízení obsahující nebezpečné látky neuvedené pod čísly 200121 a 200123	N	0,00	0,16	0,08	0,47	0,26
200136	Vyřazené elektrické a elektronické zařízení neuvedené pod čísly 200121, 200123 a 200135	O	0,01	0,02	0,02	0,09	0,05
200137*	Dřevo obsahující nebezpečné látky	N	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
200138	Dřevo neuvedené pod číslem 200137 (BRKO)	O	0,42	0,18	0,01	0,00	0,00
200139	Plasty	O	145,06	244,36	181,97	182,25	212,77
200140	Kovy	O	32,88	38,08	54,77	52,74	49,78
200141	Odpady z čištění komínů	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
200199	Další frakce jinak blíže neurčené	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
200201	Biologicky rozložitelný odpad (BRKO)	O	118,98	135,80	345,98	318,66	303,33
200202	Zemina a kameny	O	1 097,00	0,00	0,00	0,00	160,42
200203	Jiný biologicky nerozložitelný odpad	O	24,08	3,25	0,00	0,00	0,00
200301	Směsný komunální odpad (BRKO)	O	5 614,87	5 753,60	5 550,53	5 160,67	6 808,61
200302	Odpad z tržišť (BRKO)	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
200303	Uliční smetky	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
200304	Kal ze septiků a žump	O	22,00	0,00	0,00	0,00	0,00
200306	Odpad z čištění kanalizace	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
200307	Objemný odpad (BRKO)	O	80,44	48,64	39,66	58,00	64,42
200399	Komunální odpady jinak blíže neurčené	O	1,04	0,00	252,28	0,00	0,76
150101	Papírové a lepenkové obaly	O	308,64	328,08	322,89	326,66	342,97
150102	Plastové obaly	O	52,11	39,50	69,45	57,21	61,63
150103	Dřevěné obaly	O	564,26	276,77	469,10	720,66	901,27
150104	Kovové obaly	O	6,99	7,44	6,13	7,41	3,71
150105	Kompozitní obaly	O	2,72	7,56	6,84	7,97	10,76
150106	Směsné obaly	O	277,52	319,26	252,58	367,59	360,63
150107	Skleněné obaly	O	1,78	5,60	3,99	5,85	16,63
150109	Textilní obaly	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
150110*	Obaly obsahující zbytky nebezpečných látek nebo obaly těmito látkami znečištěné	N	11,15	9,16	9,00	18,30	10,78

150111*	Kovové obaly obsahující nebezpečnou výplňovou hmotu (např. azbest) včetně prázdných tlakových nádob	N	0,06	0,02	0,07	0,30	0,00
Celková produkce KO			11 683,10	9 879,18	10 699,13	10 436,24	12 463,53
Celková produkce BRKO (vybrané kódy ze sk. 20), původní hmotnost odpadu [t]			8 874,26	8 336,50	8 840,08	8 449,52	10 070,33
Hmotnost BRKO přepočtená na obsah biologicky rozložitelné složky v odpadu [t]			5 875,97	5 284,68	5 911,14	5 701,33	6 467,26

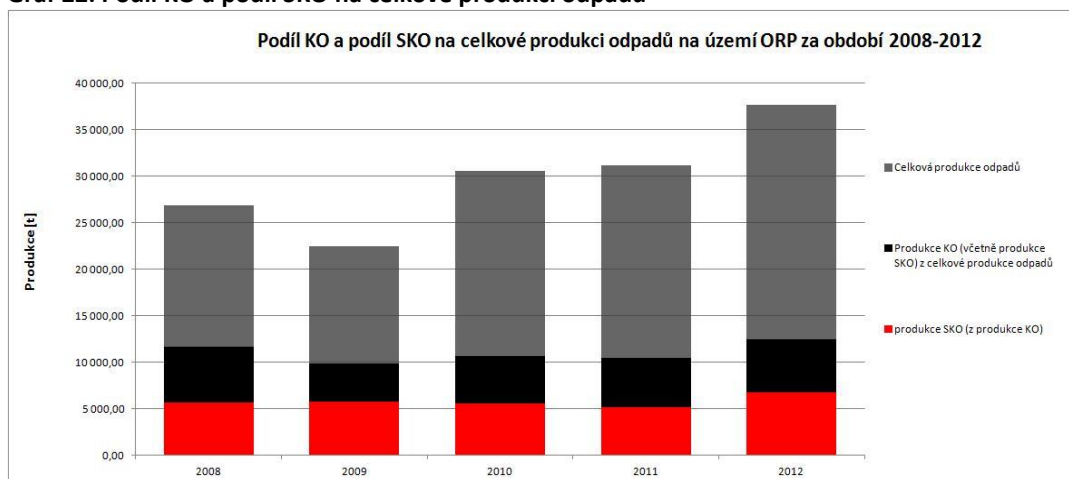
Zdroj Veřejná databáze VISOH, dostupná na <http://isoh.cenia.cz/groupisoh/>.

Příloha 3: Celková produkce odpadů na území ORP (produkce KO a produkce smíšeného komunálního odpadu (SKO)) za období 2008-2012

Produkce odpadů [t]	2008	2009	2010	2011	2012	Meziroční změna [%] ↓			
						2008/2009	2009/2010	2010/2011	2011/2012
Celková produkce odpadů	26 924,56	22 468,27	30 536,77	31 146,57	37 729,97	-16,55	35,91	2,00	21,14
Celková produkce KO	11 683,10	9 879,18	10 699,13	10 436,24	12 463,53	-15,44	8,30	-2,46	19,43
Celková produkce SKO	5 614,87	5 753,60	5 550,53	5 160,67	6 808,61	2,47	-3,53	-7,02	31,93
Podílové ukazatele [%]	2008	2009	2010	2011	2012				
Podíl KO na celkové produkci odpadů		43,39		43,97		35,04		33,51	33,03
Podíl SKO na produkci KO		48,06		58,24		51,88		49,45	54,63
Měrné produkce odpadů [kg.obyv.⁻¹]	2008	2009	2010	2011	2012				
Počet obyvatel v území ORP		20 129		20 393		20 763		21 237	21 536
Měrná produkce KO		580,41		484,44		515,30		491,42	578,73
Měrná produkce SKO		278,94		282,14		267,33		243,00	316,15

Zdroj Veřejná databáze VISOH, dostupná na <http://isoh.cenia.cz/groupisoh/>.

Graf 22: Podíl KO a podíl SKO na celkové produkci odpadů

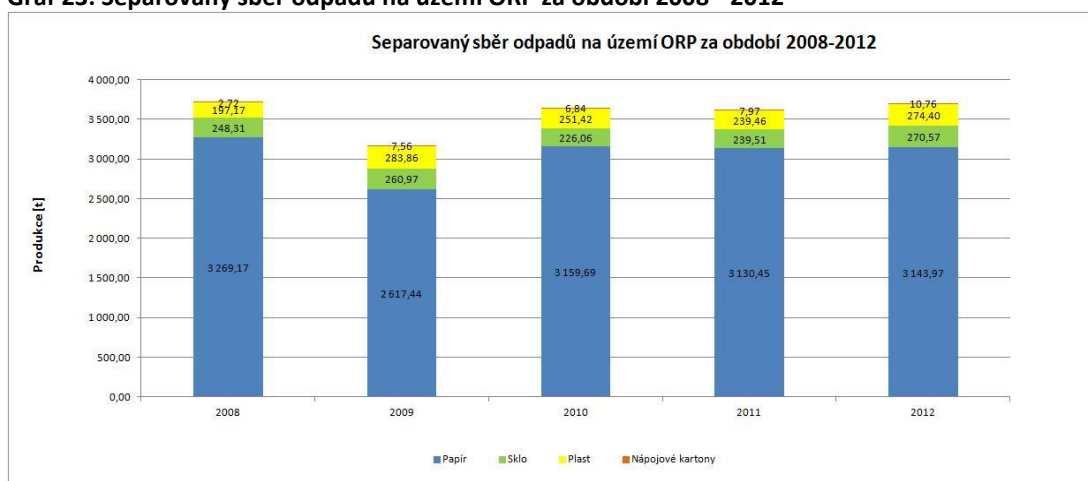
Zdroj Veřejná databáze VISOH, dostupná na <http://isoh.cenia.cz/groupisoh/>.

Příloha 4: Separovaný sběr odpadů na území ORP za období 2008-2012

Produkce odpadů [t]	Katalogové číslo tříděného odpadu	2008	2009	2010	2011	2012	Meziroční změna [%] ↓				
							2008/2009	2009/2010	2010/2011	2011/2012	
Papír	150101, 200101	3 269,17	2 617,44	3 159,69	3 130,45	3 143,97	-19,94	+20,72	-0,93	+0,43	
Sklo	150107, 200102	248,31	260,97	226,06	239,51	270,57	+5,10	-13,38	+5,95	+12,97	
Plast	150102, 200139	197,17	283,86	251,42	239,46	274,40	+43,97	-11,43	-4,76	+14,59	
Nápojové kartony	150105	2,72	7,56	6,84	7,97	10,76	+177,94	-9,52	+16,52	+35,01	
Celkem separovaný sběr		3 717,37	3 169,83	3 644,01	3 617,39	3 699,70	-14,73	+14,96	-0,73	+2,28	
Měrné produkce odpadů [kg.obyv.⁻¹]		2008	2009	2010	2011	2012					
Počet obyvatel v území ORP			20 129	20 393	20 763	21 237	21 536				
Měrná produkce tříděného papíru			162,41	128,35	152,18	147,41	145,99				
Měrná produkce tříděného skla			12,34	12,80	10,89	11,28	12,56				
Měrná produkce tříděného plastu			9,80	13,92	12,11	11,28	12,74				
Měrná produkce tříděných nápojových kartonů			0,14	0,37	0,33	0,38	0,50				
Měrná produkce tříděného odpadu			184,68	155,44	175,50	170,33	171,79				

Zdroj Veřejná databáze VISOH, dostupná na <http://isoh.cenia.cz/groupisoh/>.

Graf 23: Separovaný sběr odpadů na území ORP za období 2008 - 2012

Zdroj Veřejná databáze VISOH, dostupná na <http://isoh.cenia.cz/groupisoh/>.

Příloha 5: Celková produkce BRO na území ORP za období 2008-2012 podrobně

Katalogové číslo odpadu	Název druhu biologicky rozložitelného odpadu	Kategorie odpadu	Produkce jednotlivých druhů odpadů [t]				
			2008	2009	2010	2011	2012
020101	Kaly z praní a z čištění	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
020103	Odpad rostlinných pletiv	O	0,00	0,00	0,00	0,00	1,93
020106	Zvířecí trus, moč a hnůj (včetně znečištěné slámy), kapalné odpady, soustředované odděleně a zpracovávané mimo místo vzniku	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
020107	Odpady z lesnictví	O	1 803,05	933,75	1 287,64	1 062,73	12,82
020201	Kaly z praní a z čištění	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
020203	Suroviny nevhodné ke spotřebě nebo zpracování	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
020204	Kaly z čištění odpadních vod v místě jejich vzniku	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
020301	Kaly z praní, čištění, loupaní, odstředování a separace	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
020304	Suroviny nevhodné ke spotřebě nebo zpracování	O	0,00	6,14	0,00	5,15	0,55
020399	Odpady jinak blíže neurčené	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
020305	Kaly z čištění odpadních vod v místě jejich vzniku	O	0,00	0,00	0,00	0,00	33,52
020401	Zemina z čištění a praní řepy	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
020403	Kaly z čištění odpadních vod v místě jejich vzniku	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
020501	Suroviny nevhodné ke spotřebě nebo zpracování	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
020502	Kaly z čištění odpadních vod v místě jejich vzniku	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
020601	Suroviny nevhodné ke spotřebě nebo zpracování	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
020603	Kaly z čištění odpadních vod v místě jejich vzniku	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
020701	Odpad z praní, čištění a mechanického zpracování surovin	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
020702	Odpad z destilace lihovin	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
020704	Suroviny nevhodné ke spotřebě nebo zpracování	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
020705	Kaly z čištění odpadních vod v místě jejich vzniku	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
030101	Odpadní kůra a korek	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
030105	Piliny, hobliny, odřezky, dřevo, dřevotřískové desky a dýhy, neuvedené	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

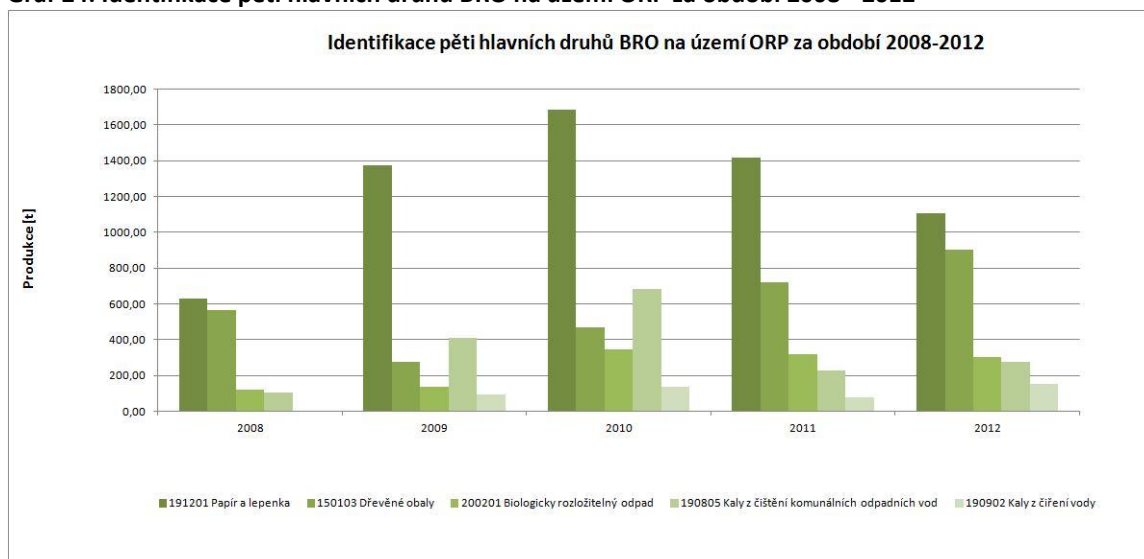
	pod číslem 030104						
030301	Odpadní kůra a dřevo	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
030307	Mechanicky oddělený výmět z rozvlákňování odpadního papíru a lepenky	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
030308	Odpady ze třídění papíru a lepenky určené k recyklaci	O	2,45	0,00	0,00	0,00	0,00
030309	Odpadní kaustifikační kal	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
030310	Výmětová vlákna, kaly z mechanického oddělování obsahující vlákna, výplně povrchové vrstvy z mechanického třídění	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
030311	Kaly z čištění odpadních vod v místě jejich vzniku neuvedené pod číslem 030310	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
040101	Odpadní klišovka a štípenka	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
040107	Kaly neobsahující chrom, zejména kaly z čištění odpadních vod v místě jejich vzniku	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
040210	Organické hmoty z přírodních produktů (např. tuk, vosk)	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
040220	Ostatní kaly z čištění odpadních vod v místě jejich vzniku neuvedené pod 040219	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
040221	Odpady z nezpracovaných textilních vláken	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
040222	Odpady ze zpracovaných textilních vláken	O	8,94	7,13	0,00	23,77	34,57
150101	Papírové a lepenkové obaly	O	308,64	328,08	322,89	326,66	342,97
150103	Dřevěné obaly	O	564,26	276,77	469,10	720,66	901,27
160306	Organické odpady neuvedené pod číslem 160305	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,49
170201	Dřevo	O	0,00	1,39	8,34	7,63	8,96
190503	Kompost nevyhovující jakosti	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
190603	Extrakty z anaerobního zpracování komunálního odpadu	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
190604	Produkty vyhánění z anaerobního zpracování komunálního odpadu	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

190605	Extrakty z anaerobního zpracování odpadů živočišného a rostlinného původu	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
190606	Produkty vyhnívání z anaerobního zpracování živočišného a rostlinného odpadu	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
190805	Kaly z čištění komunálních odpadních vod	O	105,10	411,62	685,43	228,01	277,81
190809	Směs tuků a olejů z odlučovačů tuků obsahujících pouze jedlé oleje a jedlé tuky	O	1,80	1,20	2,40	2,40	2,40
190812	Kaly z biologického čištění průmyslových odpadních vod neuvedené pod číslem 190811	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
190814	Kaly z jiných způsobů čištění průmyslových odpadních vod neuvedené pod číslem 190813	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
190901	Pevné odpady z primárního čištění (z česlí a filtrů)	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
190902	Kaly z čiření vody	O	0,00	94,32	138,66	75,98	153,01
190903	Kaly z dekarbonizace	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
191201	Papír a lepenka	O	631,41	1 371,65	1 683,63	1 415,24	1 105,46
191207	Dřevo neuvedené pod číslem 191206	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
200101	Papír a lepenka, s výjimkou papíru s vysokým leskem a odpadu z tapet	O	2 960,53	2 289,36	2 836,80	2 803,79	2 801,00
200108	Biologicky rozložitelný odpad z kuchyní a stravoven	O	9,10	4,94	7,10	11,55	20,15
200110	Oděvy	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
200111	Textilní materiály	O	88,98	103,62	59,59	96,16	69,99
200125	Jedlý olej a tuk	O	0,94	0,36	0,41	0,69	2,83
200138	Dřevo neuvedené pod číslem 200137	O	0,42	0,18	0,01	0,00	0,00
200201	Biologicky rozložitelný odpad	O	118,98	135,80	345,98	318,66	303,33
200301	Směsný komunální odpad	O	5 614,87	5 753,60	5 550,53	5 160,67	6 808,61
200302	Odpad z tržišť	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
200304	Kal ze septiků a žump	O	22,00	0,00	0,00	0,00	0,00
200307	Objemný odpad	O	80,44	48,64	39,66	58,00	64,42
Celková produkce BRO			12 321,91	11 768,55	13 438,17	12 317,75	12 946,09

Zdroj Veřejná databáze VISOH, dostupná na <http://isoh.cenia.cz/groupisoh/>.

Graf 24: Identifikace pěti hlavních druhů BRO na území ORP za období 2008 - 2012

Zdroj Veřejná databáze VISOH, dostupná na <http://isoh.cenia.cz/groupisoh/>.

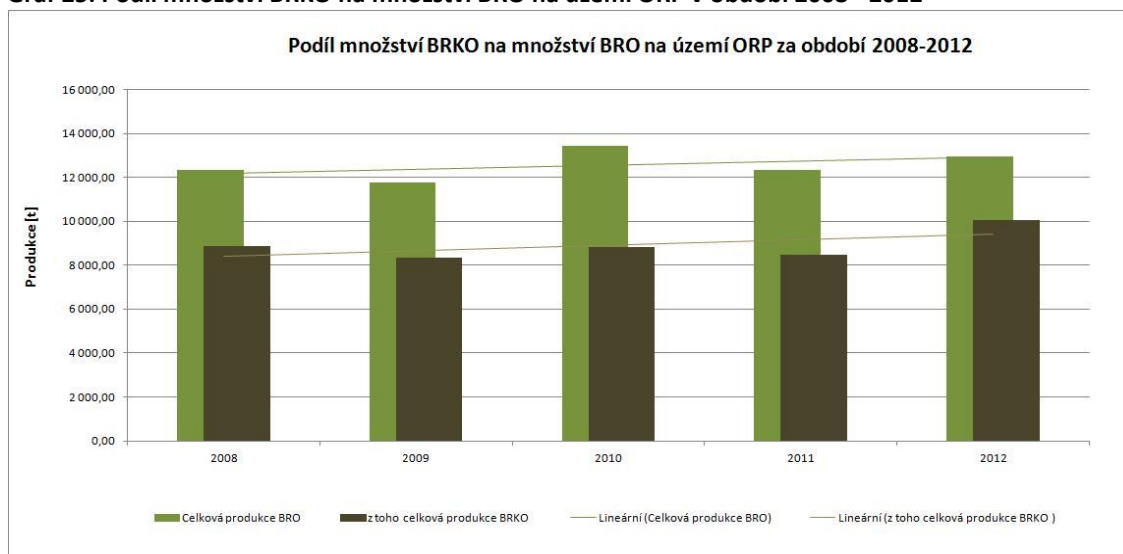
Graf 24 byl sestaven na základě identifikovaných pěti množství nejvíce zastoupených druhů BRO za rok 2012 na území ORP (vyjma: 150101 papírové a lepenkové obaly, 200101 papír a lepenka, s výjimkou papíru s vysokým leskem a odpadu z tapet, 200301 směsný komunální odpad a 200307 objemný odpad).

Příloha 6: Podíl biologicky rozložitelného komunálního odpadu (BRKO) na celkové produkci BRO na území ORP za období 2008-2012

Produkce BRO a BRKO [t]	2008	2009	2010	2011	2012	Meziroční změna [%] ↓			
						2008/2009	2009/2010	2010/2011	2011/2012
Celková produkce BRO	12 321,91	11 768,55	13 438,17	12 317,75	12 946,09	-4,49	14,19	-8,34	5,10
z toho celková produkce BRKO	8 874,26	8 336,50	8 840,08	8 449,52	10 070,33	-6,06	6,04	-4,42	19,18
Podílové ukazatele [%]	2008	2009	2010	2011	2012				
Podíl BRKO na celkové produkci BRO		72,02		70,84		65,78		68,60	77,79
Měrné produkce odpadů [kg.obyv.⁻¹]	2008	2009	2010	2011	2012				
Počet obyvatel v území ORP		20 129		20 393		20 763		21 237	21 536
Měrná produkce BRO		612,15		577,09		647,22		580,01	601,14
Měrná produkce BRKO		440,87		408,79		425,76		397,87	467,60

Zdroj Veřejná databáze VISOH, dostupná na <http://isoh.cenia.cz/groupisoh/>.

Graf 25: Podíl množství BRKO na množství BRO na území ORP v období 2008 - 2012

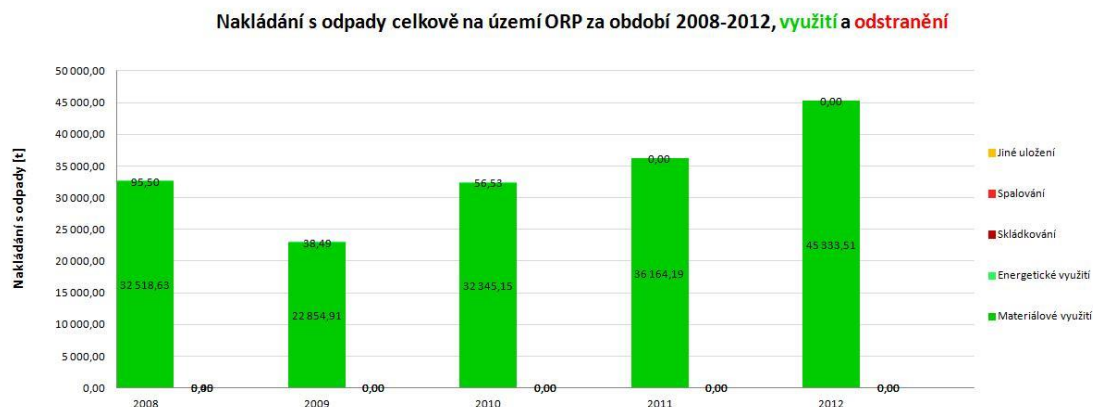
Zdroj Veřejná databáze VISOH, dostupná na <http://isoh.cenia.cz/groupisoh/>.

Příloha 7: Nakládání s odpady celkově na území ORP za období 2008-2012

Hmotnostní ukazatele a popis stavu plnění cílů POH ČR - difference oproti roku 2000		DZ pro produkci, využití a skládkování odpadů 2000	2008	2009	2010	2011	2012
Hlavní způsoby nakládání s odpady [t]							
Využití	Materiálové využití	22 963,92	32 518,63	22 854,91	32 345,15	36 164,19	45 333,51
	Podíl materiálového využití odpadů z celkové produkce [%] ↓						
		60,29	120,78	101,72	105,92	116,11	120,15
	Energetické využití	18,62	95,50	38,49	56,53	0,00	0,00
	Celkem vybrané způsoby využití	22 757,34	32 614,13	22 893,40	32 401,68	36 164,19	45 333,51
Podíl využití odpadů z celkové produkce [%] ↓							
	59,75	121,13	101,89	106,11	116,11	120,15	
Celková produkce odpadů		38 088,45	26 924,56	22 468,27	30 536,77	31 146,57	37 729,97
Odstranění	Skládkování	2,60	5,45	0,00	0,00	0,00	0,00
	Změna skládkování odpadů oproti DZ 2000 [%] →						
	Spalování		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Jiné uložení		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Celkem vybrané způsoby odstranění		5,45	0,00	0,00	0,00	0,00

Zdroj Veřejná databáze VISOH, dostupná na <http://isoh.cenia.cz/groupisoh/>.

Graf 26: Nakládání s odpady celkově na území ORP za období 2008 - 2012

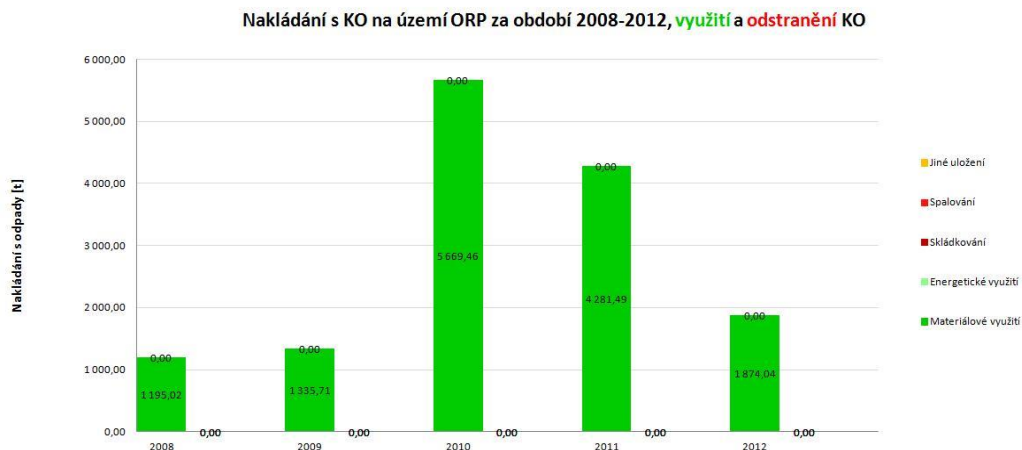
Zdroj Veřejná databáze VISOH, dostupná na <http://isoh.cenia.cz/groupisoh/>.

Příloha 8: Nakládání s komunálními odpady (KO) a se směsným komunálním odpadem (SKO) na území ORP za období 2008-2012

Hmotnostní ukazatele a popis stavu plnění cíle POH ČR - diference oproti roku 2000		Způsob nakládání	DZ pro produkci a využití KO 2000	2008	2009	2010	2011	2012
Nakládání s odpady [t]								
KO	Využití	Materiálové využití	669,35	1 195,02	1 335,71	5 669,46	4 281,49	1 874,04
		Podíl materiálového využití KO z celkové produkce KO [%] ↓						
		Energetické využití	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
		Celkem vybrané způsoby využití	615,18	1 195,02	1 335,71	5 669,46	4 281,49	1 874,04
	Podíl celkového využití KO z celkové produkce KO [%] ↓							
	Celková produkce KO [t]		7 593,08	11683,10	9879,18	10699,13	10436,24	12463,53
	Odstranění	Skládkování		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
		Spalování		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
		Jiné uložení		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
		Celkem vybrané způsoby odstranění		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
SKO	Využití	Materiálové využití		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
		Energetické využití		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
		Celkem vybrané způsoby využití		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Odstranění	Skládkování		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
		Spalování		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
		Jiné uložení		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
		Celkem vybrané způsoby odstranění		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

Zdroj Veřejná databáze VISOH, dostupná na <http://isoh.cenia.cz/groupisoh/>.

Graf 27: Nakládání s KO na území ORP za období 2008 – 2012

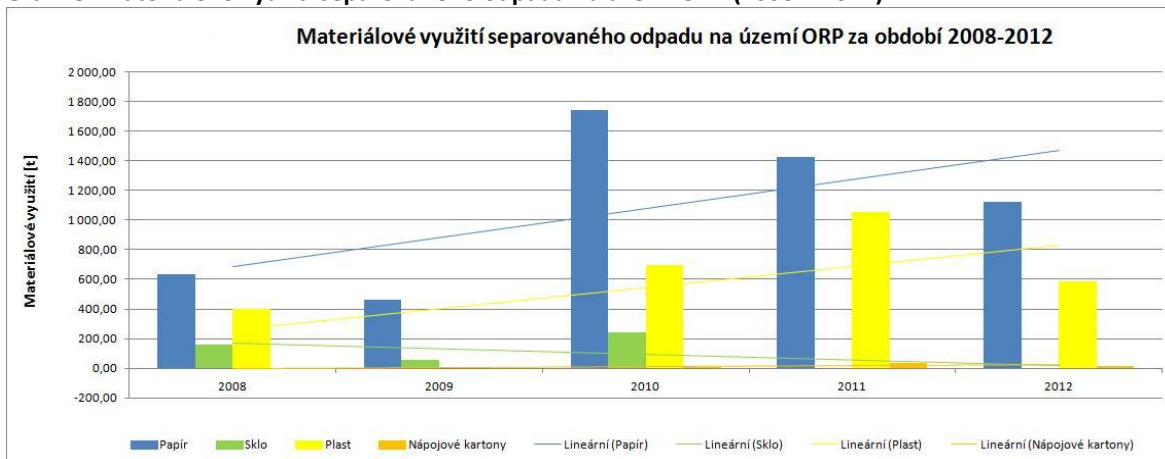
Zdroj Veřejná databáze VISOH, dostupná na <http://isoh.cenia.cz/groupisoh/>.

Příloha 9: Nakládání se separovaným sběrem na území ORP za období 2008-2012

Nakládání se separovaným sběrem [t]	Katalogové číslo tříděného odpadu	Způsob nakládání s jednotlivými komoditami	2008	2009	2010	2011	2012
Papír	150101, 200101	Materiálové využití	631,57	465,16	1741,46	1422,84	1125,41
		Energetické využití	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
		Odstranění	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Sklo	150107, 200102	Materiálové využití	159,29	59,87	239,13	0,00	0,00
		Energetické využití	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
		Odstranění	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Plast	150102, 200139	Materiálové využití	397,67	0,82	694,88	1052,26	584,69
		Energetické využití	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
		Odstranění	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Nápojové kartony	150105	Materiálové využití	0,00	0,00	10,84	39,24	13,32
		Energetické využití	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
		Odstranění	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

Zdroj Veřejná databáze VISOH, dostupná na <http://isoh.cenia.cz/groupisoh/>.

Graf 28: Materiálové využití separovaného odpadu na území ORP (2008 – 2012)

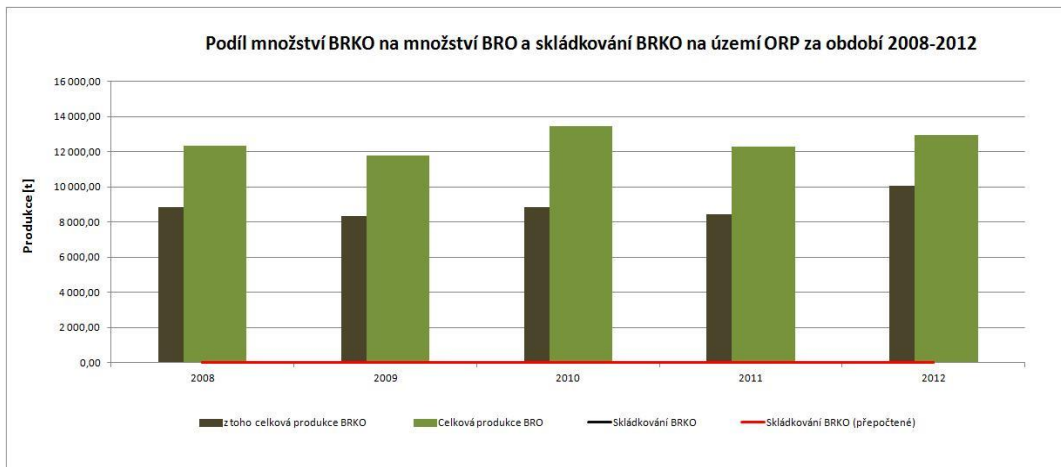
Zdroj Veřejná databáze VISOH, dostupná na <http://isoh.cenia.cz/groupisoh/>.

Příloha 10: Nakládání s biologicky rozložitelným odpadem (BRO) a s biologicky rozložitelným komunálním odpadem (BRKO) na území ORP za období 2008-2012

Hmotnostní ukazatele a popis stavu plnění cíle POH ČR - difference oproti roku 1995		Způsob nakládání	DZ pro skládkování BRKO 1995	2008	2009	2010	2011	2012		
Nakládání s BRO a BRKO [t]										
BRO	Využití	Materiálové využití		3	3	8	6	2		
		Energetické využití		107,50	834,99	373,29	156,52	025,05		
	Odstranění	Skládkování (původní hmotnost odpadu)		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
		Spalování		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
		Jiné uložení		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
BRKO	Využití	Materiálové využití		234,63	1	4	2	418,28		
		Energetické využití		265,44	137,54	384,89	0,00	0,00		
	Odstranění	Skládkování	Původní hmotnost odpadu		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
			Hmotnost odpadu přepočtená na obsah biologicky rozložitelné složky v odpadu		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
		Měrné skládkování - pro porovnání s cílem POH (přepočteno na obsah biologicky rozložitelné složky v odpadu)		Měrné skládkování BRKO přepočtené na obsah biologicky rozložitelné složky [kg.obyv. ⁻¹] ↓						
				148,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
				Procentuální změna měrného skládkování BRKO na obyvatele oproti DZ 1995 [%] →						
	Spalování				0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
	Jiné uložení				0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
Počet obyvatel v území ORP				20 129	20 393	20 763	21 237	21 536		

Zdroj Veřejná databáze VISOH, dostupná na <http://isoh.cenia.cz/groupisoh/>.

Graf 29: Podíl množství BRKO na množství BRO a skládkování BRKO na území ORP

Zdroj Veřejná databáze VISOH, dostupná na <http://isoh.cenia.cz/groupisoh/>.

6. Téma 4.: Podpora a rozvoj cestovního ruchu, udržení a rozvoj tradic a kulturního dědictví v ORP Dobříš

6.1. Analytická část: definice a analýza řešených problémů

6.1.1. Základní vymezení turistické oblasti jako destinace cestovního ruchu

6.1.1.1. Poloha destinace

Turistická destinace se nachází na území ORP Dobříš. Tato oblast se nachází jižně od Prahy v jižní části Středočeského kraje, na části území bývalého okresu Příbram. Na západě je oblast ohraničena severní částí Brd, na východě je lemována řekou Vltavou. Oblast leží na důležité spojenci s jižní částí Čech. V rámci členění České republiky na turistické regiony spadá destinace do regionu Střední Čechy a do oblasti Střední Čechy – jih, kam patří okresy Benešov, Kutná Hora, Příbram, části okresů Praha – východ (od silnice I/12 na jih), Praha – západ (od rychlostní komunikace R4 na jih).

Brdy lákají turisty především díky krásným lesům, přírodě a panoramatickým výhledům. Celý region je protkán sítí značených turistických tras i neznačených cyklotras a cyklostezek. Jeho předností je dobrá dopravní dostupnost především automobilovou a autobusovou dopravou.

6.1.1.2. Vymezení destinace

Do ORP Dobříš patří 24 obcí: Borotice, Čím, Daleké Dušníky, Dobříš, Drevníky, Drhovy, Hřiměždice, Chotilsko, Korkyně, Malá Hraštice, Mokrovraty, Nečín, Nové Dvory, Nový Knín, Obořiště, Ouběnice, Rosovice, Rybníky, Stará Huť, Svaté Pole, Velká Lečice, Voznice a Županovice.

6.1.1.3. Základní charakteristika cestovního ruchu v turistické oblasti

Turistická oblast je z pohledu cestovního ruchu využívána spíše pro domácí cestovní ruch a více pro jednodenní výlety, což je dáno i blízkostí významného zdrojového trhu v podobě hlavního města Prahy. Území tak navštěvují především domácí turisté, nejvýznamnější atraktivity navštěvují ale i zahraniční turisté (jedná se především o Zámek Dobříš a Památník Karla Čapka). Z hlediska forem cestovního ruchu převažuje poznávací turistika, aktivní turistika a rekreační turistika. Chataření a chalupaření má v regionu dlouholetou tradici. Druhé bydlení tak výrazně rozšiřuje možnosti ubytování návštěvníků regionu. Chat a chalup je v destinaci mnoho. Do území se totiž chalupáři i chataři vrací a přivádějí s sebou i své rodiny a přátele, které lze také označit za návštěvníky regionu.

Tabulka č. 93 ukazuje návštěvnost hromadných ubytovacích zařízení v destinaci, ze kterých se dá odvodit návštěvnost destinace. V roce 2012 se na návštěvnosti nejvíce podílela zařízení, která se nachází v katastrálním území obce Chotilsko (14 626 hostů) a Dobříši (1 407 hostů) a Boroticích (1 111 hostů)⁴. Celkem navštívilo turistickou oblast 362 831 hostů. Destinace se podílí 6 %. Z toho je možné usuzovat, že do destinace jezdí návštěvníci spíše na jednodenní výlety, což dokládá i nízký průměrný počet přenocování. Zároveň tabulka dokládá, že majoritní část turistů v destinaci jsou rezidenti z ČR.

⁴ Zdroj: [online] Návštěvnost hromadných ubytovacích zařízení podle kategorie v obcích vybraného okresu http://vdb.czso.cz/vdbvo/tabparam.jsp?childsel0=1&cislotab=CRU9011PU_OB2.56&kapitola_id=39&voa=tabulka&go_zobraz=1&aktualizuj=Aktualizovat&childsel0=1&verze=0&cas_3_17=2012

Tabulka 94: Návštěvnost hromadných ubytovacích zařízení v ORP Dobříš

Rok	Počet příjezdů hostů	z toho rezidenti	Počet přenocování	z toho rezidenti	Průměrný počet přenocování
2012	22 491	21 019	58 812	55 424	2,6
2013	18 780	17 930	54 130	52 380	2,9

Zdroj: [online] Návštěvnost hromadných ubytovacích zařízení podle kategorie v turistických oblastech, data pro 2013 nejsou zrevidována http://vdb.czso.cz/vdbvo/maklist.jsp?kapitola_id=39&maklist_velikost=30&stranka=0

6.1.1.4. Předpoklady destinace pro cestovní ruch

Jak již bylo zmíněno výše, je oblast navštěvována nejčastěji z důvodu poznávání, aktivního trávení volného času a rekreace. Oblast má dobré předpoklady pro rozvoj cestovního ruchu z důvodu výhodného umístění ve středu České republiky. Je tak dobře dostupná jak osobní, tak hromadnou dopravou. Svou turistickou nabídkou je území pestré, nacházejí se zde jak kulturní atraktivity, tak atraktivity přírodního charakteru. Většina z nich má regionální význam, nicméně nalézají se zde i atraktivity celostátního a bylo by možné říci i mezinárodního významu. Infrastruktura cestovního ruchu je na standardní úrovni, přičemž ale chybí více zařízení, která by vybočovala z řady a sama o sobě byla atraktivitou cestovního ruchu. V destinaci působí informační centra, nicméně chybí zde více informací pro turisty přímo v destinaci (mapy, informační místa atd.). Destinace má společně s blízkou oblastí středního Povltaví (obě jsou součástí MAS Brdy-Vltava) zpracovanou internetovou prezentaci a některé turistické propagační materiály.

6.1.1.5. Potenciál cestovního ruchu v turistické oblasti

Potenciál pro poznávací cestovní ruch je v regionu zastoupen především v kulturních památkách, jako jsou Zámek Dobříš, Památník Karla Čapka ve Staré Huti, v muzeích (zejména technického charakteru), která jsou často věnována historii a specifikům oblasti (Muzeum zlata Nový Knín, Muzeum špýchar Prostřední Lhota, Muzeum v Chotilsku). Na většinu atraktivit navazují tematické naučné stezky. Pro aktivní cestovní ruch je v oblasti k dispozici několik cyklotras především v oblasti Brd a řada neznámých tras, které jsou přesto v území dobře zmapovány v cyklistické mapě určené turistům i místním obyvatelům. Významná mezinárodní cyklotrasa pak vede kolem Vltavy. Dalším typem turistiky provozované v oblasti je rekreační a vodní turistika, která je realizována především u Vltavy.

Na druhou stranu nemá destinace potenciál pro lázeňsko-léčebný cestovní ruch a v současné době není vnímána jako oblast pro venkovský cestovní ruch (jedná se však převážně o venkovskou oblast a potenciál venkovského cestovního ruchu je zde významným) nebo kongresovou a incentivní turistiku. Oblast má z hlediska potenciálu cestovního ruchu hlavní význam především pro domácí cestovní ruch a jako návštěvní destinace pro obyvatele Prahy a přípražských oblastí.

6.1.1.6. Obecné trendy cestovního ruchu a předpokládaný dopad na cestovní ruch v turistické oblasti

Mezi nejvýznamnější trendy současného cestovního ruchu v Evropě patří:

- Posuny ve věkové struktuře návštěvníků, stárnutí populace.
- Výrazný nárůst počtu obyvatel v určitých částech světa (hlavně Asie), nárůst poptávky v rozvojových zemích.
- Mění se kulturní zvyklosti a životní styl.
- Důraz na bezpečnost.
- Důraz na kvalitu, poptávka po kvalitních službách.

- Rostoucí vzdělání a zkušenosti klienta s cestováním.
- Rostoucí zodpovědnost účastníků, poptávka po udržitelném cestovním ruchu.
- Klesající průměrná délka pobytu při růstu četnosti cest během roku, vzrůstající počet dovolených mimo sezónu.
- Internet a rozvoj technologií⁵.

Výše zmíněné trendy mohou mít na destinaci následující dopady:

- Stárnutí populace nahrává rozvoji cestovního ruchu v destinaci. Starší populace se stále častěji vydává za vzděláním a poznáváním. Část atraktivit cestovního ruchu v destinaci jsou kulturně-historického charakteru a často jsou navštěvovány právě starší generací. Lze tedy očekávat zvyšování návštěvnosti. Starší populace také začíná být aktivnější, tudíž můžeme čekat i více aktivních návštěvníků např. cykloturistů staršího věku.
- Nárůst poptávky v rozvojových zemích by neměl mít výraznější dopad na cestovní ruch v destinaci (ORP Dobříš), neboť je destinace navštěvována především tuzemskými turisty.
- Mění se životní styl by měl mít pozitivní dopad na cestovní ruch v destinaci. Lidé chtějí svůj drahocenný volný čas trávit aktivně, proto lze předpokládat větší poptávku po aktivních formách cestovního ruchu jako např. cykloturistika, vodní sporty apod. Na druhou stranu lidé začínají vyhledávat netradiční formy cestovního ruchu, na což není destinace zcela připravena. Lidé také rádi tráví čas na venkově, na farmách, kde si kupují lokální produkty, což opět není v destinaci rozšířeno.
- Destinace je v rámci České republiky vnímaná jako bezpečná. Důraz na bezpečnost tedy má pozitivní dopad na destinaci.
- Vzrůstající tlak na kvalitu je významným trendem v cestovním ruchu a je třeba, aby se tomu nabídka destinace přizpůsobila. Lidé už nechtějí trávit čas ve špinavých kempech, když za podobný rozpočet mohou trávit čas u moře. Lidé stále více hledají dobrou kvalitu za odpovídající cenou.
- Rostoucí vzdělání a zkušenosti klienta s cestováním by mohlo mít pozitivní dopad na destinaci, neboť přispívá k rozvoji vzdělávacího a poznávacího cestovního ruchu. Jak již bylo zmíněno, v destinaci je mnoho atraktivit kulturně-historického charakteru, k jejichž vyšší návštěvnosti může tento trend přispět.
- Rostoucí zodpovědnost účastníků, poptávka po udržitelném cestovním ruchu. Na tento trend zatím destinace není dostatečně připravena, neboť její rozvoj zatím není řízen s cílem být udržitelnou destinací, zároveň tak není destinace ani propagována. S udržitelným cestovním ruchem se pojí též venkovský cestovní ruch, který zatím není v destinaci dostatečně rozvíjen.
- Klesající průměrná délka pobytu při růstu četnosti cest během roku, vzrůstající počet dovolených mimo sezónu. Tento trend by mohl působit pozitivně na rozvoj cestovního ruchu v destinaci, neboť zahrnuje vzrůstající počet výletů. Destinace není primárně vnímána jako ta, kam by lidé jezdili na vícedenní dovolenou. Zároveň je v destinaci dobré klima, tudíž sem mohou lidé jezdit i mimo sezónu.

⁵Zdroje: [online] http://www.czechtourism.cz/getmedia/fa20d069-2d8b-4d19-8591-b19083531b33/11_12_13_marketingova_strategie.pdf.aspx, [online], file:///C:/Users/OEM/Downloads/co_00232006_etc.pdf, PALATKOVÁ, M.: Marketingová strategie destinace cestovního ruchu: Jak získat více příjmů z cestovního ruchu. Praha: Grada Publishing, a.s., 2006. 224 s. ISBN 80-247-1014-5.

- Na trend rozvoje internetu a technologií je nutné neustále aktivně reagovat a přizpůsobovat jak nabídku, tak formu komunikace. Pokud se tak neděje, může to mít negativní dopad na cestovní ruch.

6.1.1.7. Nejvýznamnější trendy ovlivňující turistickou oblast

Danou destinaci ovlivňují následující trendy:

- Posuny ve věkové struktuře návštěvníků, stárnutí populace:
  - Aktivní životní styl starší generace, zájem o vzdělávání a poznávání, důraz na kvalitní služby a poměr kvality a ceny.
- Mění se kulturní zvyklosti a životní styl:
  - Důraz na zdravý životní styl a aktivní trávení volného času, lidé mohou hledat únik z rušného města a každodenního stresujícího prostředí.
- Rostoucí zodpovědnost účastníků (turistů i aktéru zabývajících se CR v regionu), poptávka po udržitelném cestovním ruchu:
  - Rostoucí poptávka po zodpovědných produktech cestovního ruchu a po venkovském cestovním ruchu.
- Klesající průměrná délka pobytu při růstu četnosti cest během roku, vzrůstající počet dovolených mimo sezónu
  - Snaha realizovat více menších výletů v průběhu roku.
- Rostoucí vzdělanost cestujících a rozvoj technologií:
  - Moderní technologie se stávají nedílnou součástí při hledání informací o dovolených a jsou hojněji používané i samotné realizaci návštěv.

6.1.2. Analýza nabídky cestovního ruchu

6.1.2.1. Kulturně historické památky

Na analyzovaném území se nachází jedna městská památková zóna a množství kulturních památek. Chybí zde památka UNESCO. Nejvýznamnějším osídlením z hlediska koncentrace kulturních památek jsou největší města regionu – Dobříš a Nový Knín. Převažují kulturní památky církevní jak větší (kostely, fary), tak menší (boží muka, kapličky). V oblasti je nejvýznamnější atraktivitou Zámek Dobříš, nalézají se zde též venkovské zámky a usedlosti i památky městské architektury a technické památky (např. vodní mlýny, důlní díla). Zajímavými technickými atraktivitami jsou pozůstatky důlní činnosti v okolí několika obcí. Kulturní památky doplňují v oblasti další menší historicky významné objekty. Nejčastěji se jedná o menší církevní památky, jako jsou kapličky a kříže. Ty se nacházejí téměř v každé obci ORP. V minulosti se v území těžilo zlato. Jednalo se především o oblasti v okolí Nového Knína v revíru Psí hory, dále v revíru novoknínském, kozohorském a libčickém.

Z pohledu potenciálu pro cestovní ruch je třeba uvést, že v regionu chybí více památek s nadregionálním či celostátním významem. Na druhou stranu je zde mnoho památek menšího významu, jejichž potenciál zatím není využit a nejsou v rámci turistické nabídky dostatečně propagovány. Unikátní jsou zde například památky navázané na důlní činnost, mlýny nebo kostely.

Nejvýznamnější atraktivity v ORP Dobříš:

Zámek Dobříš s francouzskou zahradou a anglickým parkem

Jedná se o nejvýznamnější atraktivitu území, ročně Zámek navštíví přibližně 40 000 turistů. Jedná se o zámek v rokokové úpravě, který byl vystaven na místě původní obytné tvrze. Kolem roku 1743 byl

přestavěn do stávající podoby tehdejšími majiteli Colloredo-Mannsfeld. V roce 1945 však byl konfiskován a stal se majetkem Československého státu. Poté přešel do držení Svazu československých spisovatelů, v němž zůstal až do roku 1992. Následně přešel do vlastnictví státu. V roce 1996 byl poprvé otevřen veřejnosti a o dva roky později byl v restituci navrácen Jeronýmu Colloredo-Mannsfeldovi. K zámku přiléhá francouzská zahrada a anglický park, který je veřejně přístupný. Zámek je využíván pro poznávací, svatební i incentivní a kongresový cestovní ruch. Pořádají se zde také akce jako svatováclavské slavnosti, květinový den nebo koncerty. Zámek je otevřen celoročně. Je zde stálá expozice, která čítá 11 pokojů ve stylu rokoka a klasicismu.⁶ Zámek spolu s Památníkem Karla Čapka tvoří dvě atraktivity, které do regionu přitahují také zahraniční klientelu. V případě Zámku Dobříš se jedná nejčastěji o návštěvníky z Ruska.

Památník Karla Čapka

Památník je kulturní příspěvkovou organizací Středočeského kraje. Sídlí v domě, který je kulturní památkou nacházející se u rybníka Strž za obcí Stará Huť. Tato památka je významně spojena s osobností Karla Čapka. Dům totiž dostal k doživotnímu užívání od svého přítele jako svatební dar. Spisovatel měl dům jako své letní sídlo, pracoval na zahradě domu, psal zde svá díla a hostil přátele. Památník slouží především pro poznávací turistiku. Má tak vedle své kulturní funkce i funkci vzdělávací. Často se sem jezdí na školní výlety a vyhledávají ho i rodiny s dětmi a senioři. Díky dobré dostupnosti je památník přístupný i cyklistům. Často sem jezdí školní výlety i rodiny s dětmi a senioři. Díky zájmu o aktivní turistiku a dobré dostupnosti památníku je ten přístupný i cyklistům. Památník také organizuje mnoho významných a oblíbených akcí. Je otevřen od dubna do října denně kromě pondělí, od listopadu do března od pondělí do pátku, o víkendech pro objednané skupiny.⁷

Muzeum těžby a zpracování zlata na Novoknínsku a historie města Nový Knín

Muzeum je umístěné v historické budově mincovny přímo na náměstí v Novém Kníně a funguje jako pobočka Hornického muzea Příbram. Muzeum mapuje historii hornické činnosti v oblasti Kocáby, seznamuje návštěvníky i s historií města, místními řemesly a tradicí mistrovství v rýžování zlata. Muzeum je otevřeno od května do října, v květnu a říjnu pouze o víkend, od června do září po celý týden mimo pondělí.⁸

Městská památková zóna (MPZ) Nový Knín

MPZ Nový Knín byla vyhlášena v roce 1990. Patří mezi tři městské památkové zóny na území bývalého okresu Příbram. Pod MPZ spadá kostel sv. Mikuláše, socha P. Marie Immaculaty, radnice, mincovna, kašna (všechny na nám. Jiřího z Poděbrad) a koželužna, z toho jen průčelí v Masnerově ulici.⁹

Muzeum Špýchar Prostřední Lhota - Muzeum života venkovského obyvatelstva středního Povltaví

Muzeum je také pobočkou Hornického muzea Příbram a sídlí v památkově chráněném objektu z roku 1770. Nabízí expozici přibližující hospodářskou činnost a život rolníků na zemědělské usedlosti ve středním Povltaví, která byla zpřístupněna v roce 2004. Ve Špýcharu jsou i archeologická expozice a

⁶ Zdroj: [online] <http://www.zamekdobris.cz>

⁷ Zdroj: [online] <http://www.capek-karel-pamatnik.cz>

⁸ Zdroj: [online] <http://www.muzeum-pribram.cz/exhmpb/exmzn/exmzn.html>

⁹ Zdroj: [online] <http://monumnet.npu.cz>

stálé či sezónní výstavy. Muzeum je otevřeno od května do října, v květnu a říjnu pouze o víkendy, od června do září po celý týden mimo pondělí.¹⁰

Štola Josef

Štola Josef je bývalá průzkumná štola, jejíž ražba začala v roce 1981 v souvislosti s geologickým průzkumem zlatonosných ložisek. Štola se nachází mezi obcemi Čelina a Smilovice u Slapské přehrady. Jedná se o rozsáhlé podzemní dílo s celkovou délkou chodeb téměř 8 km, které bylo využíváno nejen při zjišťování geologických poměrů v oblasti a odběru vzorků, ale sloužilo též jako přístup do podzemní při poloprovozní těžbě zlata v letech 1989-1991. Od roku 2005 slouží štola potřebám ČVUT pro vzdělávací a výzkumné účely. Pravidelné prohlídky štoly Josef pro nejširší veřejnost se konají každou druhou sobotu v měsíci vždy od 10.00 do 12.00 hodin.¹¹

Chotilské muzeum Vltavy a balónového létání

V nedávno rekonstruované budově statku na návsi v Chotilsku se nachází dvě muzea. Muzeum balónového létání seznamuje s historií letů balónem ať plynových, tak horkovzdušných v České republice. Druhé muzeum přibližuje historii Vltavy před jejím zatopením v 50. letech 20. století. Muzea jsou otevřena od května do října, v květnu a říjnu pouze o víkendy s ve svátky, od června do září po celý týden mimo pondělí.¹²

Tabulka 95: Seznam kulturních památek v oblasti

Část obce	Památky	čp	Umístění
Borotice	kostel Nanebevzetí P. Marie s farou		náves
Dražetice	venkovská usedlost	čp. 20	na návsi
Čelina	zámek		V část vsi
Čelina	židovský hřbitov		Z nad Čelinou
Dobříš	kostel Nejsvětější Trojice		nám. Svobody
Dobříš	kostel Povýšení sv. Kříže		při silnici
Dobříš	kaple sv. Jáchyma		u silnice do Rosovic
Dobříš	židovský hřbitov		Rukavičkářská
Dobříš	socha sv. Jana Nepomuckého		nám. Svobody
Dobříš	socha sv. Šebestiána		Mírové nám.
Dobříš	zámek	čp.1	nám. Svobody
Dobříš	hrad Vargač	čp.7	Vargač
Dobříš	lékárna tzv. Stará, "U Anděla Strážce"	čp.27	Pražská
Dobříš	měšťanský dům	čp.69	Mírové nám.
Dobříš	měšťanský dům Kopáčkův	čp.103	Mírové nám.
Dobříš	radnice	čp.119	Mírové nám.
Dobříš	venkovský dům	čp.222	Pražská
Dobříš	venkovský dům	čp.227	Dlouhá
Dobříš	městský dům tzv. Hlasův domeček	čp.244	Mírové nám.
Dobříš	vila, z toho jen: oplocení s brankou	čp.262	U Ovčina
Dobříš	děkanství	čp.275	Antonína Dvořáka

¹⁰ Zdroj: [online] <http://www.muzeum-pribram.cz/exhmpb/exmks/exmks.html>

¹¹ Zdroj: [online] <https://www.uef-josef.eu/UEF/stola-josef>

¹² Zdroj: [online] <http://www.balonovemuzeum.cz/>

Dobříš	zemědělský dvůr panský	čp.676	nám. Svobody
Dobříš	tvrz Dvorce, archeologické stopy		S od Dobříše
Dobříš	výšinné opevněné sídliště - hradiště Hradec, archeologické stopy		SZ od Dobříše
Hněvšín	boží muka		
Homole	venkovský dům	čp.7	
Hřimězdice	kostel sv. Anny		náves
Hřimězdice	socha sv. Jana Nepomuckého		v oplocení fary čp. 22
Hřimězdice	zámek - zámeček	čp.1	
Kozí Hory	socha sv. Floriána		
Libčice	kaple sv. Jana a Pavla		vrch
Nová Ves pod Pleší	venkovský dům	čp. 18	S okraj obce, údolí potoka
Nová Ves pod Pleší	lázeňský dům Léčebný ústav TRN Na Pleši	čp. 110	
Nové Dvory	venkovská usedlost	čp.3	JZ část obce
Nový Knín	kostel sv. Mikuláše		nám. Jiřího z Poděbrad
Nový Knín	boží muka		při silnici na Libčice
Nový Knín	boží muka - pův. morový sloup		proti čp. 117
Nový Knín	socha P. Marie Immaculaty		nám. Jiřího z Poděbrad
Nový Knín	kašna		nám. Jiřího z Poděbrad
Nový Knín	radnice	čp.1	nám. Jiřího z Poděbrad
Nový Knín	městský dům - pův. včelařská škola	čp.9	Žižkova
Nový Knín	mincovna	čp.47	nám. Jiřího z Poděbrad
Nový Knín	koželužna, z toho jen: průčelí	čp.97	Masnerova
Nový Knín	vodní mlýn	čp.109	Tyršova
Obořiště	socha sv. Jana Nepomuckého		před ohradní zdí klášterní zahrady
Obořiště	klášter s kostelem sv. Josefa	čp.1	
Pičín	kostel Nanebevzetí P. Marie		na hřbitově
Pičín	tvrz	čp. 1	proti kostelu
Pičín	fara	čp. 10	
Prostřední Lhota	sýpka		J okraj vsi
Rosovice	kaplička sv. Anny		JZ od Dobříše v lese u silnice do Rosovic
Rybníky	kaple Nanebevzetí Panny Marie		V okraj obce, při silnici Budín - Stará Huť
Stará Huť	vila - památník Karla Čapka	čp.125	Strž
Starý Knín	kostel sv. Františka Serafinského		
Starý Knín	socha sv. Jana Nepomuckého		náves
Starý Knín	studna - včetně studničního stavení		
Starý Knín	vodní mlýn - býv. Brunclíkův	čp.327	
Starý Knín	tvrz - areál křižovnického dvora	čp.359	Dvorská
Sudovice	sýpka panská		
Svaté Pole	kostel sv. Alžběty Duryňské		
Svaté Pole	boží muka		na křižovatce před čp. 39
Svaté Pole	, s omezením: bez ohradní zdi na parc	čp.1	
Velká Hraštice	kostel sv. Zikmunda		
Velká Lečice	výklenková kaplička		
Živohošť	kostel sv. Fabiána a Šebestiána		
Živohošť	fara	čp.1	
Voznice	socha sv. Jana Nepomuckého		u rybníka

Zdroj: [online] <http://monumnet.npu.cz>

6.1.2.2. Přírodní atraktivita

Destinace (ORP Dobříš) je z pohledu přírodního bohatství pestrá. Toto se projevuje i v seznamu přírodních rezervací, památek a evropsky významných lokalit. Lze v něm nalézt jak oblasti navázané na brdské Hřeben, tak na oblasti u Vltavy. Specifické jsou přírodní památky navázané na dobříšský zámeček. Návštěvníci si hodnotu regionu uvědomují především ve spojitosti s Brdskou vrchovinou a řekou Vltavou, jež jsou hlavními dominantami území. Na území regionu se nachází chráněná území v podobě přírodní rezervace Andělské schody, Hradec, Kuchyňka a Vymyšlenská pěšina a další přírodní památky. Jako součásti soustavy Evropské unie s názvem Natura 2000 jsou v regionu také evropsky významné lokality.

Oblast je protkána sítí turistických stezek, kterých je v regionu celkem osm, většinou jsou věnované botanice nebo historii těžby zlata. Stezky na sebe navazují.

Naučná stezka Dobříš

Délka: 4, 5, 27,5 km

Počet zastávek: 54

Zaměření: historie, příroda

Naučná stezka v Dobříši se skládá ze tří okruhů – malý městský okruh, velký městský okruh a lesní stezka. Stezka byla otevřena v roce 2013. Stezka seznamuje s historií a zajímavostmi města i jeho okolí. Jedním ze zastavení je též nově upravená naučná Prokopova zahrada.

Naučná stezka Karla Čapka

Délka: 1,2, 7 a 10 km (3 okruhy)

Počet zastávek: 10

Zaměření: příroda, historie

Stezka vede oblíbenou trasou Karla Čapka, kterou chodil při svých pobytech na Strži. V roce 2012 byly na stezku instalovány naučné tabule a odpočinkový mobiliář. Pro návštěvníky jsou k dispozici pracovní listy, které mohou na stezce vyplňovat.¹³

NS Nový Knín a okolí

Délka: 10 km

Počet zastávek: 10

Zaměření: historie, hornictví

Výchozím bodem je Muzeum zlata na náměstí v Novém Kníně. Stezka s deseti zastávkami prochází kolem štol a přibližuje historii dolování a těžby zlata v okolí Kocáby a Nového Knína.

NS Kozí Hory – Libčice

Délka: 18, 6 km

Počet zastávek: 8

Výchozím bodem je Muzeum zlata na náměstí v Novém Kníně, příp. křižovatka cest Kozí Hory – Dražetice – Hranice. Stezka s osmi zastávkami vede Kozími Horami kolem štol a propadlin.

NS Zlaté psí Hory

Délka: 5 km

¹³ Zdroj: [online] http://www.capek-karel-pamatnik.cz/vismo/dokumenty2.asp?id_org=200013&id=14354&p1=1130

Počet zastávek: 12

Zaměření: historie, těžba zlata

Výchozím bodem je místní část obce Borotice-Čelina, u štol Josefa. Stezka prochází atraktivním územím kolem rozhledny Mokrsko a vrací se přírodní rezervací Vymyšlenská pěšina zpět ke štole Josefa.

NS Vymyšlenská pěšina

Délka: 4 km

Počet zastávek: 10

Zaměření: historie, příroda

Výchozím bodem je místní část obce Chotilsko-Kobylníky a stezka končí v Mokrsku pod rozhlednou na Veselém vrchu. Stezka prochází přírodní rezervací a připomíná i historii vorařství a těžby zlata.

NS Prof. Františka Drtiny

Délka: 7,5 km

Počet zastávek: 8

Start: Kobylníky, cíl: Živohošť

Zaměření: historie

Výchozím bodem je místní část obce Chotilsko-Kobylníky a stezka končí ve Staré Živohošti u kostela. Stezka byla vybudována na počest prof. PhDr. Františka Drtiny, rodáka z Hněvšína, připomíná plaveckou a rybářskou historii a místa již zaniklá, přibližuje svět hmyzu lesních porostů, hub, živočichů Středního Povltaví i tradici ovocnářství. Mapuje také historii řádu křižovníků s červenou hvězdou.

NS Opata Zaorala

Počet zastávek: 7

Start: Stará Živohošť, cíl: Hrazany

Zaměření: historie, příroda

Výchozím bodem je místní část obce Chotilsko – Stará Živohošť a stezka končí v Hrazanech. Nová naučná stezka navazuje na naučnou stezku Prof. Františka Drtiny ve Staré Živohošti a pokračuje přes řeku na Novou Živohošť a okolo zříceniny hradu Ostromeč po hřebenu až k vyhlídce opata Zavorala. Navazuje tím na naučnou stezku Keltů, která dovede návštěvníky až k hotelu Hrazany.

6.1.2.3. Podmínky pro turistiku

Pěší turistika

Území ORP Dobříš je protkáno sítí naučných stezek, kterých je celkem osm. Většinou jsou tematicky pojaté a jsou věnovány především botanice, historii území, významným osobnostem nebo historii těžby zlata. Postupem času vznikla v regionu síť stezek, jež na sebe dobře navazují (NS Prof. Fr. Drtiny navazuje na NS Zlaté Psí hory a na NS Vymyšlenská pěšina, NS Dobří(š) v poznání navazuje na NS Karla Čapka a ta dále pokračuje NS Kozí Hory). Provázanost naučných stezek chybí v oblasti Chotilska a Čími směrem k obcím Středního Povltaví. Přesto jsou turistické trasy v destinaci udržované, někde ale chybí doprovodná infrastruktura.

Cykloturistika

Značených cyklotras není v území mnoho, což odráží fakt, že hustota vyznačených cyklotras ve Středočeském kraji je jedna z nejnižších v celé zemi. Oblastí ale prochází významná transevropská cyklotrasa, která je součástí sítě EuroVelo s názvem EuroVelo 7 – Sluneční trasa: Nordkapp – Malta a měří 7

409 km. Vede také z Prahy přes Davli, Štěchovice, Slapy, Buš, **Čím** až na Živohošť a k přivozu. Stejnými místy v oblasti vede i významná nadregionální cyklotrasa Vltavská, která sleduje tok Vltavy od pramene až k soutoku s Labem a její délka je 450 km.

Oblastí dále prochází cyklotrasa 308, která se ve Vížině odpojuje z trasy Greenways Praha - Vídeň a cyklotrasa 301. Obě patří mezi cyklotrasy III. třídy, to znamená, že propojují regionální cíle.

Z pohledu návštěvníků regionu je významná značka „Cyklisté vítáni“. Jedná se o celonárodní certifikační systém Nadace Partnerství. Tento systém označuje ubytovací a stravovací zařízení i turistické cíle, které jsou připravené pro cykloturisty, tzn. ti si zde mohou bezpečně uložit kolo, případně mají možnost ho spravovat apod. V území má tuto certifikaci Památník Karla Čapka, Sportovní klub Vlaška a Bistro Stará školka ve Voznici.

Tabulka 96 Cyklotrasy v oblasti

Číslo	Trasa
308	Vížina-Knižecí studánky-Aglaia-Dobříš-Stará Huť-Hranice-Chramiště-Libčice-Prostřední Lhota
301	Krásná Hora - Kamýk n. Vlt. - Cholín - Čelina - Prostřední Lhota - Čím – Buš
Mníšecko	Davle – Hvozdnice – Nová Ves pod Pleší - ...
7, EV7, Vltavská	Praha – Davle - Štěchovice – Slapy – Buš – Čím - Živohošť

Zdroj: <http://www.kr-stredocesky.cz/portal/odbory/regionalni-rozvoj/cyklogenerel/generel-cyklistických-tras-a-cyklostezek-na-uzemi-stredoceskeho-kraje-aktualizace-2012.htm?pg=1>

Aktualizace Generelu cyklistických tras a cyklostezek na území Středočeského kraje počítá s návrhy nových cyklotras a cyklostezek, jako např. spojení Nového Knína a Štěchovic. Obecně jsou cyklotrasy na území Středočeského kraje často umístěny na nevhodných komunikacích se silným provozem a nevyhovujícím stavem povrchu. Zde pak hrozí nebezpečí srážky cyklistiky s motorovým vozidlem. Nový generel proto navrhuje i obměnu některých tras. Především se jedná o ty, které nevhodně vedou po silnicích II. třídy. Snahou v regionu je tak i nadále navyšovat počet kilometrů a propojovat stávající cyklotrasy v území ORP Dobříš.¹⁴

I když Středočeskému kraji chybí vysoké hory, je vhodný i pro terénní cyklistiku. V oblasti se pro terénní cykloturistiku nabízí část Brd a také Slapsko - ze Štěchovic do Nového Knína, Čími a přes Vltavu na druhý břeh řeky.¹⁵

Cyklobusy na území regionu nefungují. Z Prahy je alespoň možné se k regionu cyklobusem přiblížit, a to spojem, který jede z Dobřichovic přes Řitku a Mníšek pod Brdy do Kytína. Jezdí o sobotách, nedělích a svátcích.¹⁶ Na trase vlaku Praha – Vrané nad Vltavou – Dobříš je už momentálně v každém vlaku možné přepravovat i kola.

V regionu často chybí doprovodná infrastruktura pro turisty - mapy, odpočívadla. Ve městech nebo obcích často nejsou instalovány stojany pro kola. Pro cykloturisty je připraven Cyklomarket v Novém Kníně a cykloobchod na Dobříši.

¹⁴ Zdroj: [online] <http://gis.kr-stredocesky.cz/fx/cyklogenerel/>

¹⁵ Zdroj: [online] <http://www.ceskojede.cz/rubriky/terenni-cyklistika/11:stredocesky/60:slapsko/>

¹⁶ Zdroj: [online] http://webcache.googleusercontent.com/search?q=cache:http://www.ropid.cz/brdsky-cyklobus-opet-vyjzdi__s193x2353.html

Vodní turistika

Ve východní části regionu je pro vodní sporty ideální řeka Vltava, především pak okolí Slapské nádrže. Podél ní je provozováno mnoho kempů a chatových osad umožňujících pobyt a vyžití u vody. Nejznámějšími osadami na Vltavě jsou Hřiměždice, Županovice, Cholín, Milovice, Kobylínky, Živohošť a Ždář. Na řece Vltavě byly vybudovány přehradní nádrže Štěchovice a Slapy, dnes zajímavé technické památky. Vltava je také významná pro lodní dopravu, především rekreační. Protože byla vybudována Slapská nádrž, došlo k zatopení několika osad. Dnes je v těchto místech oblíbené potápění k zatopeným pozůstatkům budov. Dlouhodobým problémem je dostatek vodních ploch vhodných ke koupání. Mnoho rybníků je chovných nebo by jejich vyčištění bylo velmi nákladné. V centrální části území je nejvýznamnějším tokem Kocába protékající Novým Knínem, která se do Vltavy vlévá ve Štěchovicích. Kocába je především romantický trampský potok protékající hlubokým skalnatým údolím. V úseku Nový Knín – Štěchovice se využívá při dostatku vody i pro vodáctví. S vodním živlem jsou také spojené tradice regionu jako tramping, vorařství a zlatokopectví.

Hipoturistika

Tabulka 97 Seznam zařízení zabývajících se hipoturistikou

Obec	Název
Nečín	Statek Nečín
Malá Hraštice	M. a J. Sobotkovi-Velká Hraštice
Dobříš	Trnová
Chotilsko	Drtinův statek Hněvšín
Korkyně	West Ranch Eldorado - SK Stáj Rybana
Borotice	Statek Adámek

Zdroj: výzkum Brdy-Vltava o.p.s.

Košské stezky nemají v ČR dlouholetou tradici. V oblasti nejsou momentálně žádné oficiálně značené stezky pro hipoturistiku. V území se však nachází řada jízdáren a možností ustájení koní. V budově historického statku v Malčanech (místní část obce Čím) má své sídlo Institut celostní péče o koně, o.p.s., který zdůrazňuje welfare koní a pořádá zde odborné semináře. Potenciálem pro přilákání další skupiny turistů je rozvoj hipostezek, což je vázáno na zprůchodnění starých cest a krajiny obecně (vytipování vhodných cest pro pohyb na koních).

6.1.2.4. Ostatní atraktivity

Významnými zařízeními jsou TEPfaktor v Chotilsku, což je především sportovní zařízení. Na pomezí poskytovaných služeb v podobě wellness a sportu funguje v území Wellness centrum Svaté Pole. TEPfaktor v Chotilsku představuje netradiční atraktivitu umístěnou v bývalé bramborárně, která se nacházela na území obce. Jedná se o hru inspirovanou pevností Boyard a tématem pirátů z Karibiku. V celém objektu je umístěno několik stanovišť s překážkami prověřující fyzickou kondici, logiku, šikovnost a trpělivost.¹⁷ V destinaci se nachází rozhledna na Veselém vrchu u Mokrska. Rozhledna je 42 m vysoká a byla postavena v roce 1999 jako základnová stanice veřejné radiotelefonní sítě. Po vystoupení 137 schodů se naskýtá neopakovatelný pohled na povltavskou krajinu. Rozhledna se nachází za Prostřední Lhotou u obce Mokrsko a je přístupná sezónně.¹⁸ Z hlediska tradičních produktů lze v oblasti najít pekařské, cukrářské (Malá Hraštice, Nový Knín, Dobříš) a řeznické, uzenářské provozovny (Nečín, Rosovice, Stará Huť). V oblasti je také několik řemeslných výrobců (keramika, košíkářství,

¹⁷ Zdroj: [online] <http://www.tepfaktor.cz/>

¹⁸ Zdroj: [online] <http://www.chotilsko.cz/>

truhlář, kovář, slévárna, rukavice atd.). Jsou zde též větší zemědělské provozy, nicméně velmi málo malých rodinných farem, které by byly atraktivní i z pohledu cestovního ruchu a prodávaly např. výrobky ze dvora, zmínit je třeba význam včelařů pro území. V Novém Kníně byla na konci 18. století zřízena první včelařská škola v českých zemích. Tradice včelařství se silně zakořeněna v celém regionu a aktivně zde včelaří mnoho obyvatel. Cukrárna v Malé Hraštici získala jako jediný podnik v regionu ocenění Toulava regionální produkt.

6.1.2.5. Návštěvnost vybraných atraktivit a objektů

Návštěvnost vybraných atraktivit a objektů je velmi různorodá. Mnoho atraktivit cestovního ruchu návštěvnost nemonitoruje nebo nesdílí, proto nejsou popisovaná data kompletní. Návštěvnost je výrazně ovlivněna zimní sezonou. Hlavní sezóna je v ORP Dobříš od května do září. V letních měsících převažují rodiny s dětmi a zájezdy českých seniorů. Velké množství atraktivit zvyšuje svou návštěvnost organizací nejrůznějších akcí včetně svateb. Například Zámek Dobříš pořádá pravidelně Svatební květinový den, Svatováclavské slavnost, Rybí hody a další. Ve vzdělávacích atraktivitách hrají důležitou roli v návštěvnosti školy a školky, které navštěvují atraktivitu a zajímavé objekty především v průběhu roku kromě letních měsíců. Významné jsou též zájezdy jak českých, tak zahraničních turistů (z Ruska, Japonska, Německa a Holandska). Nejvíce návštěvníků zavítá na Zámek Dobříš a do Památníku Karla Čapka ve Strži. V roce 2013 Zámek Dobříš navštívilo celkem 39 587 návštěvníků. Z toho bylo nejvíce dospělých a to 24 303, dětí a studentů bylo 7 612. Za rok 2013 navštívilo Chotilské muzeum 1 328 návštěvníků. Muzeum Šprýchar v Prostřední Lhotě a Muzeum Zlata Nový Knín jsou pobočky Hornického muzea Příbram. V roce 2013 si expozici prohlédlo téměř 120 000 návštěvníků.

6.1.2.6. Struktura ubytovacích zařízení a jejich vytíženost

Tabulka č. 98 zobrazuje počet ubytovacích zařízení v destinaci dle ČSÚ. Počet se dramaticky nemění, dle ČSÚ je v destinaci okolo 20 zařízení. Tabulka č. 99 pak ukazuje, že největší počet je ostatních ubytovacích zařízení a penzionů.

Tabulka 98 Počet zařízení v ORP Dobříš

Stav k 31.12.	Počet zařízení	Pokoje	Lůžka	Místa pro stany a karavany
2000	23	374	1 147	213
2001	25	380	1 246	210
2002	24	404	1 201	265
2003	23	378	1 118	270
2004	19	333	1 113	250
2005	19	306	941	210
2006	20	415	1 278	215
2007	23	450	1 391	220
2008	21	451	1 380	215
2009	17	425	1 254	100
2010	16	386	1 142	100
2011	15	413	1 217	100
2012	22	456	1 347	100
2013	19	378	1 117	100

Zdroj: Kapacity hromadných ubytovacích zařízení podle kategorie a území,

http://vdb.czso.cz/vdbvo/maklist.jsp?kapitola_id=39&maklist_velikost=30&stranka=0

Tabulka 99 Struktura ubytovacích zařízení v ORP Dobříš

Rok		2012	2013
Hromadná ubytovací zařízení celkem		22	19
z toho	Hotel *****	.	.
	Hotel, motel, hotel ****	.	.
	Hotel, motel, hotel ***	1	1
	Hotel, motel, hotel **	1	.
	Hotel, motel, hotel *	.	.
	Hotel garni ****, ***, **, *	.	.
	Penzion	5	4
	Kemp	1	1
	Chatová osada	3	2
	Turistická ubytovna	2	2
	Ostatní hromadná ubytovací zařízení jinde neuvedená	9	9

Zdroj: Kapacity hromadných ubytovacích zařízení podle kategorie v SO ORP,

http://vdb.czso.cz/vdbvo/maklist.jsp?kapitola_id=39&maklist_velikost=30&stranka=0

Na rozdíl od dat MAS Brdy-Vltava ČSÚ monitoruje jen zařízení v obcích Borotice (3), Čím (1), Dobříš (3), Hřiměždice (1), Chotilsko (6), Malá Hraštice (1), Nová Ves pod Pleší (1), Obořiště (2), Ouběnice (1), Rybníky (1), Voznice (1), Županovice (1). V turistické oblasti bylo v roce 2012 315 zařízení, tudíž v destinaci je jich 7 %.

Tabulka č. 100 ukazuje seznam ubytovacích zařízení dle vlastního výzkumu MAS Brdy-Vltava. Dle něj je v destinaci momentálně 36 zařízení a z toho nejvíce penzionů/apartmánů a kempů/rekreačních areálů. Nejvíce zařízení je koncentrováno na Dobříš a k Vltavě, tedy do působnosti Chotilska a Županovic.

Tabulka 100: Seznam ubytovacích zařízení dle MAS Brdy-Vltava

Obec	Název	Typ
Borotice	Chata na Cholíně	Chata, chalupa
	Kemp Cholín	Kemp, areál
	Statek Adámek Čelina	Penzion, apartmán
	Ubytování Mlýn v zátoce	Kemp, areál
Čím	Penzion Vltava	Penzion, apartmán
	Rekreační areál „Malá Hrdlička“	Kemp, areál
	Chata na Hrdličce	chata, chalupa
Dobříš	Penzion Sedláček Dobříš	Penzion, apartmán
	Ubytovna Sportovní centrum	Ubytovna
	Penzion Pod Archmankou	Penzion, apartmán
	Hotel Garni zámek	Hotel
	Ubytování v soukromí	Ubytování v soukromí
Hřiměždice	Pohostinství U Jezírka	-
	Soukromá Chata-I. Roháč	Chata, chalupa
Chotilsko	Hotel Atlantida	Hotel
	Veřejné tábořiště Živohošť	Kemp, areál
	Rekreační středisko SAT-AN Živohošť	Kemp, areál
	Ubytovna Živohošť	Ubytovna
	RS Zátoka	Kemp, areál
	Rekreační středisko U Fary	Kemp, areál, penzion, apartmán
	Klidné ubytování v karavanu - Stará Živohošť	-

Malá Hraštice	Penzion U Kapličky	Penzion, apartmán
	Chalupa Velká Hraštice	Chata, chalupa
Nová Ves pod Pleší	Restaurace Fantom	-
	Sokolovna	Ubytovna
Nový Knín	Penzion Maruška	Penzion, apartmán
Obořiště	Penzion Nový rybník	Penzion, apartmán
Rybníky	Rodinný pension - restaurace Jindřichův Mlýn	Penzion, apartmán
	Pension Falco	Penzion, apartmán
Svaté Pole-Budínek	Ubytování v soukromí-J. Hakenová	Ubytování v soukromí
Voznice	Hotel Voznice	Hotel
Županovice	Penzion Vltavanka	Penzion, apartmán
	Kemp	Kemp, areál
	Martin Medek-chata	Chata, chalupa
	Chata Zdenka	Chata, chalupa
	Apartmán u Hovorků	Ubytování v soukromí

Zdroj: vlastní výzkum Brdy-Vltava

Co se týče stravovacích zařízení, tak jejich nabídka v oblasti je standardní. V téměř každé obci se nachází restaurace nebo hostinec s tradiční nabídkou. U Vltavy lze pak nalézt několik zařízení se sezónním provozem. Mezi atraktivní a netradiční zařízení patří např. mexická restaurace ve Staré Huti, Restaurace a penzion Nový Rybník u Obořiště, kde v poslední době otevřeli vlastní minipivovar. Chybí však podniky, které by samy o sobě lákaly jako atraktivita cestovního ruchu například označením „Regionální produkt“ nebo další značkou kvality.

6.1.2.7. Finanční analýza

Tabulka 101: Finanční analýza

Rok 2013	Výdaje	Čerpání v tis. Kč - provozní výdaje	Čerpání v tis. Kč - investiční výdaje
Borotice	CK	10,18	0,00
	VČ	99,15	0,00
Čím	CK	110,55	0,00
	VČ	36,61	0,00
Dáleké Dušníky	CK	46,72	43,09
	VČ	107,72	8,28
Dobříš	CK	6 698,29	125,00
	VČ	3 921,11	0,00
Drevníky	CK	67,06	0,00
	VČ	13,30	0,00
Drhovy	CK	10,30	0,00
	VČ	0,91	0,00
Hříměždice	CK	25,68	0,00
	VČ	0,00	148,66
Chotilsko	CK	377,76	286,07
	VČ	506,15	0,00
Korkyně	CK	26,97	0,00
	VČ	9,16	432,76
Malá Hraštice	CK	53,54	0,00
	VČ	1 195,00	0,00

Mokrovraty	CK	105,17	0,00
	VČ	68,36	0,00
Nečín	CK	46,81	0,00
	VČ	89,33	0,00
Nová Ves pod Pleší	CK	110,96	0,00
	VČ	510,58	2 866,23
Nové Dvory	CK	18,40	0,00
	VČ	346,62	0,00
Nový Knín	CK	1 376,93	0,00
	VČ	534,63	0,00
Obořiště	CK	37,53	0,00
	VČ	61,18	0,00
Ouběnice	CK	5,35	190,66
	VČ	0,00	0,00
Rosovice	CK	153,16	0,00
	VČ	155,72	0,00
Rybníky	CK	5,00	0,00
	VČ	8,50	0,00
Stará Huť	CK	194,88	0,00
	VČ	137,88	0,00
Svaté Pole	CK	57,30	0,00
	VČ	29,53	0,00
Velká Lečice	CK	7,89	0,00
	VČ	0,00	0,00
Voznice	CK	43,42	0,00
	VČ	0,00	0,00
Županovice	CK	4,54	0,00
	VČ	0,00	0,00
Celkem za ORP Dobříš	CK	9 594,38	644,82
	VČ	7 831,42	3 455,92

CK – kultura, církev, sdělovací prostředky, cestovní ruch

VČ – tělovýchovná, volnočasová a zájmová činnost

Zdroj: <http://www.rozpocetobce.cz/seznam-obci>

Do finanční analýzy byly zahrnuté výdaje za cestovní ruch a volnočasové aktivity, kam patří kultura, církev, sdělovací prostředky, tělovýchovná, volnočasová a zájmová činnost. Z tabulky je patrné, že investiční výdaje čerpal pouze 6 obcí z 24 obcí. Nejvíce finančních prostředků čerpal město Dobříš, které je v regionu největší a zajišťuje nejvíce kulturně společenských a sportovních akcí. Nová Ves pod Pleší má nejvyšší investiční výdaje z celého ORP Dobříš. Je to způsobeno tím, že obec ve sledovaném roce rekonstruovala fotbalové hřiště a místní sokolovnu.

6.1.3. Charakteristika potenciálu a možnosti rozvoje MOS cestovního ruchu

6.1.3.1. Infrastruktura

6.1.3.1.1. Dopravní infrastruktura

Silniční

Vliv hlavního města Prahy se projevuje i v dopravní infrastruktuře, kdy destinace je navázána na Prahu hustou dopravní sítí, která je ale často přetížená. Významná je rychlostní komunikace R4 vedoucí z Prahy kolem Dobříše do Příbrami, dalším významným tahem je silnice z Prahy podél Vltavy přes Davli, Štěchovice atd. k Novému Knínu. V území převažují silnice III. třídy, ale hlavní silniční tahy představují silnice II. třídy.

Autobusová doprava

Mnoho obyvatel ORP Dobříš dojíždí do Prahy, a proto je do hlavního města zajištěna i kvalitní autobusová doprava zejména z Dobříše a Nového Knína. Území obsluhují jak soukromí přepravci na pravidelných linkách tvořících Středočeskou integrovanou dopravu (SID), tak autobusy na linkách Pražské integrované dopravy (PID). Problémem je ale dopravní dostupnost menších obcí především o víkendech a svátcích. Sezónně funguje též cyklobus z Prahy, který sice do oblasti nezajíždí, ale cyklistům ji přibližuje. Nejblíže staví v Mníšku pod Brdy a v Kytíně.

Železniční doprava

V rámci železniční dopravy existuje jediná trať v regionu s číslem 210 na trase Praha – Vrané nad Vltavou – Čerčany (s odbočkou na Dobříš – konečná stanice). Jedná se o čistě turistickou trasu regionálního charakteru. Bývá užívána spíše pro rekreační účely, konají se na ní i příležitostné nostalgické jízdy parní lokomotivou. Na trati je umožněna přeprava kol. Trať vede z Prahy do Vraného nad Vltavou a zde se v odbočce Skochovice dělí do směrů:

- 1) Měchenice – Čisovice – Nová Ves pod Pleší – Mokrovraty – Stará Huť – Dobříš
- 2) Davle – Jílové u Prahy – Čerčany

Vodní doprava

Pro vodní dopravu i sporty je významná řeka Vltava, která se nachází na východní části území. Sezónně funguje lodní spojení z Prahy přes Štěchovice na Slapy do Třebenic, které provozuje od května do poloviny září Pražská paroplavební společnost, a. s. Linka je v provozu o víkendech a svátcích a cesta tam trvá 4 hodiny a zpět 3,5 hodin.¹⁹ Vodní dopravu na Slapech provozuje společnost Quarter, s. r. o. na trase Slapy – Nová Živohošť. Linka funguje denně o prázdninách v úseku Slapská přehrada – Skalice – Rabyně, Ždán – Měřín – Hrdlička – Laguna Hotel – Stará Živohošť – Nová Živohošť a zpět, délka úseku je 12 km, doba trvání 1 hodina. Společnost dále lodě také pronajímá a nabízí projíždky po Slapské přehradě.²⁰ Na Vltavě také funguje několik přívozů. V oblasti je to přívoz spojující Starou a Novou Živohošť. Funguje sezónně a přepravuje i kočárky a jízdní kola.²¹

Letecká doprava

Na území oblasti se nenalézají žádná letiště. Pouze nedaleko od Dobříše v Dlouhé Lhotě u Příbrami je zřízeno sportovní letiště, kde jsou nabízeny i vyhlídkové lety do regionu jak na standardních trasách, tak i dle přání.

6.1.3.1.2. Doprovozná infrastruktura cestovního ruchu

Ve většině obcí ORP Dobříš fungují městské či obecní knihovny, ve kterých je často také veřejné internetové místo. Internet bývá dostupný též na obecních úřadech. Funkci místa pro setkávání plní také kulturní domy, sokolovny, hostince se sály nebo třeba hasičárny, památky a muzea. Kromě výše zmíněných zařízení v destinaci funguje nedávno otevřené Multifunkční centrum Borotice, na Dobříši se nachází Rodinné centrum Dobříšek a Nízkoprahový klub Terén nebo klub Biják. Dále v Dobříši působí Kulturní dům Dobříš, hudební klub Trezor. V Nečíně působí ALTER Nečín - centrum starých řemesel a jiných zájmových aktivit. Mezi infrastrukturu cestovního ruchu patří též zařízení jako kina nebo divadla. V destinaci funguje letní kino v Novém Kníně. Stálá divadelní scéna v destinaci neexistuje,

¹⁹ Zdroj: [online] <http://www.paroplavba.cz>

²⁰ Zdroj: [online] <http://www.lodnidopravaorlikslapy.cz/index.htm>, Trasa Slapy – Solenice byla zrušena

²¹ Zdroj: [online] <http://www.ic-chotilsko.cz/aktuality.html>

nicméně působí zde mnoho ochotnických spolků (Dobříš, Stará Huť, Nový Knín). Ve většině obcí se nalézají víceúčelová hřiště. Ve větších obcích pak i fotbalová hřiště nebo kluziště. V oblasti je také několik jízdáren pro koně. V některých obcích u Vltavy se nacházejí rekreační oblasti a přístaviště a infrastruktura pro vodní turistiku například půjčovny atd.

6.1.3.1.3. Akce v destinaci, tradice

Seznam akcí v příloze ke kapitole dokládá, že ve většině obcí je bohatý spolkový život a právě spolky často organizují i akce. Drží se tradice jako posvícení, dětské dny, poutě, plesy, karnevaly, pálení čarodějnic, stavění májky, mikulášské atd. Zajímavé jsou též sportovní akce jako triatlony (Nový Knín, Županovice, Dobříš) a seriál sportovních akcí Brdman Adventure, což je otevřený seriál amatérských závodů, sdružující několik disciplín. Seriál se skládá z 9 závodů (např. Humi Outdoor Dobříšský tvrďák). Z hlediska účasti jsou nejvýznamnějšími akcemi Highjump - Mistrovství ČR v akrobatických skocích do vody v lomu v obci Hřiměždice, Balónová fiesta v Chotilsku, Májové slavnosti Dobříš, Svatováclavské slavnosti Dobříš. Tyto akce mají nadregionální význam a jsou v ČR jedinečné. V průběhu sezóny se na Dobříši a v Novém Kníně konají farmářské trhy.

Seznam akcí ukazuje, že se obyvatelé destinace snaží udržovat tradice, případně je znovuobnovovat. Tento trend se objevuje i v celé společnosti, kdy se někteří lidé stěhují z velkých anonymních měst do obcí, kde se snaží obnovovat tradiční pojetí komunity a žít v souladu s přírodou. Oblast se nachází nedaleko Prahy, přesto se v území převažují venkovské obce, proto se tento trend projevuje i zde. Kromě tradičních organizovaných akcí se v oblasti dodržují například různé klasické velikonoční a vánoční zvyky a tradice nebo církevní tradice. S církevními tradicemi jsou pak často spjaté i nemovité památky jako kostely, kapličky apod. Na druhou stranu je třeba zmínit, že oblast není turisticky vyhlášenou pro specifické tradice nebo tradiční produkty a jídla.

6.1.3.1.4. Informační infrastruktura pro návštěvníky

V oblasti funguje informační centrum v turisticky atraktivní oblasti Slap a Nového Knína, a to v Chotilsku (jako součást místního muzea). Centrum je otevřeno sezónně. Informační centrum působí také celoročně na Dobříši. Nejedná se však o klasické turistické infocentrum, protože jsou zde nabízeny i další služby spojené s chodem městského úřadu (např. Czech POINT, kopírování, vyhledávání autobusových spojení pro místní obyvatele). Za informační místo lze považovat také zámek Dobříš. Je však vzdálené od centrálního náměstí a umístěné uvnitř nádvoří zámku. Od hlavní silnice však není toto místo nijak značené a pokud turisté nenavštíví přímo Zámek Dobříš, toto informační místo nenajdou. V oblasti často chybí informační tabule, informační panely, upoutávky na turistické atraktivity apod.

6.1.3.2. Lidské zdroje pro cestovní ruch

V destinaci se nenacházejí žádné školy zaměřující se na obory vhodné pro cestovní ruch, z pohledu středního školství se v destinaci nalézá pouze obecné Gymnázium Karla Čapka, Dobříš a pobočka SOU Hluboš. Nedaleko od destinace ale leží město Příbram, kde existuje integrovaná střední škola, nabízející i obory pro cestovní ruch. Odborné střední i vysoké školy se pak nacházejí nedaleko od destinace v Praze. Mnoho lidí z destinace tedy využívá tyto školy a navštěvuje je a vzdělává se tedy v oborech cestovního ruchu. Po ukončení školní docházky často tyto lidi v destinaci zůstávají a věnují se oboru. Pro destinaci a práci v ní jsou tak dostupní odborníci. V měnícím se prostředí cestovního ruchu je ale třeba i tyto odborníky dále vzdělávat tak, aby jejich služby neustále odpovídali poptávce a mohli ji uspokojovat, důležité je tedy celoživotní vzdělávání.

6.1.3.3. Marketing a management cestovního ruchu

Z hlediska organizace cestovního ruchu probíhá aktivní spolupráce mezi sousedními svazky obcí na území Dobříšska a Novoknínska a Středního Povltaví a vytvářet společnou image regionu Od Brd k Vltavě. Organizace spravuje ve spolupráci s dalšími subjekty v území regionální turistický web www.odbrdkvltave.cz a Facebook profil. Na webu lze nalézt informace o službách cestovního ruchu a procházet kalendář akcí. Stránky většiny obcí ORP Dobříš na tento web odkazují. Každoročně se již tradičně vydává společný regionální kulturní kalendář akcí (v nákladu kolem 4 000ks). Tento kalendář je ale jediným společně realizovaným propagačním materiálem v dnešní době. V území byl realizován projekt na podporu cestovního ruchu, jehož nositelem byl Svazek obcí Dobříšska a Novoknínska. V současné době se v území však spíše propaguje každý subjekt v cestovním ruchu či každá atraktivita sama. Projekt „Společná propagace regionu Brdy-Vltava“ nastavil společnou značku destinace Od Brd k Vltavě, její dnešní komunikace ale v území probíhá velmi omezeně (spíše na webu). Značka se však stále neuchytila jako oficiální název destinace, což dokládá i to, že v nejnověji vydaných materiálech např. jednotlivých obcí, není vyznačena.

Oblast nemá jasně definovaný produkt cestovního ruchu, ale aktéři v cestovním ruchu mají představu o tom, jakým směrem se ubírat a jaké druhy návštěvníků má oblast potenciál zaujmout. V destinaci tak momentálně nejsou realizovány žádné produktové turistické balíčky. Informační materiály spíše zdůrazňují všeobecnou nabídku cestovního ruchu. Snahy o koordinaci cestovního ruchu a vydávání společných materiálů a komunikaci pod jednou značkou jsou teprve v počátcích.

6.1.3.4. Charakteristika stávající meziobecní spolupráce

V rámci cestovního ruchu momentálně spolupracují spíše obce, které se nacházejí v oblasti Středního Povltaví, popřípadě s Novým Knínem. Projevuje se to například tak, že spolupracují na vydávání tištěných propagačních materiálů, odkazují na sebe na svých internetových stránkách. Dále se na internetových stránkách zveřejňují akce odehrávající se v okolních obcích nebo se vyvěšují plakáty, které zvučují na akce se v okolních obcích. Na Dobříšsku spolu často spolupracují obce Dobříš a Stará Huť, spolupráce je v podobném rozsahu, jak je již výše zmíněná. Spolupráce v oblasti cestovního ruchu probíhá i tak, že jsou často v atraktivitách cestovního ruchu umístěné stojany s propagačními materiály o blízkých atraktivitách. Často tyto stojany nalezneme i na obecních úřadech. Probíhá tak distribuce materiálů mezi obcemi. Meziobecní spolupráce probíhá v podobě společné prezentace na veletrzích cestovního ruchu.

Není ale stále dobře propracována spolupráce napříč celou oblastí, což se projevuje například v tom, že se často nevydávají společné materiály pro propagaci. Stále také není propracována ani informovanost mezi obcemi a obyvateli a návštěvníky destinace. Často se například v oblasti konají velmi zajímavé akce, ale lidé z blízkého okolí o nich nevědí. Ideální stav je tedy propojit turisticky atraktivní oblast Dobříše s oblastí Středního Povltaví a udělat tak turistickou nabídku v destinaci ještě pestřejší. Nabídka by měla být neustále aktualizována.

Analýza rizik a další potřebné analýzy

a. Analýza cílových (dotčených) skupin

Analýza slouží k definování jednotlivých cílových skupin (dotčených či zainteresovaných), zjištění jejich očekávání a k definování rizik spojených s těmito skupinami a s jejich očekáváním. Dále pak slouží k nalezení vhodného způsobu komunikace a případných opatření k minimalizaci rizik při zapojení těchto cílových skupin.

Tabulka charakterizuje jednotlivé cílové skupiny, kterých se týká oblast cestovního ruchu v ORP Dobříš. Cílovou skupinu tvoří provozovatelé zařízení a služeb cestovního ruchu, návštěvníci i obyvatelé destinace, obce a veřejná správa obecně a dále média a oborové subjekty. Cílovou skupinu lze rozdělit na ty, kteří tvoří nabídku cestovního ruchu (provozovatelé, obce, do určité míry i obyvatelé, kteří přispívají k celkovému dojmu z návštěvy) a ty, kteří služby cestovního ruchu konzumují (částečně obyvatelé, ale především návštěvníci destinace). Média a oborové subjekty pak představují cílovou skupinu externí, se kterou je třeba navázat spolupráci a pravidelně ji o destinaci informovat a pracovat s ní. Tato cílová skupina totiž může výrazně přispět k šíření dobrého jména destinace a zvyšování povědomí o regionu. Provozovatelé služeb a obce musí vzájemně kooperovat tak, aby byla destinace vnímaná jako přátelská, s kvalitními službami a dobrou infrastrukturou. Infrastruktura cestovního ruchu zahrnuje jednak provozovny, zařízení i kulturní atraktivitu, které provozují soukromé subjekty a často i jednotlivé obce, a zároveň infrastrukturu například dopravní, kterou provozuje a spravuje převážně veřejný sektor. Provázanost je tedy zřejmá. Nabídka by pak měla být vyvážená co do typologie i prostorového rozmístění. Podskupinou těch, co vytvářejí nabídku destinace, jsou pracovníci zařízení, kteří vstupují do kontaktu přímo s návštěvníky a výrazně přispívají k celkovému dojmu. Těm je třeba věnovat pozornost ve vzdělávání. Návštěvníci destinaci jsou pak primární cílovou skupinou, ke které směřuje komunikace a použití efektivních marketingových nástrojů tak, aby nedocházelo k neefektivnímu využití veřejných prostředků. Tuto cílovou skupinu je třeba neustále analyzovat, sledovat její vývoj i trendy ve způsobu trávení cestovního ruchu i čerpání informací. V případě této destinace se návštěvníci nejčastěji skládají z obyvatel České republiky. Služby cestovního ruchu ale čerpají také obyvatelé ORP Dobříš, kteří především o víkendech navštěvují akce a zařízení cestovního ruchu. Často chtějí svůj volný čas trávit aktivně.

Tabulka 102: Analýza cílových skupin

název dotčené skupiny	očekávání dotčené skupiny	rizika spojená se skupinou	způsob komunikace	opatření
Provozovatelé zařízení cestovního ruchu	zájem ze strany návštěvníků destinace, očekávání stabilního provozu, podpora podnikání	nemožnost přizpůsobit nabídku návštěvníkům destinace, zastarávání služeb, špatná kvalita, neprovázání služeb navzájem a nezájem o spolupráci	aktivizace ke spolupráci případy dobré praxe, pravidelná komunikace i setkávání	komunitní plánování rozvoje cestovního ruchu v destinaci, společné nastavení priorit atd.
Návštěvníci destinace	kvalitní služby v destinaci, atraktivita destinace, vstřícnost destinace	nezájem o destinaci, nedostatečná informovanost o nabídce, nepřátelskost destinace	marketingová komunikace efektivními nástroji, komunikace v místě destinace	marketingová komunikace plynoucí z cílů a marketingu destinace. Použití efektivních forem komunikace vně i uvnitř destinace v místě
Obyvatelé destinace	služby cestovního ruchu i pro obyvatele, aktivní a atraktivní trávení volného času v místě domova	nedostatečná informovanost o nabídce, špatně nastavená nabídka (nevhodné časy atd.)	marketingová komunikace efektivními nástroji, komunikace v místě destinace a místními komunikačními kanály (weby obcí, místní tisk, nástěnky atd.)	marketingová komunikace plynoucí z cílů a marketingu destinace. Použití efektivních forem komunikace uvnitř destinace v místě
Obce	zájem ze strany návštěvníků destinace, příjmy do obecního rozpočt, rozvoj obce	nepodpora cestovního ruchu, nepřátelskost vůči návštěvníkům, špatná infrastruktura, nespolečná práce	aktivizace ke spolupráci případy dobré praxe, pravidelná komunikace i setkávání	komunitní plánování rozvoje cestovního ruchu v destinaci, společné nastavení priorit atd.
Média	kvalitní služby v destinaci, atraktivita destinace, vstřícnost destinace, informovanost	nezájem o destinaci, nedostatečná informovanost o nabídce, nepřátelskost destinace	marketingová komunikace efektivními nástroji zaměřenými pro cílovou skupinu, setkávání	marketingová komunikace plynoucí z cílů a marketingu destinace. Pravidelná informovanost.
Oborové subjekty (např. CzechTourism atd., KČT)	kvalitní služby v destinaci, atraktivita destinace, vstřícnost destinace, informovanost	nezájem o destinaci, nedostatečná informovanost o nabídce	pravidelná komunikace, setkávání, účastnění se oborových akcí	Pravidelná informovanost, nastavení spolupráce.

b. Analýza rizik – registr rizik v oblasti

Největším rizikem je nezájem o destinaci, neboť ten se projeví ve snížení návštěvnosti a tím pádem i v nedostatku finančních prostředků na rozvoj oblasti. Dalšími významnými riziky jsou nedostatek financí jednak na řízení rozvoje cestovního ruchu a financí na rozvoj zařízení cestovního ruchu. První se může pak projevit v tom, že nebude vytvořen směr rozvoje destinace. Druhý zmiňovaný souvisí jednak se zastaráváním infrastruktury cestovního ruchu a s dalším rizikem, a to s nekvalitními službami v území. Nekvalitní služby ale často vnikají důsledkem špatného chování osob pracujících ve službách cestovního ruchu.

Hrozí také špatně nastavený systém rozvoje cestovního ruchu, nezáměr o spolupráci v této oblasti a změna legislativy, která by případně rozvoj cestovního ruchu znemožňovala. Důležité je tedy neustále hledat možnosti financování jak z veřejných, tak ze soukromých prostředků a věnovat pozornost též příkladům dobré praxe a vzdělávání.

Tabulka 103: Analýza rizik

č.	Skupina rizik	Název rizika	Hodnocení rizika			Název opatření ke snížení významnosti rizika	Vlastník rizika
			P	D	V=P*D		
1	Finanční riziko	Nedostatek financí na řízení rozvoje cestovního ruchu	4	3	12	hledání možností pro financování, vytvoření fondu cestovního ruchu	stát, poskytovatelé služeb, obce
2		Nedostatek financí na rozvoj zařízení cestovního ruchu	3	4	12	hledání možností pro zvyšování úrovně služeb	stát, poskytovatelé služeb, obce
3	Organizační riziko	Špatně nastavený systém rozvoje a řízení cestovního ruchu	2	4	8	komunitní plánování, inspirace dobrou praxí	poskytovatelé služeb, obce
4		Nezáměr o spolupráci v oblasti	2	3	6	vzdělávání, inspirace dobrou praxí	poskytovatelé služeb
5	Právní riziko	Změna legislativy v oblasti cestovního ruchu, nemožnost tvorby organizace starající se o rozvoj	1	4	4	přizpůsobení se systému, vytvoření nové struktury	stát
6	Technické riziko	zastarávání zařízení, vybavení	3	4	12	hledání možností pro zvyšování úrovně služeb	poskytovatelé služeb
7	Věcné riziko	nezáměr o destinaci	3	5	15	systém marketingu destinace	obce, svazek
8		nekvalitní služby v oblasti	3	4	12	vzdělávání pracovníků cestovního ruchu, hledání možností pro zvyšování kvality	poskytovatelé služeb

6.1.4. SWOT analýza oblasti

Silné stránky	Slabé stránky
Výhodná poloha ORP Dobříš, dobrá dopravní dostupnost (i veřejnou dopravou-v pracovních dnech).	Absence turistických atraktivit celostátního významu.
Region jako rekreační základna pro obyvatele Prahy.	Turisté se soustředí především do oblasti Slap a Dobříše.
Tradice chat a chalup – druhých domovů.	Nízká úroveň organizovanosti cestovního ruchu mezi přirozeným centrem Dobříší a regionem a naopak mezi rekreační oblastí Slapy směrem k Dobříši.
Krásná krajina přitahující turisty.	Chybějící nabídka produktů a turistických balíčků cestovního ruchu (např. co dělat když prší atd.).
Kopce i údolí-vybere si každý.	Infrastruktura cestovního ruchu v nevyhovující kvalitě (chybějící zázemí).
Významná památka – Zámek Dobříš.	Nízká vybavenost doplňkovou infrastrukturou (půjčovny kol i lodí, informační místa...).
Diverzifikace ekonomické základny (mikroregion není závislý na rozvoji jednoho nebo dvou odvětví).	Málo nadstandardních a specifických zařízení v pohostinství a ubytování.
Turistické atraktivity pro poznávací cestovní ruch.	Nedostatek ubytovacích kapacit ve střední cenové hladině.
Nové zajímavé atraktivity – Lanový park, TEPfaktor.	Nedostatek místních tradičních suvenýrů a regionálních produktů.
Množství církevních a technických památek.	Nedostatečné informační zajištění návštěvníků mikroregionu.
Tradiční rekreační centrum Slapy.	Vysoká sezónnost cestovního ruchu.
Množství cest vhodných pro cykloturistiku, pěší turistiku.	
Dálkové cyklotrasy EuroVelo a Vltavská.	
Tradice vorařství, trampingu, zlatokopectví.	
Existence MAS Brdy-Vltava.	
Počátek spolupráce aktérů v cestovním ruchu se Svazem obcí Dobříšska a Novoknínska	
Hustá síť naučných stezek	

Příležitosti	Ohrožení
Plně využít turistický potenciál Dobříše, Nového Knína i Středního Povltaví.	Podcenění významu cestovního ruchu.
Oslovení zahraničních návštěvníků Prahy (formou jednodenního výletu do regionu).	Nedostatek pozemků s vybudovanou infrastrukturou a vhodných objektů pro podnikání a cestovní ruch.
Podpora investic a podnikatelských záměrů v oblasti cestovního ruchu.	Rostoucí konkurence v oblasti cestovního ruchu ze strany jiných regionů.
Využít růstu poptávky v oblasti domácího i příjezdového CR.	Změna poptávky turistů.
Intenzivnější spolupráce na poli plánování a rozvoje cestovního ruchu v regionu.	Nastavení špatného směru rozvoje cestovního ruchu (znečištění, přetížení oblastí atd.).
Navázání spolupráce s dalšími aktéry v oblasti cestovního ruchu.	Nezájem místních obyvatel o rozvoj cestovního ruchu.
Možnost čerpání prostředků z fondů EU a dalších dotačních zdrojů na rozvoj podnikání v cestovním ruchu.	Nedostatek finančních prostředků na zajištění chodu destinace.
Analýza vodních ploch vhodných k rekreačnímu koupání, zajištění přístupu k nim a zajištění rozvoje infrastruktury.	Zastarávání infrastruktury, nedostatek prostředků na údržbu.
Rozvoj spolupráce se zahraničními partnerskými obcemi.	Nevhodná zástavba v rekreačně zajímavých místech.
Využití rostoucí poptávky po aktivní turistice, venkovské turistice a specifických produktech cestovního ruchu (technické, církevní památky).	Další zřizování cyklotras na frekventovaných silnicích (v regionu se často vyskytuje).
Zvyšování standardu vybavení pro cestovní ruch.	Pokračující oplocování pozemků kolem řeky Vltavy.
Rozvoj webu www.odbrdkvltave.cz .	
Provázání oblasti Dobříšska - Novoknínska a Středního Povltaví prostřednictvím naučné stezky	
Podpora šíření značek kvality např. „Cyklisté vítání“.	

Silnou stránkou ORP Dobříš je výhodná poloha s dobrou dopravní obslužností. Region je ohraničen severní částí Brd a na východě je lemován řekou Vltavou a také se nachází blízko hlavního města Prahy. Z rekreačního hlediska mají významné postavení chaty a chalupy a kempy kolem řeky Vltavy. Nejvýznamnější památkou je Zámek Dobříš, Muzeum Zlata Nový Knín a Památník Karla Čapka ve Staré Huti. V současné době začíná spolupráce aktérů v cestovním ruchu, na základě této spolupráce vznikl například kalendář akcí. Slabou stránkou je v současnosti chybějící nabídka produktů a turistických balíčků cestovního ruchu. Dalším problémem je nízká vybavenost doplňkovou infrastrukturou, specifických zařízení v pohostinství a ubytování a také nedostatek ubytovacích kapacit ve střední cenové hladině. Turisté přijíždějící do regionu postrádají informační centrum nebo místo, které by poskytovalo služby celoročně a bylo otevřené i o víkendech a svátcích. Příležitost je spatřována v navázání spolupráce s dalšími aktéry v oblasti cestovního ruchu a také intenzivnější spolupráce na poli plánování a rozvoje cestovního ruchu. Dále by bylo vhodné podpořit investice a podnikatelské záměry v oblasti cestovního ruchu. Tím by byly zajištěny kvalitní služby pro turisty.

6.1.5. Souhrn výsledků analýz (analytické části)

Oblast má dobré předpoklady pro rozvoj cestovního ruchu z důvodu výhodného umístění ve středu České republiky a blízko významného zdrojového trhu v podobě hlavního města Prahy. Díky významné dojíždě do Prahy je oblast dobře dopravně dostupná osobní i hromadnou dopravou především ve všedních dnech. Oblast má z hlediska potenciálu cestovního ruchu hlavní význam především pro domácí cestovní ruch a jako návštěvní destinace pro obyvatele Prahy a přípražských oblastí. Sekundárně má potenciál přilákat návštěvníky i z dalších koutů České republiky a specializované zahraniční turisty (např. zajímající se o specifické technické památky nebo pěší turistiku a cykloturistiku). Turistická nabídka regionu je pestrá, nacházejí se zde jak kulturní atraktivity, tak atraktivity přírodního charakteru. Většina z nich má regionální význam, nicméně nalézají se zde i atraktivity celostátního a mezinárodního významu (Vltava, zámek Dobříš, Památník Karla Čapka). Oblast má potenciál pro poznávací cestovní ruch a aktivní cestovní ruch a rekreaci a vodní cestovní ruch. Infrastruktura cestovního ruchu je na standardní úrovni, přičemž ale chybí více zařízení, která by vybočovala z řady a sama o sobě byla atraktivitou cestovního ruchu. Infrastruktura je rozmístěná hlavně u města Dobříše a dále pak u Vltavy. V destinaci působí informační centra, nicméně chybí zde více aktuálních informací pro turisty přímo v destinaci (mapy, informační místa atd.). Destinace má společně s blízkou oblastí středního Povolaví zpracovanou internetovou prezentaci a některé turistické propagační materiály. Z hlediska typologie návštěvníků regionu představují potenciál školní výlety, rodiny s dětmi, aktivní návštěvníci i poznávací výlety dospělých a důchodců.

6.2. Návrhová část pro oblast: Podpora a rozvoj cestovního ruchu, udržení a rozvoj tradic a kulturního dědictví v ORP Dobříš

6.2.1. Struktura návrhové části

Návrhová část je součástí Souhrnného dokumentu, který byl zpracován v rámci projektu "Systémová podpora rozvoje meziobecní spolupráce v ČR v rámci správních obvodů obcí s rozšířenou působností". Byla zpracována realizačním týmem ve spolupráci se zástupci obcí SO ORP s podporou motivujících starostů.

V předchozích krocích byla zpracována analytická část pro téma „Podpora a rozvoj cestovního ruchu, udržení tradic a kulturního dědictví“, na jejímž základě byly připraveny Nástiny opatření. Návrhová

část staví na všech dosud realizovaných aktivitách. Cílem návrhové části je reagovat na konkrétní potřeby území zjištěné analýzami a zároveň sloužit jako nástroj pro zefektivnění procesů v území. Pro rozvoj meziobecní spolupráce je nutné nastavit společnou vizi, dále rozpracovanou do úrovně cílů v nadefinovaných problémových oblastech v oblasti podpory a rozvoji cestovního ruchu, udržení tradic a kulturního dědictví.

Provedená analýza je stěžejním, nikoli však jediným vstupem pro definování návrhové části. Formulace vize byla navržena realizačním týmem jako podklad pro další diskusi zástupců dotčených obcí. Metodou brainstormingu a následnou diskusí o jednotlivých variantách byla zformulována vize meziobecní spolupráce ve správním obvodu ORP. Vize je formulována jako žádoucí budoucí stav meziobecní spolupráce. Je souhrnná pro spolupráci obcí v ORP pro všechna řešená témata, nikoli pouze pro téma podpora a rozvoj cestovního ruchu, udržení tradic a kulturního dědictví.

Na základě analytické části (zejména SWOT analýzy) a následně zpracovaných Nástinů opatření a s ohledem na definovanou vizi byly realizačním týmem navrženy problémové okruhy, které byly podrobeny ověření ve fokusních skupinách. Fokusní skupiny byly složeny ze zástupců Muzea Dobříš (připravují Muzeum rukavic), Zámek Dobříš (nejvýznamnější atraktivita v území ORP), zástupci veřejné sféry, Wellness centra Svaté Pole, Čechovy stodoly (výstava Starých pověstí českých a organizátor dalších regionálních aktivit), Rekreačního střediska „U Fary“, Garni hotelu Petra a MAS Brdy-Vltava (koordinátor aktivit v oblasti cestovního ruchu z území ORP Dobříš. Jejich odborné názory byly klíčové pro upřesnění výstupů, které vzešly z analýzy dat, a obohatily tak pohled na téma podpora a rozvoj cestovního ruchu, udržení tradic a kulturního dědictví.

Stěžejním bodem návrhové části je definování cílů ve vymezených problémových tématech. Cíle byly podrobně popsány a byla navržena opatření k realizaci cílů. Pro sledování úrovně naplňování definovaných cílů byla nastavena sada indikátorů umožňující periodicky monitorovat pokrok při plnění cílů a případně přijímat opatření ke zlepšení žádoucího výsledku.

Návrhová část Souhrnného dokumentu je strukturována standardně dle principů strategického řízení. Základní „střechou“ návrhové části je vize. Jejím formulováním je deklarováno, že území ORP bude usilovat o její naplnění. Následně se vize rozpadá do problémových okruhů, které budou naplňovány prostřednictvím sady několika málo cílů.

Jednotná vize poskytuje celkový rámec všem subjektům zapojeným do činnosti vymezeného území. Měla by udržet společné směřování všech zapojených subjektů od nejvyšších úrovní hierarchie až po nejnižší úrovně. Umožní lépe přenášet pravomoci na výkonné pracovníky a zároveň zajistit jednotnou filosofii, pro kterou jsou dílčí činnosti vykonávány. Bez vize by chyběl jasně vyjádřený směr, kterým se chceme vydat. Vize je formulována jako budoucí stav, kterého chceme realizací strategického řízení dosáhnout. Jedná se o společnou představu, jak by měly obce v území v budoucnu spolupracovat. Respektuje přání a potřeby místních občanů.

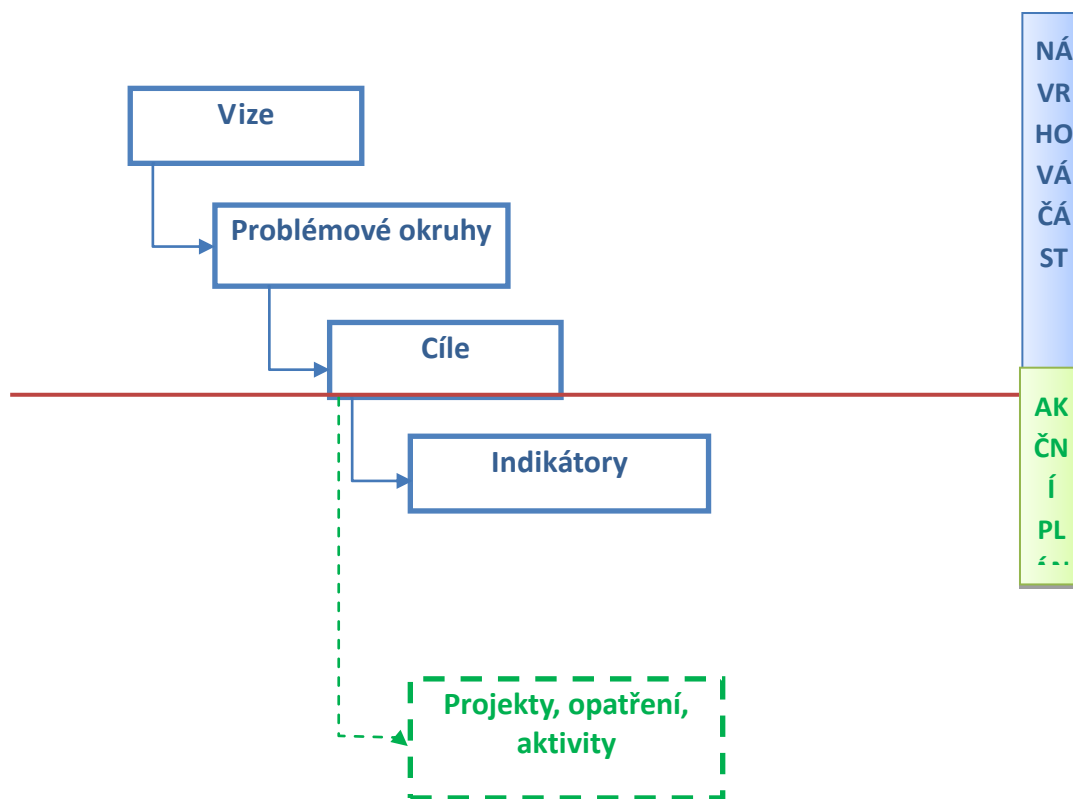
V podmínkách projektu je vize souhrnná pro spolupráci obcí v ORP pro všechna řešená témata, nikoli pouze pro téma podpora a rozvoj cestovního ruchu, udržení tradic a kulturního dědictví. Vzhledem k zaměření projektu směřuje ke všem povinným tématům a ke zvolenému volitelnému tématu. Staví na silných stránkách identifikovaných ve SWOT analýze.

První verze struktury problémových okruhů byla vytvořena realizačním týmem na základě provedených analytických kroků a zpracovaných Nástinů opatření. Návrh problémových okruhů byl ověřen ve fokusních skupinách. Následně byly vytvořeny popisy cílů. Byli určeni garanti (správci) jednotlivých cílů, kteří zpracovali návrhy popisů, které byly podrobeny vnitřnímu připomínkovému řízení. Realizační tým jednotlivé cíle vzájemně porovnal, sjednotil jejich strukturu a úroveň detailnosti. Byl kladen

důraz na vzájemnou provázanost cílů a jejich doplňkovost. Součástí tohoto procesu bylo také nastavení indikátorů, jimiž bude plnění cílů sledováno a hodnoceno.

Grafické znázornění vztahů mezi vizí, problémovými oblastmi, cíli a indikátory je zobrazeno v následujícím schématu.

Struktura problémových oblastí a cílů v tématu „Podpora a rozvoj cestovního ruchu, udržení, rozvoj tradic a kulturního dědictví“ je uvedena v níže uvedeném schématu.

Návrhová část byla zpracována ve druhém pololetí roku 2014.

6.2.2. Vize a problémové oblasti (okruhy)

Svazek obcí Dobříšska a Novoknínska spolupracuje ve všech oblastech rozvoje území. Obce regionu společně řeší dostatečné kapacity všech typů škol. V regionu je zajištěn efektivní systém nakládání s odpady. Obyvatelé se chovají odpovědně k životnímu prostředí. Region disponuje dostatkem dostupného bydlení pro všechny věkové kategorie s kvalitní občanskou vybaveností a je bez výskytu sociálněpatologických jevů. Zároveň je v místě dostatek pracovních příležitostí pro všechny, kteří v regionu pracovat chtějí. **Region je z pohledu cestovního ruchu přátelskou destinací poskytující komplexní nabídku služeb a zároveň se společně propaguje. Obyvatelé regionu jsou si vědomi významu nehmotného dědictví a spolupracují na jeho zachování.**

Podpora a rozvoj cestovního ruchu, udržení, rozvoj tradic a kulturního dědictví	Problémová oblast 1 Společná propagace Svazku obcí Dobříšska a Novoknínska		Problémová oblast 2 Uchování kulturního dědictví	
	cíl 1.1	cíl 1.2	cíl 2.1	cíl 2.1
	Zajistit společnou propagaci Svazku obcí Dobříšska a	Zajistit společnou propagaci Svazku obcí Dobříšska a	Zvýšit zapojení obyvatel do akcí v regionu.	Zachovat významné památky a nehmotné

Novoknínska – společný fond cestovního ruchu.	Novoknínska – vytvořit produk- tové balíčky.	dědictví regio- nu.
---	--	------------------------

Problémová oblast 1:

Společná propagace Svazku obcí Dobříšska a Novoknínska

Přesto, že má region potenciál přilákat turisty, a především ty, kteří se zajímají o přírodní atraktivitu (významnou devizou regionu jsou Brdy i řeka Vltava), je nutné návštěvníky informovat o tom, co region nabízí. Nejvhodnější cestou se jeví vzájemná, koncepční a koordinovaná propagace celého ORP Dobříš. V současné době je spolupráce v oblasti společné propagace započatá. Přesto momentálně mezi sebou spolupracují především obce, které leží ve vzájemném sousedství (Dobříšsko a Stará Huť, Chotilsko a okolí), ale propagace regionu jako celku zatím příliš nefunguje. Každým rokem probíhá například tvorba kalendáře plánovaných akcí, které se v regionu odehrávají v průběhu celého roku. Bohužel například v loňském roce se do této aktivity zapojilo méně než 50% obcí ORP Dobříš. Pravděpodobně hlavním důvodem pro ne příliš aktivní zapojení obcí je nedostatek finančních a především lidských kapacit.

V rámci meziobecní spolupráce by mohly obce (jako veřejný sektor), ale ve spolupráci s provozovateli (jako soukromý sektor) atraktivit cestovního ruchu, vytvořit společný fond cestovního ruchu, do kterého by mohli společně přispívat. Z tohoto fondu by poté bylo možné financovat aktivity společné propagace či jiné aktivity v oblasti cestovního ruchu, na kterých by se přispěvatelé vzájemně shodli (například tvorba produktových balíčků zaměřených na jednotlivé skupiny turistů a jednotlivé typy aktivit). Tímto postupem by došlo k úspoře finančních i časových kapacit obcí (kdy by toto nejvíce pomohlo především malým obcím). Plánování propagace, tvorba a distribuce propagačních materiálů by tak neležela pouze na bedrech veřejného sektoru.

Ideální se jeví kombinace zavedení fondu cestovního ruchu a vytvoření pracovního místa pro specialistu na oblast cestovního ruchu, který by celou oblast koordinoval, shromažďoval informace a staral se o propagaci regionu jako celku. Jelikož by ale z této aktivity měly prospěch jak obce, tak soukromí provozovatelé, protože by se na nákladech podíleli, neměly by být finanční nároky neúměrně vysoké. Spíše naopak, společná propagace by měla přinést snížení nákladů, které obce v současné době vydávají samostatně na svoji propagaci. Na druhou stranu je možné některé propagační materiály prodávat a získané finanční prostředky vložit zpět do fondu cestovního ruchu. Přidanou hodnotou výše zmíněného postupu je vytvoření společné „image“ regionu, kdy bude turistům poskytnuta ucelená nabídka atraktivit z celého regionu.

I.2 Plusy a mínusy dané varianty

PLUSY	MÍNUSY
Ušetření práce s propagací	Vysoká náročnost na koordinaci celého procesu
Koordinovaná, společná a jednotná propagace	Dosavadní malá spolupráce obcí a poskytovatelů v oblasti cestovního ruchu
Budování image celé destinace	

I.3 Finanční dopad

Pro tuto oblast je nutná investice, která by pokryla mzdové náklady na člověka, který bude koordinovat společnou propagaci regionu, nutné provozní náklady a náklady na propagaci (např. tisk materiálů). Jelikož by ale z tohoto projektu měly benefity jak obce, tak soukromí provozovatelé, a na nákla-

dech by se tak společně podíleli, neměly by být finanční nároky příliš vysoké. Pokud by byly některé propagační materiály určeny k prodeji, jednalo by se o další příjem pro financování této oblasti.

I.4 Příklady dobré praxe

ORP Dobříš může jako dobrou praxi uvést projekt společné propagace v regionu Brdy-Vltava, který byl v letech 2011 – 2012 realizován na území Svazku Dobříšska a Novoknínska a Svazku obcí Střední Povltaví.

Projekt Společná propagace regionu Brdy – Vltava

V průběhu trvání projektu vznikla pracovní pozice specialisty na cestovní ruch. Ten měl na starost veškeré marketingové aktivity, které byly v rámci projektu naplánovány (funkčnost navrhované varianty je tak v regionu odzkoušena, v současné době je výzvou tuto aktivitu znovuobnovit). Vznikla destinační identita včetně loga a webový portál a profil na facebooku. Region byl také prezentován na veletrzích. Dále byly kromě standardní inzerce realizovány i netradiční a nové formy komunikace jako například presstripy pro novináře nebo regionální veletrh cestovního ruchu. Díky těmto netradičním aktivitám dostal region mnoho PR prostoru v regionálních i celostátních médiích. Kromě toho proběhly i vzdělávací výlety po regionu pro pracovníky z místních informačních center (s cílem, aby si pracovníci zažili aktivity na „vlastní“ kůži a dokázali je pak lépe představit turistům) a v rámci projektu vznikly i databáze subjektů působících v cestovním ruchu a nové propagační materiály pokrývající celou destinaci od Brd k Vltavě. Díky projektu se nastartovala spolupráce mezi zástupci jak veřejného, tak soukromého sektoru v rámci cestovního ruchu, kterou je v současné době nutné stále udržovat. Region tímto projektem podpořil svoji image. V současné době je nutné část výše zmíněných aktivit znovuobnovit. Otázkou je, nakolik budou ochotny obce a podnikatelé v CR na tuto aktivitu přispívat.

http://www.brdy-vltava.cz/hlavni-oblasti/cestovni-ruch/spolecna-propagace.html#anchor_text

Problémová oblast 2:

Uchování kulturního dědictví

Oblast má dobré předpoklady pro rozvoj cestovního ruchu z důvodu výhodného umístění ve středu České republiky a blízkost významného zdrojového trhu v podobě hlavního města Prahy. V dnešní době lidé často vyhledávají nezapomenutelné zážitky a touží po návštěvě jedinečné destinace. Právě kulturní (hmotné i nehmotné) dědictví odlišuje každou destinaci a tvoří pravou hodnotu a atmosféru místa. V současné době se v ORP Dobříš nachází mnoho nemovitých památek různého typu i významnosti. Rekonstrukce některých z nich byla v minulosti spíše nahodilá. Kulturní nehmotné dědictví je v destinaci významné především pro místní obyvatele, ne už tolik pro přijíždějící turisty. Přesto, pokud se budou v region odehrávat (tradiční) zajímavé akce, jedná se o přidanou hodnotu, která může přilákat další návštěvníky. Místní obyvatelé se začínají pomalu k tradicím vracet a například obnovují oslavy tradičních svátků (posvícení, dětské dny, poutě, plesy, karnevaly, pálení čarodějnic, stavění májky, mikulášské). V regionu však chybí například folklor (i informace o jeho historické podobě) nebo tradiční regionální pokrmy.

V rámci meziobecní spolupráce je možné společně postupovat při definování významných památek a dědictví (hmotného i nehmotného) destinace a společně je propagovat. Možné je také sdílet náklady například na opravu významných památek (například formou veřejné sbírky), které mají potenciál do celé destinace přilákat více návštěvníků a mohou částečně sloužit i jako komunitní centra pro setkávání místních obyvatel. Nabízí se též sdílení dobré praxe v rámci uchování a rozvíjení kulturních hodnot (např. při renovaci památek, pořádání akcí atd.), spolupracovat na organizaci kulturně-

společenských akcí, které posilují soudržnost komunity. Do všech těchto aktivit je žádoucí vždy zapojit místní obyvatele, čímž se dosáhne i podpory pocitu sounáležitosti s místem (posílení regionální identity), kde lidé žijí a posílení zájmu o rozvoj svého okolí.

II.2 Plusy a mínusy dané varianty

PLUSY	MÍNUSY
Posílení image destinace a jeho jedinečnosti	Při zapojení obyvatel do aktivit – delší časový horizont, než padne rozhodnutí
Uchování kulturních hodnot i pro obyvatele – podpora trvale udržitelného rozvoje	Momentálně menší zmapovaný potenciál nehmotného kulturního dědictví
Odlišení se od ostatních regionů a tím přilákat nové návštěvníky	Neaktivita a neochota lidí zapojit se do akcí v regionu

II.3 Finanční dopady

Z hlediska problémového okruhu se v případě rekonstrukcí řady nemovitých památek jedná o vysoké vstupní náklady, přesto lze tyto památky považovat z historického hlediska za nedílnou součást regionu a je nutné je zachovat. Vhodným řešením se jeví například jejich rekonstrukce do podoby komunitního centra (spojené s muzeem, galerií apod.), protože toto umožní obyvatelům setkávat se. Navrhované řešení tak bude mít především významné nefinanční dopady, které souvisí s posílením soudržnosti místních obyvatel, což může mít souvislost se zvýšením konkurenceschopnosti regionu, protože místní lidé budou pak ochotni zapojovat se do rozvojových aktivit a tak podpořit dění v regionu i jinými formami, než financemi. Co se týče nehmotného dědictví, bude třeba ho dobře zmapovat na úrovni jednotlivých obcí. Do této aktivity by se mohli zapojit například studenti místního gymnázia, nebo obecní kronikáři. Přesto bude třeba počítat s náklady na lidské zdroje v této oblasti.

II.4 Příklady dobré praxe

ORP Dobříš společně s dalšími sousedními ORP realizovala projekt zaměřený na mapování nemovitých památek.

Památky kolem středního toku Vltavy aneb vraťme život našim památkám

Cílem projektu bylo zmapování kulturních památek a ostatních významných kulturně-historických prvků na celém území v působnosti obcí nacházejících se na území místních akčních skupin Brdy-Vltava a Sedlčansko. Následně došlo k vypracování studií obnovy pro dvě památky. V území MAS Brdy-Vltava se jednalo o zpracování projektové dokumentace včetně stavebně-historického průzkumu pro barokní tvrz - sýpku ve Starém Kníně (součást staveb bývalého dvora Křižovníků s červenou hvězdou), kam je plánováno umístit kulturní a společenské centrum města Nový Knín. Dále by zde byla situována expozice o historii města a informační centrum. V rámci projektu vznikla internetová stránka s kompletním soupisem památek a publikace, ve které jsou uvedeny zajímavé památky v jednotlivých obcích regionu. Z výstupů projektu je tak možné čerpat poznatky pro navazující aktivity. Obce měly příležitost při mapování místních památek s realizátory projektu spolupracovat, ne vždy se však aktivně zapojily. Více na <http://www.pamatkystrednitokvltavy.cz/>

Zajímavý projekt probíhá v jižních Čechách a jeho cílem je mimo jiné obnova lokální paměti a posílení vztahu k místu bydliště.

Obnova buquoyské kulturní krajiny: Záchrana movitého kulturního dědictví

Projekt Obnova buquoyské kulturní krajiny: Záchrana movitého kulturního dědictví jako báze pro obnovu paměti místa a kulturní identity je realizován Ústavem dějin umění Akademie věd, v. v. i. v rámci Programu aplikovaného výzkumu a vývoje národní a kulturní identity (NAKI) MK ČR, v letech 2011–2015. Cíle projektu jsou jednak záchrana plánů a fotografií souvisejících s bývalým buquoyským panstvím v jižních Čechách a jeho slavnou érou v 19. století, obnova a revitalizace tohoto materiálu, vytvoření virtuální rekonstrukce původní, dnes již neexistující drobné architektury a komunikací v krajině, obnova lokální paměti v souvislosti s existencí dvou sociálních skupin tradičně spjatých s regionem, tj. Buquoyů a česko-německého obyvatelstva, které až do čtyřicátých let 20. století zásadním způsobem spoluurčovaly jeho podobu a kulturní a hospodářský rozvoj.

<http://www.buquoyskakrajina.cz/>

6.2.3. Popis cílů v jednotlivých oblastech

Problémový okruh 1	Společná propagace Svazku obcí Dobříšska a Novoknínska
Cíl 1.1	Zajistit společnou propagaci Svazku obcí Dobříšska a Novoknínska – společný fond cestovního ruchu.
Popis cíle	ORP Dobříš disponuje díky své poloze významným rekreačním potenciálem. Z jedné strany obklopují region Brdy, z druhé řeka Vltava. Tato lokalita je tak často navštěvována turisty, kteří mají zájem o aktivní turistiku. Na druhou stranu region nabízí také řadu atraktivit pro poznávací turistiku. Přesto nedokáže region zmíněný potenciál plně využít a turistům nabídnout jednotné propagační materiály. Řešením tohoto problému je vytvořit vzájemnou, koncepční a koordinovanou propagaci celého ORP Dobříš. V rámci meziobecní spolupráce by mohly obce ve spolupráci s provozovateli atraktivit cestovního ruchu vytvořit společný fond cestovního ruchu, do kterého by se mohli všichni aktéři společně přispívat. Z tohoto fondu by pak bylo možné financovat aktivity společné propagace nebo ostatní aktivity, na kterých by se provozovatelé dohodli. V rámci zřízení fondu by došlo k vytvoření pracovního místa pro koordinátora aktivit v cestovním ruchu. Ten by celou oblast cestovního ruchu koordinoval, shromažďoval informace a staral se o propagaci regionu. Tímto by došlo k úspoře finančních i časových kapacit obcí, protože v současné době se každá obec propaguje samostatně.
Hlavní opatření	A.1. Právní analýza - Zajistit spolupráci mezi obcemi a aktéry v cestovním ruchu, nastavení statutu fondu A.2. Ekonomická analýza - spočtení nákladů na provoz a organizaci fondu, předběžný výpočet částky, kterou je možné do fondu od obcí a aktérů získat B.1. Nastavení parametrů - Vytvoření společného fondu - Kritéria pro rozdělování finančních prostředků C.1. Efektivnost - Efektivnější propagace regionu

Název indikátorů k hodnocení cíle	Tvorba fondu cestovního ruchu
Správce cíle	Odborný pracovník v oblasti cestovního ruchu v ORP Dobříš

Problémový okruh 1	Společná propagace Svazku obcí Dobříšska a Novoknínska
Cíl 1.2	Zajistit společnou propagaci Svazku obcí Dobříšska a Novoknínska – vytvořit produktové balíčky.
Popis cíle	Tento cíl navazuje na cíl předchozí. V případě propagace regionu se jedná zatím o nekoordinovanou nabídku, která není nikterak zacílena. Z tohoto důvodu je nutné vytvořit produktové balíčky zaměřené na jednotlivé skupiny turistů, kteří region navštěvují. Na nákladech produktového balíčku by se společně podíleli jak obce, tak i aktéři cestovního ruchu (může být zahrnuto jako jedna z aktivit, které budou financovány z fondu cestovního ruchu).
Hlavní opatření	A.1. Právní analýza - Zajistit spolupráci mezi obcemi a aktéry A.2. Ekonomická analýza - Náklady na vytvoření produktových balíčků B.1. Nastavení parametrů - Vytvoření produktových balíčků C.1. Efektivnost - Atraktivní nabídka pro turisty
Název indikátorů k hodnocení cíle	Produktové balíčky s nabídkou cestovního ruchu.
Správce cíle	Pracovníci MAS Brdy-Vltava

Problémový okruh 2	Uchování kulturního dědictví
Cíl 2.1	Zvýšit počet akcí v regionu.
Popis cíle	V dnešní době lidé (místní i turisté) hledají nezapomenutelné zážitky, řešením, jak tyto zážitky poskytnout, je zapojit obyvatele do dění v regionu, do pořádání akcí, do společných debat. Tomu přispívá i celospolečenský jev, kdy se obyvatelé postupně vrací k tradicím a obnovují oslavy tradičních svátků (posvícení, dětské dny, poutě, plesy, karnevaly, pálení čarodějnic, ale i semináře o tom, jak upéct chleba a další). Zapojit obyvatele do těchto akcí se tak přímo nabízí. Významná je samozřejmě stále intenzivní propagace dané akce, protože stále dochází k tomu, že lidé nevědí o akci, která se koná v sousední obci. Informovat o akcích je vhodné prostřednictvím kalendáře akcí, místního rozhlasu, médií či zpravodajů. Spolupráce při organizování kulturně společenských akcí posiluje soudržnost komunity.

Hlavní opatření	<p>A.1. Právní analýza</p> <ul style="list-style-type: none"> - Zajistit spolupráci mezi obcemi, aktéry a obyvateli v regionu <p>B.1. Nastavení parametrů</p> <ul style="list-style-type: none"> - Zajistit dostatečnou propagaci akcí <p>C.1. Efektivnost</p> <ul style="list-style-type: none"> - Atraktivní nabídka pro turisty
Název indikátorů k hodnocení cíle	Průměrný počet akcí v regionu
Správce cíle	Odborný pracovník v oblasti cestovního ruchu v ORP Dobříš

Problémový okruh 2	Uchování kulturního dědictví
Cíl 2.2	Zachovat významné památky a nemotné dědictví regionu.
Popis cíle	<p>V rámci (nejen) meziobecní spolupráce by bylo vhodné společně postupovat při identifikaci památek, které lze z historického hlediska považovat za nedílnou součást regionu a jejich význam pro rozvoj cestovního ruchu i komunity je klíčový (například budova barokního špýcharu v Novém Kníně). Na tyto památky se následně zaměřit a investovat do jejich opravy. Opravené památky je následně možné využít jako komunitní nebo kulturní centra pro setkávání místní obyvatel a zároveň mají potenciál přilákat do regionu více návštěvníků a tím zvýšit kulturní hodnotu destinace. Co se týká nemotného dědictví, bude třeba jeho důkladné zmapování na úrovni jednotlivých obcí. Do této aktivity se mohou zapojit studenti místního gymnázia, nebo obecní kronikáři. Přesto bude třeba počítat s náklady na lidské zdroje v této oblasti</p>
Hlavní opatření	<p>A.1. Právní analýza</p> <ul style="list-style-type: none"> - Zajistit spolupráci mezi obcemi, aktéry a obyvateli v regionu - Tvorba statutu pracovní skupiny - Vypořádání majetkových vztahů v případě rekonstrukce nejvýznamnějších objektů, zajištění přístupových tras apod. <p>A.2. Ekonomická analýza</p> <ul style="list-style-type: none"> - Náklady na opravu nejvýznamnějších památek, náklady na zmapování nemotného kulturního dědictví <p>B.1. Nastavení parametrů</p> <ul style="list-style-type: none"> - Kritéria pro výběr památky k opravě <p>C.1. Efektivnost</p> <ul style="list-style-type: none"> - Atraktivní nabídka pro turisty i místní obyvatele, zvýšení objemu finančních prostředků z CR
Název indikátorů k hodnocení cíle	Vznik skupiny pro mapování hmotného i nemotného kulturního dědictví regionu

6.2.4. Indikátory

Karta indikátoru výsledku

Problémový okruh	Společná propagace Svazku obcí Dobříšska a Novoknínska		
Číslo indikátoru	A		
Název indikátoru	KOORDINACE SPOLEČNÉ PROPAGACE CESTOVNÍHO RUCHU V ÚZEMÍ SVAZKU OBCÍ DOBŘÍŠSKA A NOVOKNÍNSKA		
Měrná jednotka	ANO/NE		
Správce měřítka	Pověřený zaměstnanec Brdy-Vltava o.p.s.		
Roky	2013	2017	2020
Plán		ANO	ANO
Skutečnost	NE		
Popis měřítka:	Rozvedte název indikátoru tak, aby z něj bylo zcela zřejmé, co budete měřit, co se pomocí indikátoru chcete dozvědět.		
Metodika a výpočet:	Jasně popište, jak se zjistí hodnota indikátoru		
Zdroj čerpání dat:	Uveďte přesný zdroj, odkud budete čerpat data		

Karty indikátoru výstupu

Cíl	Zajistit společnou propagaci Svazku obcí Dobříšska a Novoknínska – společný fond cestovního ruchu.		
Číslo indikátoru	21		
Název indikátoru	TVORBA FONDU CESTOVNÍHO RUCHU		
Měrná jednotka	počet		
Správce měřítka	Odborný pracovník v oblasti cestovního ruchu v ORP Dobříš		
Roky	2013	2017	2020
Plán	-	1	1
Skutečnost	0		
Popis měřítka:	Měřítka stanovuje počet fondů zaměřených na financování cestovního ruchu v regionu		
Metodika a výpočet:	Počet smluv o příspěvku do fondu		
Zdroj čerpání dat:	Smlouvy se zapojenými subjekty		

Cíl	Zajistit společnou propagaci Svazku obcí Dobříšska a Novoknínska – vytvořit produktové balíčky.		
Číslo indikátoru	22		
Název indikátoru	VYTVORENÍ PRODUKTOVÝCH BALÍČKŮ		
Měrná jednotka	počet		
Správce měřítka	Pracovníci MAS Brdy-Vltava		
Roky	2013	2017	2020
Plán		5	5
Skutečnost	0		
Popis měřítka:	Měřítka stanovuje počet vytvořených balíčků s nabídkou cestovního ruchu. Vytvořením balíčků bude zajištěna kvalitní propagace Svazku obcí		

	Dobříšska a Novoknínska a tím se také zvýší počet turistů navštěvující region. Zacílení jednotlivých balíčků vzejde z dotazníkového šetření, které bylo realizováno mezi návštěvníky území v sezóně 2014.
Metodika a výpočet:	Celkový počet produktových balíčků
Zdroj čerpání dat:	Aktéři v cestovním ruchu

Karta indikátoru výsledku

Problémový okruh	Uchování kulturního dědictví		
Číslo indikátoru	B		
Název indikátoru	MONITORING AKTIVIT PRO UCHOVÁNÍ KULTURNÍHO DĚDICTVÍ V REGIONU		
Měrná jednotka	ANO/NE		
Správce měřítka	Zástupce organizace Brdy-Vltava o.p.s.		
Roky	2013	2017	2020
Plán		ANO	ANO
Skutečnost	NE		
Popis měřítka:	Sledování zapojování obyvatel do akcí v regionu, dobrovolnictví, sledování aktivit, jejichž cílem je uchování kulturního dědictví.		
Metodika a výpočet:	Podklady pro sledování tohoto indikátoru budou vycházet od skupiny pro mapování hmotného a nehmotného dědictví v regionu.		
Zdroj čerpání dat:	Poklady ze Strategického plánu rozvoje cestovního ruchu v regionu Brdy-Vltava a podklady poskytnuté skupinou pro mapování hmotného a nehmotného dědictví v regionu.		

Karty indikátoru výstupu

Cíl	Zvýšit zapojení obyvatel do akcí v regionu.		
Číslo indikátoru	23		
Název indikátoru	PRŮMĚRNÝ POČET AKCÍ V REGIONU		
Měrná jednotka	Průměrný počet akcí pořádaných v regionu za jednotlivé roky		
Správce měřítka	Odborný pracovník v oblasti cestovního ruchu v ORP Dobříš		
Roky	2013	2017	2020
Plán		500	700
Skutečnost	350		
Popis měřítka:	Počet akcí pořádaných v regionu v jednotlivých letech		
Metodika a výpočet:	Součet akcí pořádaných v regionu dle platného kalendáře akcí		
Zdroj čerpání dat:	Organizátoři akcí, data sdružená pracovníkem v oblasti cestovního ruchu		

Cíl	Zachovat významné památky a nehmotné dědictví regionu.		
Číslo indikátoru	24		
Název indikátoru	VZNIK SKUPINY PRO MAPOVÁNÍ HMO TNÉHO I NEHMO TNÉHO KULTURNÍHO DĚDICTVÍ REGIONU		
Měrná jednotka	Počet vytvořených skupin		
Správce měřítka	MAS Brdy – Vltava o.p.s.		

Roky	2013	2017	2020
Plán		1	1
Skutečnost	0		
Popis měřítka:	Počet zřízených pracovních skupin pro mapování kulturního dědictví.		
Metodika a výpočet:	Součet existujících pracovních skupin v regionu.		
Zdroj čerpání dat:	Zápisy ze setkání prac. skupiny		

6.3. Pravidla pro řízení strategie

6.3.1. Systém monitorování a hodnocení realizace strategie

Pro řízení strategie bude ustaven **manažer strategie**. Manažer zodpovídá za celkovou koordinaci všech aktivit souvisejících s jejím řízením. Je zodpovědný za to, že se se schválenou strategií bude pracovat, že zodpovědné subjekty budou usilovat o její naplnění a že se bude vyhodnocovat, zda se daří přispívat k plnění stanovených cílů.

Manažer strategie je výkonnou a koordinační jednotkou, ale pro výkon své činnosti potřebuje součinnost orgánů, které mohou rozhodovat. Tím je **řídící skupina**. Řídící skupina činí klíčová rozhodnutí při naplňování strategie, zejména týkající se jejích změn a úprav, ale také schvalování akčního plánu. Řídící skupina schvaluje vyhodnocení strategie a přijímá opatření vyplývající ze závěrů hodnocení.

Složení řídící skupiny
Fokusní skupina pro oblast cestovního ruchu
- aktéři cestovního ruchu
- Brdy-Vltava o.p.s.
- zástupci obcí

Pro řízení strategie jsou důležití **správci cílů**. Správce cíle není osoba, která by měla za úkol daný cíl samostatně zrealizovat. Jeho rolí je hlídat, aby se na plnění cíle nezapomnělo. Je to osoba, která bude v území iniciovat kroky směřující k plnění cíle, bude komunikovat s ostatními subjekty v území, bude dbát nad tím, aby se do budoucích akčních plánů dostávaly konkrétní kroky, které přispějí k plnění cíle, bude kontrolovat, že do příslušného rozpočtu budou zahrnuty prostředky určené k plnění cíle. Ostatní subjekty v území však mají společnou povinnost spolu s gestorem aktivně usilovat o plnění cíle. Správce cíle také bude v následujících letech sledovat prostřednictvím indikátorů, zda je cíle dosahováno. V další budoucí spolupráci bude tuto informaci poskytovat ostatním městům a obcím a společně budou hledat další řešení k přibližování se stanovenému cíli.

Správci cílů		
Číslo cíle	Název cíle	Správce cíle
1.1	Zajistit společnou propagaci Svazku obcí Dobříšska a Novoknínska – společný fond cestovního ruchu.	Odborný pracovník v oblasti cestovního ruchu v ORP Dobříš
1.2	Zajistit společnou propagaci Svazku obcí Dobříšska a Novoknínska – vytvořit produktové balíčky.	Odborný pracovník v oblasti cestovního ruchu v ORP Dobříš
2.1	Zvýšit počet akcí v regionu.	Odborný pracovník v oblasti cestovního ruchu v ORP Dobříš
2.2	Zachovat významné památky a nehmotné dědictví regio-	MAS Brdy – Vltava o.p.s.

nu.	
-----	--

Gestoři indikátorů jsou osoby, které zodpovídají za zjištění hodnot indikátoru v souladu se stanovenou definicí a metodikou výpočtu. Dodávají podklady příslušnému správci cíle.

Gestoři indikátorů		
Číslo indikátoru	Název indikátoru	Gestor indikátoru
21	Tvorba fondu cestovního ruchu.	Odborný pracovník v oblasti cestovního ruchu v ORP Dobříš.
22	Vytvoření produktových balíčků.	Pracovníci Brdy-Vltava o.p.s.
23	Průměrný počet akcí v regionu.	Odborný pracovník v oblasti cestovního ruchu v ORP Dobříš
24	Vznik skupiny pro mapování hmotného i nehmotného kulturního dědictví regionu.	Brdy – Vltava o.p.s.

Strategie bude naplňována především projekty zařazenými do každoročně schvalovaného akčního plánu (viz kapitola 4.3.3 souhrnného dokumentu). Projekty zařazené do akčního plánu by pak měly naplňovat stanovené cíle.

Naplňování strategického dokumentu musí být měřeno a pravidelně vyhodnocováno. Pro jednotlivé cíle byly nastaveny indikátory a k nim nastavená metodika – tj. způsob sledování a vyhodnocování daného indikátoru. Ke každému indikátoru je také nastaven jeho správce (gestor), který je zodpovědný za sledování jeho vývoje a porovnání s cílovou hodnotou.

Tabulka uvádí hlavní zodpovědnosti v procesu implementace strategie.

Činnost v rámci implementace	Zodpovědná osoba/subjekt	Termín
Koordinace implementačních aktivit	manažer strategie	průběžně
Návrh projektů do akčního plánu	správci cílů	každoročně v 1.-3. čtvrtletí
Výběr projektů do akčního plánu	řídící skupina	každoročně dle termínů přípravy rozpočtu
Předložení akčního plánu ke schválení na následující rok	manažer strategie	každoročně dle termínů přípravy rozpočtu
Vyhodnocení indikátorů za předchozí rok	gestoři indikátorů	každoročně v 1. čtvrtletí
Vyhodnocení plnění akčního plánu za předchozí rok	manažer s využitím podkladů od gestorů indikátorů a správců cílů	každoročně v 1.-2. čtvrtletí
Projednání vyhodnocení indikátorů a plnění akčního plánu za předchozí rok	řídící skupina	každoročně v 2. čtvrtletí

6.3.2. System změn strategie

V průběhu realizace Strategie může dojít k objektivní potřebě dílčí změny tj. ve formě úpravy cíle, či indikátoru. Tato potřeba může být způsobena jak vnějšími (např. rozhodnutí vlády, či EU), tak vnitřními (potřeba změny vyvstane při průběžném monitorování cílů Strategie) faktory. Rozhodnutí, zda je nutné některé části Strategie upravit bude následovat každoročně po vyhodnocení indikátorů za předchozí rok a po vyhodnocení akčního plánu. Pokud se ukáže, že realizací projektů nedošlo k uspokojivému vývoji příslušného indikátoru, je nutné blíže zanalyzovat příčiny takového vývoje. Nejedná-li se o neočekávané vnější vlivy (povodeň, hospodářská krize apod.), pak může být příčina buď na straně chybně nastaveného cíle či přiřazeného indikátoru, anebo na straně nefunkčnosti projektu vzhledem ke stanovenému cíli. V obou případech je nutné, aby správce cíle navrhl opatření ke změně. Může se jednat buď o návrh vhodnějšího typu projektu do akčního plánu, nebo o přeformulování cíle. Takovou změnu je nutno důkladně prodiskutovat s dotčenými subjekty (ideálně v rámci fokusní skupiny) a následně změnu navrhnout řídicí skupině. Řídicí skupina rozhodne o schválení či neschválení změny.

6.3.3. Akční plán

Akční plán je dokumentem, jehož cílem je upřesnit strategický plán v krátkodobém časovém horizontu. Akční plán ze strategického plánu vychází a určuje, jakými konkrétními kroky či projekty budou naplňovány příslušné cíle uvedené ve strategickém plánu. Akční plán se zpracovává vždy na následující rok.

U každé aktivity musí být zřejmé, k naplnění jakého cíle přispívá. Sestavování akčního plánu musí být v souladu se strategickým plánem, ale také s připravovaným rozpočtem na následující rok. Projekty zařazené do akčního plánu musí být kryty rozpočtem nebo jiným (externím) zdrojem financování. Pokud nebude k projektům vybraným do akčního plánu jednoznačně přiřazen zdroj financování, budou z akčního plánu vyřazeny.

Proces přípravy akčního plánu je třeba vnímat jako **proces dlouhodobý a opakovaný**, prostupující celým kalendářním rokem. Příprava akčního plánu probíhá souběžně s přípravou rozpočtu (dobrovolného svazku obcí nebo rozpočtů jednotlivých měst a obcí). Nejprve dochází ke sběru podnětů na realizaci projektů od jednotlivých měst a obcí. Následně dochází k výběru těch aktivit, které je z věcného, časového a finančního hlediska možné realizovat v příštím roce. Nakonec dochází k přijetí rozhodnutí o přehledu konkrétních aktivit zařazených do akčního plánu pro následující rok.

V prvním pololetí roku, který následuje pro realizaci akčního plánu, by mělo dojít k jeho vyhodnocení.

Příklad harmonogramu procesů při přípravě, realizaci a vyhodnocení akčních plánů

Čtvrtletí	Rok 2015				Rok 2016				Rok 2017				Rok 2018	
	1.	2.	3.	4.	1.	2.	3.	4.	1.	2.	3.	4.	1.	2.
Akční plán na r. 2016														
Příprava														
Realizace														
Vyhodnocení														
Akční plán na r. 2017														
Příprava														
Realizace														
Vyhodnocení														

Akční plán může být vypracován pomocí tabulky, která obsahuje číslo cíle, ke kterému se projekt váže, název projektu, orientační rozpočet, zdroj financování, harmonogram, nositel projektu, aktuální stav připravenosti.

Vzor tabulky akčního plánu

Cíl	Název projektu	Náklady	Zdroj financování	Termín realizace	Nositel projektu	Připravenost

Do tabulky se uvádějí následující informace:

Cíl – název a číslo cíle stanoveného ve strategii, k němuž se projekt váže

Název projektu – konkrétní název projektu či aktivity, která naplňuje (spolu s dalšími) daný cíl

Náklady – orientační finanční objem projektu; vzhledem k tomu, že se jedná o první hrubou verzi akčního plánu, je samozřejmé, že se ve většině případů bude jednat o odhad nákladů (stanovený expertním odhadem či na základě zkušenosti s obdobnými projekty). V dalších verzích akčního plánu budou náklady upřesňovány.

Zdroj financování – snahou je co nejefektivnější hospodaření, proto je vhodné uvést vhodný zdroj financování z konkrétního dotačního zdroje (národní granty, evropské fondy apod.). V tom případě je nutné do akčního plánu uvést také podíly financování (např. 85 % dotace, 15 % rozpočet DSO). Tam, kde budou projekty již dostatečně konkrétní, je možné hledat příslušnou dotační možnost v připravovaných operačních programech Evropských strukturálních a investičních fondů. Tam, kde je od počátku zřejmé, že zdrojem financování nemůže být žádný dotační program, je vhodné do zdroje financování uvést rozpočet té organizace, která financování projektu plánuje (konkrétní obec, více obcí, dobrovolný svazek obcí).

Termín realizace – jedná se o další údaj, který je v této fázi orientační a předpokládá se jeho postupné upřesňování. Pokud se jedná o víceleté projekty, je nutné uvést alespoň roky jeho realizace, vhodnější však je uvést i měsíce (zejména u akcí, které budou realizovány v rámci jednoho roku).

Nositel projektu – uvádí se subjekt, který bude mít realizaci projektu na starosti. V případě DSO to většinou bude svazek obcí, v případě neformální spolupráce obcí může jít o jednu konkrétní obec, která bude mít zodpovědnost za zpracování žádosti o dotaci a její realizaci, na jejímž území se bude projekt realizovat, která bude organizovat výběrové řízení apod. Samozřejmě se počítá s aktivní účastí ostatních obcí, nositel je však tzv. lead-partnerem.

Připravenost – pro doplnění informací o reálnosti projektu, přesnosti jeho rozpočtu a načasování je vhodné uvést, v jakém stavu se projekt nachází. Většinou se stručně uvádí, zda se jedná o projekt ve fázi záměru, nebo zda již byla vytvořena studie, která jej blíže popisuje. Dalšími milníky může být

zpracovaná projektová dokumentace, vydané stavební povolení či vybraný zhotovitel na základě výběrového řízení.

Pokud bude cíl naplňován po dobu několika let, je možné do akčního plánu uvést také orientační **zásobník projektů/aktivit** (samostatná tabulka ve stejné struktuře), které nejsou financovatelné z rozpočtu příštího roku, ale s nimiž se uvažuje v dalších letech. Takový zásobník by byl pouze orientační a sloužil by jako jeden z podkladů pro sestavování akčních plánů na další roky. Je vhodný z toho důvodu, že při případných personálních změnách bude na jednom místě zaznamenáno, s čím projektový tým počítal jako s aktivitami vhodnými k realizaci za účelem dosažení cíle. Veškeré údaje by byly v tom případě orientační (harmonogram, náklady) a upřesňovaly by se při sestavování dalšího akčního plánu na následující rok.

V prvním pololetí roku, který následuje po realizaci akčního plánu, by mělo dojít k jeho **vyhodnocení**. V rámci vyhodnocení budou posouzeny jednotlivé projekty, které byly navrženy v akčním plánu k realizaci.

U zrealizovaných projektů bude posouzeno především to, zda byly udrženy náklady, které byly v akčním plánu orientačně uvedeny, a souladu skutečného harmonogramu s předpokládaným. V případě odchylek budou vyhodnoceny důvody, proč k nim došlo. Z takto učiněných vyhodnocení by měly být přijaty adekvátní závěry (např. do budoucna zpřesnit odhady nákladů, zaměřit se na kvalitu výběrových řízení s důrazem na minimalizaci víceprací, při nastavování harmonogramu brát v potaz rizika, která mohou projekt zbrzdit apod.).

Zároveň je nutné znovu vyhodnotit, jak se vyvinuly hodnoty indikátorů po realizaci projektů. Tím dojdeme k dílčímu závěru, zda zrealizované projekty jsou vzhledem k vytyčeným cílům efektivní a účinné. V případě, že se hodnoty indikátorů nevyvíjejí příznivým směrem, je nutné přemýšlet o přehodnocení projektů, které jsou naplánovány k plnění cílů.

U nezrealizovaných projektů je nutné analyzovat důvody, proč k realizaci nedošlo (do akčního plánu by měly vstupovat jen reálné projekty a aktivity).

6.4. Závěr a postup zpracování

6.4.1. Shrnutí

Region ORP Dobříš, který je součástí turistické destinace Brdy – Vltava je atraktivní zejména díky své poloze mezi Brdy a řekou Vltavou. Stávající nabídka regionu je pestrá, ale její komunikace je roztříštěná. V území se nacházejí významné památky, jejichž stav je značně zanedbaný. Je třeba se zaměřit zejména na koordinaci a zacílení propagace nabídky regionu. Další potenciál spatřujeme ve zmapování hmotného i nehmotného kulturního dědictví regionu a jeho využití pro rozšíření nabídky regionu jak pro místní obyvatele, tak pro jeho návštěvníky. Financování společné propagace by mělo být spravedlivě rozděleno mezi obce a aktéry v cestovním ruchu. Vhodná je forma společného fondu, ze kterého by mohl být financován i propagační pracovník, který by tvořil kalendář akcí, aktualizoval by nabídku regionu a zajišťoval jeho koordinovanou propagaci.

6.4.2. Popis postupu tvorby strategie

V první fázi zpracování návrhové části Strategie byl zpracován návrh VIZE ze strany realizačního týmu (srpen 2014). Realizační tým nejprve projednal pracovní znění VIZE s motivujícími starosty. Poté byla VIZE doručena ostatním starostům DSO Dobříšska a Novoknínska, kteří měli možnost jejího připomínkování. Následovala identifikace problémových okruhů (září 2014), kdy realizační tým vycházel především z výsledků analytické části strategie a informací od představitelů obcí. Následovalo ověření problémových okruhů ve fokusních skupinách (školství, sociální oblast, odpadové hospodářství – září

2014, cestovní ruch – listopad 2014) jako stěžejní milník ověření nastavení strategie v území ORP Dobříš. Následovalo upravení problémových okruhů na základě informací získaných z jednotlivých setkání. Ke každému problémovému okruhu definoval realizační tým minimálně dva cíle, které mají vést k řešení těchto problémů a korespondují s praktickými požadavky vzešlými jak z analytické části dokumentu, tak ze setkání fokusních skupin k jednotlivým tématům. Poté následovalo ověřování cílů k jednotlivým problémovým oblastem (říjen 2014 a druhé kolo ověření /po komunálních volbách na podzim 2014/ na začátku prosince 2014) včetně projednání návrhu správců cílů. Souběžně s ověřováním naformulovaných cílů probíhalo nastavení indikátorů jako důležitého nástroje pro měření úspěšnosti Strategie (listopad 2014). V průběhu prosince 2014 došlo ke kontrole (v území ověřené) návrhové části Strategie a dopracování dílčích podkapitol. Do přípravy návrhové části se zapojilo kromě členů realizačního týmu dalších minimálně 70 osob (viz prezenční listiny ze setkání realizačního týmu, fokusních skupin a emailová komunikace s dalšími zainteresovanými osobami) z území ORP Dobříš. Došlo ke kombinaci několika nástrojů připomínkování Strategie, ať už formou emailů, telefonických rozhovorů i několika veřejných setkání (od září 2014 celkem 6 – 2 setkání Shromáždění starostů Svazku obcí Dobříšska a Novoknínska a 4 fokusní skupiny).

6.5. Přílohy

Tabulka 104: Seznam dalších památek na území oblasti

Obec	Památka
Borotice	Kaple sv. Jana Nepomuckého v Čelině
	Židovský hřbitov u Čeliny
	Zbytky hornických prací na vrchu Rohatec
	Stopy dolování zlata u Čeliny
Čím	Kaplička na návsi
	Kříže
Daleké Dušníky	Kaplička Daleké Dušníky
	Kaplička Druhlice
	Kříže u cest
Dobříš	Socha sv. Jana Nepomuckého
	Památníky
	Kulturní dům (bývalá synagoga)
	Historické domy
	Kříže
Drevníky	Kaple Drevníky
	Kaple Slovanská Lhota
	Kaple Milina
	Kaple Nechalov
Drhovy	Kaplička Drhovy (náves)
	Kaplička Homole (náves)
Hříměždice	Zatopený lom
	Kapličky (dvě)
Chotilsko	Důlní štola „Josef“, Smilovice, dnes školní pracoviště ČVUT Praha
Korkyně	Kapličky Křížov (dvě)
	Kaplička Korkyně
Malá Hraštice	Kaplička na návsi v Malé Hraštici
Mokrovraty	Kaplička Mokrovraty
	Kaplička Pouště
Nečín	Kaplička Skalice
	Kaplička Jablonce
	Kaplička Žebrák
	Kapličky Nečín (dvě)
Nový Ves pod Pleší	Památník
	Sokolovna
Nový Knín	Mlýny na Kocábě
	Sokolovna v Tyršova ul.
	Vyhořelý zámek v Sudovicích
	Kaplička ve Starém Kníně
	Kaplička za fotbalovým hřištěm u Kocáby
	Kaplička v Kozích Horách
	Důlní díla: Na Kateřince, Karlova štola, Štola č. 1, Václavova štola
	Sv. Florián pod vrchem Mikule

Obořiště	Kaplička na rozcestí k Novému rybníku
	Kaple ve Lhotce
	Historické domy (Obořiště čp. 46, čp. 4, Lhotka čp. 2)
Ouběnice	Kaplička Ostvov
	Kaplička Ouběnice
	Pozůstatky hradiště
Rosovice	Kostel sv. Petra a Pavla v Rosovicích
	Pomník padlým v 1.světové válce u kostela v Rosovicích z roku 1929
	Pomník (hrob) padlého sovětského partyzána ve 2. světové válce(Holšiny)
	Kříže
Rybníky	Kostel
	Kaplička Rybníky
	Kaplička Libice
Stará Huť	Kaplička (Dělnická ul.)
	Čtvrtý hamr
	Mlýn Plechhamr
Svaté Pole	Kaplička Budínek (na rozcestí ze Svatého Pole na Rybníky)
Velká Lečice	Kaplička
Županovice	Kaplička

Zdroj: výzkum Brdy-Vltava o.p.s.

Tabulka 105: Přírodní chráněná území v oblasti, evropsky významné lokality

Kategorie	Název	Předmět ochrany	Obec	Datum vyhlášení
PR	Andělské schody	Ochrana a uchování komplexu dvou lesních luk s bohatým výskytem vzácných a zvláště chráněných druhů rostlin, včetně výskytu vzácných a ohrožených druhů hmyzu a plazů.	Dobříš, Voznice	30.3.2002
PP	Dobříšský zámek	Ochrana kriticky ohroženého netopýra velkého, jehož letní kolonie se vyskytuje v půdních prostorech zámku.	Dobříš	30.8.2013
PR	Hradec	Ochrana přirozených ekosystémů listnatých lesů, typických pro exponovaná stanoviště nejvyšších poloh brdských Hřebenů.	Dobříš	30.1.1989
PP	Jezíčko u Dobříše	Defilé slabě regionálně metamorfovaných mořských sedimentů svrchnoproterozoického stáří (střídání prachovců, drob a břidlic) s ukázkově vyvinutými výchozy dobříšských slepenců; společenstva rostlin a živočichů i jednotlivé druhy rostlin a živočichů, konkrétně se jedná o heterogenní mozaiky jednotlivých stanovišť v různém stadiu sukcese od nejranějších na obnažených substrátech přes společenstva bylin skalních stěn a sutí až po xerothermní trávníky; druhy živočichů a rostlin: kovařík, modrásek rozchodníkový, soumráčník skořicový, kulík říční, řuhák obecný, skokan zelený, skokan skřehotavý a bělolíst rolní.	Dobříš	10.11.2009
PP	Pařezitý	Zachovalý komplex litorálních porostů rybníka a navazujících mokřadních stanovišť, sloužících jako hnízdiště řady chráněných a ohrožených druhů ptáků a cenných bohatým zastoupením obojživelníků a bezbratrlých živočichů.	Budínek	10.11.2009
PR	Vymyšlenská pěšina	Ochrana komplexu přirozených ekosystémů skalnatých svahů středního Povltaví s charakteristickou květenou a zvířenou.	Chotilsko	30.1.1989
EVL	Aglaiia	Lokalita čolka velkého.	Dobříš	22.12.2004
EVL	Andělské schody	Směšené jasanovo-olšové lužní lesy temperátní a boreální Evropy; lesy svazu Tilio-Acerion na svazích, sutích a v roklích; bezkolencové louky na vápničitých, rašelinných nebo hlinito-jílovitých půdách; vlhkomilná vysokobylinná lemová společenstva nížin a horského až alpského stupně; extenzivní sečené louky nížin až podhůří; dubohabřiny asociace Galio-Carpinetum; lokalita modráska očkovaného.	Dobříš, Voznice	22.12.2004
EVL	Dobříšský park	Lokalita páchníka hnědého.	Dobříš	22.12.2004
EVL	Dobříšský zámek	Lokalita netopýra velkého.	Dobříš	22.12.2004
EVL	Hradec a Kuchyňka	Lesy svazu Tilio-Acerion na svazích, sutích a v roklích; bučiny asociace Luzulo-Fagetum.	Dobříš	3.11.2009
EVL	Hrdlička - Žďánská hora	Lokalita přástevníka kostivalového.	Chotilsko	22.12.2004
EVL	Střední Povltaví u Drbákova	Lesy svazu Tilio-Aerion na svazích, sutích a v roklích; evropská suchá vřesoviště; panonské skalní trávníky; středoevropské silikátové sutě; chasmoxytická vegetace silikátových skalnatých svahů; dubohabřiny asociace Galio-Carpinetum.	Chotilsko	3.11.2009

Zdroj:[online] <http://drusop.nature.cz>

7. Závěr, kontakty

Strategie území správního obvodu ORP Dobříš v oblasti předškolního a základního vzdělávání, sociálních služeb, odpadového hospodářství a podpora a rozvoj cestovního ruchu, udržení a rozvoj tradic a kulturního dědictví v ORP Dobříš je zpracována na období 2014 až 2023. Obsahuje 4 oblasti řešení – školství, sociální oblast, odpadové hospodářství a rozvoj cestovního ruchu, včetně udržení tradic a kulturního dědictví v regionu.

V oblasti školství řeší analytická i návrhová část zejména dostupné kapacity předškolních a školských zařízení v území ORP Dobříš. Kapacity obou typů zařízení (v tomto případě MŠ a ZŠ) jsou v současné době v regionu nedostatečné, zejména s ohledem na stávající demografický vývoj a vysoký podíl migrace obyvatel do území. V rámci návrhové části dokumentu tak bylo řešeno zejména zvýšení dostupných kapacit mateřských a základních škol. Další problematikou, která byla v území identifikována, je narůstající počet sociálně patologických jevů u školní mládeže. Potřeba škol řešit tuto problematiku, byla deklarována na společných setkáních obnovené komise prevence kriminality v Dobříši i na setkáních zástupců obcí, které zřizují na svém území úplné základní školy (Nový Knín a Nečín). V návrhové části byla odsouhlasena dlouhodobá spolupráce všech relevantních aktérů v této oblasti. Důraz bude kladen na dostatečnou nabídku nízkoprahových volnočasových aktivit určených zejména pro děti ze sociálně znevýhodněného prostředí.

Problematika sociálních služeb v území ORP Dobříš je koordinovaně řešena již od roku 2008, kdy započal v území proces komunitního plánování sociálních služeb. Byly identifikovány klíčové problémy území, týkající se zejména nezaměstnanosti osob znevýhodněných na trhu práce a drahé nájemní bydlení. Další problém vyplývá z demografického vývoje v rámci celé ČR a to stárnutí obyvatelstva a nedostatečné stávající kapacity pobytových služeb pro seniory. Navržené cíle byly v rámci území projednány aktéry v oblasti sociálních služeb, zástupci obcí a veřejností.

Problematika odpadů v regionu vychází z historického nastavení svozu v rámci Svazku obcí Dobříšska a Novoknínska, kdy svoz organizuje původně svazková firma, nyní však již ve 100% vlastnictví města Dobříše. Tato firma v podstatě svoz pouze zprostředkovává, protože nevlastní svozovou techniku ani neprovozuje skládku. Starostové byli nespokojeni jednak s celkovým výskytem nepořádku v intravilánu i extravilánu obcí, a jako druhý problém identifikovali právě vysokou cenu za svoz odpadů. Nyní probíhá v území diskuze nad zefektivněním svozu a v území se objevují konkurenční subjekty. Celkové nastavení svozu však vždy závisí na rozhodnutí konkrétní obce, jaké variantě dá přednost. Spolupráce bude nutná zejména v případě nakládání s bioodpadem, kdy je pro obce výhodné se v řešení spojit, než postupovat individuálně (zejména v případě kompostáre). Nepořádek a černé skládky se dají částečně omezit společnými úklidovými akcemi, do kterých se zapojí co nejvíce obyvatel z území. Ti tak získají zájem na tom, aby uklizená místa již nebyla znovu znečišťována, a mohou motivačně působit na své spoluobčany.

Region ORP Dobříš, který je součástí turistické destinace Brdy – Vltava je atraktivní zejména díky své poloze mezi Brdy a řekou Vltavou. Stávající nabídka regionu je pestrá, ale její komunikace je roztříštěná. V území se nacházejí významné památky, jejichž stav je značně zanedbaný. Je třeba se zaměřit zejména na koordinaci a zacílení propagace nabídky regionu. Další potenciál spatřujeme ve zmapování hmotného i nehmotného kulturního dědictví regionu a jeho využití pro rozšíření nabídky regionu

jak pro místní obyvatele, tak pro jeho návštěvníky. Financování společné propagace by mělo být spravedlivě rozděleno mezi obce a aktéry v cestovním ruchu. Vhodná je forma společného fondu, ze kterého by mohl být financován i propagační pracovník, který by tvořil kalendář akcí, aktualizoval by nabídku regionu a zajišťoval jeho koordinovanou propagaci.

Kontakty

Jméno a příjmení	Role v projektu	Email	Telefon
Markéta Dvořáková, DiS.	Koordinátor mezi-obecní spolupráce	brdy-vltava@seznam.cz	733 327 934
Ing. Kateřina Boukalová	Pracovník pro analýzy a strategie	boukalova@brdy-vltava.cz	605 344 750
Ing. Jarmila Řehořková	Tematický expert	odbrdkvltave@seznam.cz	605 344 750
Ing. Petra Svojtková	Asistentka	svojtкова@brdy-vltava.cz	605 344 750
Ing. Šárka Tomášková	Asistentka	tomaskova@mestodobris.cz	318 533 340
Miloslav Haniš	Motivující starosta	milos.hanis@centrum.cz	776 344 254
Ing. Tomáš Havlíček	Motivující starosta	tomas.havlicek@mestonovyknin.cz	318 593 015

8. Přílohy

Seznam příloh

Příloha 1: Produkce ostatních odpadů (dále jen OO) a produkce nebezpečných odpadů (dále jen NO) za období 2008-2012.....	186
Příloha 2: Celková produkce KO na území ORP za období 2008-2012 podrobně.....	187
Příloha 3: Celková produkce odpadů na území ORP (produkce KO a produkce směsného komunálního odpadu (SKO)) za období 2008-2012	189
Příloha 4: Separovaný sběr odpadů na území ORP za období 2008-2012	190
Příloha 5: Celková produkce BRO na území ORP za období 2008-2012 podrobně.....	191
Příloha 6: Podíl biologicky rozložitelného komunálního odpadu (BRKO) na celkové produkci BRO na území ORP za období 2008-2012	194
Příloha 7: Nakládání s odpady celkově na území ORP za období 2008-2012.....	195
Příloha 8: Nakládání s komunálními odpady (KO) a se směsným komunálním odpadem (SKO) na území ORP za období 2008-2012	196
Příloha 9: Nakládání se separovaným sběrem na území ORP za období 2008-2012.....	197
Příloha 10: Nakládání s biologicky rozložitelným odpadem (BRO) a s biologicky rozložitelným komunálním odpadem (BRKO) na území ORP za období 2008-2012.....	198

Seznam tabulek

Tabulka 1: Základní informace o strategii	7
Tabulka 2: Obce správního obvodu dle abecedního pořadí.....	8
Tabulka 3: Relevantní významné strategické dokumenty.....	10
Tabulka 4: Charakteristika území ORP	12
Tabulka 5: Demografický vývoj obyvatel v území ORP.....	12
Tabulka 6: Stručná charakteristika školství v území ORP	13
Tabulka 7: Stručná charakteristika oblasti "kultura a sport" v území ORP	14
Tabulka 8: Stručná charakteristika "zdravotnictví" veřejného i soukromého charakteru v území ORP.....	14
Tabulka 9: Ekonomická aktivita obyvatel území ORP.....	15
Tabulka 10: Charakteristika dojíždění do škol a zaměstnání.....	15
Tabulka 11: Charakteristika domácností	16
Tabulka 12: Charakteristika nezaměstnanosti v území ORP	16
Tabulka 13: Charakteristika trhu práce v území ORP	17
Tabulka 14: Územní a strategické plánování.....	20
Tabulka 15: Popis klíčových aktérů	22
Tabulka 16: Obecné informace	26
Tabulka 17: Počty škol/školských zařízení v jednotlivých obcích ORP	27
Tabulka 18: Počty SOUKROMÝCH škol/školských zařízení v jednotlivých obcích ORP	27
Tabulka 19: Pracovníci ve školství ORP	28
Tabulka 20: Celkové počty MŠ podle zřizovatele ORP Dobříš.....	30
Tabulka 21: MŠ zřizované obcemi.....	31
Tabulka 22: Údaje o pedagogických pracovnících mateřských škol ORP Dobříš.....	32
Tabulka 23: Popis MŠ v ORP Dobříš	32

Tabulka 24: Očekávaný vývoj počtu dětí v MŠ v ORP Dobříš	33
Tabulka 25: Počet zařízení pro péči o děti do 3 let (jesle a další formy)	33
Tabulka 26: Počet ZŠ za ORP	34
Tabulka 27: Počet malotřídních ZŠ v jednotlivých obcích ORP	34
Tabulka 28: ZŠ zřizované v ORP	35
Tabulka 29: Součásti základních škol v jednotlivých obcích ORP	35
Tabulka 30: Počty tříd a žáků v ZŠ zřizovaných obcí ve školním roce 2012/2013 v ORP	36
Tabulka 31: Počet úplných a neúplných ZŠ v ORP	36
Tabulka 32: Údaje o pracovnících ZŠ zřizovaných obcemi v ORP	36
Tabulka 33: Ostatní pedagogičtí pracovníci škol v ORP	37
Tabulka 34: Počet škol a žáků na jednoho přepočteného pracovníka v ORP	37
Tabulka 35: Počet absolventů ZŠ v ORP	38
Tabulka 36: Přehled škol pro žáky se speciálním vzdělávacími potřebami v ORP	38
Tabulka 37: Základní údaje o základním vzdělávání ve správním obvodu (1 i 2 stupeň ZŠ) v obcích ORP	39
Tabulka 38: Popis ZŠ v ORP za školní rok 2012/2013	39
Tabulka 39: Očekávaný vývoj počtu žáků ve správním obvodu v ORP	40
Tabulka 40: Školní jídelny zřizované obcemi v ORP Dobříš	40
Tabulka 41: Údaje o pracovnících ve školních jídelnách v ORP Dobříš	41
Tabulka 42: Školní družiny a školní kluby v ORP Dobříš	41
Tabulka 43: Údaje o pedagogických pracovnících školních družin a školních klubů v ORP Dobříš	41
Tabulka 44: Počet ZUŠ podle zřizovatelů ORP Dobříš	42
Tabulka 45: Údaje o pracovnících ZUŠ v ORP	42
Tabulka 46: Celkové provozní výdaje ve správním obvodu na ZŠ, MŠ a jiná zařízení zřizovaných obcemi	42
Tabulka 47: Finanční prostředky poskytnuté ze státního rozpočtu na přímé výdaje ve školství školám a školským zařízením zřízených obcemi v ORP v Kč	43
Tabulka 48: Ukazatele nákladovosti na přímé náklady ve vzdělávání v roce 2013 v ORP	43
Tabulka 49: Financování z RUD v jednotlivých obcích ORP v roce 2013	43
Tabulka 50: Nezbytné investiční potřeby obcí v ORP týkající se ZŠ do roku 2023	44
Tabulka 51: Analýza cílových (dotčených) skupin	45
Tabulka 52: Analýza rizik – registr rizik v oblasti	47
Tabulka 53: Počet jednotlivých typů zařízení sociálních služeb sídlících v rámci ORP, dle dat z MPSV	74
Tabulka 54: Počet jednotlivých typů zařízení sociálních služeb působících v rámci ORP (resp. poskytující služby pro obyvatele ORP)	77
Tabulka 55: Zařízení sociálních služeb se sídlem působících v rámci ORP	78
Tabulka 56: Počet jednotlivých typů sociálních služeb, dle dat MPSV	81
Tabulka 57: Počet jednotlivých typů sociálních služeb působících v rámci ORP (resp. poskytující služby pro obyvatele ORP)	82
Tabulka 58: Počet zařízení sociálních služeb dle zřizovatele, dle dat MPSV	85
Tabulka 59: Počet sociálních služeb dle zřizovatele, dle dat MPSV	85
Tabulka 60: Přehled financování zařízení sociálních služeb v roce 2012	86
Tabulka 61: Kapacita zařízení sociálních služeb	88
Tabulka 62: Terénní a ambulantní služby pro seniory a osoby se zdravotním postižením – příjmy z úhrad uživatelů a výdaje v roce 2012	89

Tabulka 63: Terénní a ambulantní služby pro seniory a osoby se zdravotním postižením – evidovaný počet neuspokojených žadatelů v roce 2012.....	89
Tabulka 64: Počet uživatelů (klientů) v zařízeních sociálních služeb v roce 2012.....	90
Tabulka 65: Počet nákladů na uživatele sociálních služeb v zařízeních sociálních služeb v roce 2012.	91
Tabulka 66: Počet organizací vykonávajících dobrovolnickou péči a počet jejich projektů v letech 2010 - 2012.....	91
Tabulka 67: Zaměření projektů v letech 2010, 2011 a 2012.....	92
Tabulka 68: Sběrné dvory na území ORP, současný stav	127
Tabulka 69: Sběrná místa na území ORP, současný stav.....	128
Tabulka 70: Výkupny odpadů na území ORP, současný stav	128
Tabulka 71: Třídící linky na území ORP, současný stav	130
Tabulka 72: Třídící linky v blízkosti území ORP, současný stav.....	130
Tabulka 73: Zařízení pro nakládání s BRO na území ORP, současný stav.....	131
Tabulka 74: Zařízení pro nakládání s BRO v blízkosti územní jednotky ORP, současný stav.....	132
Tabulka 75: Nejbližší skládky odpadů v blízkosti územní jednotky ORP, současný stav	133
Tabulka 76: Další zařízení pro nakládání s odpady v blízkosti území ORP.....	133
Tabulka 77: Produkce ostatních odpadů (dále jen OO) a produkce nebezpečných odpadů (dále jen NO) za období 2008-2012	134
Tabulka 78: Celková a měrná produkce ostatních, nebezpečných a všech odpadů, jejichž původcem je obec, rok 2012.....	135
Tabulka 79: Produkce odpadů podle jednotlivých skupin Katalogu odpadů a vyhlášky č. 352/2008 Sb. o podrobnostech nakládání s elektrozařízeními a elektroodpady, v platném znění na území ORP za období 2008-2012	136
Tabulka 80: Celková produkce odpadů na území ORP (produkce KO a produkce směsného komunálního odpadu (dále jen SKO)) za období 2008-2012	138
Tabulka 81: Celková a měrná produkce komunálního a směsného komunálního odpadu, jehož původcem je obec, rok 2012	139
Tabulka 82: Separovaný sběr odpadů na území ORP za období 2008-2012.....	140
Tabulka 83: Celková a měrná produkce separovaného sběru odpadu, jehož původcem je obec (evidovaná a dopočtená produkce vytríděných odpadů), rok 2012	140
Tabulka 84: Měrná produkce separovaného sběru odpadu ze systému organizovaného obcí, rok 2012	141
Tabulka 85: Produkce odděleného sběru využitelných komodit KO podle velikostních skupin obcí v kraji, rok 2013.....	142
Tabulka 86: Identifikace pěti hlavních druhů BRO na území ORP za období 2008-2012.....	144
Tabulka 87: Podíl biologicky rozložitelného komunálního odpadu (dále jen BRKO) na celkové produkci BRO na území ORP za období 2008-2012.....	145
Tabulka 88: Celková a měrná produkce biologicky rozložitelného komunálního odpadu a odpadu kat. č. 20 02 01 - biologicky rozložitelný odpad, jehož původcem je obec, rok 2012.....	146
Tabulka 89: Nakládání s odpady celkově na území ORP za období 2008-2012	147
Tabulka 90: Nakládání s komunálními odpady (dále jen KO) a se směsným komunálním odpadem (dále jen SKO) na území ORP za období 2008-2012.....	149
Tabulka 91: Nakládání se separovaným sběrem na území ORP za období 2008-2012.....	150
Tabulka 92: Nakládání s biologicky rozložitelným odpadem (dále jen BRO) a s biologicky rozložitelným komunálním odpadem (dále jen BRKO) na území ORP za období 2008-2012.....	151

Tabulka 93: Náklady na odpadové hospodářství v letech 2010-2012 v území ORP	152
Tabulka 94: Návštěvnost hromadných ubytovacích zařízení v ORP Dobříš	201
Tabulka 95: Seznam kulturních památek v oblasti.....	205
Tabulka 96 Cyklotrasy v oblasti	209
Tabulka 97 Seznam zařízení zabývajících se hipoturistikou	210
Tabulka 98 Počet zařízení v ORP Dobříš	211
Tabulka 99 Struktura ubytovacích zařízení v ORP Dobříš.....	212
Tabulka 100: Seznam ubytovacích zařízení dle MAS Brdy-Vltava	212
Tabulka 101: Finanční analýza.....	213
Tabulka 102: Analýza cílových skupin	219
Tabulka 103: Analýza rizik	220
Tabulka 104: Seznam dalších památek na území oblasti	240
Tabulka 105: Přírodní chráněná území v oblasti, evropsky významné lokality.....	242

Seznam grafů

Graf 1: Celkový počet obyvatel správního obvodu v letech 2005 až 2012	13
Graf 2: Míra nezaměstnanosti 2003 až 2011	17
Graf 3: Pracovníci MŠ a ZŠ.....	29
Graf 4: Počty dětí v MŠ podle zřizovatele	31
Graf 5: Porovnání volné kapacity a naplněnosti MŠ	33
Graf 6: Vývoj počtu žáků na jednoho pedagoga	38
Graf 7: Naplněnost základních škol	40
Graf 8: Počet vybraných typů zařízení sociálních služeb sídlících v rámci ORP.....	120
Graf 9: Počet vybraných typů zařízení sociálních služeb působících v rámci ORP (resp. poskytujících služby pro obyvatele ORP).....	120
Graf 10: Počet vybraných typů sociálních služeb v rámci ORP.....	120
Graf 11: Počet vybraných typů sociálních služeb působících v rámci ORP (resp. poskytujících služby pro obyvatele ORP)	121
Graf 12: Podíl zařízení sociálních služeb v ORP dle zřizovatele.....	121
Graf 13: Podíl sociálních služeb v ORP dle zřizovatele	121
Graf 14: Podíl financování zařízení sociálních služeb v ORP.....	122
Graf 15: Podíl příjmů z úhrad uživatelů na celkových výdajích v rámci terénních a ambulantních služeb pro seniory a osoby se zdravotním postižením.....	122
Graf 16: Počet uživatelů (klientů) ve vybraných zařízeních sociálních služeb v roce 2012.....	122
Graf 17: Průměrné náklady na uživatele/den ambulantní, terénní a pobytové služby v rámci vybraných sociálních služeb v ORP.....	123
Graf 18: Dobrovolnická činnost v ORP	123
Graf 19: Typy projektů v ORP	123
Graf 20: Kontejnery na tříděný odpad v obcích ORP Dobříš (počet obcí vlastnících alespoň 1 příslušný kontejner).....	144
Graf 21: Celková produkce odpadů, produkce OO a NO.....	186
Graf 22: Podíl KO a podíl SKO na celkové produkci odpadů	190
Graf 23: Separovaný sběr odpadů na území ORP za období 2008 - 2012.....	190
Graf 24: Identifikace pěti hlavních druhů BRO na území ORP za období 2008 - 2012.....	194
Graf 25: Podíl množství BRKO na množství BRO na území ORP v období 2008 - 2012.....	195

Graf 26: Nakládání s odpady celkově na území ORP za období 2008 - 2012	196
Graf 27: Nakládání s KO na území ORP za období 2008 – 2012	197
Graf 28: Materiálové využití separovaného odpadu na území ORP (2008 – 2012)	197
Graf 29: Podíl množství BRKO na množství BRO a skládkování BRKO na území ORP	199

Seznam map

Mapa 1: Administrativní členění správního obvodu	11
--	----